

□ #Global Affairs /Trends

□ Chapter One - Understanding International relations.

□ ሰላም ውድቅ እንዴት ናችሁ □

□ ትምህርቱ ፍሬሽማን ላይ የቀረበበት ወሳኝ አላማ ተማሪዎችን አለማቀፋዊ ዜጋ ማድረግ ነው ማለትም ስለ ሀገራት አለማቀፋዊ ግንኙነቶች (International relations) ስለ ፤ Globalization ፤ ስለ Diplomacy ፤ ኢኮኖሚ ሲስተም ፤ national interest (ብሄራዊ ጥቅም) ፤ foreign policy (የውጪ ጉዳይ ፓሊሲ) ፤ balance of power (ሀይል ስልጣን) ፤ Cold war (ቀዝቃዛ ጦርነት)፤ international law (አለም አቀፋዊ ህጎች) and other relevant conceptዎች ይደሳሳሉ በዚህም ተማሪዎች ከአለም ነባራዊ እውነታዎች ጋር እንዲተዋወቁ ያስችላል ...ስሙም እኮ ስለ ኮርሱ ሹክ የሚለን አለው።

□ የሳብጀክቱ ይዘት 11ኛ እና 12ተኛ ክፍል የምታውቁት Civic ትምህርት ትንሽ ታሪክ ቀመስ ነገር ጣል ጣል ተደርጎበት ነውትምህርቱ በጣም ቀላል ነው ! ወሳኙ ምክንያት የኮርሱ ሞጁል ለመረዳት አመቺ አለመሆን (ግልፅነት መጉደል ነው)...ሞጁሉ የሚዳስሳቸው ሀሳቦች በጣም ኤለመንተሪ ቢሆንም የተራቀቀበት/የተሰናሰበበት መንገድ ሀሳቡን ለመረዳት አመቺ አይደለምተራውን ነገር ያወሳስበዋልብሎም ሊል የፈለገውን በማያሻማ መንገድ አይልም ዛፊያ ይሄ ኮርሱን አንብቦ መረዳት እንዲቸግር ያደርጋል ሌላው ለተማሪዎች የሚቸግረው በመጠኑ History portion ስላለው ነው።

□ እናም በደንብ መረዳት ካሻችሁ □ እኛ አዘጋጅተን ከምንለቀው ኖት በተጨማሪ መምህሩን ተከታተሉ ክላስ ባትቀጡ አሪፍ ነው ። ምንድነው ቆይ ሰግጪ የምመክራችሁ □አሁን ዳይ ወደ ትምህርቱ

□ What Does it Mean International relations □

□ አስባችሁታል እንዴት የራሺያ እና የዩክሬን ጦርነት በኛ ህይወት ላይ ተፅዕኖ ሊያመጣ ቻለ □በጦርነቱ ማግስት ለምን ነዳጅ በኢትዮጵያ ዋጋው ናረ ...እንዴት ባልተሳተፍንበት ጦርነት 2% የኑሮ ውድነት በሀገራችን ተከሰተመልሱ ግልፅ ነው □ International relation !

□ የአለም ሀገራት ከሌሎች ሀገራት ጋር ግንኙነት የሚያረጉበት መርህ (principle) ነው□ international relation (IR) ነገር ግን ስለ IR ከማውራታችን በፊት መረዳት ያሉብን 3 ተርሞች(ቃሎች) አሉ ! □ Nationalism, Nations and States.

□ Conceptualizing Nationalism, Nations and States (በደንብ አንብቡ ውዶቹ □....ይሄን ካልተረዳችሁ ሙሉ unit ወፍ !)

□ Nationalism is the most influential force in international affairs. It has caused the outbreak of revolutions and wars across the globe. It is noted as a factor for the collapse of age old empires, marker for new borders, a powerful component for the emergence of new states and it is used to reshape and reinforce regimes in history.

□ Nationalism (ብሄርተኝነት) በአለም ታሪክ ትልቅ ተፅዕኖ ፈጣሪ የፓለቲካ በትር ነው...አለም ላይ የተካሄዱ ብዙ Event መሰረታቸው ብሄርተኝነት ነው (ዘረኝነት አይደለም ...ብሄርተኝነት) ...ሰዎች ለብሄራቸው ወይም ለ (National interest) ለብሄራዊ ጥቅማቸው ብለው ይሞታሉ ፤ ጦርነት ውስጥ ይገባሉ ...አዲስ ሀገር ወይም አዲስ ክልል ይመሰርታሉሀገራትን ይወራሉ ፤ መንግስታትን ይጠይቃሉ /ይቃወማሉ ፤ሰላማዊ ሰልፍ ይወጣሉ ...ብዙ ነገሮችን ያደርጋሉ ። ለዚህም ነው ብሄርተኝነት የዘመናዊ ፖለቲካ ማዕከል (Center) ተብሎ የሚነሳው ።

□ So, What is nationalism □ ብሄርተኝነት ትርጉሙ ምንድነው □

□ Nationalism is the idea of promoting the interests of a particular nation. Mostly it includes interests of masses for the sovereignty of their own country or homeland.

□ ብሄርተኝነት (Nationalism) ማለት የአንድ ብሄር (Nation) ፍላጎት እና ጥቅም ለማስከበር መተጋል /ወይም የራስን ብሄር ከሌሎች ሁሉ የተሻለ አድርጎ ማሰብ እና ለብሄርህ ማህበረሰብ ጥቅም መቆርቆር ነው ።

□ As a movement or ideology, nationalism tends to promote the interests of particular nation (group

of people) ,especially with the aim of gaining and maintaining the nation's sovereignty(self-governance) over its homeland.To create a nation-state. Nationalism holds that each nation should govern itself, free from outside interference.

□ ብሄርተኝነት እንደ ideology (የፖለቲካ ሀሳብ) አባል የሆነበትን ብሄረሰብ ጥቅም ከማስጠበቅ አልፎ ልዕላዊነትን (sovereignty) መዳረሻው ነው ...ማለትም ልዕላዊነት ማለት ከተፅዕኖ የነፃ የራስን መብት በራስ መወሰንንም ይጨምራል (እንደ ኢትዮጵያ ራስ በራስ ማስተዳደር እስከ መገንጠል □ አንቀፅ 39) ብሄርተኝነት የራስን ዕድል በራስ መወሰንንም ያካትታል ።

□ በአጭሩ የአለም ዘመናዊ ፖለቲካ ወሳኝ ማዕቀፍ ብሄርተኝነት ነው ...ብሄርተኝነት ማለት ደግሞ ለብሄርህ መወገን / ለብሄራዊ ጥቅምህ መታገል ማለት ነው ።

□ እዚህ ከዘረኝነት ጋር እንዳይምታታባችሁ ዘረኝነት የብሄርተኝነት ንዑስ ክፍል ነው እንጂ ራሱ ብሄርተኝነት ዘረኝነት አይወከልም ።

□ Nationalism divided into 2 based on it Focused areas : Those are Ethnic Nationalism and civil Nationalism እስቲ ሁለቱንም በየተራ እንመልከት ።

□ Ethnic Nationalism (ዘረኝነት) ..ይህ ከብሄርተኝነት አይነት ሆኖ የዘር ብሄርተኝነት ነውመቼ ስለዚህ አልነግራችሁም ኢትዮጵያዊ ሆናችሁ □ በቃ በብሄር መነሻነት ብቻ ለብሄር ወግነህ ሌሎችን ማንቆሸሽ መስደብ መጥላት ሲያልፍም መግደል □ ኢትዮጵያ በዚ ብሄርተኝነት ተውጣለች በርካታ ተከታዮች ያሏቸው የዚህ ብሄርተኝነት አራማጆች አሉ (አሮሞ

,አማራ ,ትግሬ ,ጉራጌ ...ወዘተ)...ማብራራት አይጠበቅብኝም ይሄ ግልፅ ነው ።

#Global

□ Civil nationalism :- ይሄም ብሄርተኝነት ሆኖ ግን ለአንድ ብሄር የወገነ ሳይሆን ለሰው ልጆች በሙሉ የወገነ / በብሄር ላይ ላልተወሰነ የተወሰነ በምድር ላይ ለሚኖሩ ህዝቦች የሚደረግ ወገኝነት ነውአለም ላይ ስለ □ Global warming የሚያስጠነቅቁ ብዙ activist አሉ አይደል እነሱ የሚወግኑት ለሰው ልጆች (All Humans) ነው ...ወይም ደግሞ ማህተም ጋንዲ ሲታገሉ የነበሩት ለ 400ዎቹም የህንድ ብሄሮች/ዘሮች እንጂ ለአንድ ብሄር አይደለም ስለዚህ ይሄ ብሄርተኝነት ሰው ማዕከል ያደረገ እንጂ ብሄር ላይ የተመሰረተ አይደለም።

□ ጎበዝ እሺ ብሄርተኝነት ይሄ ከሆነ ብሄረሰብስ □

□ What does it mean nations□

□ The term nation refers to a group of people who share common cultural characteristics, including language, heritage, ethnicity, and religion.

□ ብሄረሰብ ማለት አንድ ከሆነ Origin (ፍጥረት) የተጠነሰሰ የጋራ ባህል ፤ ዕቤት፤ ቋንቋ ፤ ሀይማኖት ፤ አፈታሪክ ፤ የዘር ሀረግ ያለው ማህበረሰብ ማለት ነው ።

□ ያ ማለት ለምሳሌ ጉራጌ የሚባል ማህበረሰብ አለ የጋራ ቋንቋ (ጉራጌኛ) ፤ ታታሪ የሰራ ባህል ያለው ፤ አስደናቂ ባህላዊ የአዲስ አመት እና መስቀል አከባባር ያለው ፤ ኩሽ ከሚባል የዘር ሀረግ የሚመዘዝ ምናምን....ስለዚህ ብሄረሰብ ነው□ (እኔ ክልል ነው ሚል አይጠፋም ኮ እዚጋ)

□ so , What's state □መንግስት ማለትስ □

□ State is the body of government – this includes all the laws, government officials, and physical boundaries. But On the other hand, the nation refers to people.

□ state (መንግስት) : ይሄ ቃል የሚወክለው ደሞ የመንግስት አካልን ነው ማለትም የራሱ የሆነ መተዳደሪያ ህግ ያለው ፤ የተወሰነ ድንበር ያለው ፤ አስተዳዳሪ አካሉ የሚመራውን ሀሳባዊ ግዛት ይወክላል ...ማለትም እንደ ውድ ሀገራችን ኢትዮጵያ □ የራሷ ባንዲራ ፤ የራሷ ብሄራዊ መዝሙር ፤ ተፈተቃቅደው የመሰረቷት 84 ብሄረሰብ ፤ የተወሰነ ድንበር ...የራሷ የአመጋገብ ፤ የአለባበስ ፤ የአነጋገር ዕቤት ያላት ውድ ሀገር!

አስተውሉ :- it is also possible for two or more nations to exist within a single state. Furthermore, not every nation has a state.

□ አንድ ሀገር መንግስት ብዙ ብህረሰቦችን በውስጡ አካቶ ሊመሰረት ይችላል (እንደ ኢትዮጵያ , ጉራጌ,ከምባታ,ወላይታ...ተዋህደው ሀገር ሊሰጡን ይችላሉ ...ስለዚህ አንድ ማህበረሰብ ብሄረሰብ ስለሆነ ብቻ ሀገር አይሆንም ነገር ግን አንድ ሀገር የግዴታ ሀገር ለመሆን ቢያንስ አንድ እና ከዛ በላይ ማህበረሰብ/ብሄረሰብ ሊኖረው ይገባል ። ፈተና ላይ ከመጣች ...ውጋት !

□ Not every nation has a state, but in the concept of nation state, each state has one nation.

□ የመጨረሻ አንድ ቃል ወስደን ይሄን ፓርት እንጨርስ Nation - state ይህ ቃል ከሁለት ቃሎች የተቀናጀ ነው Nation እና State ሁለቱን ትርጉማቸውን አይተናል ስለዚህ የጋራ ትርጉማቸውን መገመት አይከብድምገምቱ እስከ □□

□ nation is a large body of people united by a common origin, history, culture, ethnicity, or language.

□ A state, on the other hand, is an independent political entity with fixed geographic boundaries.

□ ስለዚህ የሁለቱ ትርጉም እንደዚህ ከሆነ

የNations -state ትርጉምስ □

□ When these two concepts coincide, a nation-state is formed, i.e., a group of people who share common cultural characteristics living in an independent political entity with fixed geographic boundaries.

a nation-state : ስለዚህ a nation-state ማለት በአንድ በተከለለ ክልል /ድንበር ውስጥ የሚኖሩ የጋራ መንግስት ያላቸው ተመሳሳይ የሆነ ባህል የማያራምዱ ተመሳሳይ ማንነት (identity) ያላቸው ህዝቦች ስብስብ ማለት ነው ።

□ ካዲያ ከብሄረሰብ ጋር a nation-state በምን ይለያያል □

□ The main difference between nation and nation state is that a nation is a large body of people united by a common origin, history, culture, ethnicity, or

language .while nation-state is a state where people with a common identity live inside a country with firm borders and a single government.

□ ማለትም ብሄረሰብ (nations) የጋራ ባህል ዕሴት እና አለባበስ አመጋገብ ቋንቋ ሀይማኖት የዘር ሀረግ ያላቸው ህዝቦች ሲሆኑብሄረሰብ ለመባል የሚያስተዳድራቸው የወከሉት መንግስትም ሆነ የተከለለ ድንበር አያስፈልጋቸውም ነገር ግን Nation's state ማለት አንድ የጋራ ባህል እና ማንነት ያላቸው ህዝቦች የተሰመረ ድንበር እና ፈቅደው የሚያስተዳድራቸው መንግስት ሲኖራቸው ነው ። ማለትም ኦሮሚያ ሀገር ብትሆን እንደማለት ወይም አውራምባ ማህበረሰብ ሀገር ቢሆን ማለት ነው ። (መንግስቱ ዲሞክራቲክ ዲክታተር ንጉሳዊም ሊሆን ይችላል ችግር የለውም ብቻ መንግስት ይሁን እና ያስተዳድር ...)

□ Last concept :

□ In an ideal nation state, the entire population of the state pledges allegiance to the national culture. Therefore, we can say that this population is homogenous. Moreover, every member of the nation is a permanent resident of the nation state. There are no pure nation states. Japan and Iceland are examples of countries that come close to the concept of a pure nation state.

□ አለም ላይ Nations -state የሚለውን ኮንስፕት የሚያማሉ ማህበረሰቦች Almost የሉም ምክንያቱም ሀገርም ብሄረሰብም ሆኖ መገኘት ትንሽ ስለሚቸግር ሙሉ በሙሉም ባይሆን ለዚህ ጥሩ ምሳሌ Ice land እና ጃፓን ናቸው ።ስለዚህ አንድ ሀገር ተመሳይ የሆኑ ማንነት ያላቸው ህዝቦችን ካቀፈች homogenous ትባላለች! የተለያየ ከሆነ ደግሞ hexogenous ይባላል!

□ ስለዚህ ጠቅለል ስናረገው 4 ወሳኝ ቃላቶችን ትርጉም ተማርን ማለት ነው ።

#Global

□ Nationalism(ብሄርተኝነት)

□ nation (ብሄር)

□ state (መንግስት)

□ nation-state (ብሄረ መንግስት)

□ እንዳትረሱ ለማስታወስ ሞክሩ ! □ ቆይ የሆነ ነገር ልጩምርላችሁ Country እና state ምንድነው ልዩነታቸው
□ ብዙም ልዩነት የላቸው ሁለቱም አንድ ናቸው ነገር ግን Country የሚለውን ብዙ ጊዜ ከተማንም ለመግለፅ
ስለምንጠቀምበት Like አዲስ አበባ country ...በዛ ምክንያት ሀገረ መንግስትን ስንጠቀም state ብንጠቀም
የበለጠ ተመራጭ ነው ። ሁለቱንም እያቀያየርን ብንጠቀም ግን No ጣጣ man !

□ ሞጁላችሁ ላይ ምን ይላል : For instance, the word the ' United Nations' is a misnomer
(የተሳሳተ) since in reality it is an association or a society of states-instead of nations.

□ ' United Nations' = የተባበሩት መንግስታት ...ይሄ Nation መባል የለበትም ምክንያቱም ከላይ ባየነው
መሰረት መንግስት Nations ሳይሆን state new ስለዚህ United state መባል አለበት ይላል! ሀሳቡ
ከተረዳችሁት አሪፍ ትርጉሙን ማሳያ ነው ።

□ በተረፈ ሞጁላችሁን አንብቡት Nationalism እንዴት ወደ self determination እንዳደገ ከ18ተኛ ክፍለ
ዘመን በኋላ State እና nation ወደ Nation -state ያደረጉት ጉዞየብሪቴን እና France አብዮት
እንዴት ወደ Nationalism እንዴት አደገየሚል ወሬ ይሁን ታሪክ በቅጡ ያልተገለፀ ቅንጭብጫቢ ፀሁፍ አለ
አንብቡትፈተና ሊያመጡት ይችላሉ ስለዚህ አንብቡት...ደሞ Heywood የተባለ ሰውዬም Nation እና
Nationalismን የገለፀበትን መንገድ በደንብ አንብቡት።

በቀጣይ ስለ international relations እናያለን።

#Global Trends

□International Relations

[አለም-አቀፍ ግኑኝነቶች]

እንደምታውቁት አሁን ላይ በአለም ላይ ካሉ ሰዎች ጋር ለመለየት እስከሚከብድ ድረስ ተጣምረናል። ለምሳሌ፡- እዚህ
ሀገር ውስጥ ቁጭ ብላችሁ የውጪዎችን ፊልም ስታዩ የእነሱን ባህል (Culture) እያወቃችሁ ነው። በውጪ ያሉ
ሰዎችም የኢትዮጵያን ቡና ወደ ሀገራቸው ሲያስመጡ ለሀገሪቱ እድገት የሆነ ሚና እየተጫወቱ እንደሆነ እንረዳለን።

The World is interconnected - Geographically [መልከዓ ምድራዊ- ማለትም አብዛኛው የአለም አገራት በድምበርም ተያያዥ ናቸው።], Intellectually [ለምሳሌ ከሀገራችን ወደ ዉጪ ሄደው የሚሰሩ ባለ ምጡቅ አይምሮ ብዙ አሉ (Eg. NASA ውስጥ) ልክ እንደዛው ከውጪም መጥተው አገራችን የሚሰሩ ባለሙያዎች አሉ (Eg. China - Transport Roads, Buildings) and Socially (ማህበራዊ በሆነ መንገድም የአለም አገራት የተያያዙ ናቸው - የተለያዩ ሀገራትን ፊልም ሰናይ፣ መፅሐፍ ሰናይ፣ የእነሱ ባህል እየተማርን ነው- እነሱም እንደዛው።).

□ "International Relations" የሚለውን ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ የተጠቀመው 'Jeremy Bentham' የሚባል ሰው በ1798 ነው። እናም ይታይ የነበረውም "As a branch of the study of law, philosophy or history." ነበር።

□ The first University Chair of International Relations [ለመጀመሪያ ጊዜ እንደ የትኛውም የትምህርት ዘርፍ የኒቨርስቲ ውስጥ ጥናት እና ምርምር እንዲካሄድበት (እንደ Academic discipline) was founded at the University of Wales (U.K) in 1919 (አሁን 'Aberystwyth University' ነው የሚባለው)].

ስለዚህ International Relations (IR)ን ጠቅለል አድርገን እንዴት እንግለፀው□

"It is a range (ለተለያዩ አላማ የሆኑ- ለትምህርት ወይ ደግሞ ፖለቲካዊ ችግሮችን ለመፍታት) of interactions between people, groups, firms (ካምፓኒዎች), parties (የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎች), nations (በተለያዩ ብሔሮች), States (በተለያዩ ግዛቶች) or between these and (non) Governmental International Organizations.

ለምሳሌ □ Buying or Selling goods abroad (የተለያዩ እቃዎችን ከውጪ መግዛት እና መሸጥ)

□ Choosing an Olympics host (አለመ-አቀፍ በሆኑ ስፖርታዊ ውድድሮች)

□ International Conferences [ለምሳሌ United Nations "Global Warming" ስለመቀነስ የሚያካሂደው ኮንፈረንስ]

እና ሌሎች የተለያዩ ምሳሌዎችን ብንወስድ ከአለም አቀፍ ግኑኝነት ውጪ ሆኖ መኖር እንደ ሀገርም፣ እንደ ግልም ከባድ ነው።

ከሌሎች (Foreign states) ጋር ህብረት ሳላረግ የሀገርን እድገት ማረጋገጥ እችላለሁ የሚል መንግስት ወይም ህዝብ #Anarchic ነው።

□Anarchy means there is an absence of common sovereign over the people or nations. [ምንም አይነት የበላይ፣ የሚቆጣጠር አካል ከሌለ ማለት ነው- ይህ ደግሞ ህግ ለማስከበር እንዲሁም ለሀገሪቱ እድገት ክፉ ነው።]

ስለዚህ በኢኮኖሚ ትልቅም ሆነ ትንሽ የሚባል ሀገር ወይም ግዛት ከሌሎች ሀገራት ጋር ግንኙነት ማድረግ አለበት።

□There are Legal, Political and Social Differences between domestic and International Laws.

□Domestic [የሀገረ ውስጥ] Law

□Is generally obeyed, if not the police and courts enforce. የሀገር ውስጥ ህግን ማክበር ግድ ነው፤ እምቢ ካልክ አስገድደው ያስከብሯል። ለምሳሌ ከሌሊት ሁለት ሰዓት በኋላ ማንም ከቤቱ ውጪ መገኘት የለበትም ቢባል፤ እስኪ ምን ያመጣሉ ብለህ ወጣ ብትል ያሳዩሃል□

□A government has a monopoly on the legitimate use of force. መንግስት ያለ የትኛውም ሀገር ጣልቃ ገብነት (monopoly) በሚመራው ሀገራ ወንጀለኛ ነው ያለውን የመቅጣት ስልጣን አለው።

□International (አለም-አቀፍ) Law

□Rests on Competing legal systems and there is no common enforcement.
ሁሉም የራሱን የሀገሩን ፍትህ ለማሻሻል፣ ህግ ለማስከበር ይተጋል እንጂ አጠቃላይ በሁሉ ሀገር ያሉትን ሰዎች የሚያስገድድ የአለም አቀፍ ህግ የለም። አንተ የሆነ የሚያስቀጣ ሰህተት ብትፈፅም በሀገሪቱ ህግ አንጂ በአለም አቀፍ የሚቀጣህ የለም።

□No one has a monopoly of force.

(ማንም የበላይ አካል ወይም የበላይ ሀገር የሚባል የለም። አንዷ ሀገር በሌላው ላይ የመሰልጠን ፣ ሌላውን ሀገር የመግዛት መብት የላትም - ምንም እንኳን ሀገራት ባላቸው የጦር ሃይል እንዲሁም ኢኮኖሚ ትንሽ ወይም ትልቅ የሚባል ነገር ቢኖርም ሌላውን ግን ለመግዛት (Monopoly Power) ያለው የለም።)

□ Divided peoples do not share the same loyalties- people disagree about what seems just and legitimate; order and justice. (በተለያዩ ሀገራት ያሉት ሰዎች የተለያዩ ስለሆኑ የተለያዩ አመለካከት ያላቸው፣ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ (ለምሳሌ ስለ ፍትህ፣ ስለ ህግ) የተለያዩ አቋም ያላቸው ናቸው። ነገር ግን በአንድ ሀገር (Domestic) የሚኖሩ ሰዎች (ማህበረሰብ) ተቀራራቢ የሆነ አቋም ያላቸው ናቸው (ለምሳሌ የሀገሪቱ ህግ ተመሳሳይ ስለሆነ - በህጉ ላይ ሊከራከሩ ወይም የተለያዩ አቋም ሊይዙ አይችሉም።)

□ Domestic Incidents can become international and can lead to foreign policy changes and commitments

Eg. SARS and Avian Flu

አንዳንድ ጊዜ የሀገር ውስጥ ከስተቶች በአለም አቀፍ ሀገራት ያላቸውን የግዙፍነት ህግ ሊቀይር ይችላል። ለምሳሌ ከላይ ከጠቀስን ወረርሽኞች SARS የተባለው እንደ ኮሮና ቫይረስ ያለ በንክኪ የሚተላለፍ ሲሆን (በ2002 GC China ውስጥ የተገኘ በሽታ ነበር።) እናም ልክ እንደ ኮሮና ቫይረሱ ሀገራት ከሌሎች ሀገር ጋር ያላቸው ግንኙነት (Foreign policy) ላይ ለውጥ አድርገው ነበር። ለምሳሌ ከቻይና የሚመጣ ማንም ወደ ሀገር ውስጥ እንዳይገባ፣ እነዚህ በሽታ በተገኘባቸው ሀገራት ጋር ምንም አይነት ግብይት እንዳይካሄድ ምናምን፣ አያችሁ አደል የአንድ ሀገር ድንገተኛ ከስተት (Domestic Incident) ባላቸው አለም አቀፍ ግንኙነት ወይም Foreign Policy ላይ ምን ያክል ተፅዕኖ እንዳሳደረ!

There are philosophical disputes about the fundamental nature of international relations.

ስለ አለም-አቀፍ ግንኙነቶች (ወይም ስለ ሰዎች የተፈጥሮ ሁኔታ- ሰዎች እርስ በእርስ ስላላቸው ግንኙነት) ያሉትን አለመስማማቶች ወይም የሀሳብ ግጭቶች እንመልከት!

□ Hobbesian Vs Lockean

① Hobbes: "Life in the state of nature is Solitary, Poor, Nasty, Brutish and Short."

በመጀመሪያ "State of Nature" ምን ማለት ነው?

□ 'State of nature' ማለት 'ማህበረሰብ' የሚባለው ነገር ከመፈጠሩ በፊት ሰዎች ህይወታቸውን እና የራሳቸውን ነገር ለማስጠበቅ የሚኖራቸው ህይወት ነው። ከስሙ ራሱ እንደምንረዳው "የተፈጥሮ ሁኔታ" ነው። ስለዚህ ሰዎች ከመንግስት (Government) ወይም ከማህበረሰቡ (Society□□□□) ውጪ ሲሆኑ የሚኖራቸው ነፃነት ማለት ነው። በሌላ መንገድ "The state of human beings" ልንለው እንችላለን።

ስለዚህ Hobbes (ሆብስ) ስለዚህ ምን ይላል?

ለምሳሌ፡- የመከራ ወይ የረሃብ ጊዜ ቢመጣ ሁለት ወንድሞች (ሰዎች) በሌላው ሰው መጋዘን ገብተው እህል ሊወስዱ (ሊሰርቁ ይችላሉ) ያም ሳያንስ ደግሞ "ብዙ እህል" ለመውሰድ እራሳቸውም እርስ በእርስ ሊጣሉ፣ ሊገዳደሉም ሁላ ይችላሉ።

□ አያችሁ አ! ሆብስ እንደሚለው የሰዎች የተፈጥሮ ሁኔታ (state of nature) መጥፎ ነው። ሁሉም የራሱን ህይወት ለማስቀጠል ሲል (For Self-Survival) የሌላውን ይበዘብዛል፣ ይሰርቃል፣ ይጣላል ይላል።

ጠቅለል ስናደርገው በተፈጥሮ ሁኔታ ውስጥ (ማለትም ሰው ከመንግስት እና ከማህበረሰብ ውጪ) ያለው ህይወት Solitary (እኔ ብቻ የሚል- ብቻውን በልቶ ብቻውን የሚሞት አይነት), Poor (ድህነት የሞላበት- የተወሰነው ሲበለፀግ ሌላው ድሃ ይሆናል), nasty (መጥፎ ነው- ከላይ በምሳሌ እንዳየነው), Brutish (ክፉ □- ለምሳሌ ሲናደድ ወይ ከሰው የሆነ ነገር ሲፈልግ ሰው ከመግደል ወደ ኃላ የማይል) and Short (የሰው ህይወቱም አጭር ነው - አንዱ እራሱን ለማኖር ሲል የሌላውን ሰው ህይወት ስለሚያጠፋ)።

□ Lockean: "took more optimistic view and suggested that sociability was the strongest bond between men-men were equal, sociable and free; but they were not licentious (immoral) because they were governed by the laws of nature."

Lock (ሎክ) የተባለው ሰውዬ ደግሞ "State of nature"ን በመልካሙ ጎኑ ነው የሚመለከተው። መንግስት እና ማህበረሰብ የሚባል ነገር ባይኖር ሰው በመተሳሰብ አብሮ ይኖራል፣ ክፉ ጊዜ ቢመጣ ያለውን እየተከፋፈል ይበላል፣ ከላይ ሆብስ እንዳለው እርስ በእርስ ክፉ (Licentious - አንዱ የሌላውን የሚበዘብዝ አይነት) አይሆኑም ምክንያቱ የሚገዙለት ወይም የሚመራቸው #የተፈጥሮ_ህግ አለ።

ይሄም የሚያስኬድ ይመስላል አ? እናንተ የቱን ነው የምትቀበሉት፣ እስኪ በደንብ አስቡበት። እነዚህ 'theory' ድሮ የቀሩ ሳይሆን አሁንም ያሉ፣ የተለያዩ የዘርፉ ባለሞያዎች የሚከራከሩበት ነው።

በቀጣይ "The Nature and Evolution of International Relations" እንማራለን።

መልካም ጊዜ

□ #Global Trends.

□ Chapter One - Understanding International Relationships.

□ Actors in International Relations.

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ international relation ምንነት ፤ መገለጫዎች ተምረናል። Nature and evolution of international relation የሚለውን ርዕስ ዘልየዋለሁ ፤ ታሪክ ነው የሚያወራው ፈተናም የሚወጣበት አይመስለኝም። ዛሬ ግን የምንማረው ፈተና ይወጣበታል ስለዚህ እሱን እንማራለን። ዛሬ የምንማረው "በአለም አቀፍ ግንኙነት ውስጥ ሰላሎት ተዋናዮች(actors)" እንማራለን። አለም አቀፋዊ ፤ ድንበር ተሻጋሪ ግንኙነት ሲደረግ እነማን ናቸው ግንኙነት የሚያደርጉት፣ ግንኙነታቸውስ በምን መልኩ የሚለውን እንማራለን።

□ International Relations (IR) traditionally focused on interactions between states.

□ ያኔ ድሮ ድሮ ዓለም አቀፍ ግንኙነት (IR) በተለምዶ በሀገራት መካከል ባለው መስተጋብር ላይ ያተኮረ ብቻ ነበር ፤ ማለትም እንግሊዝ ከጋና ፤ አሜሪካ ከጀርመን ፤ ሱዳን ከ ብራዚል ወዘተ ሀገራት ከሀገራት ብቻ ነው ግንኙነቱ። አሁን ላይ ያለው አለም አቀፍ ግንኙነትስ ምን ይመስላል? ማን ከማን ጋር ነው ግንኙነቱ ወይም ተዋናዮች እናማን ናቸው? ሀገራት(states) ብቻ? እስኪ እንማረው።

□ However, this conventional view has been broadened over the years to include relationships between all sorts of political entities ('polities'), including international organizations, multinational corporations, societies and citizens.

□ ድሮ ድሮ በሀገራት(states) መካከል ብቻ የነበረው አለም አቀፍ ድንበር ተሻጋሪ ግንኙነት ዛሬ ዛሬ ላይ ግን በሁሉም ዓይነት የፖለቲካ አካላት ("ፖሊቲካዎች") መካከል ያለውን ግንኙነት ለማካተት ባለፉት ዓመታት እየሰፋ ሄደል ፤ ለምሳሌ ግንኙነቱ አለም አቀፍ ተቋማትን አኳቷል ምሳሌ United nation, Africa Union, IGAD ወዘተ ፤ ግንኙነቱ የንግድ ልውውጥን(multinational corporation) አኳቷል ዱባይ ሔደሽ ልብስ የምታመጪ ሁላቸው ፤ ግንኙነቱ ከሀገር መሪዎች በዘለለ የሀገራት ዜጎችን ና ማህበረሰቦችን አኳቷል ምሳሌ ነጮች የመስቀል በዓልን ለመታደም ይመጣሉ አ። ስለዚህ የአለም አቀፍ ግንኙነት ተዋናዮች የሀገር መሪዎች ባለስልጣኖች ወይም ሀገራት ብቻ አይደሉም ማለት ነው።

□ IR captures a vast array of themes ranging from the growing interconnectedness of people to old and new forms of security, dialogue and conflict between visions, beliefs and ideologies, the environment, space, the global economy, poverty and climate

change. The sheer number of actors and issues that are relevant to IR can be overwhelming. This can make it seem like a daunting task to not just study various aspects of IR but to try to grasp the bigger picture.

□ አለም አቀፍ ግንኙነት(IR) የሰዎች ትስስር እያደገ ከመጣው አሮጌ እና አዲስ የደህንነት ዓይነቶች ፤ በአስተሳሰቦች ፤ በእምነቶች መካከል የሚደረጉ ውይይቶች እና ግጭቶች፤ አካባቢ፤ ህዋ(space)፤ የአለም ኢኮኖሚ፤ ድህነት እና የአየር ንብረት ለውጥ የሚሉ የተለያዩ መሪ ሃሳቦችን ይዟል። ከ አለም አቀፍ ግንኙነት ጋር ተዛማጅነት ያላቸው የተዋንያን(actors) ብዛት እና ጉዳዮች በጣም ብዙ እየሆኑ መጥተዋል በሀገራት መሪዎች ግንኙነት ብቻ ሊወሰን አልቻለም። ይህ የተለያዩ የ አለም አቀፍ ግንኙነት ገጽታዎችን ማጥናት ብቻ ሳይሆን ስለ አለም አቀፍ ግንኙነት ትልቁን ምስል ለመረዳት መሞከር ከባድ ስራ(daunting task) መስሎ እንዲታይ ሊያደርግ ይችላል። ነገር ግን ዋና ዋና የአለም አቀፍ ግንኙነት ተዋናዮች(actors) እነማን ናቸው□ግንኙነታቸውስ ምን ዓይነት ነው□ የሚለውን እናያለን። ተዋናዮች ማለት በአለም አቀፍ ደረጃ ግንኙነት የሚያደርጉት አካላት ማለት ነው እንጂ የፊልም ተዋናዮች እንዳይመስሏቸው□።

□ የአለም አቀፍ ግንኙነት ተዋናዮች በዋናነት ሁለት ናቸው። There are Two international relation actors. እነርሱም□

1ኛ) State Actors.

2ኛ) Non - State Actors.

እያንዳንዳቸውን እንመልከት□።

□1) State Actors.

□state actors ማለት አለም አቀፍ ግንኙነቱ የሚካሄደው በ ሀገራት(states) መካከል ነው ማለት ነው ፤ ምሳሌ ኢትዮጵያ ከ ቻይና ጋ በኢኮኖሚ በፖለቲካ በትምህርት ወዘተ ግንኙነት ስምንነት ቢያደርጉ ፤ ኢትዮጵያ ና ቻይና state actor ይባላሉ ማለት ነው።

□ There are a lot of states in the world – in fact, according to the latest count there are no fewer than 195 of them. ከ 195 ያላነሱ ሀገራት አሉ። ስለዚህ እነዚህ ሀገራት ተፈላልገው ግንኙነት ሲያደርጉ International relation ይባላል ፤ ግንኙነቱን የሚያደርጉት ሀገራት ደግሞ actors of international relation or state actors ይባላሉ። አንዱ ሀገር ከሌላው ሀገር ይለያያል አ መቼም ተመሳሳይ ሀገር የለም። ግን ሀገራትን ሀገር የሚያስኛቸው ሀገር የሚያስብላቸው በርካታ የጋራ መገለጫዎች አሏቸው ፤ እንግሊዝን ሀገር ያስባላት ፤ ኢትዮጵያን ሀገር ያስባላት ፤ ኮሪያን ወዘተ ሀገርን ያስባላት የጋራ መገለጫ ባህሪ አለ። ሀገርን ሀገር የሚያስብሉት መገለጫዎች ምንድን ናቸው። እስኪ እንማረው።

□ States are obviously very different from each other, but they are also similar to each other in important respects.

□ All states are located somewhere, they have a territorial

extension; they are surrounded by borders which tell us where one state ends and another begins.

□ ሁሉም ሀገራት የራሳቸው መገኛ ቦታ አላቸው ፤ የግዛት ወሰን አላቸው በድንበር የተከበቡ ናቸው ፤ ድንበሩ ደግሞ የአንዱ ሀገር ግዛቱ የት እንደሚያልቅ የሌለው ሀገር ደግሞ ግዛቱ የት እንደሚጀመር ይነግራል። ስለዚህ ድንበር ግዛት ወሰን(boundary and territory) የሀገራች የጋራ መገለጫ ባህሪ ወይም ሀገራትን የሚያመሳስላቸው ነው። የሚገርመው ነገር ግን ሀገራት በድንበር ይጋጫሉ ጦር ይሰብቃሉ፤ አንታርቲካ ብቻ ነው ጦር የሌለበት ሌላው የምድሪቱ ክፍል ግዛት በሙሉ ጦርነትን ቀምሷል እየቀመሰም ነው። ከድንበር ና ግዛት በተጨማሪ ሀገራትን የጋራ የሚያደርጋቸው መገለጫ ምንድን ነው።

#Global Trends

□ all states have their own capitals, armies, foreign ministries, flags and national anthems.

□ ሁሉም ሀገራት የራሳቸው የሆነ ዋና መቀመጫ ከተማ ፣ ብሔራዊ መዝሙር ፣ አርማ ባንዲራ ፣ የጦር ሀይል ፣ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ወዘተ አላቸው። ስለዚህ እነዚህ የጋራ መገለጫዎቻቸው ናቸው ወይም የሚያመሳስሏቸው ናቸው።

□ All states call themselves 'sovereign', meaning that they claim the exclusive right to govern their respective territories in their own fashion.

□ ሁሉም ግዛቶች እራሳቸውን 'ሉዓላዊ(soverign)' ብለው ይጠሩታል፤ ይህም ማለት ግዛቶቻቸውን በራሳቸው ፋሽን(እሳቤ) የማስተዳደር ብቸኛ መብት ይገባቸዋል ማለት ነው። ነገር ግን ሉዓላዊነት ራስን በራስ እሳቤ ና ፍላጎት ብቻ የማስተዳደር አይደለም። ሉዓላዊነት የራስን ግዛት ከማስተዳደርም በተጨማሪ□

□ states are also sovereign in relation to each other: they act in relation to other states, declaring war, concluding a peace, negotiating a treaty, and many other things.

□ ሀገራት አንዳቸው ከሌላው ጋር በሚያደርጉት ግንኙነቶች ና ጉዳዮች ላይ ሉዓላዊ ናቸው ማለትም ለምሳሌ ሁለት ሀገራት ግንኙነቱ ሲያደርጉ የሁለቱንም ሀገር ጥቅም ባስከበረ መልኩ ነው ፣ ጦርነትን በማወጅ፣ ሰላምን እርቅን በማውረድ፣ ስምምነት ውል ድርድር በማድረግ ወዘተ ሀገራት ሉዓላዊ ናቸው። ስለዚህ ሉዓላዊነት(sovereignty) የሚባለው አንዲት ሀገር የራሷን ግዛት በራስ እሳቤ የማስተዳደሯ ብቻ ከሌሎች ሀገራት ጋርም ግንኙነት ስታደርግ ሉዓላዊ ናት መብቷ ፍላጎቷ ተከብሮ ነው። ሉዓላዊነት የሀገራት የጋራ መገለጫ ነው ወይም ሀገራትን የሚያመሳስላቸው አንዱ ባህሪ ነው። □ግን እውነት ድህ ሀገራት ሉዓላዊ ናቸውን□

□ State sovereignty comes to be the defining element in the study of international relations, even

where other perspectives challenge the primacy of the state.(በደንብ ያዟት)

□ Primacy of the state ማለት ምን መሰላችሁ ፣ አለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ዋና ተዋናዮቹ ወይም ቀዳሚውን ስፍራ የሚይዙት State(ሀገራት መንግስታት) ናቸው ብሎ ማመን ነው። ይህን እምነት አመለካከት የማይቀበሉ የሚፈታተኑ አካላቶች አሉ። ነገር ግን ሌሎች አመለካከቶች የ Primacy of state ን ሀሳብ የሚፈታተኑበት ቢሆንም፣ የዓለም አቀፍ ግንኙነት ጥናት(Study of IR) ውስጥ የግዛት ሉዓላዊነት(state sovereignty) ወሳኝ አካል(defining element) ነው። □በሌላ አባባል በአለም አቀፍ ግንኙነት ውስጥ state sovereignty(የግዛት ሉዓላዊነት) ወሳኝ አካል ነው ከተባለ ፣ የግዛት ሉዓላዊነት የሚንፀባረቀው ደግሞ በሀገራት ስለሆነ ስለዚህ

ሀገራት(states) የአለም አቀፍ ግንኙነት ዋና ተዋናዮች ናቸው ማለት ነው። ስለዚህ ሀገራት(states) የአለም አቀፍ ግንኙነት ዋና ተዋናዮች ከሆኑ ደግሞ አለም አቀፍ ግንኙነት(IR) በዚህ መልኩ define ይደረጋል□

□ Considered in relation to the primacy of the state, international politics come to be defined in terms of interactions between states in an international system of states where these are 'sovereign' entities, territorially bound, and independent ultimately of any external authority.

□ አለም አቀፍ ግንኙነት ከመንግስት(state) ዋና ተዋናይነት አንፃር ሲታይ፣ አለማቀፋዊ ግንኙነት ማለት 'ሉዓላዊ' ፣ በግዛት የተሳሰሩ እና ከማንኛውም የውጭ ጣልቃ ገብነት ነጻ የሆኑ ሀገራት የሚያደርጉት ግንኙነት ማለት ነው። □ ስለዚህ ሀገረ መንግስት(state) የአለም አቀፍ ግንኙነት አንዱ ና ዋነኛ ተዋናይ ሲሆን ግንኙነቱ በዋናነት የሚመሰረተውም የሀገራት ሉዓላዊነት(sovereignty) ን መሰረት በማድረግ ነው።

□ Non - State Actors.

□ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ፣ አለም አቀፍ ግንኙነት ሲባል ብዙዎቻችን በአዕምሮአችን የሚመጣው ሀሳብ የሀገራት አምባሳደሮች ፣ ዲፕሎማቶች ፣ ፕሬዝዳንቶች ፣ ሚኒስትሮች ወዘተ የሚያደርጉት ግንኙነት ይመስለናል አ□። አሁን በተለይ በ 21ኛው ክፍለ ዘመን "Globalization" በተንሰራፋበት ዘመን አለም አቀፍ ግንኙነቱ መልኩን ቀይሯል በመንግስታት መካከል የሚደረገው ግንኙነት ተበልጧል ማለት ይቻላል□።

□ We could say that the increased focus on non-state actors and cross-border issues has marked a

close-to-revolutionary turn in IR; something that could be interpreted as a shift away from the

inter-national ("between-states") to the "trans-national" ("across/beyond-states" and their borders).

□ Inter - national to Trans - national.

□ አያችሁ አ በመንግስታት በሀገራት በድንበር(inter national) የሚደረገው አለም አቀፍ ግንኙነቱ ከመንግስታት ከድንበር አልፏል።

□ Robert Keohane, one of the leading scholars in the field, recently stated that "International Relations" is no longer a suitable label and that we should instead refer to the discipline as "Global Studies" or "World Politics" (Keohane 2016).

□ በዘርፉ ከዋነኞቹ ምሁራን አንዱ የሆነው Robert Keohane "international relation" መባል የለበትም ተስማሚ መለያ አይደለም እና በምትኩ "አለምአቀፍ ጥናቶች(Global Studies)" ወይም "የዓለም ፖለቲካ(World Politics)" ብለን መጥራት እንዳለብን ተናግሯል። ምክንያቱም□

□ Individuals and groups interact across borders and thus relativize the meaning of space and territory as conventional IR knew it. International commercial aviation and the rapid spread of information technologies has further increased people's mobility and the rate at which interactions occur across and beyond state borders.

□ ግለሰቦች እና ቡድኖች ድንበር ተሻግረው ይገናኛሉ ፣ ዓለም አቀፍ የንግድ አቪዬሽን እና የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂዎች በፍጥነት መስፋፋት የሰዎችን ተንቀሳቃሽነት እና ከሀገር ድንበሮች ባሻገር ያለው መስተጋብር ፍጥነት እንዲጨምር አድርጓል።

#Global Trends

ስለዚህ international relation በሀገረ መንግስታት በአምባሳደሮች ና በዲፕሎማቶች ተወስኖ መቅረት አልቻለም። ሰዎችን በአካልም በአዕምሮም(ቴክኖሎጂ) ድንበር አቋርጠው ይገናኛሉ።

□ ፌስቡክ እኩሌን አገደ ፣ Twitter hate speech ነው ብሎ ፅሁፉን አጠፋ ወዘተ ሲባል እንሰማለን። ሰዎች በቴክኖሎጂ በማህበራዊ ሚዲያ አማካኝነት ያለ ምንም ጣልቃ ገብነት ግንኙነት ይፈጥራሉ። ሶሻል ሚዲያዎች አሁን ላይ በጣም አደገኛ እየሆኑ መጥተዋል የመንግስታትን ፖሊሲ የማደናቀፍ የመንግስትን ስልጣን ወንበር የመነቅነቅ ሀይል አላቸው። ብቻ በጥቅሉ አሁን ላይ አለም አቀፍ ግንኙነት ከመንግስታት ይልቅ በግለሰቦች ደረጃ ከፍ እያለ መጥቷል።

□ አለም አቀፍ ግንኙነትን ከሀገራት ወይም ከመንግስታት ውጭ ግንኙነት የሚያደርጉ አካላት በሙሉ Non - State actors ይባላሉ። እነማን ይሆኑ□ይኸው□

□ International Organizations - United nation, Africa union, IGAD, ECOWAS, European Union etc.

□ Non governmental Organizations(NGO) - Red Cross, World Food program etc

□ Multinational Organization. Like Addis Abbaba University.

□ Social Medias

□ Terrorist Groups, Ethinc Groups , military groups , social movements etc

□ አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ ፥ አለም አቀፍ ግንኙነት ባይኖር አለም ምን ትመስል ነበር□

□ የዛሬው ክላስ በዚህ ይብቃ። በቀጣይ Levels of Analysis of International relation የሚለውን እንማራለን።

□ #Global Trends.

□ Chapter One - Understanding International Relations.

□ Levels of Analysis of International Relations.

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ Actors of international relations ተምረናል። ዛሬ ደግሞ ስለ Levels of analysis of international relations እንማራለን። ምን ማለት ነው□

□ Levels of analysis of international relation በአማርኛ "የአለም አቀፍ ግንኙነት ትንታኔ ደረጃዎች" ማለት ነው።

□ Levels of analysis of international relation is a generalization(abstraction) to help understand highly complex in world politics.

□□ First used by Kenneth Waltz.

□ Levels of Analysis of International Relations "በአለም ፖለቲካ ውስጥ በጣም ውስብስብ የሆነውን ነገር ለመረዳት የሚያግዝ አጠቃላይ ትንታኔ ጥናት ነው። ይህን ትንታኔ ጥናት ደግሞ Kenneth Waltz ነው የመሰረተው።

□ A Theoretical Analysis (1959) which introduced an analytical framework for the study of

IR that distinguished between what he referred to as different "images" of an issue: the individual, the state and the international system.

□ ታዲያ Waltz ውስብስብ የሆነውን በአለም አቀፍ ግንኙነት ስም የተመሰረተውን የአለም ፖለቲካ ለመረዳት አለም አቀፍ ግንኙነትን በሶስት የትንታኔ ደረጃዎች(levels of analysis) ከፍሏቸዋል። ስለዚህ አለም አቀፍ ግንኙነት የሚጠናው የሚተነተነው የሚገለፀው በሶስት ደረጃዎች(Levels) ነው ማለት ነው። እነርሱም□

□ Individual Levels of Analysis.(በግለሰብ ደረጃ)

□ State(Domestic) Levels of Analysis.(በ ሀገር ደረጃ)

□ International Levels of Analysis.(በአለም አቀፍ ደረጃ)

ሶስቱንም እያንዳንዳቸውን እንመለከታለን።

□ Individual Levels of Analysis.

□ International relations can be analyzed from the perspective of individuals. Here we would look

at the behaviors, motivations, beliefs and orientation of the individual in affecting a particular

international phenomenon.

□ ዓለም አቀፍ ግንኙነቶች(IR) ከግለሰቦች እይታ አንጻር ሊተነተኑ ይችላሉ። □ግለሰብ ሲባል ተራውን ሰው(ግለሰብ) አይደለም ፤ እኔ ና እናንተን ማለት ሳይሆን የሀገር መሪ የሆኑ ግለሰቦችን ማለት ነው ለምሳሌ አብይ አህመድ ፤ ቨላዲሚር ፑቲን ፤ ጆ ባይደን ወዘተ።

□ ታዲያ Individual Levels of Analysis በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ከስተት ሊያሳድር የሚችሉትን የግለሰብ(የመሪውን) ባህሪ፣ ተነሳሽነት፣ እምነት እና አቅጣጫ ያጠናል። ለምሳሌ አዶልፍ ሒትለር አይሁዳውያኖችን ማጥፋት ለምን ፈለገ□□ ተነሳሽነቱ እምነቱ ምን ነበር የሚሉትን ነገሮች ያጠናል ማለት ነው።

□ If looking at the actions of individuals, we would likely also need to engage with the implications of human nature. This can be seen in the psychology and emotions behind people's actions and decisions, their fears and their visions as well as their access to information and capacity to make a difference.

□ የግለሰቦች(መሪዎችን) ድርጊት ከተመለከትን፣ ከሰው ልጅ ተፈጥሯዊ አንድምታ ጋር ማያያዝ አለብን። ይህም በሰዎች ድርጊት እና ውሳኔ ጀርባ ባለው ስነ ልቦና እና ስሜት፣ ፍርሃታቸው እና ራዕያቸው እንዲሁም መረጃ የማግኘት እና ለውጥ ለማምጣት ባላቸው አቅም ላይ ይታያል።

□ሰዎች በተፈጥሯቸው ስሜታዊ ይሆናሉ ፤ በተፈጥሯቸው ስነ ልቦናዊ ጫና ሊያጋጥማቸው ይችላል ወዘተ። ለምሳሌ የ ሩሲያ ና ዩክሬንን ጦርነት ብንመለከት አለም አቀፋዊ ክስተት ነው አይደል። ይህንን አለም አቀፋዊ ክስተት በ Individual level of Analysis ተንትኑት ብትባሉ እንዴት ትተነትኑታላችሁ□

□ Individual level of Analysis ትኩረቱ ጥናቱ ትንታኔው ግለሰብ ላይ ነው ብለናል። ግለሰብ ስንል በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ምንም ተፅዕኖ የሌላቸውን እንደ እኔ አይነቱ ግለሰብን□ ሳይሆን የሀገር መሪዎችን በግለሰብ ደረጃ ማለታችን ነው። ስለዚህ በ Individual Level Analysis መሰረት የ ሩሲያ ና ዩክሬንን ጦርነት ሲጠና ፤ የ ሩሲያው ና የ ዩክሬኑ መሪ ከጀርባቸው ስላለው ግለሰባዊ ስነ ልቦና ፤ ግለሰባዊ ስሜት ፤ ግለሰባዊ ፍርሃት ፤ ግለሰባዊ ራዕይ ፤ ግለሰባዊ የበታችነት/የበበላይነት ስሜነት ፤ ግለሰባዊ እምነት ወዘተ ይጠናል ይተነተናል ማለት ነው። □ስለዚህ ሩሲያ በዩክሬን ላይ ጦርነቱን የጀመረችው ምናልባትም የሩሲያው መሪ የስል ቦና ችግር ሊሆን ፤ ምናልባትም የሩሲያ መሪ በተፈጥሮው ክፉ ና የማይራራ ሁኖ ሊሆን ይችላል ወዘተ ተብሎ ነው የሚተነተነው በ individual level

analysis መሰረት። state level ና international Level ሲሆን ደግሞ ሌላ ትንታኔ አለው ቡሒላ እናየዋለን። ስለዚህ ስናጠቃለው Individual Level of Analysis□

□ Individual Level of Analysis concerns about personality, perceptions, choices, or activities of individual leaders.

□ Individual Level of Analysis በዋናነት የሚያጠናው ስለ ግለሰብ መሪዎች ስብዕና፣ አመለካከቶች፣ ምርጫዎች ወይም የግለሰብ መሪዎች እንቅስቃሴዎችን ወዘተ ነው። ግለሰብ መሪዎች ደግሞ አለምን ሊያቃውኑ የሚችል ወይም ሊያድን የሚችል አለም አቀፍ ግንኙነቶችን ያደርጋሉ ጦርነቶችን ያደርጋሉ ወዘተ። እነዚህ ግንኙነቶች ጦርነቶች በግለሰብ መሪዎች እምነት አመለካከት ስነ ልቦና ፍርሀት የበታችነት/የበላይነት ስሜት ወዘተ ሊሆን ይችላል። እነዚህን የሚያጠናው ና የሚተነትነው individual level of analysis ይባላል።

□ በአንድ ወቅት የአሜሪካ መሪ የነበሩት Donald J.Trumph ግብፅ የአባይ ግድብን በቦንብ ታፈነዳዋለች ብሎ ተናገረ። ከ individual level አንፃር እስኪ ትንታኔ ስጡት። በሌላ አባባል የ Trumph ን የስነ ልቦና መዋቅር ፣ ስለ ኢትዮጵያ ና ግብፅ ያለው ግለሰባዊ አመለካከት ና ስሜት ወዘተ ማጥናት ማለት ነው።

#Global Trends

□ State(Domestic) Level of Analysis.

□ Although this idea of the global or system level as a context of anarchy features in many

contributions to the IR literature, the main focus remains on the state as the dominant unit of

analysis.

□ ምንም እንኳን የ Global(system) level of analysis አጥኚዎች ባለሙያዎች ባይስማሙበትም ፥ የ levels of analysis of IR ዋና ትኩረቱ ፤ የጥናቱ እምብርት states(ሀገራት) ናቸው።

□ This enduring focus on the state, and therefore, on the state level of analysis, is referred to as the relative "state-centrism" of the discipline. This means that IR scholars would generally not only regard states as the central unit of analysis as

such, they also conceive of the state as a point of reference for other types of actor.

□ የ state level of analysis ዋና የጥናቱ ማዕከል state(ሀገራት መንግስታት) ስለሆኑ "state-centrism(መንግስታዊ ማዕከላዊነት)" ተብሎ ይጠራል state level of analysis።

□ የ Levels of Analysis of IR(የአለም አቀፍ ግንኙነት ትንታኔ ደረጃዎች) የጥናቱ ዋና እምብርት መሰረቱ(central unit of analysis) ሀገራት(state) ናቸው ብለናል። ዋና የጥናቱ ማዕከል ብቻ ሳይሆን ለ individual ና global level of analysis ም እንደ መነሻ ዋቢ(point of reference) ተደርገው ይቆጠራሉ።

□ States (ሀገረ መንግስታት) ለምን የ International relation analysis ዋና የጥናት ማዕከል ሆኑ□□

1) the state acts as the arena in

which state officials, politicians and decision-makers operate.(ሀገር ወይም state ባለስልጣናት፣ ፖለቲከኞች እና ውሳኔ ሰጪዎች የሚንቀሳቀሱበት መድረክ ስለሆነ።)

2) The state is seen as the framework that encapsulates society and as the main point of reference for the individual. (ሀገር ወይም state ማህበረሰብን የሚያቅፍ እና ለግለሰቦችም ዋና መገለጫ ስለሆነ)

3) main location of power within the international sphere.(ሀገር ወይም state በዓለም አቀፍ ሉል ውስጥ የኃይል ዋና ቦታ ምንጭ ስለሆነ) ብላድሚር ፑቲን በዩክሬን ላይ ጦርነት ያወጁት ሩሲያ የምትባል አቅም ሀይል(power) ያላት ሀገር ስላለችው ነው።

□ስለ state ይህን ካልን አሁን ደግሞ ስለ state level of analysis እንማር።

State level of analysis በዋናነት ሁለት ነገሮችን ይመለከታል ይተነትናል ያጠናል። እነርሱም□

□ A state level analysis might be interested to look at any one of the following:

1) State level of analysis can consider states as actors in their own right as if they were clearly defined entities that have certain preferences, and accordingly, look at their actions and decisions to find an answer to our analytical questions.

□ ሀገራት የራሳቸውን ፍላጎት መብት የማድረግ የመከወን የመተወን ስልጣን አላቸው፤ በማያሻማ መልኩ የተለዩ የተወሰኑ ምርጫዎች እንዳሏቸው በግልፅ የተገለጹ አካላት ናቸው (defined ናቸው) ፤ ይህንን መሰረት በማድረግ state level of analysis ሀገራት በአለም አቀፍ ደረጃ የሚኖራቸውን ተግባራት ና ውሳኔዎች ያጠናል ይተነትናል ማለት ነው።

2) it may look at how states interact with each other to deal with the crisis – in other words, their foreign policy; how they build off each other's suggestions and react to international developments and trends; how they cooperate, say, in the framework of international organizations; or how we look at them as competitors and antagonists, each of them pushing for a stronger position in what makes up the world economy.

□ ቀውስን ችግርን ለመቋቋም ሀገራት እንዴት እርስ በርስ እንደሚገናኙ state level of analysis ሊመለከት ሊያጠና ይችላል - በሌላ አነጋገር የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸውን; አንዳቸው የሌላውን አስተያየት እንዴት እንደሚገነቡ እና ለአለም አቀፍ እድገቶች እና አዝማሚያዎች ምላሽ እንዴት እንደሚሰጡ ፤ በዓለም አቀፍ ድርጅቶች ማዕቀፍ ውስጥ እንዴት እንደሚተባበሩ ፤ እያንዳንዳቸው የዓለምን ኢኮኖሚ በሚሸፍነው ውስጥ የበለጠ ጠንካራ ቦታ እንዲኖራቸው ግፊት ያደርጋሉ። ስለዚህ በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ሀገራት የሚኖራቸውን ሚና ና ተፅዕኖ ለማወቅ state level of analysis ከላይ የተዘረዘሩትን በሙሉ ያጠናል ይተነትናል ማለት ነው።

□ State Level of Analysis ስለ ሀገራት አለም አቀፋዊ ሚና ሲያጠና በዋዛ በፈዛዛ አይደለም። ስለ ሀገራቱ ምንነት ፤ ታሪክ በጥንቃቄ ማጥናት አለበት □

□ state-level study would also require careful consideration of what kinds of states we are looking at (how they are ordered politically), their geographical position, their historical ties and experiences and their economic standing. It would likely also look at the foreign policy of states, meaning their approach to and practice of interacting with other states.

□ ስለዚህ state level analysis ስለ ሀገራቱ ሲያጠና (የፖለቲካ ምህዳራቸው ስርዓታቸውን ያጠናል)፤ መልክዓ ምድራዊ አቋማመጣቸው፤ ታሪካዊ ትስስራቸውንና ልምዳቸውን እና ኢኮኖሚያዊ አቋማቸውን በጥንቃቄ መመርመርን ይጠይቃል። ምናልባትም የሀገራትን የውጭ ፖሊሲ ማለትም ከሌሎች ሀገራት ጋር የሚያደርጉትን ግንኙነት እና አቀራረባቸውን ያጠናል ይተነትናል።

እሺ የሩሲያ ና የክሬን ጦርነት አለም አቀፋዊ ክስተት ነው አይደል። ይህንን አለምአቀፋዊ ክስተት ከ State Level Analysis አንፃር ተንትኑት ብትባሉ እንዴት ትተነትኑታላችሁ።

#Global Trends

□ State level analysis ትኩረቱ ጥናቱ ትንታኔው ሀገራት ላይ ነው ብለናል ማለትም ሀገራቱ የሚያራምዱት ፖለቲካዊ አቋማቸው ፣ ኢኮኖሚያዊ አቋማቸው ፣ የፖለቲካ ርዕዮት ፍልስፍናቸው ፣ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው ፣ ታሪካዊ ትስስራቸው ወዘተ ነው። ስለዚህ በ state level analysis የሩሲያ ና የክሬን ጦርነት ሲጠና ሲተነተን እነዚህ ና የመሳሰሉትን በማጥናት ነው። ስለዚህ ለሩሲያ ና ጦርነት ምክንያቱ የሩሲያ ሀገር የፖለቲካ ርዕዮት Communism መሆኑ ና የክሬን ደግሞ Capitalism መሆኑ ፤ ሩሲያ ከ የክሬን በተሻለ የፈረጠመ የኢኮኖሚ ና ወታደራዊ ሀይል ስላላት ፣ ሩሲያ አምባገነናዊ(authoritarian) ስርዓትን ስለምትከተል ፣ የክሬን የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ከ ሩሲያ ጠላት ተቀናቃኝ ከሆኑ ሀገራት ጋ ስለሆነ ለሩሲያ ስጋት(insecure) ስለሆነ ፣ ሩሲያ One world Order ስለማትከተል በአንፃሩ የክሬን ስለምትከተል ወዘተ እየተባለ ይተነተናል።

□ ስለዚህ individual level የሀገር መሪ የሆኑ ግለሰቦች ስብዕና ፣ ስነ ልቦና ፣ እምነት ፍራቻ ፣ የበታችነት/የበላይነት ስሜት ወዘተ ነው የሚያጠናው። እነ ቢላ ደን ሳዳም ሁሴን ወዘተን መመልከት ይቻላል።

□ State level ደግሞ የሀገራትን የፖለቲካ ርዕዮት ፣ ኢኮኖሚያዊ ፣ ውጫዊ ፖሊሲ ፣ የሀይል ሚዛን ወዘተ ነው የሚያጠናው። አሜሪካ ፣ ቻይና ሩሲያ ኬንያ ታንዛኒያ ፈረንሳይ ወዘተ መመልከት ይቻላል።

□ Global/International level or system level analysis.

□ Global or international level of analysis ከ individual level of analysis ና ከ state level of analysis በመቀጠል በሶስተኛ ደረጃ ላይ የሚመደብ ሲሆን በሌላ ስሙ System level of Analysis ተብሎ ይጠራል፤ ያዙት ፈተና ላይ እንዳይሸውዳችሁ።

□ ድሮ ልጅ እያላችሁ የእንትና ሰፈር ልጆች የእንትና ሰፈር ልጆች እያላችሁ በቡድን ተከፋፍላችሁ ኳስ ስትጫወቱ ስትጣሉ ሆያ ሆዬ ስትጨፍሩ ምናምን አስታወሳችሁ። አለምን አስቧት ፤ ሀገራት በቡድን የተከፋፈሉ ናቸው አ። ምሳሌ አሜሪካ ፤ እንግሊዝ ፤ ፈንሳይ ፤ ጀርመን ፤ ፖላንድ ፤ ካናዳ ወዘተ አንድ ቡድን ናቸው ወይም Capitalism የሚል መጠሪያ ስም አላቸው። በአንፃሩ ሩሲያ ፤ ቻይና ፤ ህንድ ፤ ሰሜን ኮሪያ ፤ ብራዚል ፤ ቱርክ ወዘተ አንድ ቡድን ናቸው ወይም Communism የሚል መጠሪያ ስም አላቸው። በአንፃሩ ደግሞ ሳኡዲ አረቢያ ፤ UAE ፤ ኳታር ፤ ዱባይ ፤ ኢራን ወዘተ አንድ ቡድን ናቸው ወይም Islamic state የሚል መጠሪያ ስም አላቸው ወዘተ ሌሎች ቡድኖችም አሉ። □አያችሁ ሀገራት ቡድን ቡድን መስርተው በወታደራዊ ሀይል በኢኮኖሚዊ ወዘተ አንዱ ቡድን ከሌላኛው ቡድን ይፎካከራል። System Level of Analysis የሚያጠናው ስለነዚህ ቡድኖች ነው። በርግጠኝነት የአለም ጦርነት ቢጀምርም በእነዚህ ቡድኖች ምክንያት ነው።

□አያችሁ አ individual level አለም አቀፋዊ ክስተትን በግለሰብ መሪዎች ደረጃ ነው የሚያጠናው። State level ደግሞ አቀፋዊ ክስተትን በሀገር ምክንት ደረጃ ነው የሚያጠናው። System(Global) level ደግሞ አቀፋዊ ክስተትን ከግለሰብ ና ከሀገር ከፍ ባለ መልኩ በአለም አቀፍ ደረጃ ነው የሚያጠናው።

□ The system level perspective would like to conceive the global system as the structure or context within which states cooperate, compete and confront each other over issues of national interest.

□ System level ዓለማችን ወይም የአለም ፖለቲካን እንዲህ ይገልፀዋል "በብሔራዊ ጥቅም ጉዳዮች ዙሪያ የሚተባበሩበት፣ የሚፎካከሩበት እና እርስ በርስ የሚፋለሙበት መዋቅር ወይም አውድ አድርጎ" ይገልፀዋል። እነ ሩሲያ ና ቻይና በአንድ ለምን መተባበር ፈለጉ? እነ እንግሊዝ ና አሜሪካ ፈረንሳይ በአንድ መተባበር ለምን ፈለጉ? እነዚህ ቡድኖች በሀሳብ ስለማይስማሙ ፣ የኢኮኖሚ የበላይነት እንዲኖራቸው ስለሚፈልጉ ነው።

□ነገር ግን አንዲት ሀገር ከሌላ ሀገር ጋር ቡድን ላትመስርት ትችላለች። ብቻዋን ፈርጣማ ሀገር ከሆነች(unipolar) ትባላለች። ሁለት ሀገር ተባብረው ቡድን ለይል ሲመስርቱ ደግሞ Bipolar ይባላሉ ምሳሌ ሩሲያ ና ቻይና። ከሁለት በላይ ሀገር ተባብረው ቡድን ሀይል ሲመስርቱ ደግሞ Multipolar ይባላሉ ምሳሌ North Atlantic Treaty Organization(NATO)። NATO ን የመሰረቱት አሜሪካ ፤ እንግሊዝ ፤ ጀርመን ፤ ፈረንሳይ ወዘተ ናቸው። NATO ጠንካራ የሆነ ወታደራዊ ተቋም ነው። አያችሁ እነዚህ ሀገራት NATO ን የመሰረቱት ለከፉ ቀን መከታ እንዲሆናቸው ደህንነታቸውን ለማስጠበቅ ነው።

□ You might visualize it as a level above the state. Particularly important in that context is the distribution of power amongst states, meaning, whether there is one main concentration of power

(unipolarity), two (bipolarity) or several (multipolarity).

□ The view of states being embedded in a global context traditionally comes with the assumption that our international system is "anarchic".

□ An anarchic system is one that lacks a central government (or international sovereign) that regulates and controls what happens to states in their dealings with each other.

□ System level analysis ያስፈለገበት ዋናው ምክንያት የአለም አቀፍ ግንኙነት ና የአለም የፖለቲካ አካሄድ "ስርዓት አልበኛ"(anarchic) መሆኑ ነው።

Anarchic ማለት ሀገራት እርስ በርስ በሚኖራቸው ግንኙነት ላይ የሚደርሰውን ቀውስ የሚቆጣጠር ማዕከላዊ መንግሥት ወይም ዓለም አቀፍ ሉዓላዊ ዳኛ የሌለው ሥርዓት ማለት ነው። ለምሳሌ አሜሪካ ተነስታ ኢራንን ስትወር ተይ የሚላት የሚቆጣጠር የሚዳኝ የበላይ አካል የለም ፤ ሩሲያ ተነስታ ዩክሬንን ስትወር ተይ የሚላት የሚቆጣጠር የበላይ አካል የለም ወዘተ

እስኪ የሩሲያ ና ዩክሬንን ጦርነት ምክንያቱን በ system level of analysis ተንትኑት ብትባሉ እንዴት ትተነትኑታላችሁ? □አጭር መልስ NATO ስጋት ይሆንብኛል ብላ ስላሰበች ሩሲያ።

ለአሁን ከዚህ ላይ ይበቃናል። ነገ ይቀጥላል።

#Global Trends

□ Structure of the International System.

□ እስኪ ፥ ያደጋችሁበትን የምትኖሩበትን ሰፈር በህሊናችሁ አስቡት። አሁን ስለ ሰፈራችሁ አወቃቀር(structure) ሶስት cases ልነግራችሁ ነው።

□Case 1

□ ሰፈራችሁን አንቀጥቅጦ የሚገዛ በሀይሉ በጉልበቱ በብሩ ሌሎች የሰፈራችሁ ሰዎች ላይ ተፅዕኖ መፍጠር የሚችል በሰፈሩ ተሰሚነት ያለው የሁሉም የበላይ አንድ "ጃጓር" የሚባል ሰው ቢኖር።

□ Case 2

□ ሰፈራችሁን አንቀጥቅጠው የሚገዙ በሀይላቸው በጉልበታቸው በብራቸው ሌሎች የሰፈራችሁ ሰዎች ላይ ተፅዕኖ መፍጠር የሚችሉ በሰፈሩ ተሰሚነት ያላቸው የሁሉም የበላይ የሆኑ ፣ የሀይል የበላይነት ለማግኘት እርስ በርሳቸው የሚፍካከሩ የሚወዳደሩ ተመጣጣኝ አቅም ያላቸው ሁለት "ጃጓር" ና "ዳምጠው" የሚባሉ ሰዎች ቢኖሩ። አስተውሉ ጃጓር ና ዳምጠው የሰፈሩ አለቃ መሪ ብቻ ሳይሆኑ ከሁለቱ አንዳቸው የሰፈሩ የበላይ ለመሆን እርስ በርስ የሚፍካከሩ የሚጣሉ ም ናቸው።

□ Case 3

□ □ ሰፈራችሁን አንቀጥቅጠው የሚገዙ በሀይላቸው በጉልበታቸው በብራቸው ሌሎች የሰፈራችሁ ሰዎች ላይ ተፅዕኖ መፍጠር የሚችሉ በሰፈሩ ተሰሚነት ያላቸው የሁሉም የበላይ የሆኑ ፣ የሀይል የበላይነት ለማግኘት እርስ በርሳቸው የሚፍካከሩ የሚወዳደሩ ተመጣጣኝ አቅም ያላቸው ከ ሁለት በላይ የሆኑ ሰዎች "ጃጓር" ፣ "ዳምጠው" ፣ "ደምሳሽ" ፣ "ኩራባቸው" ወዘተ የሚባሉ ሰዎች ቢኖሩ። አስተውሉ እነዚህ ሰዎች የሰፈሩ አለቃ መሪ ብቻ ሳይሆኑ አንዳቸው የሰፈሩ የበላይ ለመሆን እርስ በርስ የሚፍካከሩ የሚጣሉ ም ናቸው።

□ ስለዚህ የሰፈራችሁ አወቃቀር(structure) ከላይ በተጠቀሱት cases ይገለጻል ማለት ነው። አሁን ሰፈራችሁን ወደ አለም ውስጭት ና የአለም አወቃቀር(structure) በሰሰቱ cases(አወቃቀር ስርአት) ይገለጻል ማለት ነው።

□ International Relations scholars maintain that political power is usually distributed into three

main types of systems namely:

- 1) uni-polar system
- 2) bipolar system and
- 3) multipolar system.

□ Uni-Polar System

□ In a uni-polar international system, there is one state with the greatest political, economic, cultural and military power and hence the ability to totally control other states.

□ በአለም ላይ ካሉ ሀገሮች የበለጠ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የባህል እና የወታደራዊ ሃይል ያለው እና ሌሎች የአለም ሀገሮችን የመቆጣጠር ተፅዕኖ የመፍጠር አቅም ያለው አንድ ሀገር ካለ ፣ ስርአቱ Unipolar system ይባላል። □ ልክ ጃጓር የሰፈራችሁ አለቃ መሪ እንደሆነው ሁሉ ፤ በፖለቲካ በኢኮኖሚ በባህል በወታደራዊ ሀይል ወዘተ የበላይ ሁኖ አለምን የሚመራ አንድ ሀይል ሀገር ካለ unipolar system ይባላል።

□ Bipolar System

□ In the case of the bipolar system, there are two dominant states (super powers) and the less powerful states join either sides through alliance and counter alliance formations.

□ ሁለት አውራ ሀገራት (ልዕለ ኃያላን ሁለት ሀገራት) ከሌሎች የአለም ሀገራት በበለጠ የፖለቲካ ፣ የኢኮኖሚ ፣ የባህል ፣ የወታደራዊ ሀይል ያላቸው ፤ ሌሎች የአለም ሀገሮችን የመቆጣጠር ተፅዕኖ የመፍጠር አቅም ያላቸው ሁለት ልዕለ ሀያላን ሀገራት ካሉ ፣ ስርአቱ Bipolar system ይባላል። □ አስተውሉ ታዲያ ሁለቱ ሀይል ሀገራት አንዳቸው የበላይ ለመሆን እርስ በርሳቸው ይፎካከራሉ ይጣላሉ አንድኛቸው የበላይ ሁነው ለመገኘት የማይፈነቅሉት ድንጋይ የለም □ ልክ በሰፈራችሁ ጃጓር ና ዳምጠው እንደሚፎካከሩት ሁሉ። እንግዲህ እናስተውል በ Bipolar system በአለም ላይ ትልቁን ተፅዕኖ መፍጠር የሚችሉ እርስ በርስ የሚፎካከሩ ሁለት ሀያላን ሀገሮች አሉ ብለናል። ከሁለቱ ውጭ ያሉት ሌሎች ደካማ ሀገሮች ከሁለቱ አንዱን በመወገን ከአንዱ ጋር ህብረት ይፈጥራሉ። □ ኢትዮጵያ ከቻይና ጋር ፤ ኬንያ ከአሜሪካ ጋር።

□ The problem with

bipolar system is that it is vulnerable for zero-sum game politics because when one superpower gains the other would inevitably lose.

□ Zero - Sum game politics ማለት በስተመጨረሻ ውጤቱ ለአንድኛው ሀገር ጥሩ የሚያስደስት ሲሆን ለሌላኛው ሀገር ደግሞ መጥፎ ዕድል ነው ፤ በሌላ አባባል በመጨረሻም አንዱ ተሸናፊ አንዱ አሸናፊ ሁኖ ነገሩ ይደመደማል ማለት ነው። ስለዚህ በ Bipolar system መሰረት ሁለቱ ልዕለ ሀያላን ሀገራት የበላይ ለመሆን እርስ በርሳቸው ሲፈካከሩ ሲጣሉ አንድኛው ሀገር ሀይል ካገኘ የበላይ አሸናፊ ይሆናል ፤ ሌላኛው ሀገር ደግሞ ተሸናፊ ይሆናል ፤ የ Bipolar system ደካማ ጎኑ ይህ ነው።

□ ምሳሌ የ ቀዝቃዛው ጦርነት(Cold war) ን መመልከት እንችላለን። ስለ Cold war chapter 3 ላይ በስፋት እንማራዋለን ፋይናል ፈተናም ስለሚወጣበት።

□ One typical historical example where the world was under bipolar system is the cold war period.

□ አለማችን በ Bipolar System የወደቀችበት ታሪካዊ ክስተት በ Cold war ጊዜ ነበር። በወቅቱ አለምን የሚያሸከረከሩ ሁለት ሀያላን ብድኞች ነበሩ እነርሱም USA ና Soviet Union ናቸው። በስተመጨረሻም በጦርነቱ አሜሪካ የሀይል የበላይነት ወሰደች ፤ Soviet union ወይም የሶቪየት ህብረት ሀገራት ፍርክስክሳቸው ወጣ ተበታተኑ ፤ ፖላንድ ዩክሬን ሩሲያ ቤላሩስ አርመንያ ወዘተ አንድ ሀገር ነበሩ ተበታተኑ። ለአሁኑ የሩሲያ ና ዩክሬን ጦርነትም ስር የሰደደ ምክንያቱ cold war ነው።

□ በ Cold war ጊዜ Bipolar system አለም ነበረች ፤ USA ና Soviet Union ሁለት ልዕለ ሀያላን ሀገራት።

□ ከ Cold war በኋላ አለም Unipolar system ነበረች ፤ አንድ ልዕለ ሀያላን ሀገር አሜሪካ።

□ Multipolar System

□ Multipolar system is the most common throughout history.

□ During the period around World War I it was a typical world system.

□ It usually reflects various

equally powerful states competing for power. It is not necessary for states to change their relationship with zero-sum game. In such system, it is possible to bring change without gaining or losing power.

□ Multipolar System በታሪክ ውስጥ በጣም የተለመደ ነው።

□ Multipolar System በአንደኛው የዓለም ጦርነት ወቅት የተለመደው የዓለም ሥርዓት ነበር።

□ ከሁለት በላይ የሆኑ(ብዙ) በፖለቲካ ፣ በኢኮኖሚ ፣ በባህል ፣ በወታደራዊ ሀይል ፈርጣማ ና ተመጣጣኝ እኩል ሀይል ያላቸው ፤ ሌሎች የአለም ሀገራትን የመቆጣጠር ተፅዕኖ የመፍጠር አቅም ያላቸው ከሁለት በላይ(በርካት ያሉ) ሀያላን ሀገራት(መንግስታት) ካሉ ፤ ስርአቱ Multipolar system ይባላል። ከ Bipolar system የሚለው የውጭ Multipolar system ላይ zero sum game ወይም ተሸናፊ/አሸናፊ የሚባል ነገር የለም ወይም አንድ ሀገር ብቻዋን የበላይ ሆኗ መውጣት አትችልም።

□ እንግዲህ ስለ structure of international system ይህን ካልን። አሁን ላይ አለማችን ከሶስቱ የትኛውን system እየተከተለች ይመስላችኋል። □ Unipolar ናት አይደል ማለትም ከcold war በኋላ የአሜሪካ የበላይነት እስካሁን ድረስ ቀጥሏል። ነገር ግን አሁን ላይ አለማችን ከ Unipolar ወደ Multipolar system እየተቀየረች ወይም shift እያደረገች ነው። ብዙ ተቀናቃኝ ሀያላን ሀገራት እየተስተዋሉ ለምሳሌ ቻይና ፣ ሩሲያ ፣ ሰሜን ኮሪያ ፣ እስራኤል ፣ ኢራን ፣ ህንድ ፣ እንግሊዝ ፣ ጀርመን ወዘተ።

□ ከሶስቱ ለአለማችን መረጋጋት(stability) ና ዘላቂ ሰላም የሚያመጣው የትኛው system ነው? Unipolar ከሁሉም ተመራጭ ነው ፤ Unipolar is more stable than Bipolar and Multipolar እንዲሁም Bipolar is more stable than Multipolar። ለምን? □ እስኪ መልሱት።

□ እንግዲህ አለም አቀፍ ግንኙነቶችን ከስተቶችን የአለምን ነፃ-በራቃዊ ሁኔታ ስንመለከት ፣ ሶስት መሰረታዊ አሀዶችን ማወቅ ተገቢ ነው። እነርሱም □

- Power(ሀይል)
- Anarchy(ስርአት አልበኝነት)
- Sovereignty(ሉአላዊነት)

እያንዳንዳቸውን እንመልከት።

□ Power

□□ Power is the currency of international politics. As money is for economics, power is for international relations (politics).

□ የኢኮኖሚ መሰረታዊ መግለጫው ብር ነው አይደል። የአለም ፖለቲካ መሰረታዊ መግለጫው ደግሞ power (ሀይል አቅም) ነው።

□ In the international system, power determines the relative influence of actors and it shapes the structure of the international system.

□ በአለም አቀፉ ስርዓት ውስጥ ሃይል(power) የመንግስታትን አንጻራዊ ተፅእኖ የሚወስን ሲሆን የአለም አቀፉን ስርዓት መዋቅርንም ይቀርጻል። አለማችን unipolar , Bipolar or multipolar ስርዓት ሊኖራት የሚችለው በሀገራት የሀይል(power) አይደል።

□ That is also why it is often said that international relations is essentially about actors' power relations in the supranational domain.

□ ለዚህም ነው ብዙ ጊዜ አለምአቀፍ ግንኙነት በመሰረቱ የሚያትተው የሀገራትን የሀይል አሰላለፍ ነው።

□ Hans Morgenthau, a famous thinker of realism theory in IR, argues that International politics, like all other politics, is a struggle for power. It thus follows from this that power is the blood line of international relations.

□ የአለም አቀፍ ግንኙነት ተንታኝ የሆነው Hans Morgenthau የተባለው ሙሁር " አለም አቀፍ ፖለቲካ(international politics) እንደሌሎች ፖለቲካዎች ሁሉ ለሀይል የበላይነት(power) የሚደረግ ትግል ነው ይላል። በዚህም ምክንያት ኃይል(power) የዓለም አቀፍ ግንኙነት የደም ሀሳብ መስመር መሆኑን ይገልጻል።

□ Power(ሀይል) በሁለት አይነት መንገድ ይገለጻል(ይከፈላል)። እነርሱም □

Power can be defined in terms of

□ relations.

□ material (capability) aspects.

□ The relational definition of power is formulated by Robert Dahl. Dahl's definition understands power as "A"s' ability to get "B" to do something it would not otherwise do.

□ Power(ሀይል) በ ግንኙነት(relation) ደረጃ ይገለጻል። ይህን የገለፀው ደግሞ Robert Dahl ይባላል። የ Dahl አገላለፅ እንዲህ ነው-□ A ና B የተባሉ ሁለት ሀገራት ቢኖሩ

" A የተባለው ሀገር B የተባለውን ሀገር ማድረግ የማይፈልገውን ነገር እንዲያደርግ የማስድረግ አቅም Power ይባላል። ለምሳሌ የ አሜሪካ ና ሩሲያ Cold war ጦርነት። ሞጁሉ ላይ አንብቡት ግን ፈተና ስለማይወጣበት ብዙም አትጨነቁበት።

□ Power ደግሞ በቁስ አቅም(material capability) ይገለጻል። ለምሳሌ ቻይና ያላት የወታደራዊ ቁሶች ብዛት ጥራት ወዘተ።

□ Anarchy

□ Anarchy is a situation where there is absence of authority (government) be it in national or

international/global level systems.

□ በአገር አቀፍም ሆነ በዓለም አቀፍ ደረጃ ተሰማጊ ገዢ መንግስት(ስልጣን) ሳይኖር ሲቀር Anarchy ተብሎ ይጠራል። ስለዚህ Anarchy በሁለት አይነት መንገድ ይገለጻል ማለት ነው እነርሱም በሀገር ደረጃ ና በአለም ደረጃ። እስኪ እንያቸው።

□ Within a country "anarchy" refers to a breakdown of law and order.

□ but in relations between states it refers to a system where power is decentralized and there are no shared institutions with the right to enforce common rules.

□ በሀገር አቀፍ ደረጃ "Anarchy" ማለት የሀገሪቱ ህግ እና ስርዓት መፈራረስ አለመከበር ማለት ነው። ለምሳሌ በአሁኑ ሰአት ሱዳን ላይ ስርአት አልበኝነት ይስተዋላል።

□ በአለም አቀፍ ደረጃ "Anarchy" ማለት ደግሞ በሀገራት መካከል ያለውን ግንኙነት የሚመራ የሚዳኝ እና የጋራ ደንቦችን የሚያስከብር አለም አቀፋዊ የጋራ ተቋማት የሌለበት ስርዓት ማለት ነው። ማንኛውም ሀገር ከማንኛውም ሀገር ጋር ጦርነት መግጠም ይችላል ፤ የማንኛውም ሀገር ባህል ወደማንኛውም ሀገር ይዛመዳል በተለይ በአሁኑ ሰአት በቴክኖሎጂ እየተጎዳን ነው ፤ ማንኛውም ሀገር ከማንኛውም ሀገር ጋ የፈለጉትን ወታደራዊም ኢኮኖሚያዊም ፖለቲካዊም ባህላዊም ግንኙነት እንደልባቸው ማድረግ ይችላሉ ወዘተ። so, እነዚህን ነገሮች የሚዳኝ(Guide) የሚያደርግ ምንም ቸቋም የለም። ስርአልበኝነት ነገሰ።

3ተኛው sovereignty ነው ታውቁታላችሁ። ለዛሬ ይብቃን።

□ #Global Trends.

□ Chapter one - Understanding International Relations.

□ Theories of International Relations.

□ ይህ ክፍል በጣም ወሳኝ ነው። ፈተና ላይ ብዙ ጥያቄ የሚወጣበት ነው። መማሪያ መፅሀፋችሁ ላይ የሰፈረው ኖት በጣም የተዘበራረቀ ፣ ቅርፅ የሌለው ምንም ፍሬ ነገር የሌለው አመዳም የሆነ ሞጁል ነው። MoSHE ግን የሰራህን ይስጥህ። በጣም የሚገራርሙ ለመረዳት ምቹ የሆኑ ኖቶች ሞልተዋል ግን ከ አንድ የውጭ መፅሀፍ ኮፒ አድርጎ በአዘጋጀሁ ይላል። ለማንኛውም ሞጁላችሁን መሰረት ያደረገ ትምህርት መማራችን ግዴታ ነው ፤ ዳይ ወደ ትምህርቱ።

□ Theories of international relations allow us to understand and try to make sense of the world around us through various lenses, each of which represents a different theoretical perspective.

□ Theories of International Relations ማለት በአማርኛው "የአለም አቀፍ ግንኙነቶች ጽንሰ-ሀሳቦች" ማለት ሲሆን በዙሪያችን ያለውን ዓለም በተለያዩ የእይታ መነፃፂሮች ለመረዳት እንድንሞክር ያስችለናል። ታዲያ ስለ አለም ወይም ስለ አለምአቀፋዊ ግንኙነቶች ምንነት የሚገልፁ እነዚህ Theories of IR በርካታ ናቸው። ዋና ዋናዎቹ፤

□ Idealism/Liberalism.

□ Realism.

□ Structuralism/Marxism.

□ Constructivism.

□ Critical Theories.

እያንዳንዳቸው ምን ማለት አንደሆኑ እንመለከታለን። ለዛሬ የምንማረው Liberalism ምን ነው።

□ Idealism/ Liberalism

□ ሌላ ቦታ እንዳትሔዱ የ Liberalism አቀንቃኞች እነ አሜሪካ ፣ እንግሊዝ ፣ ጀርመን ፣ ፈረንሳይ ወዘተ ዲሞክራሲያዊ ነፃ የሚሉት ሀገራት ናቸው። ለመሆኑ Liberalism ምንድን ነው። □ □ አመለካከታቸው ምንድን ነው።
ውግንናቸው ለማን ነው። □ እንዴትስ ተፈጠረ። ወዘተ የሚሉትን እናያለን።

□ Liberalism is a political and moral philosophy based on the rights of individuals, liberty, consent of the governed and equality before the law.

□ Liberalism ማለት ግለሰባዊ ነጻነትንና ማህበረሰባዊ እኩልነትን እንደ ግብ የሚያራምድ የፖለቲካ አስተሳሰብ አይነት ነው። □አስተውሉ "ግለሰባዊ ነፃነት"!

□ በ Liberalism አስተሳሰብ ግለሰቦች፣ ሌሎች ግለሰቦችን እስካልጎዱ ድረስ፣ ህይወታቸውን ደስ ባላቸው መልኩ ሲመሩ ነጻነታቸውን ተቀዳጁ ይባላል። ይህን ግለሰባዊ ነጻነት መንግስት በህግ እንዲያስከበር ይገፋፋል ያሳስባል። ዲሞክራሲን በመደገፍ መንግስት በነጻና የማይታዘዝ ምርጫ እንዲመሰርት Liberalism ይሰብካል። □አስተውሉ "የሰው ልጅ ደስ ባለ መልኩ መኖር ይችላል" ሲል ይከራከራል። "□ግብረሰቶችን የዚህ የሞራል ፍልስፍና ውጤት ነው ይህ የኔ የ ዳኒ ምልክታ ነው□።

□ □ Liberals generally support private property, market economics, individual rights (including civil rights and human rights), liberal democracy, secularism, rule of law, economic and political freedom, freedom of speech, freedom of the press and freedom of religion.

□ Liberalism የግል ንብረት ማፍራትን ይደግፋል ፣ ነፃ የገበያ ስርዓትን(free market system) ይደግፋል ፣ የግለሰብ መብቶችን (የሲቪል መብቶችን እና የሰብአዊ መብቶችን ጨምሮ) ይደግፋል ፣ ሊበራል ዲሞክራሲን ይደግፋል(ሊበራል ዲሞክራሲ ማለት ህዝቦች በነፃነት መንግስትን የሚመርጡ መብቻው የሚከበርበት ፣ ንጉሳዊ ና አምባገነናዊ ስርዓት ያልሆነ ይልቁንም በህዝቦች የተመረጠ መንግስት ሀገሪቱን የሚያስተዳድርበት ስርዓት ነው ሊበራል ዲሞክራሲ ማለት)፣ የህይማኖት ና የመንግስት እርስበርስ ጣልቃ አለመግባትን(Secularism) ን ይደግፋል ፣ የህግ የበላይነትን ይደግፋል፣ የኢኮኖሚ እና የፖለቲካ ነፃነትን ይደግፋል፣ የመናገር ነፃነትን ይደግፋል፣ የፕሬስ እና የእምነት ነፃነትን ይደግፋል።

□ስለዚህ Liberalism የሚባለው የ ፖለቲካ አስተሳሰብ ና የሞራል ፍልስፍና አመለካከቶች ከላይ የተዘረዘሩት ናቸው። በ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ የሚያምኑ አካላት ደግሞ Liberal ወይም Liberalist ይባላሉ።

□ Liberalism የተባለው የፖለቲካ አስተሳሰብ እንዴት ተመሰረተ□ለመመስረቱ ምክንያቱ ምን ነበር□የመመስረቱ መነሻ ሀሳብስ ምን ነበር□ የሚለውን እንማር።

□ human beings as innately good and believe peace and harmony between nations is not only achievable, but desirable.

□ Liberalism እንዲህ ብለው ያምናሉ "የሰው ልጅ በተፈጥሮው ጥሩ ፣ መልካም ምግባር ያለው ጨካኝ ያልሆነ ራስ ወዳድ ያልሆነ ለሌሎች ክፉ የማያስብ ሰላም ወዳድ ነው። ስለዚህ በ ሀገሮች መካከል ሰላም እና ስምምነት ሊደረስበት ሊሳካ(achievable) የሚችል ብቻ ሳይሆን በሀገሮች መካከል ሰላም ና ስምምነት የሚፈለግም ነው" ብለው ያምናሉ። ለምንግንም ከንጹህ ሰዎች በተፈጥሯቸው መልካም ናቸው ሌሎችን የመጉዳት ፍላጎት የላቸውም ስለዚህ ሰዎች ሰላምን ስምምነትን ይፈልጋሉ ይመርጣሉም።

□ Immanuel Kant developed the idea in the late eighteenth century that states that shared liberal values should have no reason for going to war against one another. In Kant's eyes, the more liberal states there were in the world, the more peaceful it would become, since liberal states are ruled by their citizens and citizens are rarely disposed to desire war.

□ መጀመሪያ Liberal Value ና Liberal state ምን እንደሆነ እንመልከት።

□ Liberal value የሚባሉት ቅድም ከላይ የዘረዘርኳቸው ናቸው። እነርሱም የግለሰቦች መብት ና ነፃነትን ማክበር ፣ የግል ንብረት የማፍራት መብት ፣ ነፃ የኢኮኖሚ ስርዓት ፣ የህግ የበላይነት ፣ እኩልነት ፣ ፍትሃዊነት ፣ መቻቻል(tolerance) ወዘተ እነዚህ Liberal value ይባላሉ ወይም የ liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ እሴቶች ውጥኖች ይባላሉ። እነዚህን የ liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ የሚከተሉ ና የሚተገብሩ ሀገሮች ደግሞ Liberal State ይባላሉ። ታዲያ□

□ Liberalism ን በተመለከተ አማካኤል ካንት በአስራ ስምንተኛው ክፍለ ዘመን መገባደጃ ላይ አንድ ሀሳብ አመነጩ እርሱም " Liberal value ን የሚተገብሩ ሀገሮች ፣ በሌላ አባባል የ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብን የሚከተሉ ሀገሮች እርስ በርስ ለመጣላት ለመፋለም ምንም ምክንያት ሊኖራቸው አይገባም" ይላል።

#Global

□ በ Kant እይታ፣ "Liberal states ወይም የ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብን የሚያራምዱ ሀገሮች በአለም ላይ በበዙ ቁጥር ፣ አለማችን የጦርነት ነጋሪት የማይጎስምባት የበለጠ ሰላማዊ ና የተረጋጋች ቋሚ ሰላም(perpetual peace) ያለባት ትሆናለች" ብሎ ያምናል። ለምንግንም ከንጹህ የ liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብን የሚከተሉ ሀገራት(liberal states) ፣ ነፃ ና ፍትሃዊ ምርጫ ያደርጋሉ ዜጎች የመረጡት መንግስት ሀገሪቱን ያስተዳድራል ይህ ማለት ደግሞ በተዘዋዋሪ ሀገሪቱ እየተመራች ያለችው በዜጎች ነው ፣ ዜጎች(ሰዎች) ደግሞ በተፈጥሯቸው መልካም(innately good) ስለሆኑ ጦርነት እምብዛም አይፈልጉም። ይላናል የ Liberalism አቀንቃኝ Immanuel Kant።

□ የ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ ምንድን ነው□ከላይ መግቢያችን ላይ በስፋት አይተንዋል በደንብ ያዙት። በነገራችን ላይ የ Immanuel kant ወይም የ liberalism አስተሳሰብ □□ለንጉሳውያን ስርአት ና አለምባዝነን መንግስታት አይመችም ብርድ ብርድ ነው የሚላቸው□። ምክንያቱም liberalism ዜጎች የስልጣን ምንጭ ና ባለቤት ናቸው ብሎ ያምናል ፤ ንጉሳውያን ና አምባገነን መንግስታት ደግሞ የስልጣን ምንጮቻቸው ጠመንጃ ና ምንሽር□□ነው። ተኩሱ ደግሞ እእ□□።

□ liberals have faith in the idea that the permanent cessation of war is an attainable goal.

□ Liberals ቶች ጦርነትን ከአለም ላይ በዘላቂነት ማስወገድ ማቆም ማቋረጥ ሊደረስበት ሊሳካ(attainable) የሚችል ግብ ነው በሚለው ሀሳብ ላይ እምነት አላቸው ፤ በሌላ አባባል Liberals ቶች ጦርነትን ከምድሪቱ ላይ ማጥፋት ይቻላል ፤ አለምን ለዘላለም ከጦርነት ነፃ የሆነች ማድረግ ይቻላል ብለው ይሞግታሉ□ ። እንዴት□ይኸው□

□ Taking liberal ideas into practice, US President Woodrow Wilson addressed his famous "Fourteen Points" to the US Congress in January 1918 during the final year of the First World War. As he presented his ideas for a rebuilt world beyond the war, the last of his points was to create a general association of nations, which became the League of Nations.

□ የ Liberalism ሃሳቦችን ወደ ተግባር በመውሰድ፣ የ አሜሪካ ፕሬዝዳንት የነበሩት ውድሮው ዊልሰን በአንደኛው የአለም ጦርነት የመጨረሻ አመት ጥር 1918 ታዋቂውን “አስራ አራት ነጥቦችን” ለአሜሪካ ኮንግረስ ንግግር አድርገዋል ፤ ከ አስራ አራቱ ነጥቦች የመጨረሻው ነጥብ "ከጦርነቱ በኋላ እንደገና ለሚገነባው ዓለም ፣ የ አለም ሀገራት ማኅበር መፍጠር መመስረት ያስፈልጋል" የሚል ነበር። በዚህም ምክንያት League of Nations የተባለው የአለም መንግስታት ማህበር ከአንደኛው የአለም ጦርነት ማግስት እ.ኤ.አ በ 1920 ተመሰረተ። □ኢትዮጵያ በአፄ ሀይለስላሴ አማካኝነት በ 1923 ማህበሩን ተቀላቅላለች። ማህበሩ በማን ተመሰረተ□በ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ አ ቅድም እንዳልነው። ማህበሩ ለምን ተመሰረተ□ይኸው□

□Dating back to 1920, the League of Nations was created largely for the purpose of overseeing affairs between states and implementing, as well as maintaining, international peace.

□ እ.ኤ.አ. በ 1920 ዓ.ም League of Nations የተባለው ማህበር የተመሰረተበት ምክንያት በ ሀገራት መካከል ያሉትን ግንኙነቶች ና ጉዳዮች ለመከታተል እንዲሁም ዓለም አቀፍ ሰላምን ለማስጠበቅ ና ተግባራዊነቱን ለማስፈጸም ነው።

□ ስለዚህ Liberals ቶች ይህን ማህበር የመሰረቱበት ምክንያት በአለም ላይ ጦርነት እንዳይኖር ፣ ሰላማዊ ና የተረጋጋች አለም ለመፍጠር እንደዚህ አይነት ማህበር መፍጠር አስፈላጊ ነው ብለው ስላመኑ ነው። ከዚህ ምን ተረዳችሁ።□□ አለም አቀፍ ተቋማት(institutions) በአለም አቀፍ ግንኙነት ውስጥ ዋና ተዋናይ(key actors) ናቸው ብለው ያምናሉ ሊበራሊስቶች።

□ In the early years, from 1919 to the 1930s, the discipline was dominated by what is conventionally referred to as liberal internationalism.

□ በመጀመሪያዎቹ ዓመታት፣ ከ1919 እስከ 1930ዎቹ ድረስ፣ Liberal Internationalism ገኖ ነበር። Liberal Internationalism ማለት የ Liberslism የፖለቲካ አስተሳሰብ አለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ተግባራዊ ሲሆን ማለት ነው። ለበለጠ መረዳት Google አድርጉት።

□ The primary concern of Liberal internationalism approach was that conditions which had led to the outbreak of the First World War and the devastation which followed should not be allowed to occur in the future.

□ የ Liberal internationalism ቀዳሚ ሀሳብ ና አላማ "ለአንደኛው የዓለም ጦርነት መቀጣጠል ምክንያት የሆኑ ሁኔታዎች እና የተከሰቱት ውድመቶች ወደፊት እንዳይከሰቱ ማድረግ ነው።"

□ The driving force was therefore normative in orientation and the underlying assumption was that the academic study of international relations had the potential to contribute to the prevention of war and the establishment of peace.

□ የ Liberal internationalism ዋና እሳቤ "የዓለም አቀፍ ግንኙነቶች አካዳሚክ ጥናት ጦርነትን ለመከላከል እና ሰላምን ለማስፈን የበኩሉን አስተዋፅኦ የማድረግ አቅም አለው።" የሚል ነበር።

□ With foundations in the Enlightenment and the eighteenth century, liberal internationalism, as

Scott Burchill points out, suggested that "the prospects for the elimination of war lay with a preference for democracy over aristocracy, free trade over autarky, and collective security over

the balance of power system".

□ስለ Enlightenment እኔ አላስረዳችሁም። Liberal internationalism(liberalism) የተመሰረተው በ Enlightenment ዘመን ነበር። Scott Burchill የተባለው ፀሀፊ በ Enlightenment ዘመን የተመሰረተውን Liberal Internationalism ን እንዲህ ሲል ይገልፀዋል።

#Global

□ “ጦርነትን የማስወገድ ተስፋዎች”

□ ከባላባታዊ(aristocracy) ሥርዓት ይልቅ ለ ዴሞክራሲ ቅድሚያ ቦታ ሲሰጥ ተመራጭ ሲሆን ፣

□ በቁጥጥር ከተመሰረተ የንግድ ልውውጥ (autarky) ይልቅ ለ ነፃ የንግድ ልውውጥ(free trade) ቅድሚያ ቦታ ሲሰጥ ተመራጭ ሲሆን ፣

□ ከ ሓይል መግዛን(balance of power) ይልቅ ለጋራ ደህንነት(collective security) ቅድሚያ ቦታ ሲሰጥ ተመራጭ ሲሆን ፤

□ስለዚህ ከላይ የተዘረዘሩትን ሶስቱን ነገሮች ማድረግ ጦርነትን ለማስወገድ ወይም በአለም ላይ ሰላምን ለማምጣት ይረዳሉ ይላል Liberal internationalism።

□ፈተና ላይ እንዲህ ተብላችሁ ብትጠየቁስ□□

In liberalist thinking, which one is preferable to bring international peace?

- A) Balance of power
- B) Economic Power
- C) Military Might
- D) Collective Security

□ አያችሁ አ ለፈተና ስትዘጋጁ በዚህ መልኩ ነው። ስለዚህ መልሱ D ነው።

□ The two formative pillars of liberal internationalism, democracy and free trade, required the establishment of international relations which would promote collectivist aspirations in place of the conflictual relations which formed the basis of balance-of-power thinking.

□ የ Liberal internationalism ምስሎች(pillars) ሁለት ናቸው እነርሱም ዲሞክራሲ ና ነፃ ንግድ ናቸው። በ liberalism አስተሳሰብ የሓይል ሚዛን (balance of power) በአለም ላይ ጦርነት እንዲፈጠር ምክንያት ነው ብለው ያምናሉ። ስለዚህ የሓይል ሚዛን(balance of power) ተወግዶ ፣ በሱ ቦታ በ democracy ና free trade የአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ መርህ መሆን አለባቸው ሲል ይከራከራል። ገብቷችኋል አ ዲሞክራሲ መሆኑ ዲሞክራሲያዊ ሀገር ከዲሞክራሲያዊ ሀገር ጋ ጦርነት አይገጥምም ብለው ስለሚያስቡ ነው እነ kant። free trade መሆኑ በ ሀገሮች መካከል የ ኢኮኖሚ የበላይነት እንዳይኖር ያደርጋል ፣ የ ኢኮኖሚ የበላይነት ከሌለ ደግሞ የሓይል ሚዛንም አይኖርም።

□ For it was just such thinking, based as it was on the premise that relations between states are determined solely by the pursuit of power, which led to violations of international law and ultimately to the outbreak of war in 1914. A system of "collective security" was advocated to replace antagonistic alliance systems with an international.

Liberalism እንዲህ ሲል ይከራከራል " በሀገሮች መካከል ሲደረግ የነበረው ግንኙነት 'የበላይ ለመሆን ሀይልን ማፈርጠም ሀይልን ማጎልበት(pursuit of power) ፣ በቡድን ተከፋፍለው ህብረት መፍጠር ና ተቀናቃኝ መሆን' ላይ የተመሰረተ ነበር። ይህ ደግሞ አለም አቀፍ ህጎችን በመጣስ ለአንደኛው የአለም ጦርነት መጀመር ምክንያት ነው ፣ ምክንያቱም ሀገራት ከ ህግ ይልቅ የነበራቸው ወታደራዊ ቁመና ላይ ስለሚተማመኑ። ስለዚህ እንደዚህ አይነት ተቀናቃኝ ህብረቶች(antagonistic alliance) ን አስወግዶ ፣ የጋራ ደህንነት(collective security) ስርአትን በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ መተግበር ያስፈልጋል ይላል።"

□ ምን ብለናል ቅድም □ በ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ መሰረት አለም ሰላማዊ እንድትሆን ወይም ከአለም ላይ ጦርነትን ለማስወገድ አለም አቀፍ ማህበር(ተቋም) መመስረት ያስፈልጋል። ይህ አለም አቀፍ ማህበር(ተቋም) የሚያወጣቸው ህጎች ና ደንቦች ደግሞ አለም አቀፍ ህግ(international law) ይባላል። ተመልከቱ □ ኸረ ደስ የሚል ትምህርት ነው □

□ Liberals also argue that international law offers a mechanism by which cooperation among states is made possible.

□ Liberalist ቶች "ዓለም አቀፍ ሕግ(International Law) በ ሀገራት በመንግስታት መካከል ትብብር እንዲኖር የሚያስችል ዘዴ ይሰጣል" ብለው ይከራከራሉ ያምናሉ። ለመሆኑ ዓለም አቀፍ ሕግ(International Law) ምንድን ነው □ ይኸው □

□ International law refers to the body of customary and conventional rules which are binding on civilized states in their intercourse with each other.

□ አለም አቀፍ ህግ(International Law) ማለት "ሀገራት(መንግስታት) እርስበርስ በሚያደርጉት ግንኙነት ላይ ለሀገራቱ ገዢ አስማሚ(binding) የሆኑት ባህላዊ(customary) እና የተለመዱ(conventional) ህጎች ማለት ነው።

□ ስለ customary ና conventional rule ማውራት አይጠበቅብኝም።

□ international law provides the normative framework for political discourse among members of the international system. The framework does not guarantee consensus, but it does foster the discourse and participation needed to provide conceptual clarity in developing legal obligations and gaining their acceptance.

□ ዓለም አቀፍ ሕግ በዓለም አቀፍ ሥርዓት አባላት መካከል የፖለቲካ ንግግር መደበኛ ማዕቀፍ ያቀርባል። ማዕቀፉ የጋራ መግባባትን አያረጋግጥም ነገር ግን የህግ ግዴታዎችን ለማዳበር እና ተቀባይነትን ለማግኘት የፅንሰ-ሃሳባዊ ግልጽነት ለመስጠት የሚያስፈልገውን ንግግር እና ተሳትፎ ያበረታታል ያሳልጣል።

□ international law performs two different functions.(አለም አቀፍ ህግ ሁለት መሰረታዊ ተግባራት አሉት።) እነርሱም□

1) provides mechanisms for cross-border interactions. (ለድንበር ተሻጋሪ ግንኙነቶች ወይም በሀገራት መካከል ለሚደረጉ የእርስ በርስ ግንኙነቶች ዘዴዎችን ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል።) ይህ የ አለም አቀፍ ህግ ተግባር Operating System ተብሎ ይጠራል።

2) shape the values and goals these interactions are pursuing. (ለድንበር ተሻጋሪ ግንኙነቶች ወይም በሀገራት መካከል ለሚደረጉ የእርስ በርስ ግንኙነቶች ፣ ግንኙነቶቹ መከተል ማድረግ ያለባቸውን እሴቶች እና ግቦች ይቀርጻል። ይህ ሁለተኛው የአለም አቀፍ ህግ ተግባር Normative System ተብሎ ይጠራል።

□በአጭሩ የአለም አቀፍ ሕግ ዋና አላማው(purpose) ወይም ተግባሩ ምን ይመስላችኋል□

□ ኢንጂነር ሚጢሻዬ መልሺ እስኪ። እነ ሶሪያ ሊቢያ አፍጋኒስታን ሲወድሙ ይህ የአለም አቀፍ ህግ ምን እየሰራ ነበር□

#Global

□ The purpose of international law is thus to regulate the conducts of governments and the behaviors of individuals within states.

□ የአለም አቀፍ ህግ አላማ በአለም ላይ የሚገኙ ሀገራትን(መንግስቶችን) አሰራራቸው ላይ ቁጥጥር ማስተካከያ ማድረግ እና በሀገራት ውስጥ ያሉ ግለሰቦችን ባህሪ መቆጣጠር ነው። □ግን እውነት አለምአቀፍ ሕግ ከሰም ና ቢሮ ከማሞቅ ስብሰባ ከመሰብሰብ የዘለለ በተግባር ትርጉም ያለው ስራ ለአለም ህዝብ ለሰው ልጅ እየሰራ ነውን□□□እኔሽ ቱሪናፋ ብቻ።

□ However, the legal standing of international law is a contentious issue among scholars. There are

three competing views on this matter. (ሆኖም የአለም አቀፍ ህግ ህጋዊ አቋም በምሁራን መካከል አከራካሪ ጉዳይ ነው። በዚህ ጉዳይ ላይ ሦስት ተፎካካሪ አመለካከቶች አሉ።) እነርሱም□

1) Some scholars say international law is not a law at all but a

branch of international morality.(አንዳንድ ሊቃውንት አለም አቀፍ ህግ በፍፁም ህግ ሳይሆን የአለም አቀፋዊ የስነምግባር ክፍል ነው ይላሉ። በአጭሩ ፡-ህግ(law) ሳይሆን Ethics ነው ይላሉ።)

2) Others say it is a law in all senses of the term. (ሌሎች ደግሞ በሁሉም የቃሉ ፍቺዎች ህግ ነው ይላሉ።)

3) Yet, others say it is a matter of definition. As a result, the operating system of international law functions in some ways as a constitution does in a domestic legal system and not as law proper-i.e it does nothing beyond setting out the consensus of its constituent actors on distribution of authority, rights and responsibilities for governance within the international system.(ሌሎች ግን የፍቺ ጉዳይ ነው ይላሉ። በ አንድ አገር ውስጥ ያለ ህገ መንግስት አጠቃላይ የሆኑ ሀገራዊ ጉዳዮችን እንደሚዳስስ ሁሉ አለም አቀፍ ህግም እንዲሁ ነው። ማለትም እንደ ህግ ሳይሆን በስልጣን ክፍፍል፣ መብትና ግዴታዎች ላይ ያላቸውን ስምምነት ከማስቀመጥ የዘለለ ምንም ነገር አላደረገም።)

□ ስለ Liberalism ከዚህ ላይ እናቁም። ከ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ ምን ተረዳችሁ□□ደካማ ና ጠንካራ ጎኑ ምን ይመስላችኋል□ይህን የፖለቲካ አስተሳሰብ ወዳችሁታልን□

□እኔ አንድ ነገር ልናገር ከተረዳሁት።

እንዴ Liberalism አመለካከት "Individuals(ግለሰቦች) ፣ ሀገራት(States) ፣ አለም አቀፍ ተቋማት(institutions) በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ዋና ተዋናዮች ናቸው" ስለዚህ በአለም ላይ ሰላም ለማምጣት የሶስቱን ደህንነት ማስጠበቅ አለብን"

□Liberalism ለሰዎች የሚያዝን ና ለሰው ልጅ በጎ አመለካከት ያለው ይመስላል ፤ ለሰዎችም ልክ የሆነ ነፃነት ይሰጣል። ዲሞክራሲያዊ ስርአት ን ይመርጣል ከንጉሳዊ ና ከአምባገነናዊ ስርአት።

□ግን እውነት Liberalism በተግባር ለሰው ልጅ ቀና አመለካከት አለው□አዩዩዩዩ እነ አሜሪካ እኔ እንጅ በጣም ያስባሉ ህህህህህ□□።

በሉ ደህና ዋሉ። Realism ን እንቀጥላለን።

□ #Global Trends

□ Chapter One - Understanding International Relations.

□ Theories of International Relations.

□ Realism

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ Liberalism ወይም Idealism የፖለቲካ ርዕዮት ና የሞራል ፍልስፍና አይተናል። ዛሬ ደግሞ ስለ Realism የፖለቲካ ርዕዮት ና የሞራል ፍልስፍና አይተናል። በ Liberalism ና በ Realism መካከል ያለውን የአስተሳሰብ ልዩነት እንዳስሳለን። ከ ዳኒ አብራሹሁ ሁኑ። □ Realism የፖለቲካ አስተሳሰቡ ምንድን ነው □ Realism በነገራችን ላይ Real አ

ከሚለው ቃል የተወሰደ ነው ፤ Real ማለት ደግሞ እውነታ ፣ ሀቅ ማለት ነው።

□ Realism is a theory that claims to explain the reality of international politics. Realism emphasises the constraints on politics that result from humankind's egoistic nature and the absence of a central authority above the state.

□ Realism የአለም አቀፍ ፖለቲካን እውነታ(ሀቅ) የሚገልፅ ቲዎሪ ነው። "የሰው ልጅ የራስ ወዳድነት(ego) ባህሪ እና ከመንግስት በላይ የሆነ አለም አቀፋዊ ማዕከላዊ ተቋም ባለመኖሩ ለአለም ፖለቲካ መባለግ መበላሸት ምክንያት ነው" ይላል Realism።

□ ተመልከቱ ፣ Liberalism የሰው ልጆች በተፈጥሯቸው መልካም(innately good) ናቸው ይላል ፤ Realism ግን የሰው ልጆች ራስ ወዳድ(Ego, selfish, self-interested) ናቸው ይላል።

□ ተመልከቱ ፣ Liberalism በአለም ላይ ዘላቂ ሰላም ማምጣት ይቻላል ጦርነትን ከአለም ፈፅሞ ማስወገድ ይቻላል ይላል ፤ ጦርነትን ለማስወገድ ደግሞ አለም አቀፋዊ ተቋም(international law) መመስረት የተሻለ ነው ይላል። Realism ግን በአለም ላይ ዘላቂ ሰላም ማምጣት አይቻልም ጦርነት አይቀሬ(inevitable) ነው ይላል ምክንያቱም የሰው ልጅ ራስ ወዳድ ነው ፤ በሀይሉ በወታደራዊ አቅሙ የተነሳ አለም አቀፍ ህግን(international law) ን አያከብርም ፤ ሌሎችን ጨቁኖ ሌሎችን ረግጦ እርሱ የበላይ መሆን ስለሚፈልግ። □ በዚህ context የሰው ልጅ ስንል በሰልጣን ላይ ያሉ መሪ የሆኑ የሰው ልጆችን ነው ፤ እነ ሒትለር አብይ አህመድ አባማ ፑቲን ወዘተ።

□ ስለዚህ የ Realism የፖለቲካ አስተሳሰብ ገብቷችኋል አ። ጦርነት በአለም ላይ የማይቀር ነው ምክንያቱም ራስ ወዳድ ስለሆኑ ፤ ሁሉም የአለም ሀገራት የሚያከብሩት በሁሉም የአለም ሀገራት ተሰማኒት ያለው አለምአቀፋዊ ተቋም አለመኖሩ ነው ይላል።

እስኪ ከታሪካዊ አመጣጡ ጀምረን እንመልከተው።

□ Though liberal internationalist ideals are now recognized for their significant contribution in the development of normative approaches to the subject, they seemed, at the outset of the 1930s and ultimately the outbreak of the Second World War, futile and utopian. Thus it was that the subject matter of international relations, dominated as it had been by international law and diplomatic history, was transformed to an intellectual agenda which placed power and self-interest at the forefront of concern.

□ ምንም እንኳን የ Liberalism አለማቀፋዊ ፅንሰ-ሀሳቦች ለ Theories of IR መደበኛ አቀራረቦችን በማዳበር ላበረከቱት ጉልህ አስተዋፅኦ እውቅና ቢያገኙም በ1930ዎቹ መጀመሪያ እና በመጨረሻም የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ፍንዳታ የ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ ወደቀ። Liberalism ወድቆ Realism የተባለ የፖለቲካ አስተሳሰብ ተተካ። ስለዚህም የዓለም አቀፍ ግንኙነት ርዕሰ ጉዳይ፣ ከ ዓለም አቀፍ ተቋማትና ሕግ ፣ ወደ ምሁራዊ አጀንዳነት(intellectual agenda) የተሸጋገረ ሲሆን ይህም ሥልጣንን እና የግል ጥቅም የስጋት ቀዳሚ ምንጭ ሁነው ተነሱ።

□ ገብቷችኋል አ። የሁለተኛው የአለም ጦርነት መነሳት የ Liberalism የፖለቲካ አስተሳሰብ እንዲወድቅ ሆነ ፤ Realism የሚባለው የፖለቲካ አስተሳሰብ ማቆጥቆጥ ጀመረ። ፈተና ላይ ለምሳሌ□

Of the following, which one can be a reason for the failure of Liberalism and emergence of Realism?

- A) The effective arbitration of League of Nations.
- B) The outbreak of World War II(WWII).
- C) The End of Cold War.
- D) The emergence of UN.

□እንደዚህ ብትየጠቁ። መልሱ B ይሆናል ማለት ነው ፤ አደራችሁን መሉውን ነው መረዳት ያለባችሁ እንዳትሸመድዱ።

□ስለዚህ ሁለተኛው የአለም ጦርነት መነሳት የአለም የፖለቲካ ርዕዮት ከ Liberalism ወደ Realism ተሸጋገረ። የ Liberalism ዋና አጀንዳው አለም አቀፋዊ ዘላቂ ሰላም የሚመጣው አለምአቀፍ ተቋም ና ህግ በመመስረት ነው ይል ነበር። Realism ደግሞ ሰዎች ራስ ወዳድ ናቸው ሀገራት የራስ ጥቅምን በበላይነት ለማስጠበቅ ሲሉ በሀይላቸው በወታደራዊ አቅማቸው አለም አቀፍ ተቋም ና ህግን ይሸራሉ ይላል። League of Nations የሚባል አለምአቀፍ ተቋም ነበር ይህን ተቋም ና ህጉን ጥሰው ለዛም ነው ሁለተኛው የአለም ጦርነት ሀገራት የጀመሩት ይላል። ስለ ከ Liberalism ወደ Realism ተሸጋገረ ማለት ከ ዓለም አቀፍ ተቋማትና ሕግ ፤ ወደ ምሁራዊ አጀንዳነት(intellectual agenda) ተሸጋገረ ማለት ሲሆን ይህም ሥልጣንን እና የግል ጥቅም የስጋት ቀዳሚ ምንጭ ሁኔታ ተነሱ።

□ Realists argue that values are context bound, that morality is determined by interest, and that the conditions of the present are determined by historical processes. Where idealism sought a universally applicable doctrine, Carr's call is for a historical analysis of the contingent frameworks which determine politics.

□ የ Realism የፖለቲካ አስተሳሰብን የሚያራምዱ ሰዎች Realists ተብለው ይጠራሉ።

□Realists አንድ ዋና መከራከሪያ ሀሳብ አላቸው። እርሱም ስነ ምግባር(morality) እንደ ሁኔታው እንደ አውዱ በራስ ፍላጎት የሚወሰን ነው ይላሉ ስለዚህ Morality ከሰው ሰው ይለያያል ይላሉ፤ አሁን(present) ያለው ሁኔታ የሚወስነው ባለፉት ታሪካዊ ሒደቶች ነው ብለው ያምናሉ። Liberalists ግን morality ከ ሰው ሰው አይለያይም ፤ Morality አለም አቀፍ የሆነ መመሪያ ይገኛል ነው ይላሉ።

□ The formative assumptions of realism as a school of thought centre on the view that the international system is "anarchic", in the sense that it is devoid of an all-encompassing authority.

□ የ Realism ዋና የፖለቲካ አስተሳሰብ " ዓለም አቀፉ ሥርዓት "ስርአት አልበኛ(anarchic)" ነው ፤ ማለትም አለም አቀፉ ስርአት ሁሉን አቀፍ ሥልጣን የለሽ ነው።"

□ ስርአት አልበኝነት(Anarchy) ምን ማለት እንደሆነ ገብቶቸዋል። ሀገራት እርስ በርስ ከልብ አይከባበሩም ፤ ሁሉንም የአለም ሀገራት በእኩልነት በፍትሐዊነት የሚገዛ የሚያስተዳድር ፤ ሁሉም የአለም ሀገራት የሚያከብሩት የሚታዘዙለት አለም አቀፍ ስርአት ና ተቋም አለመኖር ማለት ነው። Anarchy ማለት። ለምሳሌ ፤ በአሁኑ ሰአት አለም አቀፍ ተቋም የተባበሩት መንግስታት(UN) ነው አይደል። ግን ይህን ተቋም የሚያከብር የሚሰማ ለህጉ የሚታዘዝ ሀገር አለ።የለም በተለይ ሀይል ያላቸው እነ አሜሪካ ሩሲያ ቻይና ወዘተ መስሚያቸው ጥጥ ነው። ተቋሙ ራሱ ሁሉንም ሀገር በእኩል አይን ያስተናግዳል።እንደው በሞቴ ኢትዮጵያን ና አሜሪካን እኩል ያያል።።። ይህ ነው Anarchy ማለት ፤ ሁሉን አቀፍ ስልጣን የለሽ ማለት ነው።

□ Where domestic society is ruled by a single system of government, the international system of states lacks such a basis and renders inter-national law non-binding and ultimately ineffectual in the regulation of relations between states. Conflict is hence an inevitable and continual feature of inter-national relations.

□ አንድ ሀገር በ ሀገሪቱ መንግስት ይመራል ይተዳደራል አይደል። ለምሳሌ ኢትዮጵያ በብልፅግና መንግስት እየተመራች ነው። አለምስ በማን ነው የምትመራው የምትተዳደረው።አለምን የሚያስተዳድራት አለም አቀፋዊ መንግስት ወይም ተቋም የለም። የተባበሩት መንግስታት(UN) በርግጥ አለም አቀፋዊ ተቋም ነው። ግን ይህ ተቋም ከሰም በዘለለ ትርጉም ያለው ስራ እየሰራ አይደለም ፤ ስለዚህ በአለም ላይ ያሉ ሀገራትን ግንኙነት የሚመራ የሚቆጣጠር አለም አቀፋዊ ስልጣን ያለው አካል የለም። በዚህም ምክንያት ጦርነት የማይቀር(inevitable) ና ቀጣይነት ያለው የብሔራዊ ግንኙነት መግለጫ ነው ይለናል Realism። በ Liberalism አስተሳሰብ ግን ጦርነት inevitable አይደለም ወይም ጦርነት መቅረት ይቻላል።

□ As liberal internationalism

sought foundations in the Enlightenment and the birth of reason so realism locates its roots

further back, citing Thucydides, Machiavelli and Hobbes as its founding voices.

□ Liberalism በ እነ John Locke ና Immanuel Kant አማካኝነት በ Enlightenment ዘመን ነበር የተመሰረተው። Realism ደግሞ በእነ Thucydides, Machiavelli ና Hobbes አማካኝነት ነው የተመሰረተው።

□ Thucydides and his account of the Peloponnesian War is read as the formative paradigmatic text in that it covers themes such as power, intrigue, conquest, alliance-building and the intricacies of bargaining. Here we see portrayed a system of city states, the units or members of which are self-reliant and independent, with war breaking out in 431 BC.

□ Thucydides የፔሎፖንኖስ ጦርነት ዘግቧል። ዘገባው እንደ ሃይል፣ ሴራ፣ ድል፣ ህብረት እና የድርድር ውስብስብ ጉዳዮችን ስለሚሸፍን እንደ መደበኛ ምሳሌያዊ ጽሁፍ ይነበባል። □ Realism እየተጠነሰሰ ነው ማለት ነው።

□ Hans Morgenthau, whose Politics among Nations(1948) leads the realist perspective, points to a clear line of descent from Thucydides when he asserts that "realism" assumes that its key concept of interest defined as power is an objective category which is universally valid, but it does not endow that concept with a meaning that is fixed once and for all.

ከ Thucydides በመቀጠል የመጣው Hans Morgenthau ይባላል ፤ የ Hans Morgenthau የ Realism አስተሳሰብ በ 1948 አካባቢ አብዛሆኞቹ ሀገራት ተቀብለውታል። የ Hans Morgenthau(ሃንስ ሞርጀንቱ) የ Realism አስተሳሰብ ምንድን ነው።□

እንደ ሞርጀንቱ አስተሳሰብ "ሀይል ወይም ስልጣን(power) በአለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያለው ነው።" ይላል። ግን ይህን አስተሳሰቡን እስከ መጨረሻው ትክክለኛ አስተሳሰብ ነው አላለም። በ Liberalism አስተሳሰብ Morality ነው በአለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያለው። በ Realism ደግሞ ሀይል ስልጣን(Power) ነው። □ግን የቱ ይመስላችኋል ትክክል። ነጭ ነጭ(real) መነጋገር ጥሩ ነው ፤ ሀይል ነው ተቀባይነት ያለው ፤ እናንተ ራሱ ከብደት በማንሳት ጡንቻ በማፈርጠም ታምኑ የለ።

□ Morgenthau's text starts with
the assumption that there are objective laws which have universal applicability, "international politics, like all politics, is a struggle for power".

□ የ Morgenthau ጽሑፍ የሚጀምረው ሁለንተናዊ ተፈጻሚነት ያላቸው ተጨባጭ ሕጎች እንዳሉ በማሰብ ነው፤ "ዓለም አቀፍ ፖለቲካ፣ ልክ እንደ ሁሉም ፖለቲካ፣ የሥልጣን ትግል ነው"። የሚል ነው።

እቀጥላለን።

#Global

□ Thomas Hobbes is often mentioned in discussions of realism due to his description of the brutality of life during the English Civil War of 1642–1651. Hobbes described human beings as

living in an order-less "state of nature" that he perceived as a war of all against all.

□ ቶማስ ሆብስ የ Realism አንዱ መስራች ሲሆን ከ 1642-1651 በእንግሊዝ የእርስ በርስ ጦርነት ወቅት ስለነበረው የህይወት ጭካኔ በሰጠው መግለጫ በ Realism ላይ በሚደረጉ ውይይቶች ውስጥ ብዙ ጊዜ ተጠቅሷል። የሰው ልጆች ጦርነት ነው ብሎ ባሰበው ሥርዓት በሌለው “የተፈጥሮ ሁኔታ” ውስጥ እንደሚኖሩ ገልጿል ሆብስ።

□ To remedy this, he proposed that a "social contract" was required between a ruler and the people of a state to maintain relative order.

□ ስርአት አልበኝነትን ለማስተካከል ቶማስ ሆብስ በወቅቱ አንድ ሀሳብ አቅርቦ ነበር " አንጻራዊ ጸጥታን ለማስጠበቅ በ ገዥ ና በሕዝብ ወይም በተገዢ መካከል “ማህበራዊ ውል(Social Contract)” እንደሚያስፈልግ አቅርቧል።

□ Kenneth Waltz's "Man, the State and War"(1959) and his later "Theory of International Politics"(1979) define a neo-realist agenda and absolutely dominated the discipline and some would argue do so to the present day.

□ ኬኔት ዋልትስ በ 1959 "ሰው፣ መንግስት እና ጦርነት" እና በኋላም በ 1979 "Theory of International Politics" የሚሉ ሁለት መፅሀፎችን ፅፏል። መፅሀፎቹ የ Neo-Realism አጀንዳን ይገልጻሉ ፤ የ Kenneth Waltz የ Realism ፅሁፎች በወቅቱ ተፅዕኖ ፈጣሪ ነበሩ። አንዳንዶች እስከ ዛሬ ድረስ የሱን የ Neo Realism ሀሳብ ደግፈው ይከራከራሉ። ለመሆኑ Neo Realism ምንድን ነው፣ Neo Realism ማለት የተሻሻለው የ Realism አስተሳሰብ ማለት ነው ፤ ለተጨማሪ መረዳት Google አድርጉት።

□ Where Morgenthau's realism concentrates on the attributes and

behavior of states within the international system, Waltz focuses on the international system itself and seeks to provide a structuralist account of its dynamics and the constraints it imposes on state behavior.

□ የ ሞርጅንቱ(የሞርገንሃው) የ Realism አስተሳሰብ "በአለም አቀፉ ስርአት ውስጥ ባሉ መንግስታት ባህሪያት እና ባህሪ ላይ ያተኮረ" ሲሆን የ Kenneth Waltz የ Realism አስተሳሰብ ደግሞ "በአለም አቀፉ ስርአት በራሱ ላይ ያተኮራል እንዲሁም ስለ አለም አቀፉ ስርአት ተለዋዋጭ ባህሪያት እና በመንግስታቶች ላይ የሚጥለውን እገዳዎች መዋቅራዊ ዘገባ ያቀርባል።

□ ገብቷችኋል አ። የ ሞርጅንቱ Realism ዋና ትኩረቱ በአለም ላይ ያሉ ሀገራት ናቸው ፤ ለጦርነት መነሳትም ተጠያቂዎቹ እነሱ ናቸው የሚል ሀሳብ አለው። የ ዋልት Realism ደግሞ ዋና ትኩረቱ ራሱ አለም አቀፉ ስርአት ነው ፤ ለጦርነት መነሳትም ተጠያቂው አለም አቀፉ ስርአት ነው ብሎ ያምናል።

□ The international system is, for Waltz, anarchical and hence perpetually threatening and conflictual. What is of interest to Waltz is not the set of motives which may determine state behavior, but the imperatives of the international system and the distribution of capabilities within it.

□ This is hence a structural account, but it is an account that markedly differs in approach and substantive content from the neo-Marxist structuralism outlined below. It has much akin to realism and must therefore be placed within that perspective.

□በ Kenneth Waltz አመለካከት መሰረት ዓለም አቀፋዊው ሥርዓት ፣ ሥርዓተ አልበኝነት(Anarchical) ነው ፣ ስለዚህም አለምአቀፋዊው ስርአት ሁልጊዜ አስጊ እና ግጭት የተሞላበት አለምን ፈጥሯል። የዋልትዝን ትኩረት የሚሰበው የመንግስታትን ባህሪን ሊወስኑ የሚችሉ ምክንያቶች(Motives) ሳይሆን ፣ የአለም አቀፉ ስርዓት እና ለአለም ሀገራት ያለውን ኢ ፍትህዊ ስርጭት ነው።

□ Each leader or "sovereign" (a monarch, or a parliament for example) sets the rules and establishes a system of punishments for those who break them. We accept this in our respective states so that our lives can function with a sense of security and order. It may not be ideal, but it is better than a state of nature.

□ እያንዳንዱ መሪ ወይም “ሉዓላዊ” (ንጉሠ ነገሥት ወይም ፓርላማ ለምሳሌ) ደንቦችን ያዘጋጃል እና ለጣሱ ሰዎች የቅጣት ሥርዓት ይዘረጋል ፤ ህይወታችን በፀጥታ እና በስርዓት እንዲሰራ ይህንን ሀገራት ያደርጋሉ። ገብቷችኋል አ ፤ የአንድ ሀገር መንግስት ዜጎችን ሲያስተዳድር በሀገሪቱ ሰላም ና መረጋጋት ለማስፈን ሲባል በዜጎች ና በመንግስት መካከል ገዢ ውል(ህግ) አለ ፤ ይህን ውል መንግስትም ዜጎችም ያከበሩታል ፤ ውሉን(ህጉን) የሚያፈርስ አካል ቅጣት ይጠብቀዋል ፤ ስለዚህ ሀገራት ሰላማቸውን ጠብቀው በዚህ መልክ ይኖራሉ እንደ Kenneth Waltz Realism ገለፃ መሰረት።

ነገር ግን□

□ As no such contract exists internationally and there is no sovereign in charge of the world, disorder and fear rules international relations. That is why war seems more common than peace to realists indeed they see war as inevitable.

□ ነገር ግን እንዴ Kenneth Waltz Realism ገለፃ መሰረት "በአለም አቀፍ ደረጃ እንደዚህ አይነት ውል ስለሌለ እና አለምን የሚቆጣጠር ሉዓላዊ የሆነ አካል ስለሌለ፤ ስርዓት አልበኝነት እና ፍርሃት የአለም አቀፍ ግንኙነቶችን ይገዛል። ለዚያም ነው ጦርነት ከሰላም የበለጠ የተለመደ የሚመስለው። ስለዚህ Realists በእርግጥ ጦርነትን የማይቀር(inevitable) ነው ይላሉ።

#Global

□ When they examine history they see a world that may change in shape, but is always characterized by a system of what they call "international anarchy" as the world has no sovereign to give it order.

□የ Realism አቀንቃኞች ታሪክን አጠኑና በጥናታቸው አለም ቅርጿ ሊለወጥ እንደሚችል ተገነዘቡ። አለም አቀፍ ስርአት ግን መቼም አይለወጥ አሉ ፤ ማለትም አለም አቀፉ ስርአት ግን "ስርአት አልበኝነት(International anarchy)" መቼም አይለውጥም አሉ። □አስባችሁታል የአለም ቅርፅ(shape) መቀየር ከባድ ነው ፤ ከብ የሆነችውን አለም ወደ ሌላ ቅርፅ መቀየር ከባድ በተአምር የማይታሰብ ነው። ግን Realists የአለምን ቅርፅ መቀየር ይቀላል ፤ ስርአት አልበኝነት(ጦርነት የተሞላበትን) አለም አቀፉ ስርአት ከመቀየር ይልቅ የአለምን ቅርፅ መቀየር ይቀላል አሉ□። በሌላ አባባል ጦርነት አይቀሬ ነው ይላሉ ምክንያቱም የሰው ልጅ ራስ ወዳድ(ego) ና ጥቅም ተኮር(self interested) ስለሆነ። Liberalism ግን የሰው ልጅ በተፈጥሮው ጥሩ(innately good) ነው ይላል ፤ ሰዎች ጦርነት አይፈልጉም በተፈጥሯቸው ሰላም ወዳድ ናቸው ስለዚህ ጦርነትን ማስቀረት ና ዘላለማዊ ሰላም(perpetual peace) ማምጣት ይቻላል ይላሉ Liberalist ቶች። በአንፃሩ ግን□

□ Realists believe conflict is unavoidable and perpetual and so war is common and inherent to humankind.

□ Realist ቶች ግን "ግጭት የማይቀር እና ዘላለማዊ ነው ብለው ያምናሉ ፤ ስለዚህ ጦርነት ለሰው ልጆች የተለመደ እና ተፈጥሯዊ ነው።" ይላሉ።

□ ገባችሁ አ ፣ Liberalism አለም ዘላለማዊ ሰላም(perpetual peace) መሆን ትችላለች ይላል፤ Realism ግን አለም ዘላለማዊ ጦርነት(perpetual war) መገለጫዋ ነው ይላል። □Realism ነጭ ነጭን Real የሆነውን ነው የሚናገረው።

□ Hans Morgenthau, a prominent realist, is known for his famous statement "all politics is a struggle for power" (Morgenthau 1948). This demonstrates the typical realist

view that politics is primarily about domination as opposed to cooperation between states.

□ ታዋቂው የ Realism አቀንቃኝ ሀንስ ሞርጀንቱ "ሁሉም ፖለቲካ ለስልጣን የሚደረግ ትግል ነው(all politics is a struggle for power" በሚል በ 1948 በሰጠው መግለጫው ይታወቃል። ይህ የሚያሳየው ፖለቲካ በዋነኛነት በሀገራት መካከል ካለው ትብብር በተቃራኒ ስለ የበላይነት ነው ፤ Realist ቶች በዚህ አቋማቸው ይታወቃሉ። በአለም ላይ ያሉ መንግስታት የሀይል የስልጣን የበላይነት ነው ቀዳሚ አላማቸው ስለዚህ ጦርነት አይቀሬ ነው ይላሉ።

□ Liberals share an optimistic view of International Relations, believing that world order can be improved, with peace and progress gradually replacing war. They may not agree on the details, but this optimistic view generally unites them.

Liberalism የተባለውን የፖለቲካ አስተሳሰብ የሚያራምዱ ሰዎች ወይም ሙህራኖች Liberals(Liberalist) ሲባሉ ፤ Realism የተባለውን የፖለቲካ አስተሳሰብ የሚያራምዱ ሰዎች ወይም ሙህራኖች ደግሞ Realist ይባላሉ። ግን አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ ፤ ሁሉም Liberalist ቶች ተመሳሳይ አንድ አይነት ሀሳብ ያላቸው ይመስሏችኋል□የላቸውም። በዝርዝር የማይስማሙባቸው ጉዳዮች አሉ ግን Generally የሚስማሙባቸው ሀሳቦች ና መርሆዎች አሏቸው። Realist ቶችም እንዲሁ። ታዲያ□

□ ሊበራሊስቶች የዓለምን ሥርዓት ማሻሻል እንደሚቻል በማመን ሰላምና መሻሻል ቀስ በቀስ ጦርነትን በመተካት ስለ ዓለም አቀፍ ግንኙነቶች ብሩህ(optimist) አመለካከት ይጋራሉ። በዝርዝሮቹ ላይ ላይስማሙ ይችላሉ, ነገር ግን ይህ ብሩህ አመለካከት በአጠቃላይ አንድ ያደርጋቸዋል። በተቃራኒው ግን Realist ቶች□

□ Conversely, realists tend to dismiss optimism as a form of misplaced idealism and instead they arrive at a more pessimistic view. This is due to their focus on the centrality of the state and its need for security and survival in an anarchical system where it can

only truly rely on itself.

□ As a result, realists reach an array of accounts that describe IR as a system where war and conflict is common and periods of peace are merely times when states are preparing for future conflict.

□ በተገላበጠሽ፣ Realist ቶች የ ሊበራሊስቶችን ብሩህ ተስፋ(optimistic view) ን የተሳሳተ የርዕዮተ ዓለም ዓይነት አድርገው ይቆጥራሉ ፤ ይልቁኑ ወደ ተስፋ አስቆራጭ ጨለምተኛ(pessimist) እይታ ይደርሳሉ። Realist ቶች አለም ጦርነት የራቀባት ሰላምን የሰፈነባት መሆን አትችልም የሚል የተስፋ መቁረጥ እሳቤ እንዲኖራቸው ያደረገው ምክንያት Realist ቶች በሀገራት የግዛት ማዕከላዊነት ላይ ያተኮሩ ሲሆን የሀገራት የደኅንነት እና የህልውና ፍላጎት በራሳቸው ላይ ብቻ በሚተማመኑበት ሥርዓተ-አልባነት ላይ በማተኮር ነው። ገብቷችኋል አ ፤ ሀገራት የሚተማመኑበት አስተማማኝ አለም አቀፍ ስርአት ና ተቋም የለም ፤ በዚህም ምክንያት ሀገራት ራሳቸውን ደህንነታቸውን ለመጠበቅ ሲሉ በወታደራዊ ቁመና ይፈረጥማሉ ፤ ወደ ጦርነት ይገባሉ ፤ በአጭሩ ስርአት አልበኝነት የተጠናወተው ስለሆነ IR system ሙ ፤ ጦርነት ግድ ነው ይላሉ።

Realist ቶች አለም ጦርነት እና ግጭት የተለመዱበት እና የሰላም ጊዜያት የሚኖረው ወይም የሰላም ጊዜ የሚባለው መንግስታት ለወደፊት ግጭት የሚዘጋጁበት ጊዜ ብቻ□ እንደሆነ ይገልጻሉ። □የዚህን ያክል ስለ ሰላም ያላቸው አመለካከት ጨለምተኛ ነው ፤ ትክክል ናቸው እውነታው እንደዛ ነው።

□ Another point to keep in mind is that each of the overarching approaches in IR possesses a different perspective on the nature of the state. Both liberalism and realism consider the state to be the dominant actor in IR, although liberalism does add a role for non-state actors such as international organizations.

#Global.

□ ሁለቱም Liberalism እና Realism በ አለም አቀፍ ግንኙነት ውስጥ መንግስት(State) ን እንደ ዋና ተዋናይ(actor) አድርገው ይቆጥሩታል፤ ነገር ግን ሊበራሊዝም መንግስታዊ ላልሆኑ ለምሳሌ አለም አቀፍ ተቋማት ና ግለሰቦችም ወና ተዋናዮች ናቸው ይላል። ስለዚህ በ Liberalism አመለካከት Actors of international relations የሚባሉት "States, international cooperations ና individuals" ናቸው። በ Realism አመለካከት ደግሞ Actors of international relations የሚባሉት "States" ብቻ ናቸው።

□ Nevertheless, within both theories states themselves are typically regarded as possessing ultimate power. This includes the capacity to enforce decisions, such as declaring war on another nation, or conversely treaties that may bind states to certain agreements.

□ በ Liberalism ና Realism የፖለቲካ አስተሳሰብ መሰረት "መንግስታት(States) ትልቁ የስልጣን የሀይል ባለቤት" እንደሆኑ ይገልጻሉ። ለምሳሌ በሌላ ሀገር ላይ ጦርነት ማወጅ ወይም በተቃራኒው ከ ሌላ ሀገር ጋር የሚያስተሳስራቸውን ስምንነት ውል መዋዋል።

□ In terms of liberalism, its proponents argue that organizations are valuable in assisting states in formulating decisions and helping to formalize cooperation that leads to peaceful outcomes.

□ እንደ ሊበራሊዝም አስተሳሰብ ፣ አለም አቀፍ ድርጅቶች(ተቋማቶች) ውሳኔዎችን በማዘጋጀት እና ወደ ሰላማዊ ውጤት የሚያመጣ ትብብርን መደበኛ ለማድረግ ሀገራትን(መንግስታትን) በመርዳት ጠቃሚ ናቸው። ነገር ግን□

□ Realists on the other hand believe states partake in international organizations only when it is in their self-interest to do so.

□ እንደ Realist ቶች አመለካከት ግን መንግስታት በአለም አቀፍ ድርጅቶች ውስጥ የሚካፈሉት ለራሳቸው ጥቅም ሲያስቡ ብቻ ነው ብለው ያምናሉ። ይመቹኛል Realist ቶች ነጭ ነጫን ሀቅ ሀቁን(real) ነው የሚናገሩት።

□ አንድ ጥያቄ ልጣይቃችሁ። በ Liberalism ና በ Realism አመለካከት ለአለም ሰላም በምን መልኩ ይመጣል ብለው ያስባሉ□

በ Liberalism አስተሳሰብ ዘላቂ ሰላም አለም ላይ የሚመጣው ፤ ሀገራት ሲተባበሩ ሲተጋገዙ አንድ የሚያደርጋቸው አለም አቀፍ ተቋም ሲኖራቸው ነው ይላል።

በ Realism አስተሳሰብ ግን ዘላቂ ሰላም አለም ላይ የሚመጣው ፤ ሀገራት የወታደራዊ አቅማቸውን ሲያዳብሩ ፤ ጦንቻቸውን ሲያፈረጥሙ መሳሪያ ሲታጠቁ ነው ይላል። ለምን፤ እስኪ እናንተ መልሱት ከላይ ተምረንዋል።

፤ይበቃናል በቀጣይ ስለ Marxism እናያለን። ፤የእናንተ ና የኔ አባቶች በደርግ ዘመን የ Marxism አቀንቃኝ ነበሩ።

፤በነገራችን ላይ Neo Liberalism ና Neo Realism ማለት ምን ማለት ነው፤

Neo Liberalism ማለት የተሻሻለው ዘመናዊው የ Liberalism አስተሳሰብ ነው።

Neo Realism ማለት የተሻሻለው ዘመናዊው የ Realism አስተሳሰብ ነው።

Realism vs. Liberalism

- Realism: Emphasis on conflicts between states; state interests are constant — security and survival
- Liberalism: Emphasis on cooperation between states; optimism for change and progress
- But sometimes realists are more cautious about using force abroad (or, liberals more supportive of using force for a "good" cause)

1. International level.	Other actors e.g. individuals, IOs, MNCs also play an important role.
2. States are rational actors and aim for their own self interest/ relative gain.	2. States are not rational actors. They aim for absolute gain.
3. Realists believe in maximizing military power in order to achieve peace and security.	3. Liberalists believe that security can be achieved by cooperation, mutual gaining, applying moral/ethical principles.
4. Realists believe in the concept of armament, i.e. states should have arms and weapons for self security.	4. Liberalists believe in the concept of disarmament for self security i.e. cooperation.
5. According to realists international system is anarchic in nature.	5. According to liberalists international system is community based.



Liberalism vs. Realism

Issue	Liberalism	Realism
Human Nature	Good, altruistic	Evil, selfish
Central Problem	War and the establishment of peace	War and security



Theories and Perspectives about the World

Realism

Emphasis on **POWER**

Sovereignty
Military Power
Geography
Natural Resources
Industrial capacity
Population
Diplomacy
Government Strength

Realism
Liberalism
Constructivism
Marxism
Other theories

Liberalism

Emphasis on **PRINCIPLES**

Freedom
Human Rights
Development
Cooperation
Education
Environment
Democracy
Disarmament
Self-determination

□ #Global Trends.

□ Chapter One - Understanding International Relations.

□ Theories of International Relations.

□ Structuralism / Marxism.

□ ካሁን በፊት በነበረው ትምህርታችን ስለ Liberalism ና Realism ተምረናል። ዛሬ ደግሞ ስለ Structuralism ወይም Marxism እንማራለን።

□ ስለ Marxism ከመማራችን በፊት ስለ Capitalism ትንሽ ነገር ማወቅ አለብን፤ ምክንያቱም Marxism የተመሰረተው Capitalism ምን በመቃወም ስለሆነ። ለመሆኑ Capitalism ምንድን ነው□□

□ Capitalism is an economic system based on the private ownership of the means of production and their operation for profit.

□ በአሁኑ ዘመን ከ 90% በላይ የሆኑት የአለም ሀገራት የ Capitalism ስርአት አራማጅ ናቸው ፤ Capitalism በ ኢንዱስትሪ አብዮት(industrial revolution) ዘመን የተመሰረተ ነው ፤ የኢንዱስትሪ አብዮት ማለት ደግሞ አለማችን በአለማችን ላይ ፋብሪካዎች የተሰፋፋበት ዘመን ነው ፤ ከ ኢንዱስትሪ አብዮት ዘመን በፊት ማንኛውም ዜጋ መሬት ነበረው ፤ መሬቱን ያርሳል ከብቶቹን ያረባል ወዘተ።

□ ነገር ግን በ ኢንዱስትሪ አብዮት ዘመን በርካታ ፋብሪካዎች ና ኢንዱስትሪዎች ስለተገነቡ ፤ ፋብሪካዎቹ ጋ ተቀጥሮ የሚሰራ የጉልበት ሰራተኛ በጣም ያስፈልግ ነበር። ስለዚህ በወቅቱ የነበሩት መንግስታት ያደረጉት አንድ ነገር ነበር እርሱም ዜጎች መሬታቸው እየተቀማ ከ ገጠር ወደ ከተማ እንዲሰደዱ ተደረገ ፤ መሬታቸውን ተቀምጥዋል የገቢ ምንጭ ስለዚህ ያላቸው አማራጭ ፋብሪካ ውስጥ ገብተው የጉልበት ሰራተኛ መሆን ነበር።

□ ፋብሪካ ውስጥ ተቀጥረው የሚሰሩት የጉልበት ሰራተኞች Proletariats ይባሉ ነበር ፤ የፋብሪካ ባለቤቶች ደግሞ Bourgeois ይባሉ ነበር። ስለዚህ Capitalism ሁለት የማህበረሰብ ክፍሎችን ይዟል□

1ኛ) ተቀጣሪ ሰራተኞች(proletariats) - እነዚህ ተቀጣሪ ሰራተኞች አብዛሀኛው የሀገራት ህዝቦች ሲሆኑ በቁጥር በርካታ ናቸው ፤ የሚያገኙት ደሞዝ በጣም በጣም አናሳ ነበር ፤ ተገቢ የሆነ ህይወት ሊያስኖራቸው የማይችል ነበር የገቢ ምንጮቻቸው።

2ኛ) የፋብሪካ ባለቤቶች(Bourgeoisies) - እነዚህ የፋብሪካ ባለቤቶች በቁጥር ትንሽ የሆኑ ሀብታሞች ናቸው ፤ ለቀጠሯቸው ሰራተኞች ደሞዝ በጣም ጥቂት ብር እየሰጡ እነሱ በጣም ከፍተኛ ትርፍ ነው የሚያገኙት።

□ ስለዚህ በዚህ የ Capitalism ስርአት የ ሰው ልጆች በኢኮኖሚ ደረጃ ለሁለት ተከፈሉ። በጣም ሀብታም የሆኑ በቁጥር አናሳ የሆኑ የፋብሪካ ባለቤቶች ና በጣም ድህ የሆኑ በቁጥር ብዙ የሆኑ ተቀጣሪ ሰራተኞች።

□ ስለዚህ Capitalism የተባለው የ ኢኮኖሚ ስርአት ንብረት ያላቸው ሀብት ያላቸው ባለሀብቶች ድህውን ማህበረሰብ በትንሽ ብር ጉልበቱን የሚበዘብዝ ስርአት ነው። □ አሁን ላይ almost ሁሉም የአለም ሀገራት ይህን ስርአት ይጠቀሙታል።

□ ታዲያ Karl Marx የተባለው ጀርመናዊው ኢኮኖሚስት ይህንን የ Capitalism ኢኮኖሚያዊ ስርአት በመቃወም Marxism የተባለ የፖለቲካ አስተሳሰብ መሰረተ።

□ Marxism is an ideology that argues that a capitalist society is divided into two contradictory classes – the business class (the bourgeoisie) and the working class (the proletariat).

□ The proletariats are at the mercy of the bourgeoisie who control their wages and therefore their standard of living. Marx hoped for an eventual end to the class society and overthrow of the bourgeoisie by the proletariat.

□ የካፒታሊስት ማህበረሰብ በሁለት እርስ በርስ የሚቃረኑ ፣ የሚጋጩ ክፍሎች ማለትም የቢዝነስ መደብ (ቡርጂዩዚ ፣ ባለአባቶች ፤ ባለሀብቶች) እና የሰራተኛ መደብ (ፕሮሌታሪያት) የተከፈለ ነው። በማለት የሚሞግት ርዕዮተ ዓለም Marxism ይባላል። ተመልከቱ □ እንደ Marxism አስተሳሰብ የ Capitalism ስርአትን የሚያራምድ ማህበረሰብ ሁለት መደቦች አሉት። እነርሱም □

□ 1ኛ) ባለሀብቶች ወይም የቢዝነስ አንቀሳቃሾች ባለቤቶች ሲሆኑ እነዚህ የማህበረሰብ ክፍሎች bourgeoisie ተብለው ይጠራሉ።

□ 2ኛ) የ ባለሀብቶቹ ድርጅት ወይም ፋብሪካ ላይ በጣም በትንሽ ክፍያ ተቀጥረው የሚሰሩ የማህበረሰብ ክፍሎች ናቸው እነርሱም proletariat ተብለው ይጠራሉ።

□ ተመልከት አንደኛው ቡድን በጣም ሀብታም ነው ቅንጡ ኑሮ ይኖራል ፤ ሌላኛው ቡድን ደግሞ በጣም ድህ ነው በትንሽ ብር የባለጠጎች ፋብሪካ ላይ ይሰራል ፤ ባለሀብቶች ጉልበቱን ይበዘብዙታል።

□ ስለዚህ ሁለቱ መደቦች ፍፁም ለየቅል የሆነ ተቃራኒ የአኗኗር ዘይቤ ና ደረጃን ያስተናግዳሉ ፤ በአንድ አብሮ በሚኖር ማህበረሰብ ውስጥ ሁለት ተቃራኒ ማህበረሰብ ን Capitalism ፈጠረ። ይህን የ Capitalism ስርአት የተቃወመ የተቸ ና ለመጣል የተጋለው ርዕዮተ አለም ደግሞ Marxism ይባላል።

□ እንደ Marxism አስተሳሰብ ፕሮሌታሪያቶች(ተቀጣሪ ሰራተኞች) ደሞዛቸውን እና የኑሮ ደረጃቸውን በሚቆጣጠሩት ቡርጂዩዚያች(ባለአባቶች) ምሕረት ላይ ናቸው። ጀርመናዊው Mark የመደብ ማህበረሰብ(capitalism) እንደሚያከትም እና ቡርጂዩይስን በፕሮሌታሪያት እንደሚገለበጥ ተስፋ አድርጓል። □ይህ የ Capitalism ስርአት እንዲያከትም Mark በወቅቱ የመፍትሔ ሀሳብ ያቀረበው ተቀጣሪ ሰራተኞች በመንግስት ና በባለጠጎች ላይ እንዲያምፁ ድብልቅልቅ ያለ አብዮት እንዲያስነሱ ነበር።

□ የኛ ሀገር በ አፄ ሀይለ ስላሴ ዘመን ፤ ወጣት ተማሪዎች መሬት ለአራሹ(Land to The Tiller) የሚል ከባድ አመፅ ና አብዮት አስነስተው የአፄውን ወንበር ገልብጠዋል። □ይህ አመፅ ና አብዮት ምንጩ ማን ነው□ Marxism ነው።

□ ትምህርታችን ስለ አለም አቀፍ ግንኙነት ና ዐውድ ነው። ታዲያ የ Marxism ርዕዮተ አለም ከ አለም አቀፍ ግንኙነት(IR) ምን ቁርኝነት ና አስተሳሰብ አለው □

□ ቅድም ከላይ የነገርኳችሁ የ ካፒታሊዝም ሁለቱ መደቦች ማለትም ባለሀብቶች(Bourgeois) ና ተቀጣሪ ሰራተኞች(proletariats) ናቸው። እነዚህ መደቦች ወደ አለም ሀገራት እንደሰደዱ ፤ እነርሱም ሀብታም ሀገሮች ና ድህ ሀገሮች፤ ስንዴና ዘይት□□እያደሉ የተፈጥሮ ሀብታችንን የሚበዘብዙ። ለማንኛውም Marxism ስለ International Realtion ምን አለ□□ይኸው።

□ Marxism concentrated on the inequalities that exist within the

international system, inequalities of wealth between the rich "North" or the "First World" and the poor ""South" or the "Third World"

#Global

□ ከአለም አቀፍ ግንኙነት አንፃር ማርክሲዝም(Marxism) የሚያተኩረው "በአለም አቀፍ ስርዓት ውስጥ ባለው የሀብት ና የ ምጣኔ ሀብታዊ ዕድገት ላይ ነው ፣ እርሱም በ ሀብታም ሀገራት ማለትም 'ሰሜን' ወይም 'በመጀመሪያው አለም' እና በድሀ ሀገራት ማለትም 'ደቡብ' ወይም 'በሶስተኛው አለም' መካከል ያለው የሀብት እኩልነት አለመመጣጠን ላይ ነው።" ተመልከቱ□

□ የአለማችን ሀብታም ሀገራት ሰሜን(North) ወይም የመጀመሪያው አለም ይባላሉ ፤ ለምሳሌ እነ አሜሪካ ፤ ቻይና ፤ ሳውዲ አረቢያ ወዘተ።

□ የአለማችን ድሀ ሀገራት ደቡብ ወይም የ ሶስተኛው አለም ተብለው ይጠራሉ ፤ ለምሳሌ ኢትዮጵያ የአፍሪካ ፣ የኤስያ ና የ ላቲን አሜሪካ ሀገራት።

□ኢያችሁ አ Capitalism ስግብግብ የሆነ ስርዓት ነው።

□ በ አለማችን ሀብታም ና ድሀ ሀገራት መካከል ያለው የዕድገት ና የሀብት አለመመጣጠን Marxism ን ያሳስበዋል ይቃወማልም። ምንድን ነው ያሳስበው ና የሚቃወመው ነገር□

□ the structuralist paradigm focused on dependency, exploitation and the international division of labor which relegated the vast majority of the global population to the extremes of poverty, often with the complicities of elite groups within these societies.

□ Structutalist paradigm ማለት የ Marxism(structuralism) የ አስተሳሰብ ዘይቤ ማለት ነው። እርሱም□

□ Marxism ትኩረት የሚያደርገው የ Capitalism ስርዓት በአለም አቀፍ ግንኙነት ደረጃ ፣ ድሀ ሀገራት በ ሀብታም ሀገራት ጥገኛ እንዲሆኑ ያደርጋል ፣ በዚህም ምክንያት ሀብታም ሀገራት የድሀ ሀገራትን የተፈጥሮ ሀብት ና የሰው ሀብት እንዲበዙበዙ(exploitation) ያደርጋል ሲል ይሞግታል ፤ እንዲሁም Marxism በአለም አቀፍ የሰራ

ከፍፍል ላይ ያተኮረ ሲሆን ጥገኝነት ፤ ብዝሃነት ና ኢ - ፍትሐዊ የሥራ ከፍፍል አብዛኛው የአለም ህዝብ ወደ ድህነት ጫፍ እንዲሸጋገር ያደርገዋል ሲል Karl Marx ይሞግታል።

□□ እንደኔ Marxism የተመቼው እስኪ□... Capitalism ግን□□

ተመልከቱ የ Capitalism ን ግፍ□

□ለምሳሌ አንዲት ወጣት ልጃገረድ ሴትን እንመልከት ፤ ይቺ ወጣት ልጃገረድ አፍላ ተማሪ ናት ስራ የላትም አባቷ መቷል እናቷ በሽተኛ ናት። ይቺ ልጃ ገረድ ሴት ሁለት ታንሽ ወንድም ና አንድ እህት አላት። ቤተሰቦቿ የዕለት ጉርስ ተቸግረዋል። ይህን ድህነቷን ያዩ ሀብታም ሰዎች ብር እየሰጡ ልጃገረዱን ሴት ስጋዊ መሻታቸውን ይፈፅሙባታል፤ በብራቸው ይበዘብዟታል።

□ተመልከቱ ሀብታም ሀገራትም በኢኮኖሚ የበላይነት ብድር እርዳታ በመስጠት ድህ ሀገራትን ልክ እንደ ልጃ ገረዱ ሴት ይበዘብዟታል□። የሀገራችን ባህል አልተቀየረምን□እስኪ ራሳችንን እንጠይቅ ፤ ስርአት ያለው ትውልድ እያፈራን ነውን□Capitalism ን ከ 666 አስተሳሰብ ለይቼ አላየውም□ይህ የእኔ የዳኒ ምልክታ ነው። ለማንኛውም□

□ As many in this tradition argued, most states were not free they were subjugated by the political, ideological and social consequences of economic forces.

□እንደ Marxism ገለፃ ፤ አብዛኞቹ የአለም ሀገራት(ድሆቹ) ነፃ አልነበሩም፤ በኢኮኖሚ የበታችነት ምክንያት የ ሀብታም ሀገራትን የ ፖለቲካዊ፣ የ ርዕዮተ ዓለም እና የ ማኅበራዊ አስተሳሰብ ውጤቶችን በእጅ አዙር ለመቀበል ተገደዱ ፤ በአጭሩ ባርነት ማለት ነው።

□ የአለም ሀገራት ለምን አንዳንዶቹ የናጠጡ ሀብታም ሆኑ□ሌሎቹስ ለምን ድህ ጨርቃም ሆነ□እንደ Marxism አስተሳሰብ መልሱ ይኸው□

□ The basis of such manifest inequality was the capitalist structure of the international system which accrued benefits to some while causing, through unequal exchange relations, the impoverishment of the vast majority of others.

□ ለእንዲህ ዓይነቱ አንፀባራቂ ኢ-አኩልነት መሰረቱ ለአንዳንዶች ጥቅም ያስገኘ የአለም አቀፍ ስርዓት ካፒታሊዝም መዋቅር ሲሆን እኩል ባልሆነ የልውውጥ ግንኙነቶች ለብዙዎች ድህነት እንዲዳርግ አድርጓል።

□ እንደ Marxism አስተሳሰብ አንዳንዶቹ ሀገራት ሀብታም የሆኑት ሌሎች ሀገራት ደግሞ ድህ የሆኑበት ዋናው ምክንያት ና ተጠያቂ Capitalism ነው ይላል።

□ በነገራችን ላይ ትልቁ የመጨረሻው የ Capitalism የአስተሳሰብ ደረጃ ና ስርዓት Imperialism ይባላል።

□ Pluralism ማለት የተለያዩ ባህል ዘር እምነት ያላቸው ማህበረሰቦች ተቻችለው የመኖር ሁኔታ ማለት ነው። ወደ አለም አቀፍ ስርዓት ሲመጣ ደግሞ Pluralism ማለት የተለያዩ ሀገራት የማህበራዊ ኢኮኖሚያዊ ፖለቲካዊ ወዘተ ትብብር የመፍጠር ሁኔታ ማለት ነው። □□ግን ለይስሙላ ለራስ ጥቅም ነው ትብብሩ ከልብ የመነጨ አይደለም። □ስለ Liberalism ስንማር ታስታውሳላችሁ አ Cooperation የሚል ነገር ተምረናል። ስለዚህ Pluralism ከ Liberalism ጋ የሚያገናኛቸው ነገር አለ ማለት ነው።

□ pluralism and its liberal associations had viewed networks of economic interdependence as a basis of increasing international cooperation founded on trade and financial interactions.

□ ብዝሃነት(pluralism) እና የሊበራሊዝም ማህበሮች በንግድ እና በፋይናንሺያል መስተጋብር ላይ የተመሰረተውን ዓለም አቀፍ ትብብርን ለማሳደግ የኢኮኖሚ ትስስር አውታረ መረቦችን ይመለከቱ ነበር።

□ ዘመናዊ የተሻሻለው የ Marxism አስተሳሰብ ደግሞ Neo Marxism ይባላል።

ታዲያ Neo Marxism ከላይ ያየንውን የ Pluralism ና የ Liberalism አስተሳሰብን ይቃወማል□

□ neo-Marxist structuralism viewed these processes as the basis of

□ inequality

□ the debt burden

□ violence and instability.

□ በ ሀብታም ና በድህ ለገራት መካከል እኩልነት እንዳይኖር ፤ የ ዕዳ ወይም ብድር ጫና እንዲሁም ብጥብጥና አለመረጋጋት እንዲኖር የ Pluralism አስተሳሰብ ዋነኛ ምክንያት ነው ሲል Neo-Marxism ይሞግታል።

□በ ትብብር ስም □የተበደርንው ገንዘብ የትውልድ ዕዳ ነው□ ።

□ለማንኛውም Marxism እዚህ ላይ ጨርሰናል። በቀጣይ Constructivism እንማራለን።

Marxism

Ideology

Marxist idea meaning a set of beliefs that serve the interests of a dominant social group by justifying their privileged position.

Bourgeoisie

Capitalist class, owners of the means of production. Marx argues that the ownership of production gives the capitalist class power.

Capitalism

an economic and political system in which a country's trade and industry are controlled by private owners for profit, rather than by the state.

Proletariat

Working class in a capitalist society. "wage slaves" forced to sell their labour power to the bourgeoisie.

These are some key words which relate to Marxism - what do these words mean? Provide definitions on your whiteboard

Marxism: Capitalism

Read paragraphs on 'Capitalism' from your text book (pg. 227-8) and work out a flow chart that demonstrates this situation to others in the class - provide an example to help.

Proletariat
Labour
(not paid much)



Value of labour
when sold by
capitalists
(It is sold for
far more than
the wage paid)



Surplus value
(pocketed by the
capitalist/bourgeoisie)



These profits lead to inequalities in wealth and income between the working class and the ruling class.

CAPITALISM:

Capitalism generally refers to an economic system in which the means of production are all or mostly **privately OWNED** and operated for a **profit**



□
#G
lobal Trends.

□ Constructivism.

□ እስካሁን ባለው ትምህርታችን ስለ Liberalism, Realism ና Marxism ተምረናል። አሁን ደግሞ አራተኛውን የ አለም አቀፍ ግንኙነት ርዕዮት አለም እንማራለን እርሱም Constructivism ይባላል።

□ Constructivism commonly viewed as a middle ground between mainstream theories and the critical theories.

□ Constructivism የአማርኛ ጥሬ ትርጉሙ "ገንቢነት" ማለት ነው። ለማንኛውም Mainstream Theories የሚባሉት Liberalism, Realism ና Marxism ናቸው። Critical Theories ደግሞ ለ Mainstream Theory ዎች በተለይም ደግሞ ለ Liberalism ና Realism አፅፋዊ ምላሽ ተቃርኖ መግባት የሚሰጡ ናቸው። ስለዚህ Mainstream theories ና Critical Theories ተቃራኒ ናቸው። በሁለቱ ማለትም በ Mainstream theories ና በ critical theories መካከል የሚገኘው ና እንደ መካከለኛ የሚቆጠረው Constructivism ይባላል። ከሁለቱ ወገን አይደለም ግን በሁለቱ መካከል ነው።

□ constructivists highlight the importance of values and shared

interests between individuals who interact on the global stage.

□ Constructivism "በዓለም አቀፍ ደረጃ መስተጋብር ግንኙነት በሚፈጥሩ ግለሰቦች(individuals) መካከል ያለውን የእሴቶችን እና የጋራ ፍላጎቶችን አስፈላጊነት ያጎለሉ አፅንኦት ይሰጣሉ።

□አያችሁ አ Constructivism " በአለም አቀፍ ደረጃ ግለሰቦች ከ ግለሰቦች የሚያደርጉት አለምአቀፋዊ ግንኙነቶች ትልቅ እሴት ና ጥቅም አላቸው ብለው ያምናሉ። አበበ ከ ዴቪስ ጋር ፤ ጆርጂ ከ አዶንካራ ጋር ወዘተ የሚያደርጉትን ግንኙነት Constructivism ትልቅ ቦታ ይሰጠዋል።

□□ Alexander Wendt

✓ described the relationship between agents (individuals)

and structures (such as the state)

✓ His famous phrase “anarchy is what states make of it”.

□ አሌክሳንደር Wendt

✓ በወኪሎች (ግለሰቦች) መካከል ያለውን ግንኙነት ገልጿል።

እንዲሁም በመዋቅሮች (እንደ መንግስት ያሉ) መካከል ያለውን ግንኙነት ገልጿል።

የ Alexander Wendt ዝነኛ አባባል□

"ስርአት አልበኝነትን የሚፈጥሩት መንግስታት ናቸው"

□ the core of constructivism, is that the essence of international relations exists in the interactions between people.

❖ After all, states do not interact; it is agents of those states, such as politicians and diplomats, who interact.

□ የ Constructivism ዋና አስተሳሰብ□

" የዓለም አቀፍ ግንኙነቶች ይዘት በሰዎች መካከል ባለው ግንኙነት ውስጥ ነው።" ይላል። በሌላ አባባል□

□ ሀገራት አለም አቀፍ ግንኙነት አያደርጉም; የሚገናኙት እንደ ፖለቲከኞች እና ዲፕሎማቶች ያሉ የነዚያ ሀገራት ወኪሎች ናቸው።

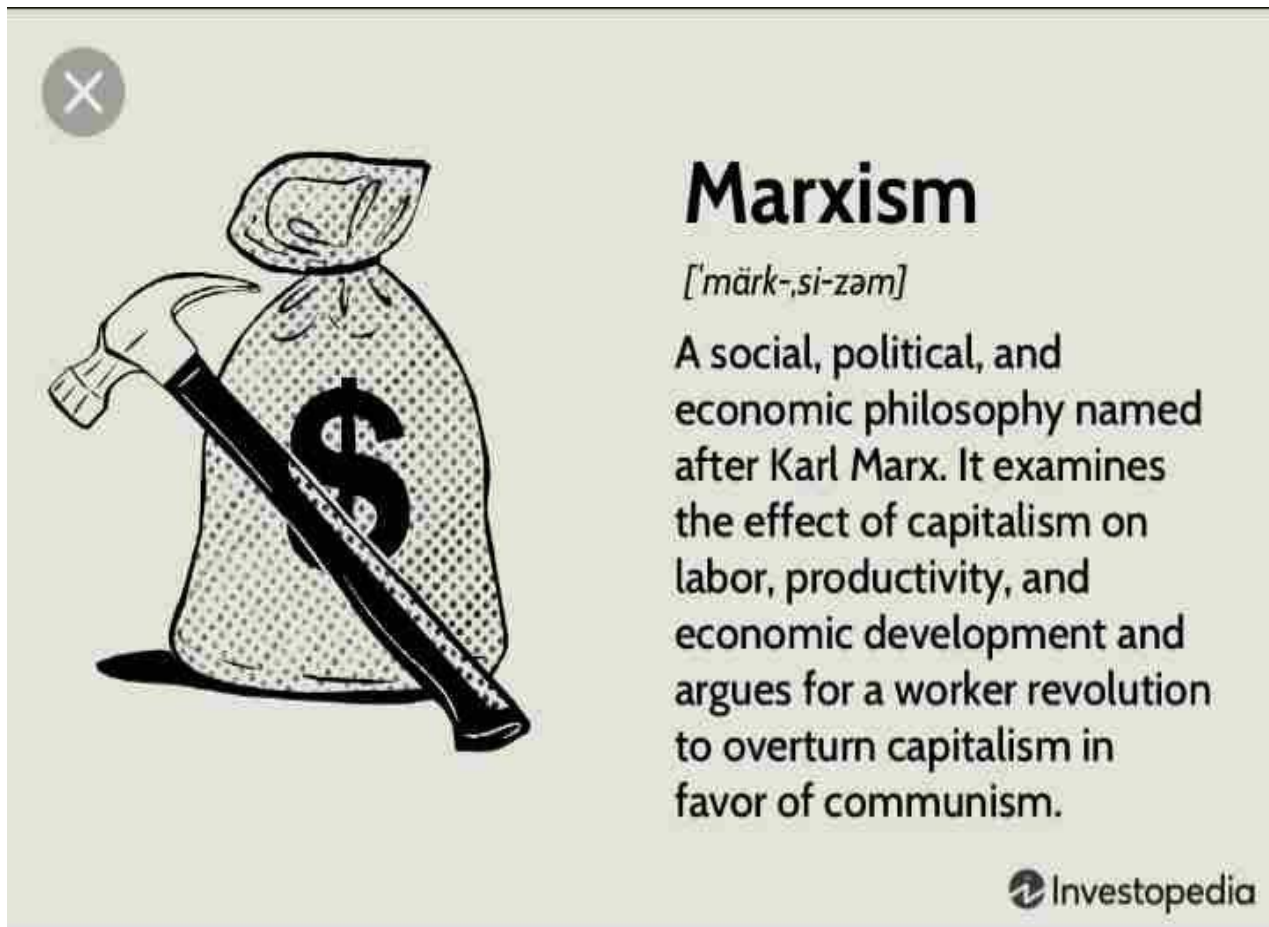
□ ገብቷችኋል አ። ኢትዮጵያ ከቻይና ጋር ግንኙነት ስታደርግ ፤ ግንኙነት የሚያደርጉት ኢትዮጵያን ና ቻይና ን ወክለው ፖለቲከኞች ና ዲፕሎማቶች ናቸው ፤ እነዚህ ፖለቲከኞች ና ዲፕሎማቶች ደግሞ ሰው ናቸው። □ተራራው ወንዙ ሽለቆው ግምቡ ወዘተ ግንኙነት አያደርጉም በሌላ አባባል ሀገራት ግንኙነት አያደርጉም ነገር ግን ሀገራቱን የሚወክሉ ባለስልጣናት ና አምባሳደሮች ናቸው ግንኙነት የሚያደርጉት። ስለዚህ እንደ Constructivism አስተሳሰብ አለም አቀፍ ግንኙነት የሚካሄደው በሀገራት(states) መካከል ሳይሆን በሰዎች(people) መካከል ነው።

□ International anarchy could even be replaced with a different system if a critical mass of other individuals (and by proxy the states they represent) accepted the idea.

□ እንደ Constructivism ገለፃ ፤ ሌሎች በርካታ ግለሰቦች (እና በግንኙነቱ ሀገራቱን የሚወክሉት ግለሰቦች) ሀሳቡን ከተቀበሉ ዓለም አቀፍ ሥርዓት አልበኝነት በሌላ ሥርዓት ሊተካ ይችላል።

□ International Relations is, then, a never-ending journey of change chronicling the accumulation of the accepted norms of the past and the emerging norms of the future. As such, constructivists seek to study this process.

□ ዓለም አቀፍ ግንኙነት እንግዲህ ያለፈው ዘመን ተቀባይነት ያላቸው ደንቦችና እየወጡ ያሉትን የወደፊቱን መመዘኛዎች መከማቸትን የሚዘግብ ማለቂያ የሌለው የለውጥ ጉዞ ሒደት ነው። Constructivism ምም ይህንን ሂደት ለማጥናት ይፈልጋሉ።



□ #Global Trends.

□ Chapter Two

Understanding Foreign Policy and Diplomacy.

□ Foreign Policy.

□ ዛሬ በይፋ የ Chapter 2 ትምህርትን እንጀምራለን። በዚህ ቻፕተር በዋናነት ሀገራት ከ ሌሎች ሀገራት ጋር የ ውጭ ግንኙነት ሲያደርጉ ስለሚከተሏቸው ና ስለሚተገብሯቸው የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ(መርህ) ምንነት ና ከዚህ ፖሊሲ ጋ ስለሚያያዘው ብሔራዊ ጥቅም ምንነት በስፋት እንማማራለን። መቼም ስለ ውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ና ዲፕሎማሲ ለእናንተ መናገር አስፈላጊ አይደለም። በዚህ ትምህርት ግን በዋናነት የምንማረው የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ሳይንሳዊ ይዘቱን ነው። □□ለመሆኑ Foreign Policy ምንድን ነው□

□ Foreign Policy :- • It is the actions, decisions and goals that states pursue towards the outside world.

□ Foreign Policy የ አማርኛ መዝገበ ቃላት ፍቺው የ ውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ማለት ነው። ትርጉሙስ□

□ Foreign Policy(የውጭ ፖሊሲ) :- ማለት አንድ ሀገር ከሌላ ሀገር ጋ ግንኙነት ሲያደርግ የሚከተላቸው ተግባራት፣ ውሳኔዎችና ግቦች foreign policy ይባላል ።

□ ስለዚህ አንድ ሀገር ከሌላኛው የውጭ ሀገራት ጋ በ ፖለቲካ ፣ በኢኮኖሚ ፣ በባህል ወዘተ ግንኙነት ሲያደርግ ፤ ሀገራት በግንኙነቱ ሊያሳኩት የሚፈልጉት ግብ(አላማ) አለ ፤ ግንኙነቱ በተግባር የሚፈፀምበት ሒደት አለ ፤ በግንኙነቱ ውስጥ ሀገራት የሚወስኑት ውሳኔዎች አሉ። እነዚህ የግንኙነቱ ግቦች ፣ ተግባሮች ና ውሳኔዎች foreign policy ይባላሉ።

□ Foreign policy is shaped by both external/systemic factors and internal factors.

➤ external/systemic factor

□ International regimes, international organizations

□ the prevalence of great powers at international level

➤ internal factors

□ economic, technological and military capabilities of states.

□ የ ሀገራትን የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የሚወስኑት ወይም የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ በበጎ ወይም በመጥፎ መልኩ ተፅዕኖ የሚያሳድሩ ሁለት መሰረታዊ ምክንያቶች(factors) አሉ። እነርሱም □

□ External/Systematic Factors.

□ Internal Factors. ይባላሉ።

□ ስለዚህ ፈተና ላይ Factors affecting the foreign policy of states ተብላችሁ ብትጠየቁ ትመልሱታላችሁ።

□ ለመሆኑ External ና internal factor የሚባሉት ምን ምን ናቸው።

□ External / Systematic Factor (ውጫዊ/ስርዓታዊ ምክንያቶች)

- International regimes(ዓለም አቀፍ መንግሥታት)

- International organizations(ዓለም አቀፍ ድርጅቶች)

- The prevalence of great power at international level.(በዓለም አቀፍ ደረጃ የታላላቅ ኃይሎች መስፋፋት)

ከላይ የተዘረዘሩት በሙሉ የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ በበጎ ወይም በመጥፎ ተፅዕኖ የሚያሳድሩ External factor(ውጫዊ ምክንያቶች) ናቸው። □ እንዴት ነው ግን ተፅዕኖ የሚያሳድሩት በቀዝቃዛው ጦርነት(Cold war) በኋላ Soviet ህብረት የሚባሉት ሀገራት ተበታተኑ ፣ በዚህም ምክንያት አሜሪካ ብቻዋን ልዕላ ሀያላን ሀገር ሆነች ስለዚህ አለማችን uni polar system ሆነች ከቀዝቃዛው ጦርነት በኋላ። አሁን ላይ ደግሞ የአሜሪካ የበላይነት እያከተመ ሌሎች ሀያላን ሀገራት እየተፈጠሩ አሜሪካን እየተፎካከሩ ነው እነ ሩሲያ ፣ ኢራን ፣ ሰሜን ኮሪያ ወዘተ። ስለዚህ አሁን ላይ አለማችን Multi-polar(ብዙ ልዕላ ሀያላን ሀገራት) ስርዓት ላይ ነች። በዚህም ምክንያት ሀገራት በቡድን በመከፈል ላይ ናቸው። እነ አሜሪካ እንግሊዝ ፈረንሳይ ጆርመን ወዘተ በአንድ ቡድን ሲሆኑ ሩሲያ ቻይና ህንድ ኢራን ሰሜን ኮሪያ ወዘተ በአንድ ግሩፕ። በአለም አቀፍ ደረጃ እንደዚህ የታላላቅ ሀይሎች መስፋፋት የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ ተፅዕኖ አለው። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከነ ቻይና ሩሲያ ጋር የበለጠ ግንኙነት ማድረግ በአሜሪካ በኩል በመጥፎ አይን ውስጥ መግባቷ በዚህም ምክንያት የኢትዮጵያ ና የአሜሪካ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ እንዲሻክር አድርጓል።

□ አለም አቀፍ ድርጅቶችም በውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ ተፅዕኖ አላቸው ለምሳሌ የግብረ-ሰዶማውያን ማህበር በይፋ አለም አቀፍ ድርጅት እየሆነ ነው። የግብረ-ሰዶማውያን ማህበር ን ኳታር ባለመቀበሏ በአለም ዋንጫው ጨዋታ አርማቸው ሜዳ ውስጥ እንዳይታይ ከልከላለች። ይህ ደግሞ ግብረ ሰዶምን ከሚቀበሉ ሀገራት ጋር ኳታር የሚኖራትን የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ያሻክረዋል።

□ Internal Factors(ውስጣዊ ምክንያቶች)

- Economic Capacities of states
- Technological Capacities of states
- Military Capacities of States

እነዚህን ከላይ የተዘረዘሩት ደግሞ የ ሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ በበጎ ወይም በመጥፎው ተፅዕኖ የሚያሳድሩ ናቸው። የአንዲት ሀገር የኢኮኖሚ አቅም ፣ የቴክኖሎጂ አቅም ና የመከላከያ ስራዊት አቅም በሀገሪቱ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ላይ ተፅዕኖ አለው። □ እንዴት□

□ አንዲት ሀገር በ ኢኮኖሚ በቴክኖሎጂ ና በጦር አቅሟ የፈረጠመች ከሆነች ብሔራዊ ጥቅሟን የማስጠበቅ አቅም ይኖራታል። ሌሎች ሀያል ሀገራት ፍላጎታቸውን ባህላቸውን ወዘተ አይጭኑባትም። በእጅ አዙር ፍላጎታቸውን አያሳኩባትም። ለምሳሌ አሜሪካ ሩሲያ ላይ የፈለገችውን ማድረግ ትችላለች? አትችልም። ነገር ግን ኢትዮጵያ ላይ ፍላጎቷን መጫን ትችላለች። ስለዚህ ኢትዮጵያ ባላት የኢኮኖሚ የቴክኖሎጂ ና የጦር ሀያል የበታችነት ምክንያት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲዋ ተፅዕኖ ውስጥ ገብቷል ማለት ነው።

□ ስለዚህ ፈተና ላይ External ና internal factor ሊመጣ ስለሚችል ያዟቸው።

□ ለመሆኑ foreign policy ለምን አስፈለገ□ ጥቅሙ ምንድን ነው□□ሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ እንዲያወጡ እንዲቀርፁ እንዲኖራቸው ለምን ፈለጉ□

□ ♂ አጭር መልስ :- ሀገራት National Interest (ብሔራዊ ጥቅማቸውን) ማስጠበቅ ስለሚፈልጉ ነው።

□ the deriving motives behind foreign policy is the pursuit of national interest.

✓ States adopt foreign policy to achieve and promote their national interests.

□ ከውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ጀርባ ያለው መነሻ አገራዊ ጥቅም(National interest) ማስከበር ነው።

✓ መንግስታት ሀገራዊ ጥቅሞቻቸውን(National interest) ለማሳካት እና ለማስተዋወቅ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲን ያፀድቃሉ።

□ ለመሆኑ ብሔራዊ ጥቅም(National Interest) ምን ማለት ነው□

#Global

□ National interest :- is the raison detat, (the reason of state) to justify its actions and policy towards other states at the international level.

□ National interest :- is set of values, orientation, goals and objectives a given country would like to achieve in its international relations.

□ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ማለት አንድ ሀገር(መንግስት) በአለም አቀፍ ደረጃ ከ ሌሎች ሀገራት(መንግስታት) ጋር የሚያደርገውን ድርጊት እና ፖሊሲ ለማስረዳት በሀገሪቱ መንግስት የሚቀርብ ምክንያት (Raison detat) ነው። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከቻይና ጋር ለምታደርገው ግንኙነት የምታወጣው ፖሊሲ አላት። ያነ ፖሊሲ የኢትዮጵያን ጥቅም ባስጠበቀ መልኩ ይዘጋጃል። የተዘጋጀው ፖሊሲ ደግሞ በተግባር እንዲፈፀም ይደረጋል። ይህ ፖሊሲ ና ተግባር ምክንያታዊ በሆነ መልኩ የኢትዮጵያን ጥቅም ሲያስከብር ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ይባላል።

□ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) :- ማለት አንዲት ሀገር በአለም አቀፍ ግንኙነቷ ልታሳካቸው የምትፈልጋቸው የእሴቶች፣ አቅጣጫዎች፣ ግቦች እና አላማዎች ስብስብ ነው። ለምሳሌ ኬንያ ከ አሜሪካ ጋር ግንኙነት ስታደርግ በግንኙነቱ ኬንያ ም ሆነ አሜሪካ ሊያተርፉት ሊጠቀሙበት የሚፈልጉት ግብ አለማ አለ። ለምሳሌ ኬንያ ከአሜሪካ መድሐኒቶችን ና ምርቶችን ማስገባት የግንኙነቱ ግብ ሊሆን ይችላል፤ በአንፃሩ ደግሞ አሜሪካ ኬንያ አካባቢ የጦር ካምፕ መመስረት የግንኙነቱ ግብ ሊሆን ይችላል። እነዚህን ግቦች ወይም አላማዎች የሀገሪቱን ጥቅም ያማከሉ ናቸው ስለዚህ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ይባላሉ።

□ በርግጥም ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ይህ ነው የሚባል ውስን ያለ አንድ ወጥ የሆነ ትርጓሜ(definition) የለውም። በዚህም ምክንያት ትክክለኛ ትርጉሙን መስጠት አወዛጋቢ(controversy) ሆኖ ቀጥሏል። ስለዚህም የተለያዩ ሙሁራን(scholars) የየራሳቸውን ትንታኔ ና ትርጉም አስቀምጠዋል። □ማን ምን አለ□

□ Controversies on the exact meaning, scope and contents of national interests.(ብሔራዊ ጥቅም ትክክለኛ ትርጉም፣ ስፋት እና ይዘት ላይ ያሉ ውዝግቦች።)

□□ According to A. K. Holsti

✓ National interest :- is an image of the future state of affairs and future set of conditions that governments through individual policy makers aspire to bring about by wielding influence abroad and by changing or sustaining the behaviors of other states.

✓ Power or the ability to influence the behaviors of other states is underscored as the primary instrument to implement national interest.

እንደ A.K. Holsti ገለፃ□

✓ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) : - ማለት መንግስታት በ ግለሰብ ባለስልጣናት ፖሊሲ አውጭዎች አማካይነት በሌሎች ሀገራት ተጽእኖ በመፍጠር እና የሌሎችን ሀገራት ባህሪ በመለወጥ ወይም በማስቀጠል ሊያመጡት የሚፈልጓቸውን የወደፊት ሁኔታዎችን የሚያሳይ ምስል ነው።

□ለምሳሌ :- የ አሜሪካ መንግስት በ ግለሰብ ባለስልጣናቱ ማለትም በ ጆ ባይደን ና ካሚላ ሐሪስ አማካኝነት ከ ግብፅ ጋ የውጭ ግንኙነት ለማድረግ ፖሊሲ አወጡ። የሚያወጡት ፖሊሲ ግብፅ አሜሪካ ላይ ያላትን አመለካከት መሰረት ባደረገ መልኩ ነው ማለትም ግብፅ ለአሜሪካ ጥሩ አመለካከት ካላት ያ ጥሩ አመለካከቷ እንዲቀጥል ሊያደርግ የሚችል ፖሊሲ ያወጣሉ ፤ ነገር ግን ግብፅ አሜሪካ ላይ መጥፎ አመለካከት ካላት ያን መጥፎ አመለካከት እንድትቀይር ሊያደርግ የሚችል ፖሊሲ ያወጣሉ። አያችሁ አ ጆ ባይደን ና ካሚላ ሐሪስ የሚያወጡት ፖሊሲ የአሜሪካን ጥቅም ባስከበረ መልኩ የአሜሪካን ና የግብፅን የወደፊት ሁኔታ ሊያሳይ የሚችል ፖሊሲ ነው። እንደ A.K. Holsti ገለፃ ይህ ፖሊሲ ብሔራዊ ጥቅም (National interest) ይባላል። □የአሜሪካን ና የግብፅን የወደፊት ሁኔታ እንዴት ነው የሚያሳየው? አጭር መልስ። ግብፅ ለአሜሪካ መጥፎ አመለካከት ካላት ፤ ግብፅ ሀሳቧን እንድትቀይር አሜሪካ ማዕቀብ ና ሌሎች ክልከላዎችን ልታደርግ ትችላለች። ግብፅ ከ አሜሪካ ጠላቶች ጋ ታብራለች ወዘተ። ግብፅ ለአሜሪካ ጥሩ አመለካከት ካላት ደግሞ □ግብፅ የአባይን ግድብ በቦንብ ታፈነዳዋለች የሚል ይሁንታን ከአሜሪካ ታገኛለች።

ሌላው ደግሞ እንደ A.K. Holsti ገለፃ□

✓ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ሀይልን መጠቀም ቀዳሚ ምርጫቸው ነው። ለምሳሌ ሀያላን ሀገራት ማዕቀብ ይጥላሉ።

□□ According to Seabury

✓ In normative sense - set of purposes which a nation...should seek to realize in the conduct of its foreign relations.

✓ descriptive sense - those purposes which the nation [states] through its leadership appears to pursue persistently over time.

□ Seabury የተባለው ፀሀፊ ደግሞ ብሔራዊ ጥቅም(national interest) ን በሁለት አይነት መንገድ ገልጾታል እነርሱም Normative Sense ና descriptive sense።

በ Normative sense(መደበኛ ሁኔታ) ገለፃ መሰረት □

□ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ማለት አንድ ሀገር የውጭ ግንኙነቶችን በሚያከናውንበት ጊዜ ሊገነዘበው የሚገባቸው ዓላማዎች ስብስብ ማለት ነው። □ኢትዮጵያ ከ ካናዳ ጋር ግንኙነት የምታደርግበት አላማዎች ምንድን ናቸው? አላማዎቹስ ምን መሆን አለባቸው? እነዚህን የግንኙነቱን አላማዎች መገንዘብና ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። አላማዎቹን በአግባቡ መገንዘብ ደግሞ ብሔራዊ ጥቅም ይባላል እንደ Seabury ገለፃ።

በ descriptive sense(ገላጭ አስተሳሰብ) አገላለፅ ደግሞ□

ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ማለት ህዝቡ በአመራሩ በኩል የሚገለጽባቸው በጊዜ ሂደት ያለማቋረጥ የሚከተሏቸው ዓላማዎች ናቸው። □በአጭር ገለፃ የአንድ ሀገር ብሔራዊ ጥቅም ማለት የህዝቦቿ ጥቅም እንደማለት ነው።

#Global

□□ According to Plato

□ The good of the polis (that is the public good) could best be arrived at by philosopher king aided by a few highly learned, detached and fairminded advisors.

□ Plato's ideas have been used as the inspiration for dictatorial forms of government

✓ assuming that they should emphasize substance and wisdom of policies rather than procedural issues such as public debate, consultation, participation and criticism.

✓ one person with strength, wisdom, knowledge, and, above all, power can make good decisions than participatory decision making.

□ እንደ Plato ገለፃ

□ በጥቂት ከፍተኛ የተማሩ፣ ገለልተኛ እና ፍትሃዊ አስተሳሰብ ባላቸው አማካሪዎች በመታገዝ ስራዎችን ማሳተፍ ይቻላል። ገብቷችኋል አለሁ። እንደ Plato አስተሳሰብ የህዝብን ጥቅም የሚያስጠብቅ ጥሩ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲን የሀገሪቱ ንጉስ ወይም መሪ ማውጣት ይቻላል። ጥቂት የተማሩ ሰዎችን በማመከር። ፖሊሲ ለማውጣት ህዝባዊ ወይይት ክርክር ህዝባዊ መድረክ ህዝብን ማሳተፍ ወዘተ አያስፈልግም ነው የሚለው Plato። ፖሊሲ ለማውጣት አንድ መሪ ና እሱን የሚያማክሩት ጥቂት የተማሩ ሰዎች በቂ ናቸው ይለናል። በዚህም ምክንያት

□ የ ፒላቶ(Pilato) ሃሳቦች ለአምባገነን የመንግሥት ዓይነቶች መነሳሳት ሆነው አገልግለዋል። ምክንያቱም

✓ እንደ ህዝባዊ ክርክር፣ ምክክር፣ ተሳትፎ እና ትችት ካሉ የአሰራር ጉዳዮች ይልቅ የፖሊሲዎችን ይዘት እና ጥበብ ማጥፋት እንደሚገባ ሀሳብ ስለሰጠ።

✓ ጥንካሬ፣ ጥበብ፣ እውቀት እና ከሁሉም በላይ ሃይል ያለው አንድ ሰው(መሪ) ከ ህዝባዊ ተሳትፎ ውሳኔዎች ይልቅ ጥሩ ውሳኔዎችን ማድረግ ይቻላል የሚል ሀሳብ ስለሰጠ።

□□ በአጭሩ Pilato ትኩረት ያደረገው ጥቂት በሳል ና አቅሙ ያላቸው ሰዎች ይበቃሉ ፖሊሲ ለማውጣት። ህዝብን ማወያየት ማሳተፍ አያስፈልግም ነው የሚለው። ይህ ደግሞ ለአምባገነን መንግስታት በር የሚከፍት ነበር።

ነገር ግን ማስተዋል ያለብን ነገር□

□ Foreign policy decision is not necessarily a clear-cut and rational process, Policies are often generated through great internal political and bureaucratic debates.(ያዟት)

□ የውጭ ፖሊሲ ውሳኔ የግድ ግልጽ እና ምክንያታዊ ሂደት አይደለም, ብዙውን ጊዜ ፖሊሲዎቹ የሚመነጩት በታላቅ ውስጣዊ የፖለቲካ እና ህዝብን ባሳተፈ የቢሮክራሲያዊ ክርክሮች ነው።

□እሺ አሁን ደግሞ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ን define ለማድረግ የምንጠቀማቸውን criteria(መመዘኛ) እንመልከት። 7 criteria አሉ ፤ 7 ቱንም ቡሒላ እንማራለን።

#Global

□ Criteria Used in defining National Interest.

□ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ን ለመግለፅ ወይም አንዲት ሀገር ብሔራዊ ጥቅሟን በምን መልኩ ማስኬድና ማስጠበቅ እንዳለባት የሚገልፁ መመዘኛዎችን(criteria) እንማራለን። ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ የሚያወጧቸው ፖሊሲዎች መከተል የሚገባቸው 7 መመዘኛዎች(criterias) አሉ። 7 ቱንም በዝርዝር እንማራለን።

□ 1ኛ) Operational Philosophy

□ አንደኛው መመዘኛ Operational Philosophy ይባላል። ለመሆኑ□ Operational philosophy የተባለው መመዘኛ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸውን በምን መልኩ እንዲቀርቡ ይመክራል□

□ Depending on time, location, your orientation toward the world around you, and in particular the action of your predecessors, you may choose one of two major style of operation.

A) act in a bold and sweeping fashion/ synoptic orientation.

B) act in caution, probing, and experimental fashion/ incremental.

□ እንደ ጊዜው፣ ሀገሪቱ እንዳለችበት መገኛ ቦታ ፣ ሀገሪቱ በዙሪያዋ ላለው አለም እንዳላት ግንዛቤ አለመካከት እና በተለይም የሀገሪቱ የቀድሞ መሪዎችን የውጪ ፖሊሲ ተግባር መሰረት በማድረግ ፣ የሀገሪቱን ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ የአንድ ሀገር መሪ ከሁለት ዋና ዋና የአሰራር ዘዴዎች አንዱን መምረጥ አለበት ይላል Operational Philosophy። ሁለቱ ዋና ዋና የአሰራር ዘዴዎች ደግሞ□

1ኛ) የውጭ ግንኙነት ፖሊሲውን ደፋር(bold) እና ጥርት(sweeping) ባለ አካሄድ ወይም ፋሽን መምራት ፤ ይህ አሰራር Synoptic Orientation ይባላል።(act in a bold and sweeping fashion/ synoptic orientation.)

2ኛ) የውጭ ግንኙነት ፖሊሲውን በጥንቃቄ፣ በመመርመር እና በ ተግባር ሙከራ(experimental) መምራት - ይህ አሰራር ደግሞ Incremental ተብሎ ይጠራል።

□ ስለዚህ እንደ Operational Philosophy መመዘኛ መሰረት የ ሀገሪቱን ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ አንድ የሀገር መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲዎችን ሲያወጣ ና ሲተገብር በሁለት አይነት መንገድ ነው ፤ ከሁለቱ አንዱን በመጠቀም ማለት ነው። □ወይ ደፋር የሆነ አካሄድ መሔድ ነው(synoptic orientation) ወይ ደግሞ በጥንቃቄ ነገሮችን በማጤን በመመርመር መሔድ ነው(incremental)። ስለዚህ ከሁለቱ አንዱን ማስኬድ አለበት ይለናል። እስኪ ሁለቱ አካሄዶችን በዝርዝር እንማራቸው።

□ A) act in a bold and sweeping fashion/ synoptic orientation.

✓ Up on taking office, introduce major new practices, policies, and institutions and discontinue.

✓ assuming there is enough information to develop a major policy with some confidence that its consequence can be predicted or controlled.

□ አንድ የሀገር መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲውን በ ድፍረት ና ጥርት ባለ አሰራር ወይም በሌላ አባባል ፖሊሲውን በ synoptic orientation ሲያስኬድ ፤ የሀገሪቱ መሪ በመስረታዊነት የሚተገብራቸው እነዚህን ነው□።

✓ ቢሮ እንደገባ ማለትም ስልጣን እንደያዘ ዋና ዋና አዳዲስ አሰራሮችን፣ ፖሊሲዎችን እና ተቋማትን ይመስርታል ያስተዋውቃል ከዛ ያቆማል ይህን ማድረግ።

✓ የግንኙነቶቹ ውጤቶች ሊተነብዩ ወይም በቁጥጥር ስር ሊሆኑ እንደሚችሉ በመተማመን ዋና ፖሊሲን ለማዘጋጀት በቂ መረጃ እንዳለ አድርጎ ያቀርባል። □□ደፋር ሆነ አ። ፖሊሲ ለማውጣት በቂ መረጃ ባይኖረው ራሱ በቂ መረጃ እንዳለ አድርጎ ያስባል ፤ Bold ያልንው ይህንን ነው።

□ ገብቷችኋል አ የሀገሪቱ መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ለማውጣት ና ለመተግበር Synoptic orientation ሲከተል ፤ ምንም አይነት ጥናት ሳያደርግ ግራ ና ቀኙን ሳይመለከት ምርምር ሳያካሂድ ፤ ልክ ስልጣን እንደያዘ አዳዲስ አሰራሮችን ፖሊሲዎችን ና ተቋማትን ይመስርታል □በድፍረት ማለት ነው። ከሌሎች ሀገራት ጋ በሚያደርገው ግንኙነት ምንም በቂ መረጃ ባይኖረው እንኳን በቂ መረጃ እንዳለው አድርጎ በማሰብ የግንኙነቱ ውጤት ጥሩም ይሁን መጥፎ በሱ ቁጥጥር ስር እንደሚሆን በመተማመን ዋና ዋና ፖሊሲዎችን ያወጣል። □ደፋር ና ጨስ መውጫ አያጣም ይለናል Synoptic orientation።

□እሺ አሁን ደግሞ ሁለተኛውን የ Operational Philosophy አካሄድ እንማር□።

□ B) act in caution, probing, and experimental fashion/ incremental.

✓ following the trial and error approach.

✓ assuming complexity of political and economic problems and worrying about their consequence.

✓ seeks to perfect existing legislations, policies, institutions and practices.

□ አንድ የሀገር መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲውን በጥንቃቄ፣ በመመርመር እና በሙከራ ፋሽን ወይም ፖሊሲውን በ incremental fashion ሲያስኬድ ፤ የሀገሪቱ መሪ በመሰረታዊነት የሚተገብራቸው እነዚህን ነው።

✓ የሙከራ እና የስህተት ዘዴ(trial and error) ይጠቀማል። ማለትም □ ፖሊሲው ላይ Experiment ይሰራል። ፖሊሲ ያወጣል ከዛ ይሞክረዋል ፤ ስህተት ካለው ሌላ ፖሊሲ ያወጣል ከዛ ይሞክረዋል ስህተት ካለው ሌላ ፖሊሲ ያወጣል... እንደዚህ እያለ በመጨረሻ ጥሩ ና የተጠና ፖሊሲ ያወጣል ማለት ነው።

✓ የፖለቲካ እና የኢኮኖሚ ችግሮች ውስብስብነት በመገመት እና በመረዳት ውጤታቸው ላይ ይጨነቃል። □ሁላችሁም እንደምታውቁት አለም አቀፍ ግንኙነት እጅግ በጣም ሲበዛ ብልጠት የተሞላበት ና ሌላውን በመጨቆን የራስን ጥቅም ለማስጠበቅ የሚደረግ ፉክክር ነው። ስለዚህ በእንደዚህ አይነት ግንኙነት ውስጥ ዘው ብሎ በድፍረት መግባት የሚያስከትለው ዋጋ እጅግ በጣም አደገኛ ነው ውጤቱም የከፋ ነው። ስለዚህ incremental approach ን የሚከተል መሪ ይህንን ጠንቅቆ ስለሚረዳ የሚያስከትለው ውጤትም አደገኛ ስለሆነ ፤ ሀገሪቱ በምታደርገው ግንኙነት ላይ ስላለው ውጤት የሀገሪቱ መሪ አብዝቶ ይጨነቃል ፤ ቁጭ ብሎ ያስባል ያስላስላል። □ ታሞ ከመሟቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ

✓ Incremental approach የሚከተል መሪ የወጡትን ነባር ህጎችን፣ ፖሊሲዎችን፣ ተቋማትን እና ተግባራትን ፍጹም ወይም ጥሩ ለማድረግ ይፈልጋል።

□የአንዲትን ሀገር ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ የሀገሪቱ መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ለማውጣት ና ለመተግበር Operational Philosophy የተባለው መመዘኛ እንግዲህ ሁለት አሰራሮችን አቅርቧል። መሪዎቹ ከሁለት አንዱ መምረጥ ግዴታ ነው። ወይ ደፋር መሆን ወይ ጠንቃቃ መሆን።

□እናንተ መሪ ብትሆኑ የትኛውን ትመርጣላችሁ።□

#Global

□ 2ኛ) Ideological Criteria

□ ከ Operational Philosophy በመቀጠል ፤ ብሔራዊ ጥቅምን በተመለከት ሀገራት የሚያወጧቸውን ና የሚተገብሯቸውን ፖሊሲዎች የሚመዝንልን ሁለተኛው መመዘኛ Ideological criteria(ideology) ይባላል።

□ Ideology ማለት ስለ ባህል ፤ እምነት ፤ ታሪክ ፤ ፖለቲካ ፤ ሀይማኖት ፤ ርዕዮት አለም ወዘተ ያለን አመለካከት ና አቋም ማለት ነው። ስለዚህ ሀገራት በነዚህ ጉዳዮች ላይ የራሳቸው የሆነ አመለካከት ና አቋም አላቸው። የ Liberalism ርዕዮተ አለም የሚከተል ሀገር አለ ፤ የ Realism ርዕዮተ አለም የሚከተል ሀገር አለ ፤ የ Capitalism ርዕዮተ አለም የሚከተል ሀገር አለ ፤ የ Communism ርዕዮተ አለም የሚከተል ሀገር አለ ፤ የእስልምና እምነት የሚከተል ሀገር አለ ፤ የ ክርስትና እምነት የሚከተል ሀገር አለ ፤ የ ቡዲሒዝም እምነት የሚከተል ሀገር አለ ወዘተ። ስለዚህ ideological criteria እነዚህን አመለካከት ና አቋም መሰረት ያደረገ መመዘኛ ነው። ይኸው□

□ identify their friends or enemies countries using the litmus test of ideology.

□ Example: During cold war, the ideology of communism and capitalism.

□ ስለዚህ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ለማውጣት ideological criteria ሲጠቀሙ ፤ ከነሱ አመለካከት ና አቋም(ideology) ጋ ተመሳሳይ የሆኑ ሀገራትን እንደ ወዳጅ አድርገው ይወስዳሉ ፤ በአንፃሩ ደግሞ ከነሱ አመለካከት ና አቋም(ideology) ጋ ተቃራኒ የሆኑ ሀገራትን ደግሞ እንደ ጠላት አድርገው ይወስዳሉ። ስለዚህ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው የሚቀረፀው በዚህ የወዳጅነት ና የጠላትነት እሳቤ ነው።

□ ለምሳሌ አሜሪካ ና ሩሲያ አዎንታዊ(positive) የሆነ የርስበርስ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የላቸውም። ምክንያቱም አሜሪካ Capitalism ርዕዮተ አለም አመለካከት ና አቋም(ideology) ነው ያላት በአንፃሩ ደግሞ ሩሲያ የ Communism አመለካከት ነው ያላት። □ Capitalism ና Communism(marxism) ደግሞ አይጥ ና ድመት ናቸው በፍፁም አይዋደዱም።

□ ሌላ ምሳሌ :- የአረቡ አለም ና አውሮፓውያን ያላቸው የርስ በርስ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው የማያስተማምን የሻከረ ነው ምክንያቱም አረቦች የእስልምና እምነት(ideology) ይከተላሉ በአንፃሩ አውሮፓውያኖች ደግሞ የክርስትና እምነት(ideology) ይከተላሉ። □ አይተማመኑም የጎሪጥ ነው የሚተያዩት።

□ በነገራችን ላይ አለማችን በአሁኑ ሰአት ወደ ሶስተኛው የአለም ጦርነት የሚያንደረድራት ይህ የ ideological criteria ነው። የአለም ሀገራት በፖለቲካ ርዕዮት አለም በዋናነት በ Capitalism ና Communism ተመዳድበዋል።

□ ስለዚህ እንደ ideological criteria አስተሳሰብ መሰረት ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ሲያወጡ ና ሲተገብሩ ፣ ከነሱ አመለካከት ና አቋም(ideology) ጋ ተመሳሳይ ና ተቃራኒ የሆኑ ሀገራትን ግምት ውጥ በማስገባት ነው።

□ 3ኛ) Moral and Legal Criteria

□ ከ Operational Philosophy ና ከ ideology በመቀጠል ፤ ብሔራዊ ጥቅምን በተመለከተ ሀገራት የሚያወጧቸውን ና የሚተገብሯቸውን ፖሊሲዎች የሚመዝናልን ሶስተኛው መመዘኛ Moral and Legal Criteria ይባላል።

In Moral and Legal Criteria □

- act morally

□ በ Moral and Legal መመዘኛ መሰረት ፤ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ሲያደርጉ ፤ ግንኙነታቸውን ስነ-ምግባር(morally) በተሞላበት መንገድ መሆን አለበት። □ለመሆኑ እንዴት ስነ-ምግባር በተሞላበት መንገድ ግንኙነት የሚያደርጉት□ይኸው□

- moral behavior, in international politics involves

- ✓ keeping your promise –treaties
- ✓ living and letting others live (the poor and the disadvantaged)
- ✓ avoiding exploitation and uneven development between the developing countries and the developed ones.

□ ሀገራት ስነ ምግባር በተሞላበት መንገድ ግንኙነት ማድረግ ማለት□

✓ የገቡትን ቃል ኪዳን ማክበር

✓ እነሱ መኖር እንደሚፈልጉት ሁሉ ሌሎችም እንደነሱ እንዲኖሩ ማድረግ (ለምሳሌ ድሆች እና የተቸገሩን)

✓ በማድግ ላይ ባሉ አገሮችና ባደጉት አገሮች መካከል ያለውን ብዝበዛ እና ያልተስተካከለ ልማትን ማስወገድ።

□ አያችሁ አ Moral criteria ደስ ይላል። ግን የውጭ ግንኙነት እጅግ በጣም ሲበዛ የባለገ ና የተበላሸ ነው። በውጭ ግንኙነት ላይ Morality የማይታሰብ ነው። ቃልን መጠበቅ ፤ ድሆችን እንዲኖሩ ማድረግ ፤ ኢ-ፍትህዊ የህብት ክፍፍል ና የድህ ሀገሮችን ህብት ብዝበዛ ማስወገድ ወዘተ ማንም መሪ አያደርገውም። ሁሉም ብልጥ ብልጥ ነው የሚጫወተው□። የውጭ ግንኙነት ላይ 24 ሰአት ሙሉ ቆቅ መሆን ያስፈልጋል □።

□ 4ኛ) Pragmatic Criteria

□ አራተኛው መመዘኛ Pragmatic Criteria ይባላል።ምን ይል ይሆን□እንደ Pragmatism መመዘኛ መሰረት የአንድን ሀገር ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ የሀገሪቱ መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲዎችን ሲቀርፅ እነዚህን ነገሮች ማድረግ አለበት□

▪ look at issues and events around you and the world with sense of prudence and with sort of rationality. (በሀገሪቱ ና በአለም ዙሪያ ያሉ ጉዳዮችን እና ክስተቶችን በጥንቃቄ እና በምክንያታዊነት መመልከት አለበት)

▪ Act on the basis of the scientific analysis of cost and benefit or merit and demerit to your country interest.(የውጭ ግንኙነቱ ለሀገሪቱ በሚሰጠው መልካም ገፅታ እና ጥቅም እንዲሁም በሚያስከትለው ኪሳራ መሰረት ሳይንሳዊ ትንተና በመስራት በግንኙነቱ ላይ እርምጃ መውሰድ አለበት።)

▪ The decisions are made without considering normative issues, issues that involves judgment, be it bad or good.(እርምጃውን ወይም ውሳኔውን በሚወስድበት ጊዜ ውሳኔው ጥሩ ይሆን ወይም መጥፎ ይሆን ብሎ ግምት ውስጥ ማስገባት/ማስብ የለበትም። ምክንያቱም እርምጃው ወይም ውሳኔው ሳይንሳዊ ጥናት ና ትንታኔን መሰረት ያደረገ ስለሆነ።)

□ በነገራችን ላይ Pragmatism ማለት ተግባራዊ ዕውነታ ማለት ነው። ግንኙነቱን በሳይንሳዊ ጥናት ተግባራዊ ማድረግ።

□5ኛ) Professional Advancement Criteria.

□ አምስተኛው መመዘኛ በዋናነት ትኩረት የመሪዎች ሙያዊ ክህሎት ና ብቃት ላይ ነው። እንደ አምስተኛው መመዘኛ ደግሞ ብሔራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ አንድ የሀገር መሪ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲን ሲቀርፅ እነዚህን ማድረግ አለበት □

▪ consideration of your professional survival and growth, in short your personal success.(መሪው ሙያዊ ህልውናውን እና ሙያዊ እድገቱን ግምት ውስጥ ማስገባት አለበት፤ በአጭሩ የመሪው የግል ስኬትቶች ግምት ውስጥ መግባት አለባቸው።)

▪ leaders might choose conformity to either to popular pressure or to strong elites whose support they consider indispensable for their political survival.(መሪዎች ለፖለቲካዊ ህልውናቸው አስፈላጊ ነው ብለው ከሚያምኑት የህዝብ ግፊት ወይም ጠንካራ ልሂቃን(ሙህራን) ጋር መስማማትን ሊመርጡ ይገባል።)

▪ This attitude has been referred to cynically as the “go along to get along effect”(ይህ አመለካከት “ለመስማማት ሂድ(get along to get along effect” ተብሎ ተጠቅሷል።)

□ 6ኛ) Partisan Criteria

ስድስተኛው መመዘኛ ደግሞ Partisanship ይባላል። እንደዚህ መመዘኛ መሰረት ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ አንድ ሀገር መሪ እነዚህን ነገሮች ማድረግ አለበት□

▪ equate the survival and the success of your political party, or ethnic or religious origin with the survival and success of your country.(መሪው የራሱን የፖለቲካ ፓርቲ ህልውና እና ስኬት፣ ወይም የዘር ወይም የሃይማኖት አመጣጥ ከአገሩ ህልውና እና ስኬት ጋር እኩል ማድረግ አለበት።)

▪ equate the interest of your organization (the army, the foreign office, and so forth) with the national interest.(መሪው የራሱን ድርጅት ፍላጎት (ሠራዊቱ ፣ የውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት እና የመሳሰሉት) ከብሔራዊ ጥቅም ጋር እኩል ማድረግ አለበት።

□ 7ተኛ) Foreign Dependency Criteria.

□ ለባለቤቱ መመዘኛ በዋናነት ተግባራዊ የሚሆነው በቅኝ ግዛት ስር ለነበሩት ታዳጊ ሀገራት ነው። እንደ dependency criteria መሰረት እነዚህ ቅኝ ተገዢ ሀገሮች አሁንም ቢሆን ባደጉት ሀገራት ጥገኛ ናቸው። ይህ ጥገኝነት ደግሞ ብሔራዊ ጥቅማቸውን አሳልፈው እንዲሰጡ እያደረጋቸው ነው ይላል□

▪ usually applies to less developing countries, who had fallen under the yoke of colonialism, and now, even after political independence, kept the colonial ties with their ex-masters intact.(Foreign dependency criteria ብዙውን ጊዜ የሚሠራው በቅኝ ግዛት ቀንበር ሥር ለወደቁ ታዳጊ አገሮች ነው፤ እና አሁን፤ ከፖለቲካዊ ነፃነት በኋላም ቢሆን፤ ከቀድሞ ጌቶቻቸው/ገዢዎቻቸው ጋር የቅኝ ግዛት ግንኙነቱ እንደቀጠለ ነው።) እንዴት? ይኸው□

▪ dependent on their ex-colonial states for technical aid, expertise and technology, sometimes even for their security.(ለቴክኒካል ድጋፍ፣ ለመያ እና ለቴክኖሎጂ፣ አንዳንድ ጊዜ ለደህንነታቸውም ቢሆን በቀድሞ ቅኝ ገዢዎቻቸው ላይ ድህ ሀገራቱ ጥገኛ ናቸው።) በዚህም ምክንያት□

▪ As a result of this state of dependency, the less developing countries face difficulties to defend and promote their national interest.(በዚህ የጥገኝነት ሁኔታ የተነሳ ታዳጊ አገሮች ብሔራዊ ጥቅማቸውን/National interest ለመከላከልና ለማስተዋወቅ ችግር አለባቸው።)

□ እንደ Foreign Dependency መመዘኛ መሰረት ድህ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ከጥገኝነት ነፃ መውጣት አለባቸው። እንዴ እኔ እንደ ዳኔ ምልክታ ይህ Foreign dependency መመዘኛ ትክክል ይመስለኛል። ብዙ ድህ ሀገራት ባህላቸው እምነታቸው ስርአታቸው እየተበረዘ ያለው በጥገኝነት ምክንያት ነው። □ለማንኛውም ሰባቱንም መመዘኛ አይተናል።

□ በሌላ ርዕስ ቡሏላ ላይ እንቀጥላለን።

#Global

□ Views on Determination of National Interest.

□ እሺ አሁን ደግሞ ብሔራዊ ጥቅም(National interest)ን በተመለከተ ሁለት አይነት መላምቶች/አመለካከቶች(Views) አሉ ፤ እነርሱም□

1ኛ) Realist View

2ኛ) Idealist View.

□ Chapter one ላይ ስለ Realism ና idealism የፖለቲካ ርዕዮተ አለም ተምረናል። እዚህም የምንማረው ከ chapter one ጋር ተመሳሳይ ነው። እስኪ እያንዳንዳቸውን እንመልከት።

□ 1ኛ) Realist View

□ ✓ prioritize pragmatic criteria when defining national interest and employing foreign policy.

□ Realist ቶች ብሄራዊ ጥቅምን እና የውጭ ግንኙነት ፖሊሲን ሲገልፁ በዋናነት Pragmatic Criteria ን ይጠቀማሉ። ስለ pragmatic criteria ተምረናል አይደል። Pragmatic ማለት ተግባራዊ ዕውነታ ማለት ነው።

□ በተግባር አለማችን ያለችበት ዕውነታ ምንድን ነው□አውነታው :- አለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ላዩን መሪዎች ወዳጅ የሚመስሉበት ነገር ግን ውስጥ ውስጡን አንዱ አንዱን ለመጣል አንዱ ከአንዱ የበላይ ሁኖ ለመገኘት በጣም በብልጠት የሚመራ ግንኙነት ነው። Realist ቶች ይህንን እውነታ መካድ የለብንም ይላል። ስለዚህ ሀገራት በአለም አቀፍ በግንኙነት ውስጥ ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ በ ሃይል(power) ፈርጣማ መሆን አለባቸው ይላሉ Realist ቶች። ይኸው□

□ Realists defines national interest in terms of pursuits of power.

□ power is about establishing control or influencing the behaviors of others, either diplomatically or use of coercion.

□ Realist ቶች የአንድን ሀገር ብሔራዊ ጥቅም የሚገልፁት በ ሀገሪቱ የመከላከያ ሰራዊት አቅም ፤ የ ኢኮኖሚ አቅም ፤ የ ቴክኖሎጂ አቅም ወዘተ ልክ ነው። በሌላ አባባል ሀገሪቱ ባላት ሀይል(power) ልክ ነው።

□ እንደ realist ቶች አመለካከት ሀይል(power) ማለት በዲፕሎማሲያዊ መንገድ ወይም በማስገደድ የሌሎች ሀገራትን ባህሪ መቆጣጠር ወይም ሌሎች ሀገራት ላይ ተጽእኖ ማድረግ ነው። □ ♂እውነት ነው ያደጉት ሀገራት በሀይላቸው አማካኝነት ሌሎች ያላደጉ ሀገራትን እንደፈለጉ ያደርጓቸዋል። እንደ realist ቶች አመለካከት□

□ ✓ International politics is a struggle among states and thus the prime interest of state is survival and security among other things.

✓ national interest - ensuring survival and security of a state, than talking about justice and morality.

እንዴ realist ቶች ገለፃ□

✓ አለም አቀፍ ፖለቲካ በሀገራት መካከል የሚደረግ ትግል ነው ስለዚህም የአንዲት ሀገር ዋነኛ ግብ መሆን ያለበት የሀገሪቱን ህልውና እና ደህንነት ማስጠበቅ ነው። □ይቺን በደንብ ያዟት ፤ እንደ realist ቶች አመለካከት አለምአቀፍ ግንኙነት የ "survival" ጉዳይ ነው። የምን ጉዳይ ነው አልኳችሁ? የ survival ጉዳይ ነው። survival ማለት ደግሞ ጠንካራ የሆኑ ሀይል ያላቸው ጉልተው የሚወጡበት ፤ ደካማ የሆኑት ደግሞ ወድቀው የሚቀሩበት ነው። ስለዚህ ለ realist ቶች ብሔራዊ ጥቅም ማለት□

✓ ብሄራዊ ጥቅም ማለት ስለ ፍትህ እና ስነምግባር(morality) ከማውራት ይልቅ የሀገርን ህልውና(survival) እና ደህንነት ማረጋገጥ ነው።

□ስለዚህ realist ቶች የሀገር መሪዎችን እንዲህ በማለት መከረዋቸዋል□

□ Leaders must be aware of that scope of national interest and their foreign policy should be proportional to their capabilities.(መሪዎች የብሔራዊ ጥቅም ምንነትን ጠንቅቀው በማወቅ የውጭ ፖሊሲያቸው ከ አቅማቸው ጋር የሚመጣጠን መሆን አለበት።)

□ prudence should be the virtue of leaders.(በብሔራዊ ጥቅም ላይ አስተዋይነት የመሪዎች ዋና መገለጫ መሆን አለበት ወይም በውጭ ግንኙነት ላይ መሪዎች አስተዋይ ብስል መሆን አለባቸው) ፤ prudence ማለት አስተዋይነት ጥበበኛነት ማለት ነው።

□ Prudence is the ability to assess one's needs and aspirations while carefully balancing them against the needs and aspirations of other.(Prudence ወይም አስተዋይነት ማለት የአንድን ሰው ፍላጎት እና ምኞቶች ከሌሎች ሰዎች ፍላጎቶች እና ምኞቶች ጋር በማነፃፀር በጥንቃቄ የመገምገም ችሎታ ማለት ነው።)

□ በአጭሩ ስንገልፀው ፤ በብሔራዊ ጥቅም ዙሪያ Realist ቶች ያላቸው አመለካከት አንድ ና አንድ ነው ፤ እርሱም አለም አቀፍ ግንኙነት ችግር ያለበት አንዱ አንዱን ለመብለጥ ፋክከር የሚደረግበት ሀብታም ሀገራት ድሀ ሀገራትን የሚጨቁኑበት መድረክ ነው ብለው ያምናሉ realist ቶች። ስለዚህ ሀገራት በተለይ ድሀ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ወይም survive ለማድረግ በ power(ሀይል) የፈረጠሙ መሆን አለባቸው። አንዲት ሀገር power ካላት ማንም ሀገር ፍላጎቱን አይጭንባትም። ኢትዮጵያ ድሀ መሆኗ በነ አሜሪካ ጫና እየደረሰባት ነው አይደል ፤ በርግጥ የመሪዎቹ የዲፕሎማሲ ችግር እንዳለ ሆኖ። በአጭሩ እንደ realist ቶች አመለካከት power ወሳኝ ነው።

□ 2ተኛ) Idealists View

□ Realist ቶች በ አለም አቀፍ ግንኙነት ና በብሔራዊ ጥቅም ዙሪያ ያላቸውን አመለካከት አዩን። አሁን ደግሞ Idealist ቶች በብሔራዊ ጥቅም ና በአለም አቀፍ ግንኙነት ላይ ያላቸውን አመለካከት እንማር።

Idealist ቶች እንዲህ ያምናሉ□

✓ strong belief in the relevance of legal, ideological and moral elements. (idealist ቶች በ Moral and Legal Criteria ያምናሉ እንዲሁም በ ideological criteria ያምናሉ። ስለ moral criteria ና ideological criteria በሰፊው ተምረናል። ስለዚህ ከዚህ ማብራራት አይጠበቅብኝም።)

✓ They don't see legal and moral factors apart from the so called "reality".

✓ specific actions and objective of foreign policy have often been derived from general moral and legal guidelines and principles etc.

□ እንደ idealist ቶች አመለካከት ብሔራዊ ጥቅምን ከማስጠበቅ አንፃር የ ውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የሞራል ና የህግ መመሪያዎችን እንዲሁም መርሆዎችን የተከተለ መሆን አለበት ይላል።

□ ልዩነታቸው ገባችሁ አ። Realist ቶች ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ሀገራት ሀይል(power) ሊኖራቸው ይገባል ይላሉ። idealist ቶች ደግሞ ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ሀገራት በ ሞራል ና በህግ አግባብ መመራት አለባቸው ይላሉ።

#Globa

□ idealist ቶች ላይ ላዩን ሲታዩ በጎ አሳቢ ቀና አመለካከት ያላቸው ይመስላሉ ፤ ለይምስል ለሰው ፃዲቅ ፃዲቅ ይጫወታሉ ፤ ተግባራቸው ግን የአጋንንት ነው። idealist ቶች ማለት እነ አሜሪካ ፤ እንግሊዝ ጀርመን ወዘተ ናቸው። ስለ idealism/liberalism ቻፕተር 1 ላይ በስፋት ተምረንዋል። እዚህ ላይ መድገም አያስፈልግም። መልካምነትን በጎነትን እኩልነትን ፍትሀዊነትን ህጋዊነትን ሞራላዊነትን ወዘተ በአደባባይ ይሰብካሉ። ውስጣቸው ግን ተንኮል ነው።

□ ለዛም realist ቶች ይህንን ተንኮላቸውን ስለተረዱ አለም አቀፍ ግንኙነት የባለገ መድረክ ነው ፤ የጭቆና መድረክ ነው ስለዚህ ሀገራት ብሔራዊ ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ሀይል ሊኖራቸው ይገባል ይላሉ። ነገር ግን የ realist ቶች ደካማ ጎን□

□ Realists fail to recognize and prescribe solutions for addressing global problems because of the exclusive emphasis given to state and national interest.

□ Realist ቶች ለሀገር እና ለሀገራዊ ጥቅም በሰጡት ልዩ ትኩረት ምክንያት realist ቶች ዓለም አቀፍ ችግሮችን ለመፍታት መፍትሄዎችን ማወቅ እና የመፍትሔ ሀሳብ መስጠት ተስኟቸዋል።

□ ገብቷችኋል አ፡ realist ቶች አለም አቀፍ ግንኙነት የተበላሸ ነው በችግር ና ተንኮል የተሞላ ነው ብለዋል። ነገር ግን ለችግሩ መፍትሔ ማቅረብ አልቻሉም ይህ ደካማ ጎናቸው ነው።

□ በአንፃሩ ደግሞ idealist ቶች □

□ Idealists believe on the prevalence of common problems of human beings as environmental pollution, ecological imbalance, depletion of resource.

◆ The establishment of new institutions with global orientation may play vital role in addressing global problems, instead of the state-centric particularism, States could no longer be viable actors in addressing cross-cutting problems by themselves.

□ idealist ቶች እንደ የአካባቢ ብክለት, የስነ-ምህዳር መዛባት, የሃብት መሟጠጥ ወዘተ በስዎች የተለመዱ ችግሮች መስፋፋት ላይ ያምናሉ። □ ለዛም ነው Group 8, Group 20 አባል ሀገራት ስብሰባ የሚሉት ፤ የ ኮፐን ሀገን ስብሰባ □ የኛ መሪዎች እየተገኙ ይለፈልፋሉ። □ አያችሁ idealist ቶች ለሰው ልጆች የሚያስቡ ይመስላሉ ግን ውስጥ ውስጡን የሰው ዘር እያጠፉ ነው እነ 666 idealist ኮ ናቸው □።

□ እንደ idealist አመለካከት ዓለም አቀፋዊ ዝንባሌ ያላቸው አዳዲስ ተቋማት መመስረት ዓለም አቀፋዊ ችግሮችን ለመቅረፍ ወሳኝ ሚና ሊጫወቱ ይችላሉ ብለው ያምናሉ፤ አገሮች ተሻጋሪ ችግሮችን በራሳቸው ለመፍታት ብቁ ተዋንያን ሊሆኑ አይችሉም ብለው ያምናሉ። □ ዋና ሀሳባቸው ትብብር ያስፈልጋል አለም አቀፍ ተቋም ያስፈልጋል።

□ ስናጠቃለው □

Realist ቶች በ ሀይል(power) ያምናሉ ብሔራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ።

Idealist ቶች ደግሞ በ ሀሳብ ና በሞራል ህጋዊነት ያምናሉ ብሔራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ።

□ የዛሬው ትምህርት በዚህ አባታ።

□ #Global Trends.

□ Chapter Two - Understanding foreign policy and Diplomacy.

□ Understanding Foreign Policy and Foreign Policy Behaviours.

□ Understanding Foreign Policy.

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ ብሔራዊ ጥቅም(National interest) ምንነት ና ከሱ ጋ በተያያዘ ያሉ ሳይንሳዊ Theories ተምረናል። ዛሬ ደግሞ ስለ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ በስፋት እንማራለን።

□ Foreign policy(የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ) ምን ማለት ነው፣አላማውስ ምንድን ነው፣የሚለውን በቅድሚያ እንማራለን።

□ Foreign policy □

✓ It is something that a state would like to achieve in its external relations with others.

✓ It involves the general purposes and specific strategies a state employs to achieve or promote its national interest.

የ ውጭ ግንኙነት ፖሊሲ(foreign policy) ማለት □

□ አንድ ሀገር ከሌሎች ሀገራት ጋር በሚያደርገው የውጭ ግንኙነት ሊያሳካው የሚፈልገው ነገር foreign policy ይባላል። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከ ሌሎች የአለም ሀገራት ጋ በፖለቲካ በኢኮኖሚ በባህል በቴክኖሎጂ ወዘተ ግንኙነት ታደርጋለች። እነዚህን ግንኙነት የምታደርገው በኢኮኖሚ በባህል በፖለቲካ በቴክኖሎጂ ወዘተ ማግኘት የምትፈልገው ጥቅም አለ ፣ ማሳካት የምትፈልገው ነገር አለ። ይህ ማግኘት የምትፈልገው ጥቅም ወይም ማሳካት የምትፈልገው ነገር foreign policy ይባላል።

□ ስለዚህ ይህን ጥቅም ለማሳካት ሀገራት ልዩ ልዩ ስልቶችን ይጠቀማሉ፤ መሰረታዊ አላማዎቻቸውንም በግንኙነቱ ያስተዋውቃሉ፤ ይህ ራሱ foreign policy ይባላል□

✓ አንድ መንግስት ሀገራዊ ጥቅሙን ለማሳካት ወይም ለማስተዋወቅ የሚጠቀማቸው አጠቃላይ ዓላማዎች እና ልዩ ስልቶች foreign policy ይባላሉ። ስለ አላማዎቹ ወደ ቡሏላ ላይ እንማራለን።

□ According to Rochester, foreign policy refers to □

▪ the set of priorities and percepts established by national leaders to serve as guidelines for choosing among various courses of action in specific situations in international affairs.

✓ These objectives, visions and goals state aspire to achieve is commonly referred as national interest.

□ ሮቭስተር የተባለው ፀሀፊ ደግሞ የውጭ ጉዳይ ፖሊሲ(foreign policy) ን እንዲህ ይገልፀዋል□

□ በአለም አቀፍ ጉዳዮች ላይ በ ልዩ ልዩ ሁኔታዎች ውስጥ ከተለያዩ የድርጊት መርሃ ግብሮች መካከል አዋጭ የሆነውን ለመምረጥ እንደ መመሪያ ሆኖ ለማገልገል በሀገራት መሪዎች የተቋቋሙ ቅድሚያዎች እና አመለካከቶች ስብስብ ማለት ነው። □ገብቷችኋል አ :- ለምሳሌ ኢትዮጵያ በአለም አቀፍ መድረክ ከተለያዩ ሀገራት ጋ የተለያዩ ግንኙነቶችን ታደርጋለች። በግንኙነቱም በርካታ ጉዳዮች ይዳሰሳሉ በርካታ ስራዎችም ይሰራሉ። □ ስለዚህ በዛች የግንኙነት ሁኔታ ውስጥ በርካታ አማራጮች ቢኖሩ የትኛው ነው የተሻለ አዋጭ የሚሆነው□ከበርካታ አማራጮች መካከል ቅድሚያ(priority) የሚሰጠው የቱ ነው□ ስለዚህ ከበርካታ አማራጮች መካከል አዋጭ የሆነውን ቅድሚያ ለመስጠት በሀገር መሪዎች የሚዘወሩ መርሆች ግቦች ራዕዮች ና አመለካከቶች ስብስብ foreign policy ይባላል።

✓ ሀገራት እነዚህ ዓላማዎች፣ ራእዮች እና ግቦች ለማሳካት የሚፈልጉት ብሔራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ ነው።

□ All states would like to promote their national interest as their capability or power allows them to do. (ሁሉም ሀገራት አቅማቸው ወይም ኃይላቸው በሚፈቅድላቸው ልክ ብሔራዊ ጥቅማቸውን ማስተዋወቅ ይፈልጋሉ። □አስተውሉ አቅማቸው በፈቀደላቸው ልክ ነው። ለምሳሌ ኢትዮጵያ አሜሪካ

ላይ የተለየ ብሔራዊ ጥቅሟን ማስተዋወቅ ብትፈልግ አቅሟ አይፈቅድም። ሌላ ምሳሌ ከዛሬ 2 አመት በፊት ጀምሮ ሀገራችን ላይ ጦርነት እየተካሄደ ነው። ጦርነቱን ምክንያት በማድረግ ሱዳን ወደ ኢትዮጵያ ድንበር ዘልቃ በመግባት ብሔራዊ ጥቅሟን ለማስተዋወቅ ሞክራለች ምክንያቱም አቅም አለኝ ብላ ስላሰበች ማለትም ኢትዮጵያ በርስ በርስ ጦርነቱ ተዳክማለች ብላ ስላሰበች። □ስለዚህ ሀገራት በሌሎች ሀገራት ላይ ብሔራዊ ጥቅማቸውን የሚያስተዋውቁት በአቅማቸው ልክ ና ልክ ብቻ ነው) ማለትም ፈርጣማ ሀገራት በድህ ሀገራት ላይ የሚፈልጉትን ጥቅም ማግኘት ይችላሉ፤ በአንፃሩ ድህ ሀገራት የሚፈልጉትን ጥቅም ለማግኘት ይቸገራሉ የአቅም ጉዳይ ነው። □ከዚህ ምን ተረዳችሁ□□

Realist view ትክክል ነው አ። ስለዚህ□

□ scope and content of foreign policy of a state is often determined by the capabilities of the concerned state. (የአንዲት ሀገር የውጭ ፖሊሲ ወሰን እና ይዘት ብዙውን ጊዜ የሚወሰነው በ ሀገሪቱ አቅም ልክ ነው።) ወሰን(scope) ና ይዘት(content) ማለት ሀገሪቱ ብሔራዊ ጥቅሟን ማለትም በውጭ ግንኙነቷ ልታሳካቸው የምትፈልጋቸውን ጥቅሞች እስከ ምን ያህል ድረስ የማሳካት አቅም አላት የሚለውን ለመግለፅ ነው።

ብሔራዊ ጥቅምን በተመለከተ ፣ አንዲት ሀገር ልታሳካው የምትፈልገው የመጨረሻው ትንሹ ዝቅተኛው ግብ ህልውና(survival) ነው□

□ minimum goal a state would like to achieve is survival - protect their physical, political, and cultural identities against any encroachment by other states. (አንድ ሀገር ሊያሳካው የሚፈልገው ዝቅተኛው ግብ ህልውና ነው - ማለትም አካላዊ፣ ፖለቲካዊ እና ባህላዊ ማንነታቸው በሌላ ሀገር እንዳይጠቃ እንዳይጣስ እንዳይበረዝ መጠበቅ ነው።) ስለዚህ ህልውና(survival) ማለት ሀገር መሆኗን ማስከበር ፤ በሌሎች ሀገሮች አለመደፈር ማለት ነው። ይህ የሁሉም ሀገራት ዝቅተኛው ግባቸው ነው። □ከፍተኛ ግባቸውስ□ወደ ቡሏላ ላይ እናየዋለን። □ፊታዊ ኮ ነው የሁሉም ሀገራት ከፍተኛው ግብ ፍላጎቶቻቸውን ሌላ ሀገር ላይ መጫን ና ሌሎችን ሀገሮች በመበዝበዝ እነሱ የበላይ መሆን ነው።

□ Foreign Policy Objectives

□ እሺ አሁን ደግሞ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ አላማዎቹ ምን ምን ናቸው□ማለትም ሀገራት ከሌሎች ሀገራት ጋር ግንኙነት ሲያደርጉ ማሳካት የሚፈልጓቸው ነገሮች ምን ምን ናቸው□የሚለውን እንማር።

• Foreign policy, just like any policy, sets short term, middle term and long term goals and objectives to be achieved in proportion to a state's

capability.(እንደማንኛውም ፖሊሲ የውጭ ፖሊሲ የሀገሪቱን አቅም ባማከለ መልኩ የአጭር ጊዜ፣ የመካከለኛ ጊዜ እና የረዥም ጊዜ ግቦችና አላማዎችን ያወጣል።)

#Global

□ the foreign policy objectives of states categorizes in to three □

1ኛ) Short range objectives(የአጭር ጊዜ ዕቅድና አላማዎች)

2ኛ) Middle range objectives(የመካከለኛ ጊዜ ዕቅድና አላማዎች)

3ኛ) Long range objective(የረዥም ጊዜ ዕቅድና አላማዎች)

□ ስለዚህ የሁሉም ሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው አላማዎችና ዕቅድ በሶስት ይከፈላሉ። ሶስቱንም እንመልከት።

□ ቆይ እናንተ ግን ዕቅድ አውጥታችሁ አታውቁም። ለምሳሌ በዚህ ሴሚናር 3.8 የማምጣት ዕቅድ(የአጭር ጊዜ ዕቅድ) ፤ ከ አምስት አመት በኋላ መመረቅ(የመካከለኛ ጊዜ ዕቅድ) ፤ ማግባት ስራ መያዝ ቤት መኪና መግዛት ልጅ መውለድ(የረዥም ጊዜ ዕቅድ) ወዘተ ታወጣላችሁ አ□። foreign policy ም እንደ እናንተ ዕቅድ ነው። እስኪ ሶስቱንም እንመልከት።

□ 1) Core Interests and Values (Short Range Objectives)

□ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የ አጭር ጊዜ ዕቅድ ወይም ግብ ማለት ሀገራት በአጭር ጊዜ ውስጥ በፍጥነት ሊያሳኩት የሚፈልጉት ግብ ነው ፤ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የ አጭር ጊዜ ዕቅድ ወይም ግብ በሌላ ስሙ መሰረታዊ ፍላጎቶችና እሴቶች(core interests and values) ተብሎ ይጠራል። □የአንዲት ሀገር መሰረታዊ ፍላጎቷ ምንድን ነው□ለአላዊነቷን ማስጠበቅ ነው አይደል። ከውጭ ጫና ነፃ ሁኗ እንደ ሀገር መቀጠል ነው መሰረታዊ ፍላጎቷ። ስለዚህ የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ዕቅድ(ግብ) ለአላዊነታቸውን ማስጠበቅና በሌሎች ሀገራት መከበር ነው። ስለዚህ□

▪ those kinds of goals for which most people are willing to make

ultimate sacrifices(የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ/ዕቅድ የሀገሪቱ ሰዎች የመጨረሻውን መስዋዕትነት ለመክፈል ፍቃደኛ የሚሆኑባቸው አይነት ግቦችናቸው። □ምክንያቱም የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ

የሀገርን ዳር ድንበር ና ሉአላዊነት ማስከበር በሌላ ሀገር አለመደፈር ነው። ስለዚህ ዜጎች ለዚህ ግብ መስዋዕት ይሆኑለታል። □ ሀገሩ በውጭ ሀገር ብትወረር ሉአላዊነቷ ቢጣስ ዝም የሚል አለ□ የለም። ሁሉም ለሀገሩ ይዋደቃል)

▪ stated in the form of basic principles of foreign policy and become article of faith that society accepts without any questioning it. (የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ/ዕቅድ በውጭ ፖሊሲ መሰረታዊ መርሆች መልክ የተገለጸ እና ህብረተሰቡ ያለምንም ጥያቄ የሚቀበለው የእምነት አንቀፅ ነው። ሉአላዊነት የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ ነው ብለናል አይደል ፤ ስለዚህ ይህ ግብ ማለትም ሉአላዊነትን ማስከበር የውጭ ፖሊሲ መሰረታዊ መርሆች ነው ፤ ህብረተሰቡም ይህንን ግብ/ሉአላዊነትን ማስከበር ያለ ምንም ማቅማማት ያለ ምንም ተቃውሞ ያለ ምንም ጥያቄ አምኖ የሚቀበለው ግብ ነው።)

▪ related to the self preservation of political and economic systems,

the people and its culture, and the territorial integrity of a state. (የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ ከፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ሥርዓቶች ራስን ከመጠበቅ፣ ሕዝቡንና ባህሉን እንዲሁም የአንድን ሀገር የግዛት ድንበር ማስጠበቅ ና ማስከበር ጋር የተያያዘ ነው።) □ ገብቷችኋል አ ፤ ከ ፖለቲካ ና ኢኮኖሚ ስርዓቶች ራስን መጠበቅ ማለት ከሌላ ሀገሮች የ ፖለቲካ ና ኢኮኖሚ ስርዓቶች ተፅዕኖ ነፃ መሆን ማለት ነው ፤ አሜሪካ ኬንያ ላይ የ ሊበራል ዲሞክራሲን ስርዓት ልጭንብሽ ስትል እምቢ ማለት ነው□። እንግሊዝ ኢትዮጵያ ላይ የ command ኢኮኖሚ ስርዓትን ልጭንብሽ ስትል እምቢ ማለት ነው□። ስለዚህ ከሌሎች ሀገሮች የፖለቲካ ና ኢኮኖሚ ስርዓት ተፅዕኖ ነፃ ሁኖ የራስን የፖለቲካ ና የኢኮኖሚ ስርዓት ማራመድ የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ ነው ማለት ነው። በሌላ አባባል ሉአላዊነትን ማስጠበቅ ማለት ነው።

ስለዚህ በአጭሩ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ/ዕቅድ(core interests and values) ሉአላዊነትን ና ነፃነትን ማረጋገጥ ነው□

✓ core interests and values, is to ensure the sovereignty and independence.(ያዟት)

▪ others goals cannot be realized if the existence of the state and

its political units are not ensured. (የአንዲት ህልውና ሉአላዊነት ነፃነት እና የፖለቲካ ክፍሎቿ ህልውና ካልተረጋገጠ ሌሎች ግቦችን ማሰብም ማሳካትም አይቻልም።) ስለዚህ የሀገርን ህልውና ና ሉአላዊነት ማስከበር ማረጋገጥ ዋነኛው የ ውጭ ፖሊሲ አላማ ና ግብ ነው። ስለዚህ ሀገራት short range objective(ሉአላዊነትን ማረጋገጥ) ካሳኩ በኋላ ነው middle ና long range objective ን ማሳካት የሚችሉት። □ መጀመሪያ የመቀመጫዬን ብላላች ዝንጆሮ። በርግጥ□

□ The exact definition of core value or interest in any given country depends on the attitudes of those who make foreign policy.

□ Some governments place great values on controlling or defending neighboring territories.

□ በርግጥ በየትኛውም ሀገር ውስጥ ያለው የዋና እሴት ወይም ፍላጎት (core value or interest) ትክክለኛ ፍቺ ማለትም የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ/ዕቅድ የሚወሰነው የውጭ ፖሊሲን በሚያወጡት ሰዎች ወይም መሪዎች አመለካከት ላይ ነው።

□ አንዳንድ መንግስታት አጎራባች ግዛቶችን በመቆጣጠር ወይም በመከላከል ላይ ትልቅ እሴት(ቦታ) ይሰጣሉ።
□ ስለዚህ ከዚህ ምን እንረዳለን? የሁሉም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ አልፎ አልፎ ተመሳሳይ ላይሆን ይችላል። የሁሉም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ/ዕቅድ እንደ ሀገራቱ መንግስት አመለካከት ይወሰናል። ለአንዳንዶች የአጭር ጊዜ ግብ ሉአላዊነትን ማስከበር ነው፤ ለአንዳንዶች ደግሞ የሌሎች ሀገራት ግዛትን መቆጣጠር ነው።
□ በዛም ሆነ በዚህ የሁሉም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ (core values or interest) ሉአላዊነት ወይም በሌላ ሀገሮች አለመደፈር ነው።

□ Extraterritoriality - when the national interest and claims of a country is projected beyond the limit of its geographic boundary. Example: Israel and the United States. (ያዟት)

□ Extraterritoriality ማለት - አንዲት ሀገር የ ብሄራዊ ጥቅሟ እና የይገባኛል ጥያቄዋ ከጂኦግራፊያዊ ድንበሯ ወሰን በላይ ስትንቀሳቀስ ማለት ነው። □ ምን ማለት መሰላችሁ ለምሳሌ አሜሪካውያን መቀሌ ከተማ ይኖሩ ነበር፤ ትግራይ ላይ ጦርነቱ ሲነሳ የአሜሪካ መንግስት መቀሌ ላሉት ዜጎች ከለላ በመሆን ከመቀሌ እንዲወጡ አድርጓል። አያችሁ አ የአሜሪካ መንግስት ከአሜሪካ ግዛት ውጭ የኢትዮጵያ ግዛት ላይ ዜጎችን ጠብቋል።

#Global

አያችሁ አ አንዲት ሀገር ከግዛቷ ውጭ ሌላ ግዛት ላይ ያሉ ዜጎች አደጋ ላይ ናቸው አልተጠበቁም ማለት የሀገሪቱ ብሔራዊ ጥቅም አደጋ ላይ ማለት ነው። ስለዚህ ይህን ለማስተካከል አንዲት ሀገር ከግዛቷ ውጭ ሌላ ግዛት ያሉ ዜጎችን ለመጠበቅ ና ነፃ ለማውጣት ስትንቀሳቀስ Extraterritoriality ይባላል። አሜሪካ ና ሩሲያ በዚህ ይታወቃሉ። □ ታስታውሳላችሁ በኮርና ጊዜ ቻይና የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን... መንግስት ከቻይና እንዲያስወጣቸው ሲለምኑ ነበር። መንግስት ቻይና የሚኖሩትን ኢትዮጵያውያን አስወጥቶ ቢሆን ኑሮ extraterritorial ይሆን ነበር፤ □ ግን ከቻይና ጋ ያለውን ፖሊሲ ያሻክርበታል □ የአቅም ጉዳይ ነው። ለምንኛውም ይኸው □

□ States may think that their national interest is at risk when the interests and security of citizens, or kin ethnic or religious groups living in the neighboring states and other states are threatened.

✓ So, liberating or protecting the interests of such individuals and groups might be considered as part of its core national interest.

□ ለማንኛውም የ ውጭ ፖሊሲ አጭር ጊዜ ዕቅድ ወይም ግብ ይህን ይመስላል። አሁን ደግሞ የመካከለኛ ጊዜ ግብ እንግር።

□ 2) Middle Range Objectives

□ Middle Range Objective ማለት ደግሞ ሀገራት በውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው በመካከለኛ ጊዜ ሊያሳኩባቸው የሚፈልጓቸው ግቦች ና አላማዎች ናቸው። እስኪ እንመልከተው□

□ Unlike, the short range objective, the middle range objectives drastically varies across states, due to difference in the level of economic and technological progress, as well as the military capability.

□ ቅድም እንደተነጋገርንው ሁሉም ሀገራት ተመሳሳይ የሆነ የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ(short range objective) ነው ያላቸው እርሱም የፖለቲካ ና ኢኮኖሚያዊ ስርዓታቸውን ከሌሎች ሀገራት ተፅዕኖ ነፃ ማድረግ ፣ ህዝባቸውን ና ባህላቸውን እንዲሁም የግዛት አንድነታቸውን ማስጠበቅ ነው። በሌላ አባባል ሉአላዊነታቸውን ማረጋገጥ የሁሉም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ ነው። የ አሜሪካም የጅቡቲም የሩሲያም የቻይናም የኮንጎም ወዘተ የሁሉም ሀገራት የአጭር ጊዜ ግብ ተመሳሳይ ነው እርሱም ሉአላዊነትን ማስከበር ነው።

□ በአንፃሩ ግን ሀገራት ባላቸው የ ኢኮኖሚ ና የቴክኖሎጂ ዕድገት ደረጃ እንዲሁም ባላቸው የመከላከያ ሰራዊት አቅም አንፃር ፣ የእያንዳንዱ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ የመካከለኛ ጊዜ ግብ(middle range objective) ይለያያል። በሌላ አባባል የሀገራት የውጭ ፖሊሲ የመካከለኛ ጊዜ ግብ ወይም ዕቅድ የሚወሰነው ሀገራት ባላቸው የኢኮኖሚ አቅም ፣ የቴክኖሎጂ አቅም ና የመከላከያ ሰራዊት አቅም ነው። ኢትዮጵያ ና አሜሪካ እጅግ በጣም የተለያየ የ ኢኮኖሚ የቴክኖሎጂ ና የመከላከያ ሰራዊት አቅም ነው ያላቸው። ስለዚህ ሁለቱ ሀገራት ተመሳሳይ የሆነ የውጭ ፖሊሲ የመካከለኛ ጊዜ ግብ አይኖራቸውም ማለት ነው። □ለምሳሌ ፈተና ላይ እንዲህ ብትጠየቁስ□

Which one is/are factor/s of foreign policy middle range objectives?

- A) Economic level
- B) Technological level
- C) Military Capacity
- D) All

□ መልሱ D ይሆናል ማለት ነው።

ያም ሆነ ይህ ፣ የአንዲት ሀገር የውጭ ፖሊሲ የመካከለኛ ጊዜ ግብ/ዕቅድ(middle range objectives)□

□ Yet, bottom point that a state would like to achieve in its medium term is (አንድ ሀገር በመካከለኛ ጊዜ ውስጥ ማሳካት የሚፈልገው የውጭ ፖሊሲ ግብ□)

➤ to take a course of actions that have the highest impact on the domestic economic and welfare needs and expectation. (በአገር ውስጥ ኢኮኖሚያዊ ዕድገት እና መሰረታዊ ፍላጎቶች ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ ደርጊቶችን ማድረግ ነው።)

□ ልቦና ልቦና ፣ አብዛሆኖቹ የአለም ሀገራት ውስን የሆነ ሀብት ስላላቸው ፣ የሰለጠነ የተማረ የሰው ሀይል ስለሌላቸው ፣ ምግብ ፣ መድሀኒት ፣ የፋብሪካ ምርቶችን ወዘተ በራሳቸው ማምረትና ለዜጎቻቸው ማቅረብ ስለሚችሉ ፣ አብዛሆኛው ሀገራት በራሳቸው የ ኢኮኖሚ ዕድገትና ማህበራዊ ደህንነት(social welfare) ማረጋገጥ አይችሉም ፤ ማህበራዊ ደህንነት ማለት ለዜጎች መሰረታዊ ግሎጋሎቶችን ማቅረብ ማለት ነው። ስለዚህ ሀገራት በራሳቸው ኢኮኖሚያዊ ዕድገትንና ማህበራዊ ደህንነትን ማምጣት ስለማይችሉ ፣ ይህንን ክፍተታቸውን ማሙላትም በኢኮኖሚ ራሳቸውን ለመደገም ከሌላ ሀገራት ጋር ግንኙነት በማድረግ ኢኮኖሚያቸውን የማሻሻል ግብ ያወጣሉ። ይህ የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግብ ደግሞ የመካከለኛ ጊዜ ግብ(middle range objectives) ይባላል።

▪ Social welfare and economic development, ca not be achieved through self-help, as most states have only limited resources, administrative services, and technical skills.

□ ታዲያ ሀገራት የውጭ ፖሊስ የመካከለኛ ጊዜ ግባቸውን እንዴት ነው የሚተገብሩት □ interdependence አማካኝነት ነው። ይኸው □

□ Interdependence means that to satisfy domestic needs and aspirations, states would have to interact with others.

□ interdependence ማለት መደጋገፍ ማለት ነው። በተለይ በኢኮኖሚ አንዲት ሀገር የሀገር ውስጥ ፍላጎቶችን እና ምኞቶችን ለማሟላት ከሌሎች ሀገር ጋር ግንኙነት ማድረግ interdependence ይባላል። በምን በምን መልኩ ግንኙነት ያደርጋሉ □

✓ Trade, foreign aid, access to communication facilities, sources of supply, and foreign market are for most states necessary for increasing social welfare.

□ መደጋገፍ ማለት የሀገር ውስጥ ፍላጎቶችን እና ምኞቶችን ለማሟላት ከልሎች ከሌሎች ጋር መገናኘት አለባቸው።

✓ ንግድ፣ የውጭ ዕርዳታ፣ የመገናኛ ተቋማት ተደራሽነት፣ የአቅርቦት ምንጮች እና የውጭ ገበያ ለአብዛኞቹ ሀገራት የዜጎችን ማህበራዊ ደህንነት ለማስጠበቅ ያገለግላሉ። የዜጎች ማህበራዊ ደህንነት ማስጠበቅ ማለት ለዜጎች ምግብ ልብስ መጠለያ ህክምና ትምህርት ወዘተ አስፈላጊውን ግብአት ማቅረብ ማለት ነው።

□ እውነቱን ለመናገር ይህ መደጋገፍ(interdependence) ባይኖር ኢትዮጵያን ና መስል ሀገሮችን ምን ይውጣቸው ነበር። □ሁሉም ዕቃ ኮ የሚገባው ከውጭ ነው ማህበራዊ ደህንነታችን ና ኢኮኖሚያችን ያለው በውጭ ርዳታ ና ብድር ነው □። ለማንኛውም middle range objective ይህን ይመስላል።

#Global

□ 3) Long Range Objectives

□ Long range goals are those plans, dreams, and visions concerning the ultimate political or ideological organization of the international system, and rules governing relations in that system.

□ Long Range objectives ማለት ደግሞ ሀገራት በውጭ ግንኙነታቸው በረዥም ጊዜ ሊያሳኩት የሚፈልጉት ግብ ማለት ሲሆን ይህ ግብ የአለም አቀፉን ስርዓት የመጨረሻውን የፖለቲካ ወይም የርዕዮተ አለም አደረጃጀት እና የስርዓቱን ግንኙነቶችን የሚመለከት ነው።

□ ማለትም አንዲት ሀገር በአለም አቀፉ ማህበረሰብ ውስጥ ማግኘት የምትፈልገው ክብር ፣ ስም ፣ ዝና የሀይል ና የፖለቲካ የበላይነት ይኖራል። በአጭሩ አንዲት ሀገር በአለም አቀፉ ማህበረሰብ ተፅዕኖ የመፍጠር ና ተሰሚነት እንዲኖራት ትፈልጋለች። ስለዚህ የአንዲት ሀገር በአለም አቀፉ ማህበረሰብ ማለትም በአለም አቀፉ የፖለቲካ ርዕዮት አለም ላይ ተሰሚ ና ተፅዕኖ ፈጣሪ የመሆን ግብ የሀገራት የውጭ ፖሊሲ የረዥም ጊዜ ግብ(long range objectives) ነው። □ ♂ውስብስብ አይደለም አ።

□ ታዲያ በአለም አቀፍ መድረክ ለዛውም ከባድ ፉክክር ና ብልጠት በተሞላበት በአለም አቀፍ የፖለቲካ ርዕዮት አለም ላይ ገና መውጣት ፣ ተፅዕኖ ፈጣሪ መሆን ና ተሰሚነት ያለው መሆን ቀላል አይደለም በአጭር ጊዜም የሚመጣ አይደለም። ይህን ግብ ለማሳካት ሀገራት ምን ሊኖራቸው ይገባል□ይኸው□

□ long range visions and dreams may have international repercussions as far as they are complemented by the capabilities

and powers. (የሀገራት የውጭ ፖሊሲ የረዥም ርቀት ግቦች እና ህልሞች በችሎታ እና በሀይል እስከተደገፉ ድረስ አለም አቀፍ ተጽእኖ ሊኖራቸው ይችላል።)

□ ስለዚህ እያንዳንዱ ሀገር ካለው አንፃራዊ ጥንካሬ ና አቅም ጋር የሚመጣጠን የረዝም ጊዜ ግብ ይኖራቸዋል□

▪ Every country has its own visions and ambition proportional to its relative strength and capabilities to be realized in the long run.

□ መቼም ቻይና ና ሱዳን ተመሳሳይ የሆነ የረዥም ጊዜ ግብ አይኖራቸውም። □ሁሉም በአቅሚቷ ነው።

□ ስለ ሶስቱም ግቦች ተማርን። ታዲያ ሀገራት ሶስቱን የውጭ ፖሊሲ ግቦች ሲያወጡ እንደ መመዘኛ ሁነው የሚያገለግሉ ሶስት መዘዞችዎች አሉ□

1) The value placed on the objective.(በዓላማው ላይ የተቀመጠው ዋጋ/እሴት ፣ ማለትም ሀገራት ማሳካት የሚፈልጋቸው እሴቶች ና ግቦች አንዱ መመዘኛ ነው)

2) The time element placed on its achievement.(በስኬቱ ላይ የተቀመጠው የጊዜ። ማለትም ሀገራቱ እነዚህን ግቦች ለማሳካት የሚያስፈልጓቸው የጊዜ ርዝማኔ። የአጭር ጊዜ ፣ የመካከለኛ ና የረዝም ጊዜ ያልንው)

3) The kind of demands the objective imposes on other states in international system.(የሀገራት የውጭ ፖሊሲ አላማ በዓለም አቀፍ ሥርዓት ውስጥ በሌሎች ሀገሮች ላይ ላይ ማሳካት የሚፈልጉት ፍላጎት። ማለትም የበላይ መሆን ፣ ተፅዕኖ መፍጠር ፣ አልያም በኢኮኖሚ መደጋገፍ ወዘተ)

□ ለአሁኑ ከዚህ ላይ እናብቃ። እንቀጥላለን።

#Global

□ Foreign Policy Behaviour : Patterns and Trends.

□ እሺ አሁን ደግሞ ስለ የ ውጭ ፖሊሲ ባህሪ(behaviour) እንማር።

□ Foreign policy behavior refers to the actions states take towards each other.

□ የውጭ ፖሊሲ ባህሪ ማለት ሀገራት እርስ በእርሳቸው ግንኙነት በሚያደርጉበት ወቅት ፣ አንዱ ሀገር በሌላው ሀገር ላይ የሚወስደው እርምጃዎች ና ተግባሮች ማለት ነው። □ እርምጃ ሲባል ቅጣት ወይም ክፉ ነገር ማለት ላይሆን ይችላል ፣ ነገር ግን በግንኙነቱ የሚያደርጓቸው ድርጊቶች ና ተግባራት ማለት ነው። ለምሳሌ እናንተ ና የ Global trends መምህራችሁ በአንድ ክፍል ውስጥ ተገናኝታችሁ የመማር ማስተማር ሒደቱን ታከናውናላችሁ ፤ በመምህሩ ና በእናንተ መካከል ግንኙነት አለ። በግንኙነታችሁ መምህሩ ና እናንተ የምታደርጓቸው ተግባራቶች ና ድርጊቶች አሉ ፣ እነዚህ ተግባራቶች ና ድርጊቶች ባህሪያችሁን ይገልጻሉ። □ ልክ እንደዛው ፣ ሀገራት ግንኙነት ሲያደርጉ በግንኙነቱ ማሳካት የሚፈልጓቸው ጥቅሞች አሉ ፣ እነዚህ ጥቅሞች ለማሳካት ሀገራት የሚያደርጓቸው ድርጊቶች ና ተግባራት foreign policy behaviour ይባላል። ታዲያ እነዚህ ድርጊቶች ና ተግባሮች ማለትም የውጭ ግንኙነት ባህሪያቶች በራሳቸው የመጨረሻ ግብ አይደሉም። ነገር ግን የሀገራትን የውጭ ፖሊሲ የአጭር ጊዜ ግብ ፣ የመካከለኛ ጊዜ ግብ ና የረዥም ጊዜ ግብ ን ለማሳካት የሚደረጉ ተግባሮች ና ድርጊቶች ናቸው□

✓ these actions usually are not as ends in themselves, but are tied in some way with larger purposes, from long range objectives to short term objectives.

□ Arnold Wolfers, a famous specialist in the field of International Relations, suggested that all foreign policy behavior ultimately boils down to three possible patterns:

(1) self-preservation (maintaining the status quo);

(2) self-extension (revising the status quo in one's own favor);

(3) self-abnegation (revising the status quo in some else's favor)

Arnold Wolfers የተባለው ታዋቂው የአለም አቀፍ ግንኙነት ባለሙያ የውጭ ፖሊሲ ባህሪ (foreign policy behaviour) ን በሶስት ይከፍለዋል። ሶስቱንም እንመልከት።

□ 1) self-preservation (maintaining the status quo)

□ maintaining the status quo/ the existing reality for one own benefit.

▪ Example: USA.

□ Status quo ማለት አሁን ላይ ያለ ነባራዊ ሁኔታ ማለት ነው። ታዲያ አንዲት ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ ለሷ ጥቅም እየሰጠ ከሆነ ማለትም የውጭ ግንኙነት የአጭር ጊዜ የመካከለኛ ጊዜ ና የረዥም ጊዜ ግቧን እያሳካላት ከሆነ ማለትም ብሔራዊ ጥቅሟን እያስጠበቀላት ከሆነ ፤ ያቺ ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ እንዲቀጥል ትፈልጋለች። ስለዚህ ያቺ ሀገር አሁን ላይ ያለን ነባራዊ ሁኔታ ማስጠበቅ ና ማስቀጠል ደግሞ self-preservation ይባላል። □ቆይ እናንተ ጥሩ ነገር እያገኛችሁበት ያለው ነገር እንዲቀጥልላችሁ ትፈልጋላችሁ አይደል። ስለዚህ አንዲት ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ለሷ ጥቅም እየሰጣት ከሆነ ግቧን እያስፈጸመችበት ከሆነ ይህ ሁኔታ እንዲቀጥል ና እንዲጠበቅ(እንዳይቀየር) ትፈልጋለች። ይህ የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ self - preservation ይባላል። ለ self-preservation ጥሩ ምሳሌ የምትሆን ሀገር አሜሪካ ናት። □በሌላ አባባል አሁን ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ ለአሜሪካ ጥቅም እየሰጠ ነው

ማለት ነው፤ ስለዚህ ይህ ሁኔታ እንዲቀጥልላት አሜሪካ ትፈልጋለች ማለት ነው። በዚህም ምክንያት አሜሪካ ለ self-preservation ጥሩ ምሳሌ ናት።

□ ለመሆኑ አሜሪካ እንዴት ነው አሁን ባለው የውጭ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ መሰረት ተጠቃሚ የሆነችው፣ ይኸው፣

□ international institutions (IMF, World Bank, GATT/WTO) that were established following Second World War have been strongly shaped by United States.

□ እንግዲህ ከቀዝቃዛው ጦርነት (cold war) በኋላ የአለማችን ልዕላ ሀያል (hegemony) የሆነችው ብቸኛው ሀገር አሜሪካ ናት፤ □ uni polar system ብለን የተማርንው። በወቅቱ የአሜሪካ ተፎካካሪ የሆነችው soviet ህብረት በጦርነቱ ተሸነፈች። ስለዚህ ከዛን ጊዜ ጀምሮ አሜሪካ የበላይ ብቸኛ ሀያል ሀገር ሆናለች። ከ ሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ ደግሞ የአለም ባንክ (World Bank), የአለም አቀፍ የገንዘብ ተቋም (IMF), የአለም የንግድ ድርጅት (WTO) የመሳሰሉ ትላልቅ አለም አቀፍ ተቋማት ተመሰረቱ። ታዲያ አሜሪካ ተቀናቃኝ የሌለባት ብቸኛ ልዕላ ሀያል ሀገር ስለሆነች፤ እነዚህን ግዙፍ አለም አቀፍ ድርጅቶች በሷ ፍላጎት ና ፍቃድ፤ የሷን ብሔራዊ ጥቅም ሊያስጠብቅ በሚችል መልኩ ማንቀሳቀስ ቻለች። ስለዚህ እነዚህ ድርጅቶች፤ በአለም አቀፍ መድረክ የአሜሪካን ጥቅም ና ፍላጎት የሚያስከብሩ ውሳኔያዎችን ና ተግባሮችን ያደርጋሉ።

underlying philosophy of such institutions, and even the decision making procedures are all shaped to serve the global interests of the country.

□ ስለዚህ በዚህ ነባራዊ ሁኔታ (status quo) መሰረት፤ አሜሪካ በአለም አቀፍ ግንኙነት መድረክ ሙሉ ለሙሉ ተጠቃሚ ናት፤ ከአጭር ጊዜ እስከ ረዥም ጊዜ ያወጣቸውን የውጭ ፖሊሲ ግቧን በአለም አቀፍ ማህበረሰብ እንደ ልቧ እየፈነጨች ያለ ማንም ከልካይ ታስፈፅማለች። ስለዚህ በአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ መሰረት አሜሪካ ተጠቃሚ ናት፤ ይህ ጥቅሟ እንዲጠበቅ ና እንዲቀጥል ትፈልጋለች ስለዚህ ይህንን ለአሜሪካ ዘብ የቆመውን አለም አቀፋዊ ነባራዊ ሁኔታ (status quo) ባለበት እንዲቀጥል የሚኖደርጉ ድርጊቶች ና ውሳኔዎችን ታራምዳለች። ይህ ባህሪ ደግሞ self preservation ተብሎ ይጠራል። ለዛም ነው።

□ These days U.S has become the sole defender of the international system and the liberal economic-political order. (በአሁኑ ጊዜ አሜሪካ የአለምአቀፍ ስርዓት እና የሊበራል ኢኮኖሚ-ፖለቲካዊ ስርዓት ብቸኛ ጠበቃ ሆናለች።) □ ሰው መቼም ከጥቅሙ አንፃር ነው ነገሮችን የሚያደርገው።

□ 2) self-extension (revising the status quo in one's own favor)

□ ሁለተኛው የ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ(foreign policy behaviour) ደግሞ self-extension ይባላል። ምን ይሆን? እስኪ እንማረው።

#Global

□ Self-extension means Changing the reality for one own benefit.

□ Status quo ማለት አሁን ላይ ያለ ነባራዊ ሁኔታ ማለት ነው ብለናል። ታዲያ አንዲት ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ ለሷ ጥቅም እየሰጠ ካልሆነ ማለትም የውጭ ግንኙነት የአጭር ጊዜ የመካከለኛ ጊዜ ና የረዥም ጊዜ ግብን እያሳካላት ካልሆነ ማለትም ብሔራዊ ጥቅሟን ካላስጠበቀላት ፤ ያቺ ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ እንዲቀጥል አትፈልግም ይልቁንም የሀገሪቱን ብሔራዊ ጥቅም በሚያስከብር መልኩ ማለትም በአለም አቀፉ መድረክ ተጠቃሚ ሊያደርጋት በሚችል መልኩ አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ(status quo) እንዲሻሻል(revise) ትፈልጋለች። ስለዚህ ያቺ ሀገር አሁን ላይ እየጠቀማት ያልሆነውን የአለም አቀፍ ግንኙነት ነባራዊ ሁኔታ ለሷ ጥቅም በሚሰጥ መልኩ እንዲሻሻል ማድረጓ ደግሞ self-extension ይባላል። □ቆይ እናንተ አንድ ነገር ለእናንተ ጥሩ ጥቅም ካልሰጣችሁ ፤ ያ ነገር እንዲሻሻል እንዲለወጥ ትፈልጋላችሁ አይደል። ስለዚህ አንዲት ሀገር አሁን ላይ ያለው የአለም አቀፍ ግንኙነት ለሷ ጥቅም እየሰጣት ካልሆነ ግብን እያስፈጸመችበት ካልሆነ ይህ ሁኔታ እንዲቀጥል አትፈልግም እንዲሻሻል ትፈልጋለች። ይህ የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ self - extension ይባላል።

□ ታዲያ አሜሪካን የሚያህል ልዕለ ሀያላን ሀገር ተፎካካሮ ይህን ለአሜሪካ ጥቅም ዘብ የቆመውን የአለም አቀፍ ስርዓት ማሻሻል በጣም ከባድ ነው። ለማሻሻል የግድ አሜሪካን መፎካከር የሚያስችል ቁመና ሊኖራቸው ይገባል ሀገራት። □ኢትዮጵያ ፣ ኬንያ ፣ ፊሊፒንስ ፣ ወዘተ ይህን ስርዓት ላሻሻል ቢሉ አይችሉም አቅም የለም። ስለዚህ ለ self-extension ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑ ሀገራት እነ ቻይና ፣ ሩሲያ ፣ ህንድ ፣ ብራዚል ፣ ጀርመን የመሳሰሉት ፈርጣማ ሀገራት ናቸው። ስርዓቱን ለማሻሻል አሜሪካን መፎካከር የሚያስችል አንፃራዊ አቅም ስላላቸው።

□ Newly emerging powers such as China, India, Brazil, Germany and

others are competing to restructure the international institutions and different regimes so as to create enabling environment to promote their national interest. (እንደ ቻይና፣ ህንድ፣ ብራዚል፣ ጀርመን እና ሌሎችም ያሉ አዲስ ኃያላን መንግሥታት ዓለም አቀፍ ተቋማትን እና የተለያዩ አገዛዞችን በአዲስ መልክ በማዋቀር ብሄራዊ ጥቅማቸውን ለማስተዋወቅ የሚያስችል ሁኔታ ለመፍጠር እየተፎካከሩ ነው።)

□ 3) Self - abnegation (revising the status-quo in some else's favor)

□ reflects the foreign policy trends that are being displayed in Less Developing Countries.

□ Such countries may succumb to such challenges and compromise its long lasting national interest for temporary and immediate benefits.

□ ሶስተኛው የ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ ደግሞ ዕዳው ለ ድሀ ሀገራት ነው ፣ ይህን የውጭ ፖሊሲ ባህሪ አንፀባራቂዎች ራሳቸው ድሀ ሀገራት ናቸው። self-abnegation ማለት ራስን መናቅ ራስን መከድ ማለት ነው። □ ድሀ ሀገራት ራሳቸውን በመከድ በጊዜያዊ ጥቅማጥቅሞች ፣ ዕርዳታዎች ፣ ብድሮች ና ድጎማዎች በመታለል በመሸነፍ ብሔራዊ ጥቅማቸውን ላደጉ ሀገሮች አሳልፎ መስጠት self-abnegation ይባላል።

□ በሌላ አባባል ሀብታም ሀገራት ለ ድሀ ሀገራት ጊዜያዊ ጥቅማጥቅሞችን በመስጠት ፣ ዕርዳታ በመስጠት ፣ ብድር በማበደር ወዘተ የውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ድሀ ሀገራት ላይ ማስፈፀም ነው። ለምሳሌ እነ አሜሪካ ፣ ሩሲያ ፣ ቻይና ፣ ፈረንሳይ ወዘተ ኬንያ ላይ ፣ ሱዳን ላይ ፣ ማሊ ላይ ወዘተ የጦር ሰፈር ይገነባሉ ፣ የሀገራቱን የተፈጥሮ ሀብት ና የሰው ሀብት ይመዘብራሉ ፣ በሀገራቱ የራሳቸውን የፖለቲካ ና የኢኮኖሚ ርዕዮታዊ ስርዓት ያራምዳሉ ወዘተ። ይህ እንዲሆን የፈቀዱት ግን ራሳቸው ድሀ ሀገራት ናቸው በጊዜያዊ ጥቅም በመታለል። ይህ የድሀ ሀገራት በጊዜያዊ ጥቅማጥቅም በመታለል ብሔራዊ ጥቅማቸውን አሳልፈው የመስጠት የድሀ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ self-abnegation ይባላል።

□ ስለዚህ self-abnegation የተባለው የውጭ ፖሊሲ ባህሪ የማን ሀገራት ባህሪ ነው□የድሀ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ ነው።

□ #Global Trends.

□ Chapter Two - Understanding Foreign Policy.

□ Foreign Policy Dimensions.

□ The analysis of foreign policy behavior can also be done along a number of specific dimensions,

keeping in mind that behavior can change over time and with different style of leaderships and circumstances.

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ(foreign policy behaviour) አይተናል። ታዲያ የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ ቋሚ አይደለም ፣ ይለዋወጣል። ማለትም አንዲት ሀገር በጊዜ ሒደት የተለያዩ መሪዎችን ማፈራረቁ የማይቀር ነው ፤ እነዚህ የተለያዩ መሪዎች ደግሞ የተለያዩ የ አመራር ሒደት ና ዘዴዬ ሊከተሉ ይችላሉ ማለትም የተለያዩ የፖለቲካ ርዕዮት አለም ሊያንፀባርቁ ይችላሉ። በዚህም ምክንያት የተለያዩ መሪዎች የተለያዩ የውጭ ግንኙነት ፖሊሲን ያፀድቃሉ ፤ ስለዚህ አንዲት ሀገር በጊዜ ሒደት ና በመሪዎቿ የተለያዩ የአመራር ዘዴዬ ና የፖለቲካ ርዕዮት ምክንያት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲዋ ባህሪ ይለዋወጣል። □ለምሳሌ ኢትዮጵያ በ ደርግ መንግስት ና በኢህአዴግ መንግስት ጊዜ የነበራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ የተለያየ ነው ፣ ያው ታውቁታላችሁ።

□ ታዲያ የ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪያቸው ገፅታ ወይም የውጭ ግንኙነት ፖሊሲያቸው ገፅታ Foreign Policy Dimension ይባላል።

□ Dimension ማለት ገፅታ ማለት ነው። የአንድ ነገር ገፅታ(dimension) ደግሞ የሚገለፀው በ Length, Width ና Height ነው አይደል። ለምሳሌ የ ዶርማችሁን dimension(ገፅታ) ንገሩኝ ብላችሁ ፣ ቁመቱ(height) ይህን ያህል ፣ ስፋቱ(width) ይህን ያህል ፣ ርዝመቱ(length) ይህን ያህል ብላችሁ ገፅታውን ትነግሩኛላችሁ።

□ የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ገፅታ የሚገለፀውም በ Length, width ና Height ነው። □ስለዚህ የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ገፅታ(foreign policy dimensions) በሶስት ይከፈላል ማለት ነው□።

- 1) Alignment (Height ነው□)
- 2) Scope (width ነው□)
- 3) Modes of operation(length ነው□)

□ ስለዚህ Alignment, Scope ና Modes of Operation የሀገራት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ባህሪ መገለጫ ወይም ገፅታ ሲሆኑ Foreign Policy Dimensions ተብለው ይጠራሉ። እያንዳንዳቸውን በዝርዝር እንመልከት። □ፈተና ላይ ስለሚወጡ በደንብ ተከታተሉ ትኩረት ሰጥታችሁ ተረዱትም።

□ 1) Alignment

- a state of agreement or cooperation among persons, groups, nations, etc., with a common cause or viewpoint.

- formal agreement on alliances or neutrality.

□ ተመልከቱ :- Alignment ማለት በሰዎች፣ በቡድኖች፣ በሀገሮች፣ ወዘተ መካከል የስምምነት ወይም የትብብር ሁኔታ ማለት ነው። እኛ በሀገሮች መካከል ያለውን የስምምነት ሁኔታ ነው የምንማረው። □ አስተውሉ Alignment ስምምነት ነው ስንል ፤ ስምምነቱ የመተባበር ፣ በጋራ የመስራት ፣ የመረዳዳት ብቻ ላይሆን ይችላል። ገለልተኛ(Neutral) የመሆን ስምምነትም አለ። ስለዚህ Alignment ማለት□

- በኅብረት ወይም በገለልተኝነት ላይ መደበኛ ስምምነት ማድረግ ማለት ነው(formal agreement on alliances or neutrality)። በሌላ አባባል ሀገራት እርስ በርሳቸው ለመተባበር የሚያደርጉት መደበኛ(ህጋዊ) ስምምነት alignment ይባላል እንዲሁም ሀገራት እርስ በርሳቸው ገለልተኛ ለመሆን የሚያደርጉት መደበኛ(ህጋዊ) ስምምነት alignment ይባላል። በዚህም ምክንያት Alignment በሶስት ይከፈላል። ቡሏላ እናየዋለን።

□ One can first speak of alignment tendencies, in particular whether national leaders choose to ally

with certain countries or to remain neutral.

□ ስለ ትብብር ሲነሳ ፣ አንዲት ሀገር ከሆነች ሌላ ሀገር ጋር ተመሳሳይ የፖለቲካ ርዕዮት አለም የምታራምድ ከሆነ □ ይተባበራሉ አይደል ፤ ለምሳሌ ሩሲያ ና ቻይና የ communism(marxism) ርዕዮት አለም ነው የሚያራምዱት ፣ ሁለቱም እርስ በርስ በመተባበር ይታወቃሉ። ነገር ግን አንዲት ሀገር ከሌላ የሆነች ሀገር ጋር ተመሳሳይ የሆነ አቋም ና አመለካከት ከሌላት ፣ ከመተባበር ይልቅ ገለልተኛ(neutral) መሆንን ትመርጣለች። ስለዚህ ሀገራት ከሌሎች ሀገራት ጋር የሚተባበሩት ወይም ገለልተኛ የሚሆኑ ፣ መሪዎቻቸው እንደሚያንፀባርቁት የፖለቲካ ፣ የኢኮኖሚ ፣ የማህበራዊ ወዘተ ርዕዮት አለም መሰረት ነው። ተመሳሳይ አመለካከት ካላቸው ይተባበራሉ ፣ የተለያዩ አቋም ካላቸው ደግሞ ከመተባበር ይልቅ ገለልተኛ መሆንን ሊመርጡ ይችላሉ።

□ A country's alignment behavior can vary from time to time during its history in response to changing circumstances and policy decisions.(የአንዲት ሀገር የ Alignment

ባህሪ ከ ጊዜ ወደ ጊዜ ሊለዋወጥ ይችላል ምክንያቱም የተለያዩ መሪዎች የተለያዩ የውጭ ፖሊሲ ና የተለያዩ የፖለቲካ የኢኮኖሚ ርዕዮት አለም ስለሚያራምዱ። የአንዲት ሀገር የ Alignment ባህሪ ማለት ሀገሪቱ ከሌሎች ጋር የመተባበር ወይም ገለልተኛ የመሆኗ ባህሪ ማለት ነው።)

ከላይ እንዳየንው Alignment በሶስት ይከፈላል። እነርሱም□

A) Alliance

B) Neutrality

C) Non-alignment. ሶስቱንም እንመልከት።

□A) Alliances

□ Alliances are formal agreements to provide mutual military assistance(ያዟት); as such, they carry legal weight and certain benefits as well as risks.

□ ሀገራት በ ወታደራዊ ሁኔታ እርስ በርስ ለመተባበር ፣ ለመደጋገፍ የሚያደርጉት መደበኛ(ህጋዊ) ውል ስምምነት Alliance ይባላል። ታዲያ ይህንን ወታደራዊ ህብረት የሚያደርጉ ሀገራት Allied countries ተብለው ይጠራሉ። ታዲያ ሀገራት ይህንን ህብረት ና ትብብር ሲያደርጉ ጥቅምም አለው ጉዳትም አለው። ስለዚህ Alliance has its own prons(ጥቅም) and cons(ጉዳት). ምንድን ነው ጥቅሙ□ምንድን ነው ጉዳቱ□

□ ለምሳሌ አሜሪካ በዚህ ህብረት በጣም የታወቀች ናት □የረዥም ጊዜ ልምድ አላት። ሩሲያ ና ቻይና የአሜሪካ ተፎካካሪ ናቸው ፤ ስለዚህ በቀጥታ አሜሪካ ላይ ተፅዕኖ የሚያሳድር ወታደራዊ ቁመና አላቸው። ታዲያ አሜሪካ ምንድን ነው የምታደርገው ጦርነቱ በቀጥታ ከሷ ጋር እንዳይመጣ ከ ሩሲያ ና ቻይና ጎረቤት ሀገራት ጋር ወታደራዊ ህብረት ትፈጥራለች። ከ ዩክሬን ና ታይዋን ጋር ህብረት ፈጥረዋል□♂ በኛ ዕድሜ እንኳ የምናውቀው ነው።

#Global

ስለዚህ አሜሪካ ና ዩክሬን ወይም አሜሪካ ና ታይዋን ወታደራዊ ህብረት ሲፈጥሩ ፤ ታይዋን ላይ ዩክሬን ላይ የሁለቱም ሀገራት ወታደሮች ያሉበት ወታደራዊ ካምፕ(base) ይመስርታሉ ፤ እንዲሁም ለጠላት ምቹ ነው ለኛ ደግሞ አስጊ ነው ጠላት ሊያጠቃን ይችላል ብለው ያሰቡበት ቦታ ላይም ወታደራዊ ካምፕ(base) ይመስርታሉ ፤ ቡዙውን ጊዜ Atlantic ና Pacific ውቂያኖስ አካባቢ ወታደራዊ ህብረት ይፈጠራል። ስለዚህ ሀገራት ወታደሮቻቸውን ና

ወታደራዊ ሀብታቸውን በማዋሀድ(military pool) ፣ አስጊ ቦታዎችን በህብረት በመያዝ(stake out territories) ራሳቸውን ከጠላት ይከላከላሉ። የ Alliance ጥቅም ይሖ ነው። ይኸው□

□ Allied countries can pool their military resources, acquire access to foreign bases and stake out territories that enemies are on notice will be denied them by force if necessary.

□ በተለይ አሸባሪዎችን ለመከላከል ሀገራት ወታደራዊ ሀብረት ይፈጥራሉ። አሸባሪ ብቻ ሳይሆን ጠላትን ለመከላከል ፣ በሆነ አካባቢ ላይ የተለየ ጥቅም ለማግኘት ወዘተ። □ለምሳሌ እነ ፈረንሳይ ጅቡቲ ላይ የጦር ካምፕ አላቸው ወዘተ።

የ Alliance ጉዳቱ ደግሞ□

□ an alliance state also risks interference by allies in its domestic affairs, the possibility being dragged.

□ የ Alliance ጉዳቱ ፣ ጣልቃ ገብነት ነው። ማለትም ለምሳሌ 'Country A' ና 'Country B' በወታደራዊ ሀብረት ስምምነት ቢያደርጉ ፤ Country A ከ Country B የተሻለ የኢኮኖሚ የቴክኖሎጂ ወዘተ ዕድገት ና አቅም ካለው ፤ Country A በ Country B ውስጣዊ ሀገራዊ ጉዳዮች ላይ ጣልቃ የመግባት አዝማሚያ ሊኖረው ይችላል። አንድ ሀገር በሌላ ሀገር ውስጣዊ ጉዳዮች ላይ ጣልቃ ገባ ማለት ሉአላዊነት ተጣሰ ማለት ነው። ስለዚህ የ Alliance ጉዳቱ ጣልቃ ገብነትን ሊያስከትል ይችላል። በርግጥ የመከሰት ዕድሉ በጣም አነስተኛ ነው።

□ 2) Neutrality

ሁለተኛው የ Alignment አይነት ደግሞ Neutrality(ገለልተኛነት) ነው።

Neutrality is a stance of formal non partisanship in world affairs.

□ Neutrality ማለት አንድ ሀገር ከሌላ ሀገር ጋር ሀብረት አለመፍጠር ፤ ገለልተኛ መሆን ማለት ነው። Non partisanship ማለት አለማሸርከት ማለት ነው□። ለምሳሌ አንዲት ድሀ ሀገር ከሆነ ሀብታም ሀገር ጋ ሀብረት ፈጠርኩ ብላ ታሸርክታለች። Neutrality ማለት አንድ ሀገር ለሁሉም ሀገሮች እኩል ና ሚዛናዊ አመለካከት ኑሮት ፣

ለአንዱ ወገንተኛ(partisan) ሳይሆን ገለልተኛ ሁኖ መኖር ነው። ታዲያ ልክ እንደ Alliance ሁሉ Neutrality የራሱ የሆነ ጥቅም(prons) ና ጉዳት(cons) አለው። ጥቅሙ□

□ keeping a low profile, neutrals may avoid some of the problems associated with alliances, particularly the generating of potential enemies and counter alliances.

□ የ Neutrality(ወገንተኛ አለመሆን ፤ አለማሸርከት□) ጥቅሙ ምን መሰላችሁ ፥ ጠላት አለማፍራት ነው።
□የዘመናችን ጥሩ ምሳሌ ልስጣችሁ። ተመልከቱ□

- Country A(America)
- Country B(Russia)
- Country C(Ukraine)

□ እነዚህ ሶስት ሀገራትን እንመልከት። Country A ና B ማለትም አሜሪካ ና ሩሲያ ጠላት ናቸው። የክሬን ደግሞ ከ አሜሪካ ጋር ህብረት(alliance) ፈጥራለች። የክሬን ከ አሜሪካ ጋር ህብረት መፍጠሩ □ማሸርከቷ ፤ ሩሲያ የክሬንን እንደ ጠላት እንድትመለከታት አደረጋት ፤ □አያችሁ የ alliance ሌላኛው ጉዳት ጠላት ማፍራት ነው። የክሬን ከ አሜሪካ ጋር ህብረት(alliance) መፍጠሩ ፤ ሩሲያ የተባለች ጠላትን አፈራባት። በዚህም ምክንያት ሩሲያ የክሬንን በጦርነት ወጋች ፤ አሁን ላይ የክሬንን ምስቅልቅል ወጥቷል እየፈራረሰች ነው። አያችሁ አ የ alliance ጉዳቱ ፤ □በአንድ በኩል ህብረት ስትፈጥሩ በሌላ በኩል ጠላት እያፈራችሁ ነው።

□ ነገር ግን Country C በ country A ና በ Country B መካከል ገለልተኛ(neutral) አቋም ቢኖራት ፤ ለ country A ወገንተኛ ባትሆንስ□ማትም የክሬን በ አሜሪካ ና በሩሲያ መካከል ገለልተኛ(neutral) አቋም ቢኖራት ፤ ማለትም የክሬን ከአሜሪካ ጋር ህብረት ባትፈጥር አርፋ ብትቀመጥስ□ሩሲያ የክሬን ጠላት ትሆን ነበር□ይህ ሁሉ ጦርነት ይፈጠር ነበር□አይፈጠርም።

□ አያችሁ የ Neutrality ጥቅሙ ፤ ጠላት አታፈሩም። ህብረት(alliance) ግን ጠላት ለማፍራት ምቹ ነው።

የ Neutrality ጉዳቱስ ምንድን ነው□ይኸው□

□ neutrals must also be aware that if war clouds gather, there may be no one committed to providing a protective military umbrella.

□ የ Neutrality ጉዳቱ ደግሞ በ አደጋ ጊዜ አጋዥ አለማግኘት ነው። አንዲት ሀገር Neutral ናት ከማንኛውም አካል ጋር ህብረት ና ትብብር የላትም። ስለዚህ ያቺ ሀገር ችግር በሚገጥማት ጊዜ ፣ ጦርነት በሚገጥማት ጊዜ የሚረዳት የሚያግዛት አገር አታገኝም።

□□Switzerland እስከ 2002 ድረስ ለ Neutrality ጥሩ ምሳሌ የምትሆን ሀገር ናት። ከ 2002 በኋላ ግን የውጭ ፖሊሲዋን አሻሽላለች። አያችሁ የአገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ ከ ጊዜ ወደ ጊዜ እንደ መሪዎቻቸው የፖለቲካ ፍልስፍና ይለዋወጣል።

□ የሚገርማችሁ አንዳንድ ሀገራት Neutral ለመምሰል ይሞክራሉ። ምን ማለት መሰላችሁ ፣ አንድ ሀገር ከሌላ ሀገር ጋር በይፋ ህብረት(aliance) ባትፈጥርም ፤ ግን ለዛች ሀገር ትወግናለች። ለምሳሌ እስራኤል ከ አሜሪካ ጋር በይፋ ህብረት(aliance) አልፈጠረችም። Neutral ናት ማለት ነው። □ነገር ግን ብዙ ጊዜ ከአሜሪካ ጎን ትሰለፋለች ለአሜሪካ ትወግናለች። □ብልጥ ናት ግን። አሜሪካ ጋር ህብረት ከፈጠረች ሩሲያ ና ቻይና ጠላት ሊሆኑባት ነው ፣ ከአሜሪካ ጎን ካልቆመች ደግሞ አሜሪካ ጠላት ልትሆንባት ነው።

□ 3) Non-Alignment

ለስተኛው የ Alignment አይነት ደግሞ Non-Alignment ነው።

□ Nonalignment has been the foreign policy pattern of most developing state during cold war.

□ Most developing countries had a movement-Non Alignment Movement (NAM) in which they called for a new foreign policy path/choice/ to be followed disregarding the both the West and East bloc politics and alliances.

□ Although that was practically impossible, NAM had noble agenda that called for the South-south cooperation.

#Global

□ Non-alignment is the foreign policy orientation of international actors which attempt to assert their independence from the major powers in the system, and to.

□ Non-Alignment ማለት በተለይ ደህ ሀገራት በተለይ በአለም አቀፍ ፖለቲካ ምንም ተፅዕኖ የሌላቸው ሚስኪን ሀገራት ፤ ከ አለም ልዕለ ሀያላን ሀገራት(major powers) ተፅዕኖ ራሳቸውን ነፃ ለማውጣት የፈጠሩት ህብረት ነው። □ ተመልከቱ ፤ Non-alignment ማለት ከ አለም ልዕለ ሀያላን ሀገራት(major powers) ተፅዕኖ ራሳቸውን ነፃ ለማውጣት ድህ ሀገራት አቅም የሌላቸው ሀገራት የፈጠሩት ህብረት ነው። ይህ ህብረት የተፈጠረው በ ቀዝቃዛው ጦርነት(Cold war) ወቅት ነበር። □ በቀዝቃዛው ጦርነት ወቅት እነማን ናቸው ልዕለ ሀያላን(major powers)□

አሜሪካ(US) ና ሶቪየት ህብረት(USSR) ናቸው። ስለዚህ ከነዚህ ልዕለ ሀያላን ሀገራት ተፅዕኖ ለመውጣት ፤ ድህ ሀገራት ከ አሜሪካ ና ሶቪየት ህብረት ጋ ትብብር ህብረት አንፈጥርም ብለው የራሳቸውን "Non-alignment" ህብረት ፈጠሩ።

□ አሜሪካ West Bloc Politics ናት። ሶቪየት ህብረት ደግሞ East Block Politics ናት። ስለዚህ ከነዚህ ጋ ህብረት አንፈጥርም ከነሱ ተፅዕኖ ነፃ መውጣት አለብን ብለው ድህ ሀገራት የራሳቸውን ህብረት ፈጠሩ። ይህ ህብረት ደግሞ South-South Cooperation የሚል ስያሜ ተሰጠው።

ስለዚህ Alignment ን በዚህ እንጨረስ።

□ ፈተና እንዲህ ተብላችሁ ብትጠየቁሰ□

___ A formal agreement between states to provide mutual military support

- A) Alignment
- B) Aliance
- C) Non-alignment
- D) Neutrality

መልሱ B ነው አ። እንዳትሸወዱ ሁሉንም በደንብ ተረዷቸው።

□ እሺ አሁን ደግሞ ሁለተኛውን Foreign Policy Dimension እንማር።

□ 2) Scope

□ A second foreign policy dimension is the scope of a country's activities and interests.

□ Some countries have extensive, far-reaching international contacts, while other countries have more limited activities abroad.

□ ሁለተኛው Foreign Policy Dimension Scope ይባላል። Scope ን ለመረዳት አንድ ምሳሌ ልስጣችሁ። ለምሳሌ በመማሪያ ክፍል ውስጥ ፣ በጣም ተሳትፎ የሚያደርግ ተማሪ ይኖራል ፤ የተወሰነ(መካከለኛ) ተሳትፎ የሚያደርግ ተማሪ ይኖራል ፤ ጭራሹን ምንም ተሳትፎ የማያደርግ ተማሪም ይኖራል። ልክ እንደዚሁ ፣ በአለም አቀፍ ግንኙነት በጣም ተሳትፎ የሚያደርግ ሀገር ይኖራል ፣ የተወሰነ(የተገደበ) ተሳትፎ የሚያደርግ ይኖራል ፣ ጭራሹን ምንም ተሳትፎ የማያደርግ ይኖራል። ስለዚህ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግባቸው(foreign policy objective) ን ለማሳካት ፣ በአለም አቀፍ ግንኙነት የሚያደርጉት ተሳትፎ የሚያደርጉት እንቅስቃሴ እስከ ምን ያክል ድረስ ነው የሚለውን የሚገልፅልን Scope ይባላል። ከላይ እንዳየንው ንቁ ተሳትፎ የሚያደርግ አለ፤ የተገደበ ተሳትፎ የሚያደርግ አለ ፣ ምንም ተሳትፎ የማያደርግ አለ። ስለዚህ Scope ን መሰረት በማድረግ ማለትም የሀገራት የውጭ ግንኙነት ተሳትፎ እስከምን ድረስ ነው የሚለውን መሰረት በማድረግ ፤ ሀገራትን በሶስት ይከፈላሉ ማለት ነው ፣ ተሳትፏቸውን መሰረት በማድረግ ነው። እነርሱም□

1)Global Actors(ንቁ ተሳታፊ በአለም መድረክ)

2) Regional Actors(የተገደበ ተሳትፎ)

3) Isolationism(ምንም ተሳትፎ የሌላቸው)

ሶስቱንም እንመልከት።

□ 1) Global Actors

□ act in Global terms.

□ interacting regularly with countries in nearly every region of the world.

Example :- Major Powers including USA.

□ Global Actors ተብለው የሚጠሩ ሀገራት ፤ በአለም አቀፍ መድረክ ንቁ ተሳትፎ የሚያደርጉ ሀገራት ናቸው።

□ እነዚህ በአለም አቀፍ መድረክ ንቁ ተሳትፎ የሚያደርጉት Global Actors ተብለው የሚጠሩት ሀገራት ፤ በሁሉም የዓለም ግዛቶች ውስጥ ካሉ አገሮች ጋር በመደበኛነት ግንኙነት ያደርጋሉ።

ለ Global Actors ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑት ልዕለ ሊያላን ሀገራት(major powers) ናቸው። በ ቀዝቃዛው ጦርነት ጊዜ እነ አሜሪካ ና ሶቪየት ህብረት Global actors ነበሩ። ከ Cold war በኋላ ደግሞ በተለይ አሜሪካ Global Actors ናት።

□ እነዚህ ሀገራቶች ለምን በአለም አቀፍ መድረክ ንቁ ተሳታፊ ሆኑ፤ በሁሉም የአለም ክፍል ጋ ግንኙነት ያደርጋሉ፤ አጭር መልስ ፤ በአለም ላይ ያላቸውን የ ወታደራዊ ፣ የኢኮኖሚያዊ ና የፖለቲካ የበላይነት ለማስቀጠል ነው።

□ ስለዚህ የ Global actors የውጭ ግንኙነት scope(ስፋት) አለምን በሙሉ ያካለለ ነው ማለት ነው።

□2) Regional Actors

□ interacting primarily with

neighboring states in the same geographical area except for contacts, frequently concerning economic issues such as trade; with major actors like United States and China outside their region.

□ Most countries in the world are essentially regional actors.

□ Regional Actors ተብለው የሚጠሩ ሀገራት ፤ በአለም አቀፍ መድረክ የተወሰነ(የተገደበ) ተሳትፎ የሚያደርጉ ናቸው። የተገደበ ነው ማለት ፤ ተሳትፏቸው በ አህጉራቸው የተገደበ ነው።

□ እነዚህ Regional Actors ተብለው የሚጠሩት ሀገራት ፤ በዋናነት ግንኙነት የሚያደርጉት ከራሳቸው አህጉር ጋር ካሉት ሀገራት ነው በተለይም በተለይም በድንበር ከሚዋሰኗቸው ጎረቤት ሀገራት ጋር። ለምሳሌ ኬንያ regional actor ናት፤ በዋናነት ግንኙነት የምታደርገው ከራሷ አህጉር ጋር ካሉ ሀገራት ነው ማለትም በአፍሪካ አህጉር ከሚመደቡ ሀገራት ጋር ማለት ነው በተለይም ኢትዮጵያ ፣ ሩዋንዳ ፣ ታንዛኒያ ፣ ሱዳን ከመሳሰሉት ጎረቤት ሀገራት ጋር።

□ አብዛሆኞቹ የአለም ሀገራት Regional Actors ናቸው። □ማለትም በአለም አቀፍ መድረክ ተሳትፏቸው የተገደበ ነው ፤ ምክንያቱም አብዛሆኞቹ ሀገራት አቅም ስለሌላቸው እንደነ አሜሪካ።

□ ከ Regional actors መካከል ፤ ደቡብ አፍሪካ ከሌሎች የአፍሪካ ሀገራት ጋር ግንኙነት በማድረግ የታወቀች ናት ፤ ህንድ ከሌሎች የኢስያ ሀገራት ጋር ግንኙነት በማድረግ የታወቀች ናት።

□ እንግዲህ Regional Actors በዋናነት ግንኙነት የሚያደርጉት ከራሳቸው አህጉር ጋር ካሉት ሀገራት ነው በተለይም በተለይም በድንበር ከሚዋሰኗቸው ጎረቤት ሀገራት ጋር ብለናል። ይህ ማለት ግን ከተቀረው የአለም ክፍል ማለትም ከ አህጉራቸው(region) ውጭ ካሉ ሀገራት ጋር ግንኙነት አያደርጉም ማለት አይደለም።

#Global

ከተቀረው አለም ጋር ግንኙነት ያደርጋሉ ፤ በተለይ በ ኢኮኖሚው ዘርፍ ሀያላን ከሚባሉት ከ አሜሪካ ና ከቻይና ጋር የንግድ ግንኙነት ያደርጋሉ። □♂ቻይና በተለይ ከሁሉም የአፍሪካ ሀገር ጋር ማለት ይቻላል የጠበቀ ትስስር እየፈጠረች ነው። መንገድ ግንባታው □♀□ ፤ ማዕድን ቁፋሮው ወዘተ በቻይና ነው□።

□3) Isolationism

□ isolationism is National policy of avoiding political or economic entanglements with other countries.

□ weakness or geographic remoteness, may cause the scope of a country's foreign policy to become so narrow that isolationism results.

□ This was the case with Burma in 1960 and 70s. Few countries have ever been totally cut off from the outside world, and in an age of interdependence, isolationism becomes an increasingly less viable foreign policy orientation. Some of the known global actors such as United States of America, China, and the ex-USSR all have passed through period of relative isolationism.

□ Isolationism ማለት አንድ ሀገር ከሌሎች ሀገራት ጋር ፖለቲካዊ ና ኢኮኖሚያዊ ቁርኝት ላለመፍጠር የሚያወጣው ፖሊሲ ነው።

□ አንዳንድ ሀገራት ደካማ(ድሀ ፣ weak) በመሆናቸው ና መልክአምድራዊ አቀማመጣቸው ከሌሎች ሀገራት ጋር በጣም የተራራቀ ከሆነ ይህን isolationism(መገለል) ፖሊሲን ለመተግበር ይገደዳሉ። isolationism ከ Neutrality ጋር ይመሳሰላል። ያው ሁለቱም ፤ ግንኙነት ህብረት አለመፍጠር የሚል ፅንሰ ሀሳብ ነው ያላቸው።

ከ 1960-1970 Burma የምትባል ሀገር ለ isolationism ጥሩ ምሳሌ ናት።

□ ከውጪው ዓለም ሙሉ በሙሉ የተገለሉ አገሮች ጥቂት ናቸው ማለትም isolationism ምን የተገበሩ ሀገራት በጣም ጥቂት ናቸው፤ በተለይ እርስ በርስ በመደጋገፍ ዘመን ማለትም በ interdependence ዘመን ፣ isolationism ከጊዜ ወደ ጊዜ አዋጭ ያልሆነ የውጭ ፖሊሲ አቅጣጫ ሆኗል። እንደ ዩናይትድ ስቴትስ አፍ አሜሪካ፣ ቻይና እና የቀድሞ ሶቪየት ህብረት ያሉ አንዳንድ ታዋቂ ዓለም አቀፍ ተፅዕኖ ፈጣሪ ሀገራት አንጻራዊ የመገለል ጊዜ አሳልፈዋል። □ እነ China, America, Soviet Union ያሉ ሀገራትም isolationism ነበሩ ፤ □ አስባችሁታል።

□ ስናጠቃለው Scope ሀገራት የውጭ ግንኙነታቸው እስከ ምን ድረስ የተለጠጠ ነው ፣ ተሳትፏቸው እስከምን ድረስ ነው የሚለውን ይገልፅልናል።

ለማንኛውም ሰነድ Foreign Policy Dimension እንማር።

□ 3) Mode of Operation

□ the method of operation to address different issues.

□ Mode of Operation ማለት አለም አቀፍ ጉዳዮችን ፣ አለም አቀፍ ክስተቶችን በተለይ ደግሞ አለም አቀፍ ችግሮችን የመፍቻ ዘዴ ማለት ነው። ታዲያ የተለያዩ ሀገራት የተለያዩ ችግር መፍቻ ዘዴዎችን እንተግብር ሌላ ይችላሉ ፤ ከ Mode of Operation አንፃር ማለትም ችግሮችን የመፍቻ ዘዴ ከመጠቀም አንፃር የአለም ሀገራት ሁለት ዘዴዎችን ያንፀባርቃሉ። እነርሱም□

□ A) Multilateral Means.

□ B) Unilateral Means.

□A) Multilateral Means.

□ greater its tendency to seek solutions to problems through

diplomatic forums in which several states participate, such as the United Nations, rather than utilizing purely bilateral, country to country approaches.

□ እንደ የተባበሩት መንግስታት(UN) ባሉ በርካታ ሀገራት በሚሳተፉባቸው ዲፕሎማሲያዊ መድረኮች ለችግሮች መፍትሄ የመፈለግ ዝንባሌው Multilateral Approach ይባላል። ገብቷችኋል አ ፤ የሆነ ችግር ቢፈጠር ፤ ለችግሩ መፍትሔ ለማግኘት በተባበሩት መንግስታት ም ሆነ በሌሎች አለም አቀፍ ተቋም መሪነት(አማካኝነት) የጋራ መድረክ ተዘጋጅቶ የአለም ሀገራት በችግሩ ዙሪያ መከረው ተወያይተው መፍትሔ ለማምጣት የሚያደርጉት ሒደት ፥ Multilateral means ይባላል። □ ስለዚህ ችግሩ በጥቂት ሀገራት ማለትም በሁለት በሶስት ሀገራት(bilateral) ትብብር ከመፈታት ይልቅ አብዛሆኞቹን የአለም ሀገራትን ባሳተፈ መልኩ ችግሮችን ለመፍታት የሚደረገው ዘዴ Multilateral means ይባላል።

□ አስተውላችሁ እንደሆነ ፤ የ አለም ሙቀት መጨመር ፤ የ ኢንዱስትሪ የጋዝ ልቀት መጨመር ፤ እያሉ የአለም ሀገራት ይሰበሰባሉ አ፡በተለይ አፍሪካ በእነዚህ መድረኮች ትታወቃለች።

□ Most developing countries used the multilateral approaches(አብዛሆኞቹ ድሀ ሀገራት multilateral approach ን ይከተላሉ) ምክንያቱም□

□ multilateral forum would enhance collective bargaining power of these countries vis-a-vis other developed countries. (multilateral means ድሀ ሀገራት በአንድ ላይ የጋራ ሀይል ና ድምፅ እንዲኖራቸው በማድረግ የአደጉ ሀገራትን ተፅዕኖ ና ወሳኔ ይከላከላቸዋል)

□ establishing bilateral relations (establishing Embassies and assigning diplomatic staffs) are often found to be costly. (የሁለትዮሽ ግንኙነት መመስረት ማለትም ከ multilateral ይልቅ bilateral approach መጠቀም ኢምባሲዎችን ማቋቋም እና የዲፕሎማቲክ ባለሙያዎችን መመደብ ስለሚፈልግ ብዙ ወጪ ይጠይቃል። □ወጪ ማውጣት ደግሞ ለደሀ ሀገራት ይከብዳል።

በነዚህ ሁለት ምክንያት ድሀ ሀገራት multilateral approach ምርጫቸው ነው።

□B) Unilateral Means.

□ They play the carrot and stick diplomacy to affect the outcomes of events or influence the behaviors of others.

□ like Intervention, threat of use of force and some time, use of force.

□ Unilateral means ማለት ለ ችግሮች የጋራ የሆነ መፍትሔ አያስፈልግም ፤ በጥቂት ሀገራት ጥረት መፍታት ይቻላል የሚል የአንዳንድ ሀብታም ና ሀያላን ሀገራት አመለካከት ነው። ከ ብዙሀኑ አመለካከት ተቃራኒ መቆም ማለት ነው። ለምሳሌ አሜሪካ ብቻዋን አለም አቀፋዊ ጉዳዮች ላይ መወሰን ትችላለች የሌሎች ሀገራትን መፍትሔ ችላ በማለት።

unilateral ሎች "Carrot and Stick" የተባለ ዲፕሎማሲ ይጠቀማሉ። ስለ ዲፕሎማሲ ስንማር በሰፊው እናየዋለን።

ጣልቃ ገብነት ፣ ዛቻ ና ሀይል ይጠቀማሉ። አሜሪካ በአባይ ግድብ ምሳሌ መሆን ይችላል።

□ Alliances

□ ምስሉ Alliance ን በጥሩ ሁኔታ ለመግለፅ የቀረበ ነው።

□ አስባችሁታል ፤ የሁለት የተለያዩ ሀገራት ወታደሮች ወታደራዊ ውህደት(Military pool) በማካሄድ ፤ ስልጠና አድርገው በአንድ ላይ ሲዋጉ።

□ የ አሜሪካ ና የታይላንድ ወታደሮች በ ታይላንድ ሀገር ኩላዩት ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ጥር 30 , 2019 ላይ የጋራ ወታደራዊ ልምምድ ሲያደርጉ የሚያሳይ ምስል ነው።

□ ስለዚህ አሜሪካ ና ታይላንድ Allied Countries ተብለው ይጠራሉ።

□ የ Alliance ጉዳቱ ጣልቃ-ገብነት ና ጠላት ማፍራት ነው ብለናል። ስለዚህ አሜሪካ የፈረጠመች ስለሆነች በታይላንድ ውስጣዊ ጉዳዮች ላይ ጣልቃ የመግባት አዝማሚያ ሊኖራት ይችላል።

□ #Global Trends.

□ Chapter Two - Understanding Foreign Policy and Diplomacy.

□ Instruments of Foreign Policy.

□ Instruments of Foreign Policy ማለት ሀገራት የውጭ ፖሊሲያቸውን ለማስፈፀም የሚጠቀሟቸው መሳሪያዎች ማለት ነው ፤ የውጭ ፖሊሲ ማስፈፀሚያ መሳሪያ ማለት ነው። ሁለት ዋና ዋና Foreign Policy instrument ቶች አሉ።□

□ 1) Diplomacy

□ 2) Economy

እያንዳንዳቸውን በዝርዝር እንማር።

□1) Diplomacy

□ Diplomacy is the art and science of maintaining peaceful relationships between nations, groups, or individuals.

□ Often, diplomacy refers to representatives of different groups discussing such issues as conflict, trade, the environment, technology, or security. People who practice diplomacy are called diplomats.

□ ዲፕሎማሲ ማለት በ ሀገሮች፣ በ ቡድኖች ወይም በ ግለሰቦች መካከል ሰላማዊ ግንኙነትን የማስቀጠል ጥበብ እና ሳይንስ ነው።

□ ብዙውን ጊዜ ዲፕሎማሲ እንደ ግጭት፣ እንደ ንግድ፣ እንደ አካባቢ(environment)፣ እንደ ቴክኖሎጂ ወይም እንደ ደህንነት ባሉ ጉዳዮች ላይ የሚወያዩትን የተለያዩ ቡድኖች ተወካዮችን ያመለክታል። የዲፕሎማሲ ስራ የሚሰሩ ሰዎች ደግሞ ዲፕሎማት ይባላሉ።

□ ስለዚህ በተለይ ሀገራት በግጭት ፣ በንግድ ፣ በ ቴክኖሎጂው ዘርፍ ፣ በአካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች ፣ በ ደህንነታቸው ዙሪያ ወዘተ ባሉ ጉዳዮች በተወካዮቻቸው አማካኝነት ውይይት የማድረግ ሒደት Diplomacy ይባላል።

□ Diplomacy - is a process between actors (diplomats, usually representing a state) who exist within a system (international relations) and engage in private and public dialogue.

✓ diplomacy can promote exchanges that enhance trade, culture, wealth and knowledge.

□ Diplomacy ማለት በ አለም አቀፍ ግንኙነት ስርአት ውስጥ ያሉ ሀገራቶች ፤ ዲፕሎማት ተብለው በሚጠሩት ተወካዮቻቸው አማካኝነት በግልም ም በሕዝባዊ መድረክም የሚያደርጉ የግንኙነት ሒደት ነው።

□ ዲፕሎማሲ ንግድን፣ ባህልን፣ ሀብትን ና እውቀትን የሚያጎለብቱ ልውውጦችን በማድረግ ረገድ ከፍተኛ አስተዋፅኦ አለው።

□ Diplomacy is not foreign policy but part of foreign policy.(□ Diplomacy ማለት Foreign Policy ማለት አይደለም ፣ ነገር ግን Foreign Policy ን ማስፈፀሚያ መሳሪያ ነው። ስለዚህ Diplomacy አንዱ የ Foreign Policy አካል ነው እንጂ Diplomacy ማለት Foreign Policy ማለት አይደለም።)

□ የሀገራት የ ውጭ ፖሊሲ ደግሞ ሁለት ከ ሁለት መሰረታዊ ነገሮች ነው የተሰራው□

□ state's foreign policy has two key ingredients; its actions and its strategies.(ፖሊሲውን ተግባራዊ ማድረግ ና ፖሊሲውን ተግባራዊ ለማድረግ ሀገራት የሚጠቀሙት ዘዴ ወይም ስትራቴጂ ለውጭ ፖሊሲ ቁልፍ ሚና ይጫወታሉ።)

for achieving its goals

➤ The interaction one state has with another is considered the act of its foreign policy. This act typically takes place via interactions between government personnel through diplomacy.

□ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ለማሳካት ፣ የውጭ ፖሊሲያቸውን ባማከለ መልኩ ከ ሌሎች ሀገራት ጋ ግንኙነት ያደርጋሉ። ይህ ግንኙነት ደግሞ የሚካሄደው በ Diplomacy አማካኝነት ነው። ስለዚህ ዲፕሎማሲ የግንኙነት ማስፈፀሚያ መሳሪያ ነው።

□ Diplomacy is a complex game of maneuver in which the goal is to influence the behaviors of others in ones interest.

□ Diplomacy ብስለት የሚጠይቅ ፣ ከ ስሜታዊነት ይልቅ አስተዋይነትን ጥበበኛነትን የሚጠይቅ ውስብስብ የሆነ አለምአቀፍ ጨዋታ ነው□። ምክንያቱም ዋና አላማው ፤ ሌሎችን አሳምኖ ሌሎች ላይ ተፅዕኖ ፈጥሮ ከ ሌሎች አስፈላጊውን ጥቅም ማግኘት ስለሆነ። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከ አሜሪካ መድሀኒቶችን በቅናሽ ዋጋ ማስገባት አንዱ የውጭ ፖሊሲ አላማ ነው ፤ ይህን ለማድረግ ግን በሳል የሆነ ዲፕሎማሲያዊ አካሄድ ይፈልጋል ፤ ምክንያቱም የኢትዮጵያን

ጥቅም ባስከበረ መልኩ ፣ ተጠቃሚ ልትሆን በምትችልበት መልኩ አሜሪካን በዲፕሎማሲ በማሳመን ከ አሜሪካ አስፈላጊውን ጥቅም ማግኘት ስለሆነ አላማው። □የብልፅግና መንግስት በ ዲፕሎማሲ የከሰረ ነው።

□ የ ጥንቱ ዲፕሎማሲ ና የአሁኑ ዘመናዊው ዲፕሎማሲ ምን እንደሚመስል በትንሹ እንመልከት።

Past diplomacy

➤ practiced in formalistic and somewhat rigid manner that was limited to the bilateral relations of countries as being represented through the ambassadors hosted in foreign soil.

□ The bargaining process and other diplomatic process, such as exchange of ideas were the business of ambassadors, undertaken under closed and secret manner.

□ በድሮ ጊዜ የነበረው ዲፕሎማሲ በአገሮች የሁለትዮሽ ግንኙነት ላይ የተገደበ መደበኛ እና በተወሰነ ደረጃ ግትር(rigid) በሆነ መንገድ የሚተገበር ነበር።

□ በአገሮች የሁለትዮሽ ግንኙነት የተገደበ ነበር ማለት ፣ በድሮ ጊዜ ሁለት ሀገራት ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ሲያደርጉ ግንኙነት ሁለቱን ሀገራት በሚወክሉት አምባሳደሮች ብቻ ነበር ፣ □ለዛውም አምባሳደሮቹ ውይይት ሲያደርጉ ሚስጥራዊ ና ዝግ በሆነ ሁኔታ ውስጥ ነው።

□ ስለዚህ በድሮ ጊዜ ዲፕሎማሲ በመንግስታት ብቻ የተገደበ ነበር ፤ መንግስታት ብቻ ነው ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት የሚያደርጉት። ስለዚህ የ ድሮው ዲፕሎማሲ አክቶሮች(ተዋናዮች) መንግስታት(states) ብቻ ናቸው።

የአሁኑ ፣ ዘመናዊው በተለይም የ 21ኛው ክፍለ ዘመን ዲፕሎማሲ ግን ከ ድሮው ይለያል□

Now days diplomacy

□ involves powerful actors that are not states like international non-governmental organizations (INGOs) and international governmental organizations (IGOs), These actors regularly take part in areas of diplomacy and often materially shape outcomes.

#Global

□ የድሮው ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት በሀገራት(መንግስታት) መካከል ብቻ የሚደረግ ነበር ብለናል ፤ የአሁኑ ዘመን ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ግን ከ ሀገራት መንግስታት በተጨማሪ ፤ አለም አቀፋዊ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች(INGOs) ፥ አለም አቀፋዊ መንግስታዊ ድርጅቶች(IGOs) ንም ያካትታል። ለምሳሌ ከ INGOs መካከል UNICEF, WFP ምን መጥቀስ ይቻላል ፤ ከ IGOs መካከል ደግሞ UN, IMF ወዘተ። ስለዚህ እነዚህ ድርጅቶችም ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ያደርጋሉ። □ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከ አለም አቀፍ የገንዘብ አበዳሪ ተቋም(IMF) ብድር ትበደራለች። ይህ ብድር የሚመጣው ኢትዮጵያ ና IMF በሚያደርጉት ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት የሚመጣ ነው። ሌላ ምሳሌ ድህ ሀገራት ከ UNICEF, WFP ስንዴ ዘይት ወዘተ ርዳታ ይሰጣቸዋል ፤ ይህ የ ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ውጤት ነው።

□ ስለዚህ INGOs ና IGOs በአሁኑ ዘመን ዲፕሎማሲ ውስጥ ንቁ ተሳትፎ ያደርጋሉ። በተለይ የ ብድር ና ዕርዳታ(materially) ላይ ንቁ ተሳትፎ ያደርጋሉ።

□ There arose multilateral diplomacy, public diplomacy, leader-to-leader(summitry diplomacy) in sharp contrast to secret diplomacy and bilateral diplomacy.

□ የድሮው ዲፕሎማሲ በሁለት ሀገራት ብቻ የሚደረግ የሁለትዮች ግንኙነት(bilateral) ነበር ፤ ግንኙነቱም ሚስጥራዊ (secret diplomacy) ነበር።

□ የአሁኑ ዘመናዊው ዲፕሎማሲ ደግሞ በሁለት ሀገራት ብቻ የሚገደብ(bilateral) አይደለም ፤ አንዲት ሀገር ከበርካታ ሀገራት ጋ ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ታደርጋለች(multilateral diplomacy) ፤ የአሁኑ ዘመናዊው ዲፕሎማሲ ሚስጥራዊ ሳይሆን ይፋዊ ነው(public diplomacy) ነው ፤ የድሮው ዲፕሎማሲ ሀገራቱን በሚወክሉ አምባሳደሮች መካከል የሚደረግ ወይይት ነበር ፤ የአሁኑ ዘመናዊው ዲፕሎማሲ ግን ከአምባሳደሮች በተጨማሪ በሀገራቱ መሪዎች መካከል የሚደረግ ውይይትንም ያካትታል(Summitry diplomacy)።

□ የ Diplomacy ዋናው ጥቅሙ(essence) ምን ይመስላችኋል□

The essence of diplomacy is bargaining.

□ የ ዲፕሎማሲ ዋና ጥቅሙ(ፍሬ ነገሩ) Bargaining(መደራደር) ነው። Bargaining(Haggling) ማለት□

□ Bargaining is a means of settling differences over priorities between contestants through an exchange of proposals for mutually acceptable solutions.

□ Bargaining(ድርድር) ማለት ሀገራት ቅድሚያ በሚሰጧቸው ጉዳዮች ላይ የሚፈጠሩ ልዩነቶችን ፤ በጋራ ተቀባይነት ያላቸውን የመፍትሄ ሃሳቦች በመለዋወጥ የመፍታት ዘዴ ነው። □ገብቷችኋል አ ፤ ለምሳሌ ሁለት ሀገራት በውጭ ፖሊሲያቸው ቅድሚያ የሰጧቸው ጉዳዮች ቢኖሩ ፤ እነዚህ ሁለቱ ሀገራት ቅድሚያ የሰጧቸው ጉዳዮች ልዩነት ቢኖራቸው የማይሰማሙ ከሆኑ ፤ በሁለቱ ሀገራት መካከል ዲፕሎማሲ ይካሄዳል ፤ የዲፕሎማሲው መካሄድ ዋና ጥቅሙ ሁለቱም ሀገራት የሚስማሙባቸው በጋራ የሚቀበሉት መፍትሔ በማቅረብ እነዚህን ልዩነቶች የመፍታት ዘዴ ነው። ይህ ዘዴ Bargaining(ድርድር) ይባላል።

□ ለ Bargaining ጥሩ ምሳሌ ልስጣችሁ። ለምሳሌ አንተ ሱሪ ለመግዛት ልብስ ቤት ሔድክ ፤ ሱሪ ሻጩ ነጋዴ የሱሪው ዋጋ 1500 ብር እንደሆነ ነገረህ። ሱሪውን ወደኸዋል መግዛት ትፈልጋለህ ነገር ግን 1500 ብር አልፈለክም። □አሁን ፥ በሻጭና በገዢ መካከል ልዩነት ተፈጠረ። ሻጭ 1500 ብር ብሏል ፤ ገዢ ደግሞ 1500 ብር መሆን የለበትም ብሏል። □ስለዚህ ሁለቱም ማለትም ገዢም ሻጭም ልዩነታቸውን አጥብበው ፤ ሁለቱንም ተጠቃሚ ሊያደርግ የሚችል የመፍትሔ ሀሳብ(ስምምነት) ያቀርባሉ። □ይሕ የመፍትሔ ሀሳብ Bargaining(ድርድር) ይባላል። አሁን ሻጭና ገዢ ይደራደራሉ ፤ ገዢ 1,000 ብር ልግዛህ ሲለው ፤ ሻጭ ደግሞ እንዳብህለሁ አያዋጣም በቃ 1,400 ውሰድ እየተባባሉ ይደራደራሉ ፤ በመጨረሻም ሁለቱም ልዩነታቸውን እያጠበቡ እያጠበቡ ያወጣናል በሚለው ዋጋ ተስማምተው ሁለቱም ተጠቃሚ ያደርገናል በሚሉት ዋጋ ተደራድረው ይገበያያሉ ማለት ነው። □በቃ Bargaining(Haggling) ማለት ይህ ነው።

□ ልክ እንደ ሱሪ ሻጩ ና ገዢው ፤ ሀገራትም ልዩነታቸውን እያጠበቡ ብሔራዊ ጥቅማችንን ያስጠብቅልናል ብለው ባሰቡት መንገድ ይደራደራሉ ፤ ዙሮ ዙሮ ጥቅም ለማግኘት ነው የሚደራደሩት። □ታዲያ Diplomatic bargain የመሬዎችን ብስለት ፤ ጥበበኝነት ፤ አስተዋይነት ና አሳማኝነት ይጠይቃል ምክንያቱም በድርድሩ አሳማኝ ና ጥበበኛ ሁነው ካልቀረቡ ከሚጠቀሙት ነገር ይልቅ የሚጎዱበት ነገር ያመዝናል ፤□ሆደ ሰፊ መሆንም ያስፈልጋል። የ ብልፅግና መንግስት የዘቀጠ ዲፕሎማሲ በማካሄድ የታወቀ ነው።

□ በአለም ታሪክ ውስጥ ለ Diplomacy bargain ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑት " Nelson Mandela" ናቸው አንብቡት።

□ Diplomatic bargaining is used primarily to reach agreements, compromises, and settlements where governments objectives conflict.

□ ከላይ እንዳየንው Diplomatic Bargain ዋና ጥቅሙ ፤ ሀገራት(መንግስታት) በውጭ ፖሊሲያቸው ላይ ልዩነት ቢኖር ፤ በመደራደር ልዩነቶችን ፈቶ ስምምነት ላይ መድረስ ነው ዋና ጥቅሙ።

ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከ ቻይና መኪኖችን ለማስመጣት ፈልጋ ፤ መኪኖቹ ውድ ቢሆኑ ፤ ስለዚህ ኢትዮጵያ ከቻይና ጋር ድርድር አድርጋ ቻይናን አሳምና መኪኖቹን በተመጣጣኝ ዋጋ ስታስመጣ ይህ diplomatic bargain ይባላል። በንግድ ብቻ ሳይሆን በፖለቲካውም በቴክኖሎጂውም በትምህርቱም ወዘተ ተመሳሳይ ሒደት አለ።

□ Diplomatic Bargain ማለት የ ሀገራትን(መንግስታትን) ሀሳብ ሊያስቀይር የሚችል ድርድር ማድረግ ነው ብለናል። ይህ ማለት ደግሞ የሀገራትን(የመንግስታትን) የውጭ ፖሊሲ ግብን ፤ ተግባርን ና አመለካከትን ማስቀየር ማለት ነው አይደል። ለምሳሌ የኢትዮጵያ የውጭ ፖሊሲ ከአሜሪካ የውጭ ፖሊሲ ጋ ልዩነት ካለው ለአሜሪካ የማይጠቅም ከሆነ ፤ ኢትዮጵያ የውጭ ፖሊሲዋን እንዲታሻሽል እንድትለውጥ ድርድር ታደርጋለች። ኢትዮጵያም እንደዛው።

□ አስቡት ፤ ታዲያ አንዲት ሀገር የውጭ ፖሊሲ ግቧን ና አመለካከቷን በቀላሉ ታሻሽላለች ትለውጣለች ወይ? ኢትዮጵያ ለአሜሪካ ብላ ፖሊሲዋን ታሻሽላለች? አሜሪካ ለኢትዮጵያ ብላ ፖሊሲዋን ታሻሽላለች? በቀላሉ አያሻሽሉም አይለውጡም።

□ ስለዚህ ድርድሩ(bargain) በቀላሉ አይካሄድም። ስለዚህ በድርድሩ አማካኝነት አንዲት ሀገር የውጭ ፖሊሲዋን እንድታሻሽል ለማድረግ ፤ የተለያዩ ዘዴዎችን መጠቀም ግድ ነው። ለምሳሌ በማሳመን(persuasion) ፤ጥቅማ ጥቅም በመስጠት በተለይ ድህ ሀገራትን ፤በማስፈራራት በዛቻ□ማዕቀብ በመጣል ወዘተ። ይኸው□

□ The attempt to change the policies, actions, attitudes and objectives of other government and their diplomats by persuasion, offering rewards,exchange concessions, or making threats.

#Global

□ Thus, like any foreign policy instruments, diplomatic bargaining also espouses an element of power or influence.(□ ድርድሩ በሀሳብ ማሳመን ካልተሳካ ፣ ሀይል መጠቀም ሊኖር ይችላል።)

□ እሺ አሁን ደግሞ ፤ ሀገራት በ ዲፕሎማሲው ዘርፍ ውጤታማ እንዲሆኑ የዲፕሎማሲያዊ ባህሪያቸው ምን ምን መሆን አለበት የሚለውን እንማር።

□ Rules of Effective Diplomacy

□ ውጤታማ ፍሬያማ ዲፕሎማሲ ለማካሄድ ፣ ሀገራት መከተል ያለባቸው ና ማድረግ ያለባቸው መመሪያዎች□

□ Be realistic - have goals that much your ability to achieve them.

□ Be realistic ማለት ከ እውነታው ጋር አብሮ መጓዝ ማለት ነው። እውነታው ምንድን ነው□□ሀገራት ያሉበትን ነባራዊ እውነታ ባገናዘበ መልኩ ማለትም አቅማቸውን መሰረት ያደረገ የውጭ ፖሊሲ ግብ ሊቀርፁ ይገባል። አቅማቸውን መሰረት ያደረገ የውጭ ፖሊሲ ግብ ከቀረፁ ፖሊሲውን ማሳካት ይችላሉ ፤ □ ከአቅማቸው በላይ የሆነ ፖሊሲ ግብ ከቀረፁ ግን ፖሊሲውን ማሳካት አይችሉም። ስለዚህ ሀገራት ሊያሳኩት የሚችሉት አቅማቸውን መሰረት ያደረገ ፖሊሲ ሊቀርፁ ይገባል ፣ ይህ ደግሞ Realistic rule ተብሎ ይጠራል። ለምሳሌ የ ቻይና ና ሱዳን ነባራዊ ዕውነታ ምንድን ነው□አቅማቸው በጣም የተለያየ ነው ፤ ስለዚህ ሱዳን ከቻይና ጋ ሊስተካከል የሚችል ፖሊሲ ማውጣት አትችልም። አቅሟን ያገናዘበ ፖሊሲ ነው ማውጣት ያለባት። □አቅምን አውቆ መኖር ታላቅ ችሎታ ነው ብሏል ዘፋኙ።

□ Be careful about what you say - plans out and weighs words carefully.

□ ሀገራት ስለ ሌሎች ሀገራት ስለሚናገሩት ነገር መጠንቀቅ አለባቸው። ሀገራት ስለ ሌሎች ሀገራት ለመናገር ካሰቡ ፥ እቅድ አውጥተው የሚናገሩትን ነገር በጥንቃቄ መርምረው መዝነው ነው መሆን ያለበት ምክንያቱም ቃል ይገነባልም ያፈርሳልም። አንዲት ሀገር ስለ ሆነች ሀገር መጥፎ ንግግር ከተናገረች ከዛች ሀገር ጋ ፀብ ውስጥ ትገባለች ፤ ስለዚህ ዲፕሎማሲያዊ ክስረት ያስከትላል። □ዶናልድ ትራምፕ ጥሩ ምሳሌ ነው ሀገራትን በመዘለፍ።

□Seek common ground - maintain a degree of flexibility.

□ Seek common good ማለት ስግብግብነትን ና ራስ ወዳድነትን ማስወገድ ማለት ነው። ሀገራት በተለያዩ ዘርፎች ግንኙነት ሲያደርጉ ፣ ግንኙነቱ የጋራ ጥቅምን(common good) ሊያስጠበቅ በሚችል መልኩ እንዲሆን ማድረግ ማለት ነው። ማለትም እኔ ብቻ ልጠቀም እኔ ብቻ ላግኝ ከሚል የስግብግብነት ና የራስ ወዳድነት አስተሳሰብን በመተው ፣ የጋራ ጥቅም እንዲኖር መፈለግ ማለት ነው። በግንኙነቱ አንዲት ሀገር እኔ ብቻ ልጠቀም ካለች ዲፕሎማሲያዊ ክስረት ይገጥማታል ምክንያቱም እሷን ብቻ የሚያስጠቅም ግንኙነት ማንም ሀገር ጋ አይፈቅድላትም። ለምሳሌ ህንድ ና ብራዚል በግብርና ዘርፍ ግንኙነት ሲያደርጉ ፣ ህንድ በግንኙነቱ እኔ ብቻ ተጠቃሚ ልሆን ብላ ግትር የምትል ከሆነ ብራዚል እሺ የምትል ይመስላችኋል? አትልም። ስለዚህ እኔ ብቻ ልጠቀም የሚል ግትር(rigid) አስተሳሰብን በመተው በጋራ እንጠቀም የሚል ተራማጅ(flexible) አስተሳሰብን ሀገራት ማራመድ አለባቸው ስኬታማ ዲፕሎማሲ እንዲኖራቸው።

□ Understand the other side - Like appreciate an opponent's perspective even if you do not agree with it.

□ ሌላኛውን ሀገር(ወገን) መረዳት። ምን ማለት መስላችሁ ፣ ለምሳሌ ሁለት ዲፕሎማቶች በሁለቱ ሀገራት ዙሪያ እየተወያዩ ነው እንበል ፣ እና የአንድኛው ሀገር ዲፕሎማት በዛኛው ሀገር ዲፕሎማት ሀሳብ አልተስማማም እንበል። ታዲያ ምንም እንኳን በሀሳቡ ባይስማማ ፣ ሀሳቡን ማድነቅ አለበት። □ይሔ የድርድሩ አንድ አካል ነው። "ያነሳኸውን ሀሳብ አደንቃለሁ" ማለት አለበት። □ አይ በሀሳብህ አልተስማማሁም ብሎ ዘራፍ ካለ ግን ከሀገሪቱ የሚፈለገውን ጥቅም ማግኘት አይቻልም። ይህ በኛ ዕለት ተዕለት ህይወትም ብናደርገው ጥሩ ይመስለኛል□ የዳኒ ምክር ነው። የምትፈልጉትን ጉዳይ ለማስፈፀም ብልህ ተደራዳሪ ሁኖችሁ መቅረብ አለባችሁ።

□ Be patient - Being overly anxious can lead to concessions that are unwise and may convey weakness to an opponent.

□ ታጋሽነት ያስፈልጋል ፤ከመጠን በላይ ቀዥቃዣ መሆን ግንኙነቶቹን በችኮላ ማስኬድ ጥበብ የጎደለው እና ደካማ ለሆነ ስምምነት ሊያጋልጥ ይችላል። ስለዚህ ሰከን ብሎ ፣ አውጥቶ አውርዶ ፣ ግራ ቀኙን አይቶ በመረጋጋት ያለ ችኮላ ስምምነቶችን ማድረግ ያስፈልጋል።

□ Leave avenues of retreat open - it is important to leave yourself and your opponent an “Out”.

□ ይኸኛው ደግሞ ማፈገፈግ ነው። ግንኙነቱን አይቶ ፣ መርምሮ አገናዝቦ ፣ አውጥቶ አውርዶ ፣ ግንኙነት ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ የሚያመዝን ከሆነ ወደኋላ ማፈገፈግ ራስን ከግንኙነቱ ማራቅ ማለት ነው።

□ እንግዲህ እነዚህ ከላይ የተዘረዘሩት ስድስቱ መመሪያዎች ፣ ሀገራት ውጤታማ የሆነ ዲፕሎማሲ ለማካሄድ ሊከተሏቸው የሚገቡ ህጎች ናቸው።

□ In general, states make considerable use of what are known to be “carrot and stick” approaches.

□ በጥቅሉ ሀገራት Carrot and Stick የተባለ የ ዲፕሎማሲ ዘዴን ይጠቀማሉ። Carrot ምንድን ነው? Stick ምንድን ነው? የሚለውን እንማር።

#Global

□ Carrot and Stick Approach ማለት ፥ በተለይ ፈርጣማ ሀገራት ወይም ፈርጣማ አለም አቀፍ ድርጅቶች(UN, EU) ፤ የሌሎች ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ለነዚህ ፈርጣማ ሀገራት የማይስማማ የማይመች የሚቃረን ከሆነ ፣ ሀገሪቱ ፖሊሲያቸውን እንዲያሻሽሉ እንዲለውጡ እነዚህ ፈርጣማ ሀገራት ዛቻ(threat) ፣ ቅጣት(punishment) ፣ ሽልማት(reward) ና ቃል መግባት(promise) እነዚህ አራቱን ዘዴዎች መጠቀም "Carrot and Stick" Approach ይባላል።

□ ዛቻ ና ቅጣት stick approach ይባላሉ ፤ ሽልማት ና ቃል መግባት ደግሞ carrot approach ይባላሉ። ያዟቸው ፈተና ላይ ስለሚወጡ። እስኪ ሁለቱንም እንማራቸው።

➤ stick approach

□ አንዳንድ ሀገራት ወይም አለም አቀፍ መንግስታዊ ድርጅቶች የሌሎች ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ካልተመቻቸው ፣ ፖሊሲያቸውን እንዲቀይሩ ዛቻ(ማስፈራሪያ)ሲጠቀሙ እንዲሁም ከማስፈራራት በዘለለ ቅጣት ሲጠቀሙ stick approach ይባላል። ስለዚህ stick approach ዛቻ(threat) ና ቅጣት(punishment) ን የያዘ ነው።□

✓ Threats - involve hypothetical action.

✓ Punishment involve - area action.

□ Logic ላይ Hypothetical syllogism ተምረናል ኣ። እንደዛ ማለት ነው። if ... then የሆነ conditional sentence ማለት ነው። Hypothetical action ማለት ፤ "ይህን ነገር ካደረክ ብድር አልሰጥህም ማዕቀብ እጥልብሀለሁ ወታደራዊ እርምጃ እወስድብሀለሁ ወዘተ መዛት ማስፈራራት ነው።"

□ ለምሳሌ የሩሲያ ና ዩክሬን ጦርነት ከመጀመሩ በፊት ፣ ሩሲያ ዩክሬን ላይ ዝታ ነበር። ዩክሬን የ NATO አባል የምትሆኗ ከሆነ ወታደራዊ እርምጃ እወስድብሻለሁ ብላ ሩሲያ ዝታ ነበር። ስለዚህ ዩክሬን የውጪ ፖሊሲዋን እንድትቀይር ሩሲያ ዛቻ(threat) ተጠቀመች። ይህ ዛቻ threat በመባል የሚጠራ stick approach ሲሆን ፤ ዛቻው(threat) ደግሞ Hypothetical action ነው ማለትም ይህን ካደረክ ይህን አደርግብሀለሁ ብሎ መዛት።

□ ሀገሪቱ የማትሰማ ከሆነ ፤ ከዛቻው በኋላ ወደ ተግባር ማለትም ወደ ርምጃ ነው የሚኬደው። ይህ ደግሞ punishment ተብሎ ይጠራል።

Punishment ሁለተኛው የ stick approach አይነት ሲሆን area action ነው። area action ነው ማለት ተግባራዊ የሚሆን ነው።

ለምሳሌ ሩሲያ ዩክሬን ላይ ዝታ ነበር ፣ የኔቶ አባል ከሆንሽ ወታደራዊ እርምጃ እወስዳለሁ ብላ ዝታ ነበር። ዩክሬን ሩሲያን አልሰማችም ፣ የኔቶ አባል ለመሆን ተንቀሳቀሰች። በዚህ ጊዜ ከዛቻ ባለፈ ሩሲያ ዩክሬን ላይ ወታደራዊ እርምጃ በመውሰድ በጦር ወረረቻት። ይህ ወታደራዊ ርምጃ ደግሞ Punishment ይባላል። በተግባር የሚፈፀም ነው(area action)።

□ አስተውላችሁ እንደሆነ እነ አሜሪካ በኢራን ፣ በደቡብ ኮሪያ ፣ በሩሲያ ፣ በቱርክ ላይ ወዘተ ማዕቀብ ይጥላሉ። ማዕቀቡ ቅጣት(punishment) ነው። እነ የአውሮፓ ህብረት(EU) ፣ የተባበሩት መንግስታት(UN) በተለያዩ ሀገራት ላይ ማዕቀብ ይጥላሉ። ይህ ማዕቀብ ቅጣት(punishment) ነው።

□ ስለዚህ Stick Approach የምንላቸው ዛቻ(threat) ና ቅጣት(punishment) ሲሆኑ ፣ ዛቻ hypothetical action ነው ማለትም ይህን ካደረክ ይህን አደርግብሀለሁ ብሎ ማስፈራራት መዛት ማለት ነው። ቅጣት ደግሞ area action ነው ማለትም በተግባር የሚፈፀም ነው።

□Carrot Approach

□ አንዳንድ ሀገራት ወይም አለም አቀፍ መንግስታዊ ድርጅቶች የሌሎች ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ካልተመቻቸው ፣ ፖሊሲያቸውን እንዲቀይሩ ፤ ይህን ካደረክ እንደዚህ አደርግልህለሁ ብለው ቃል መግባት(promise) ና ሽልማት(reward) መስጠት carrot approach ይባላል። ስለዚህ carrot approach ቃል መግባት(promise) ን ና ሽልማት(reward) ን የያዘ ነው።□

✓ Promise - is hypothetical action, aims at influencing the behaviors based on the future hope of giving something.

✓ Promise involves hypothetical action.

□ Promise ማለት ይህንን ነገር ካደረክ ወይም ይህንን ነገር ካላደረክ ፤ እንደዚህ አይነት ነገሮችን አደርግልህለሁ ብሎ ቃል መግባት ማለት ነው። ለምሳሌ ብር እስጥህለሁ፣ ወታደራዊ መሳሪያ እስጥህለሁ ፣ ቴክኖሎጂ አቀርብልህለሁ ወዘተ ብሎ ቃል መግባት ነው። □ በጥቅማጥቅም መደለል ማለት ነው። ለምሳሌ አሜሪካ ለሱዳን እንዲህ አለቻት "ከቻይና ጋ ያለሺን ግንኙነት ከቸውሽ ፣ ያለብሽን ብድር ሙሉ ለሙሉ እስርዝልሻለሁ በተጨማሪም ወታደራዊ ና ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ አደርግልሻለሁ ብላ ቃል ገባችላት" ይህ የአሜሪካ ለ ሱዳን ቃል መግባት promise ይባላል ፤ ይህ promise ደግሞ carrot approach ይባላል።

□ Promise hypothetical action ማለት ነው ፤ ማለትም ይህን ካደረክ ይህን አደርግልህለሁ የሚል conditional(if....then) ይዘት ያለው ነው። conditional ማለት በሁኔታዎች የሚወሰን ማለት ነው።

✓ Reward - is a promise in action.

✓ Reward involves real(area) action.

Reward ደግሞ a promise in action ማለት ነው። □ምን ማለት ነው□Reward ማለት የተገባው ቃል ተግባራዊ ሲሆን ማለት ነው።

ለምሳሌ ሱዳን ከቻይና ጋ ያላትን ግንኙነት ብታቆም ና አሜሪካ ለ ሱዳን የገባችውን ቃል ተግባራዊ ካደረገች reward ይባላል። □ ሱዳን ከቻይና ጋ ግንኙነት ስላቆመች ሽልማት እየተሰጣት ማለት ነው።

Reward area(real) action ነው ማለትም ተግባራዊ የሚሆን ነው።

☐ ፈተና ላይ እንዲህ ብትጠየቁህ ☐

In a carrot and stick approach, the stick approach represents_____

- A) Economic aid
- B) Offering project grants
- C) Economic Sanction
- D) All.

መልሱ C ነው ኣ። Sanction ማለት ማዕቀብ ማለት ነው። ማዕቀብ መጣል ደግሞ punishment ነው።
punishment ደግሞ stick approach ነው።

A ና B ግን carrot approach ናቸው። ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ማድረግ ፣ ትላልቅ ፕሮጀክቶችን መስራት
☐☐ማታለያ ጥቅማጥቅም ናቸው፤ reward ናቸው። ☐ስለዚህ ፈተና በዚህ መልኩ ተዘጋጁ።

☐ ስለ Diplomacy ይህን ካዬን በቂ ነው። ሁለተኛው የ ውጭ ፖሊሲ ማስፈጸሚያ መሳሪያ(foreign policy instrument) ደግሞ Economy ነው። እሱን ወደ ቡኳላ ላይ እንቀጥላለን።

☐ ተመልከቱ ☐ Carrot and Stick Approach ☐

☐ "የሚወዱትን እያሳየህ ወደምትፈልገው ቦታ ንዳቸው ☐♂።" የ Carrot and Stick Approach ዲፕሎማሲያዊ መርህ ነው።

☐ አያችሁ ኣ ፣ የፈረጠሙ ሀገራት የ ኢኮኖሚ ድጋፍ ፣ የመሳሪያ ድጋፍ ፣ የቴክኖሎጂ ድጋፍ ና የትላልቅ ፕሮጀክቶች ድጋፍ በማድረግ በሌላ አባባል ለ ድህ ሀገራት ና ለመካከለኛ ሀገራት ጥቅማ ጥቅም በመስጠት ፣ የፈረጠሙ ሀገራት በሚፈልጉት መልኩ የድህ ና የመካከለኛ ሀገራትን የውጭ ፖሊሲ ማስፈቀሪያ ነው አላማው።

□ አያችሁ አ ዲፕሎማሲ በ ብስለት ፣ በጥበበኝነት ና በብልህነት መመራት የሚገባው ውስብስብ የአለም መድረክ ጨዋታ ነው። መሪዎች በዲፕሎማሲው ብስል ካልሆኑ ፣ ሀገራቸው ብሔራዊ ጥቅማቸውን አሳልፈው እስከመስጠት ይደርሳሉ።

□ ፈተና ላይ ስለሚወጣ ፣ Carrot and Stick Approach በደንብ ተረዱት። የሰጠሁትን ኖት በትኩረት አንብቡት።

□ #Global Trends

□ Chapter Two - Understanding Foreign Policy and Diplomacy.

□ Economic Instrument of Foreign Policy.

□ ሀገራት የውጭ ፖሊሲያቸውን የሚያስፈፅሙባቸው መሳሪያዎች(instruments) ሁለት ናቸው ብለናል። እነርሱም Diplomacy ና Economy ናቸው። ስለ diplomacy ተምረናል። አሁን ደግሞ ስለ Economy እንማራለን ፤ ማለትም ሀገራት ኢኮኖሚን ተጠቅመው እንዴት ነው የውጭ ፖሊሲያቸውን የሚያስፈፅሙት የሚለውን እንማራለን።

□ Just as modern states are politically and technologically interdependent, so do they rely up on each other for resources and commodities that enable them to develop and sustain viable economies.

□ የአሁኑ ዘመን ሀገራቶች በቴክኖሎጂ ና በ ፖለቲካው ዘርፍ እርስ በርስ እንደሚረዳዱት ሁሉ ፤ በ ኢኮኖሚውም ይረዳዳሉ ማለትም ሀገራት ኢኮኖሚያቸውን ለማሳደግ ና የኢኮኖሚ ዕድገታቸው ቀጣይነት እንዲኖረው ለማድረግ ሽቀጦችን ሀብቶችን ወዘተ ይለዋወጣሉ። በዚህም ምክንያት□

□ There hardly exists a state that is self sufficient. There is a considerable degree of dependence up on trade among states. But the degree of dependence and interdependence varies across states. Some states are strong and capable as compared to other states.

□ አንዱ ሀገር ከሌላው ሀገር በኢኮኖሚ መተሳሰር ግዴታው ነው ፤ በዚህ ምክንያት ራሱን የቻለ(self sufficient) ሀገር የለም ማለት ይቻላል ፤ ምክንያቱም አንዲት ሀገር ያመረተችውን ምርት ለሌላ ሀገር export ካላደረገች ኢኮኖሚዋ አያድግም ስለዚህ ከሌሎች ሀገር ጋር ግዴታ መተሳሰር አለባት ማለት ነው። ስለዚህ በ ሀገራት መካከል በንግድ ላይ ከፍተኛ ጥገኝነት አለ ፤ ማለትም አንዱ ሀገር ለሌላው ሀገር ምርቱን ሲሸጥ በንግድ አማካኝነት በዛ ሀገር ላይ ጥገኛ እየሆነ ማለት ነው ምክንያቱም ምርቱን ካልሸጠ ማደግ ስለማይችል። ነገር ግን ሀገራቶች ያላቸው የጥገኝነት መጠን ይለያያል። አንዳንድ ሀገራቶች ከሌሎች ሀገራቶች ጋር ሲወዳደሩ ጠንካራ እና አቅም ያላቸው ናቸው። አሜሪካ ና ኢትዮጵያን ብናወዳድር አሜሪካ ከኢትዮጵያ አንፃር የጥገኝነት መጠኗ አናሳ ነው።

□ በአጭሩ ፤ ሀገራት በንግድ አማካኝነት በኢኮኖሚው ዘርፍ እርስበርስ የተሳሰሩ ናቸው። ብቻውን ራሱን ችሎ የሚኖር ሀገር የለም። ቻይና ያመረተችውን መኪና ኢትዮጵያ ካልገዛቻት ፤ ኢትዮጵያ ያመረተችውን ቡና ቻይና ካልገዛቻት የሁለቱም ሀገር ኢኮኖሚ አያድግም።

□ As Holisti argued "needs that cannot be filled within national frontiers help create dependencies on other states". Cognizance of such dependency situation, states often uses their economic muscle to influence the behavior (action, perception and role) of others.

□ ታዋቂው የውጭ ፖሊሲ ፀሀፊ Holisti እንደተናገረው ከሆነ “በሀገራት አቅም ሊሟሉ የማይችሉ ፍላጎቶች ፤ ሀገራቱ በሌሎች ሀገሮች ላይ የኢኮኖሚ ጥገኝነት እንዲሆኑ ያደርጋል”። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ለዜጎቿ መድሀኒት አምርታ ማቅረብ አትችልም። ይህንን የዜጎች ፍላጎት ለማሟላት ከሌሎች ሀገራት መድሀኒት ታስመጣለች። ስለዚህ ኢትዮጵያ በነዚህ መድሀኒት አቅራቢ ሀገራት ጥገኛ ሆነች ማለት ነው።

□ የእንደዚህ አይነት ጥገኝነት ሁኔታን በመገንዘብ ፤ ሀገራት ብዙውን ጊዜ የኢኮኖሚ ጡንቻቸውን ተጠቅመው የሌሎች ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ (ድርጊት, ግንዛቤ እና ሚና) ላይ ተጽዕኖ ያደርጋሉ። □ ስለዚህ ኢኮኖሚ አንዱ የውጭ ፖሊሲ ማስፈጸሚያ መሳሪያ ነው ማለት ነው። ማለትም ኢኮኖሚን ተጠቅሞ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ድርጊታቸውን እንዲለውጡ ማድረግ ፤ የውጭ ፖሊሲ ግንዛቤያቸውን እንዲለውጡ ማድረግ ፤ እንዲሁም በውጭ ፖሊሲ ላይ ያላቸውን ሚና እንዲለውጡ ማድረግ ነው።

□ Holisti states that economic, particularly trade instruments of foreign policy are normally used for three purposes.

እንደ ፀሀፊው Holisti ገለፃ ፤ ኢኮኖሚን ተጠቅሞ በተለይ ንግድን ተጠቅሞ የውጭ ፖሊሲን ማስፈጸም ሶስት ዋና ዋና አላማዎች አሉት። እነርሱም □

□1) to achieve any foreign policy objective by exploiting need

and dependence and offering economic rewards, or threat, ending or imposing economic punishments.

□ የመጀመሪያው አላማ ፤ ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ለማሳካት ነው። ባለፈው እንደተማርንው ሀገራት የአጭር ጊዜ ፣ የመካከለኛ ጊዜ ና የረዥም ጊዜ የውጭ ፖሊሲ ግብ አላቸው። ይህንን ግብ ለማሳካት የፈረጠመ ኢኮኖሚያቸውን ይጠቀማሉ። እንዴት መሰላችሁ።□□

□ አብዛህኛው ሀገር በኢኮኖሚ ድሀ ናቸው ፣ ለዜጎቻቸው በራሳቸው መሰረታዊ ፍላጎት ማሟላት አይችሉም። ስለዚህ ሀብታም ሀገራት ለነዚህ ድሀ ሀገራት የኢኮኖሚ ድጋፍ በማድረግ ማለትም ብር በመስጠት ምርቶችን ዕቃዎችን ጥቅማጥቅሞችን በመስጠት እንዲሁም ብድር በመሰረዝ ሀብታም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ድሀ ሀገራት ላይ ተፈጻሚ ያደርጋሉ። □አንዳንድ ድሀ ሀገራት ሀብታም ሀገራትን የሚሳፈጡ ከሆነ ደግሞ ፤ የኢኮኖሚ ቅጣት በድሀ ሀገራት ላይ ያደርጋሉ ለምሳሌ የኢኮኖሚ ማዕቀብ መጣል ፣ ምርቶች ወደ ሀገራቱ እንዳይገቡ ማድረግ ፣ ብድር ና እርዳታ በመከልከል ፤ □ድሀ ሀገራት ሀብታም ሀገራትን እንዳይሳፈጡ በማድረግ ሀብታም ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ያስፈፅማሉ።

□ 2) to increase a state's capability or deprive a potential enemy's capabilities.

□ ሁለተኛው አላማ ፤ ተፎካካሪ ሀገር ላይ የበላይነት ለመውሰድ ነው። ለምሳሌ ቻይና ና አሜሪካ ተፎካካሪ ሀገራት ናቸው። አሜሪካ ቻይናን ለመብለጥ ወይም ቻይና አሜሪካን ለመብለጥ ኢኮኖሚያቸውን ተጠቅመው የሌሎች ሀገራት የውጭ ፖሊሲ ላይ ተፅዕኖ ያሳድራሉ። ለምሳሌ ከ ቻይና ጋር ጥብቅ ቁርኝት ያላቸውን ሀገራቶች ፤ አሜሪካ እነዛን ሀገራቶች በኢኮኖሚ በማሸመድ ወይም ደግሞ በኢኮኖሚ በመደገፍ ከቻይና ጋር ያላቸው ግንኙነት እንዲላላ ታደርጋለች። እንደዚህ ሲሆን ደግሞ የአሜሪካ አቅም(capacity) እየጨመረ የቻይና አቅም እየቀነሰ ይመጣል ምክንያቱም ቻይና ከነዛ ሀገራቶች የምትጠቀመው በርካታ ነገር ስላለ። ስለዚህ የራስን አቅም ማሳደግ የጠላትን አቅም ደግሞ ማከሰስ(increase a state's capacity or deprive a potential enemy's capacity) ነው ሁለተኛው አላማው።

Global

□ 3) to create economic satellites (guaranteed markets and resources of supply) or help maintain political obedience in satellites by creating a relationship of economic dependence.

□ ሶስተኛው አላማ ፤ የ ኢኮኖሚ ሳተላይት መፍጠር ነው። የኢኮኖሚ ሳተላይት ማለት አስተማማኝ የሆነ የገበያ ስርአት ና የሀብት አቅርቦት መፍጠር ማለት ነው።

□ ምን ማለት መሰላችሁ ፤ የኢኮኖሚ ጥገኝነት ግንኙነትን በመፍጠር በሳተላይቶች ውስጥ የፖለቲካ ታዛዥነትን ማስጠበቅ ነው። የኢኮኖሚ ጥገኝነት ግንኙነት መፍጠር ማለት ሀብታም ሀገሮች ከሌሎች ሀገራት ጋ በኢኮኖሚው ዘርፍ ግንኙነት በመፍጠር ፤ ሀገራቱ በዛ ግንኙነት ጥገኛ እንዲሆኑ ማድረግ ነው። ሀገራቱ ደግሞ ጥገኛ ከሆኑ ለሀብታም ሀገሮች በፖለቲካው ዘርፍ ታዛዥ ይሆናሉ። በፖለቲካው ታዛዥ ሆኑ ማለት የውጭ ፖሊሲያቸውን ሀብታሞች እንደሚፈልጉት ያሸከረክሩታል ማለት ነው። ስለዚህ የኢኮኖሚ ሳተላይት በመፍጠር ማለትም ለሀገሮቹ አስተማማኝ የገበያ ስርአት ና የሀብት አቅርቦት በማድረግ ጥገኛ እንዲሆኑ በማድረግ የፖለቲካ ታዛዥ እንዲሆኑ ማድረግ ነው።

□ ታዲያ ሀገራት ከላይ የተዘረዘሩትን ሶስቱን አላማዎች ለማስፈጸም ፤ የተለያዩ የኢኮኖሚ ድጋፍ ና የኢኮኖሚ ቅጣት ማድረጊያ ዘዴዎችን ይጠቀማሉ(To serve the

above objectives, states often employ different techniques of economic reward and punishment.)

□ ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ማለት □በብር ማንበሽበሽ ፣ ለሀገራቱ የተለያዩ ምርቶችን መስጠት ፣ ለሀገራቱ ትላልቅ ፕሮጀክቶችን መስራት ፣ ያለባቸውን ዕዳ መሰረዝ ወዘተ ነው። ኢኮኖሚያዊ ቅጣት ማለት ደግሞ ብድር መከልከል ፣ ምርቶችን አለማስገባት ፣ ኢኮኖሚያዊ ማዕቀብ መጣል ወዘተ ነው።

□ When rewards are offered or economic punishment are threatened, at least two conditions must be fulfilled to make the exercise of influence effective:

□ ታዲያ ሀገራት ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ሲያደርጉ ወይም ኢኮኖሚያዊ ቅጣት ሲያደርጉ ፣ ውጤታማ ለመሆን ሁለት ነገሮች መሟላት አለባቸው። እነርሱም□

(1) the target of the influence or act must perceive that there is a genuine need for the reward or for the avoidance of the punishment.

□ ሀገራቱ ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ለመቀበል እውነተኛ ፍላጎት እንዳላቸው ወይም እንደሌላቸው ማረጋገጥ ያስፈልጋል እንዲሁም ሀገራቱ ኢኮኖሚያዊ ቅጣት እንዳይደርስባቸው እውነተኛ ፍላጎት እንዳላቸው ወይም እንደሌላቸው ማረጋገጥ ያስፈልጋል። እውነተኛ ፍላጎት ካላቸው ፤ □በርግጥም ፖሊሲያቸውን ለማሻሻል ለመቀየር አያመነቱም ምክንያቱም ኢኮኖሚያዊ ድጋፉን ይፈልጉታል እንዲሁም ኢኮኖሚያዊ ቅጣት እንዳይገጥማቸው ይፈልጋሉ።

(2) no alternative market or source of supply must be easily available to the target.

□ ሌላ ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ የሚያደርግላቸው አማራጭ አካል መኖር የለበትም። ለምሳሌ አሜሪካ ለ ኢትዮጵያ የኢኮኖሚ ድጋፍ በማድረግ የኢትዮጵያ የውጭ ፖሊሲ ለአሜሪካ እንዲመች ለማድረግ ብትፈልግ ፤ ቻይና ለኢትዮጵያ የኢኮኖሚ ድጋፍ ማድረግ ከቻለች ፣ የአሜሪካ የኢኮኖሚ ድጋፍ ለኢትዮጵያ ስለማያስፈልግ አሜሪካ በፈለገችው መንገድ የኢትዮጵያን ፖሊሲ ማስኬድ አትችልም ማለት ነው። ምክንያቱም ቻይና ድጋፍ ስለምታደርግላት አሜሪካን አትሰማም። ስለዚህ ቻይና አማራጭ ድጋፍ አድራጊ አካል ናት። ግን ለኢትዮጵያ ከአሜሪካ ውጭ ሌላ ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ የሚያደርግላት አካል ከሌለ ፤ በአሜሪካ ተፅዕኖ ውስጥ ትገባላች።

□ The specific techniques that can be used to reward or punish constitute various control over the flow of goods between countries including, tariffs, quotas, boycotts, and embargos. Loans, credits, and currency manipulation can be used for reward as well.

□ እንግዲህ ሀገራት ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ወይም ኢኮኖሚያዊ ቅጣት ሲያደርጉ ፣ የተለያዩ ሒደቶችን የተለያዩ ዘዴዎችን ይጠቀማሉ። እነሱን እንመልከት።

□ Tariff

□ Almost all foreign made products coming into a country are taxed for the purpose of raising revenue, protecting domestic producers from foreign competition, or other domestic economic reasons.

□ ከሞላ ጎደል ሁሉም ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ የውጭ ምርቶች ቀረጥ(ታክስ) ይጣልባቸዋል ፤ ከቀረጥ የሚገኝ ገቢን ለመጨመር፣ የሀገር ውስጥ አምራቾችን ከውጭ አምራቾች ውድድር ለመጠበቅ ወይም ሌሎች የሀገር ውስጥ ኢኮኖሚያዊ ምክንያቶችን በማድረግ ነው ታክስ(ቀረጥ) ያስፈለገው። የ ውጭ ሀገር ምርቶች ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባት የሚጣለው ቀረጥ Tariff ተብሎ ይጠራል። ታዲያ Tariff የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ላይ ተፅዕኖ መፍጠር ይችላል።

□ The tariff structure can be used effectively as an inducement or punishment when a country stands to gain or lose important markets for its products by its upward and down ward manipulation.

□ አንዲት ሀገር ምርቶቿን ለሌላ ሀገር ስትሸጭ ፤ ቀረጥ በመቀነስ(reward) ወይም ቀረጥ በመጨመር(punishment) ሌሎች ሀገራት ላይ ተፅዕኖ መፍጠር ትችላለች።

□Quota

□ To control imports of some commodities, governments may establish quotas rather than

tariffs (tariffs may of course be applied to the items enter under quota).

□ Under such arrangement, the supplier usually sends his goods into the country at a favorable price, but is allowed to sell only a certain amount in a given time period.

□ ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ አንዳንድ ሸቀጦችን ለመቆጣጠር መንግስታት ከታሪፍ ይልቅ ከታ ሊጠቀሙ ይችላሉ (በእርግጥ ታሪፍ በከታ በሚገቡት እቃዎች ላይ ሊተገበር ይችላል)።

□ Quota ማለት አምራቹ ሀገር አብዛኛውን ጊዜ እቃዎቹን በተመጣጣኝ ዋጋ ወደ ሀገር ውስጥ ይልካል ፤ ነገር ግን በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የተወሰነ መጠን ብቻ እንዲሸጥ ይፈቀድለታል።

□ ስለዚህ ከታውን(የእቃውን መጠን) ከፍ በማድረግ(reward) ወይም ከታውን(የዕቃውን መጠን) ዝቅ በማድረግ(punishment) ሌሎች ሀገራት ላይ ተፅዕኖ መፍጠር ይቻላል።

#Global

□ Boycott

□ Boycott ማለት መታቀብ ፣ ማግለል ማለት ነው። □ከውድድሩ ራሴን አግልጻለሁ ምናምን ይባላል አ ፤ Boycott ነው እሱ።

□ eliminates the import of either a specific commodity or the total range of export products sold by the country against which the boycott is organized.

□ Boycott ማለት አንዲት ሀገር የምትሸጠውን(የምታመርተውን) አንድ የተወሰነ ምርት ወይም አጠቃላይ የወጪ ንግድ ምርቶቿን ወደ ሀገር ውስጥ አለማስገባት ማለት ነው። ለምሳሌ ኢትዮጵያ የ ፈረንሳይ ምርቶችን ወደ ሀገር ውስጥ አላስገባም ብትል ፣ Boycott ይባላል።

□ አንዲት ሀገር የአንዲት ሀገርን ምርት ወደ ሀገር ውስጥ አላስገባም ብላ boycott ብታደርግ እንኳን ፣ ለግል ነጋዴዎች ፈቃድ በመስጠት በግል ነጋዴዎች አማካኝነት የዛችን ሀገር ምርት ወደ ሀገር እንዲገባ ልታደርግ ትችላለች።

□ በዛም ሆነ በዚህ Boycott በሀገራት ፖሊሲ ላይ አንዱ ተፅዕኖ ማድረጊያ በትር ነው።

□ Embargo

□ A government that seeks to deprive another country of goods prohibits its own business men from concluding its transactions with commercial organization in the country against which the embargo is organized.

□ የሌላ ሀገር እቃ ወደ ሀገሯ እንዳይገባ የምትፈልግ ሀገር ፤ የሀገሪቱ ነጋዴዎች ከዛችኛዋ ሀገር ካሉ የንግድ ድርጅቶች ጋር ምንም አይነት ግብይት እንዳይፈፅሙ ማገድ Embargo ይባላል። እገዳው በተወሰኑ እቃዎች(strategic materials) ላይ ወይም አጠቃላይ የምርት እቃዎች ላይ ሊሆን ይችላል□

□ An embargo may be enforced either on specific category of goods, such as strategic materials, or on the total range of goods that private businessmen normally send to the country being punished.

□ Boycott ና Embargo ልዩነታቸው ምንድን ነው። Boycott ላይ አንዲት ሀገር የሌላ ሀገርን ምርት ወደ ሀገር ውስጥ አለማስገባት ቢሆንም የግል ነጋዴዎች ግን የዛች ሀገርን ምርት ወደ ሀገር ውስጥ እንዲያስገቡ ትፈቅዳለች። Embargo ላይ ግን አንዲት ሀገር የሌላ ሀገርን ምርት ወደ ሀገር ውስጥ አለማስገባት ብቻ ሳይሆን የግል ነጋዴዎችም የዛች ሀገርን ምርት ወደ ሀገር ውስጥ እንዲያስገቡ አትፈቅድም እንዲሁም የግል ነጋዴዎች ፣ የቢዝነስ ሰዎች ከዛች ሀገር የንግድ ተቋማት ጋ ምንም አይነት ግብይት እንዳይፈፅሙ ትከለክላለች።

□ Loans, Credits and Currently Manipulation.

□ granting loans (favorable reward offered by the major powers to developing countries) or extending credit are rewards.

□ ብድር ማበደር በተለይ ሀብታም ሀገራት ለድሀ ሀገራት ብድር ማበደር □ የሚገርም ሽልማት(reward) ነው። □ ረብጣ ብር ይበደራሉ ከዛ ብሔራዊ ጥቅማቸውን አሳልፈው ይሰጣሉ ፤ □ Self Abnegation የሚለውን የሀገራት የውጭ ፖሊሲ ባህሪ አስታውሳችሁ።

□ ብድር ማበደር ብቻ ሳይሆን ብድሩን የሚመልሱበትን ጊዜ(extending credit) ማራዘም ራሱ ሌላኛው ሽልማት(reward) ነው። በነዚህ ጥቅማቸውን ሀብታም ሀገራት ነውጭ ፖሊሲ ግባቸውን ያስፈፅማሉ።

□ The manipulation of currency rates is also used to create more or less favorable terms of trade between countries.

□ ብድር ከመስጠት ና ብድሩን የሚከፍሉበትን ጊዜ ከማራዘም በተጨማሪ በሀገራቱ መካከል ያለውን የብር ምንዛሬ መጠን(currency rate) ማስተካከል አስተዋዕያ አለው።

ለምሳሌ የብር ምንዛሬ መጠኑ ከፍ ካለ በሁለቱ ሀገራት መካከል የሚደረገው የንግድ ልውውጥ ይቀንሳል። ለምሳሌ አንድ ዶላር □♂ በኢትዮጵያ 300 ብር ቢመነዘር ፤ ኢትዮጵያ የአሜሪካ ምርቶችን ወደ ሀገር ውስጥ ማስገባት ይከብዳታል(less favourable)፤ ምንዛሬው ግን ተመጣጣኝ ከሆነ የንግድ ልውውጡ ግሩ ይሆናል(more favourable)።

□ Foreign Aid

□ The transfer of money, goods, or technical advice from donor to recipient-is an instrument of policy that has been in international relation. There are main type of aid program including, military aid, technical assistance, grants and commodity import program, and development loans.

□ የ ገንዘብ ርዳታ፣ የ ዕቃዎችን ርዳታ ወይም የቴክኒክ(አስተዳደራዊ) ምክሮችን ሀብታም ሀገራት ለድሀ ሀገራት መስጠት በዓለም አቀፍ ግንኙነት ውስጥ የቆየ የ ፖሊሲ መሣሪያ ነው። ዋና ዋና የእርዳታ ፕሮግራሞች አሉ እነርሱም ወታደራዊ ርዳታ ፣ ቴክኒካል ድጋፍ ፣ የእርዳታ እና የሸቀጦች ማስመጫ መርሃ ግብር እና የልማት ብድር ናቸው።

□ እናስተውል ሀብታም ለገራት ርዳታ የሚያደርጉት ፣ ለድሀ ሀገራት ህዝቦች አስበው ሰብአዊነት ተሰምቷቸው ብቻ አይደለም ፤ ፖለቲካዊ ና ኢኮኖሚያዊ ፍላጎታቸውን ለማሳካት ነው በዋናነት።□

□ Foreign aid is often used for achieving political and economic objectives of the donors. Most aid programs are obviously not undertaken solely for humanitarian purpose.

□ አብዛላኞቹ ርዳታዎቹ የሚሰጡት ፖለቲካዊ ጂኦግራፊያዊ ኢኮኖሚያዊ ስትራቴጂ ላላቸው ጥቂት ሀገራት ብቻ ነው እነ ግብፅ ህንድ ፓኪስታን ወዘተ ነው ርዳታው የሚሰጠው ፤ ርዳታ መስጠት ለሚያስፈልጋቸው ሀገራት ግን እምብዛም አይረዱም።

□ Donors can easily manipulate economic and military aid program to change the internal and external policies of a government.

□ ሀብታም ሀገራት የ ኢኮኖሚያዊ ና ወታደራዊ ድጋፍ የሚያደርጉት ፣ የሌሎች ሀገራትን ውስጣዊ ና ውጫዊ ፖሊሲ ለማስለወጥ ነው። እስኪ ወታደራዊ ድጋፍ(military aid) ን እንመልከት።

□ Military Aid.

□ probably the oldest type of aid which had been used for buttressing alliances.

□ military aid የጥንት ነው ፣ ሀገራት ወታደራዊ ህብረት የሚያደርጉበት ነው

#Global

□ In this aid scheme, the donors supply money and material, while the recipient provided most of the man power.

□ Military Aid ላይ ፣ ሀብታም ሀገራት መሳሪያ ና ገንዘብ ይረዳሉ ለ ድህ ሀገራት። ድህ ሀገራት ደግሞ ያላቸውን ሰው አሰልጥነው መሳሪያውን ያስታጥቁታል።

□ By helping recipients build up modern forces, the donors hope to obtain some immediate political or security objective.

□ military aid is used to create local power balances or preponderances, thus reducing the likelihood that the donor will have to station troops abroad or intervene militarily to protect

its interests.

□ የ Military Aid ዋና ጥቅም□

□ ሀብታም ሀገሮች ለድህ ሀገሮች መሳሪያ ና ብር በመስጠት ድህ ሀገሮች ዘመናዊ ወታደራዊ ተቋም እንዲገነቡ ያደርጋሉ፤ በዚህም ምክንያት ሀብታም ሀገሮች ፖለቲካዊ ወይም የደህንነት ዓላማዎችን ያሳካሉ። ማለትም□

□ ሀብታም ሀገሮች ወታደር ወደ ውጭ አገር የመላክ ዕድል ይቀንሳሉ ወይም በወታደራዊ ጣልቃገብነት ጥቅሙን ለማስጠበቅ ያለውን እድል ይቀንሳል።

□ ቻፕተር 2 ተጠናቀቀ። አንድ የቀረ ክፍል አለ ፣ እርሱም Overview of Ethiopian Foreign Policy የሚለው። ከ አፄ ቴዎድሮስ እስከ ኢህአዲግ ድረስ ኢትዮጵያ የነበራትን የውጭ ፖሊሲ የሚተርክ ነው። ፈተና ላይ አንድ ወይ ሁለት ጥያቄ ይወጣል ስለዚህ አንብቡት። ከ አፄ ቴዎድሮስ እስከ ኢህአዲግ ድረስ ያሉት መሪዎች የውጭ

ፖሊሲያቸው ምን ይመስላል ፣ ደካማ ና ጠንካራ ጎናቸው ምንድን ነበር የሚለውን አንብቡ። □ □ መቼም ቲቶርያል እንዲሰራላችሁ አትጠብቁ ፤ ታሪክ ቲቶርያል አያስፈልገውም ራሳችሁ አንብቡ። Foreign Policy, National interest ና Diplomacy እንዳይምታቱባችሁ አደራ ፤ የእያንዳንዳቸውን definition በደንብ ያዙ። ፈተና ላይ ይወጣሉ።

□ #Global Trends

□ Chapter Three - International Political Economy(IPE).

□ Meaning and Nature of IPE.

□ ዛሬ በይፋ የቻፕተር ሶስት ትምህርትን መማር እንጀምራለን። ይህ ቻፕተር አለምአቀፋዊ የፖለቲካዊ-ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮችን ይዳስሳል ፤ እስኪ እንማረው።

□ International Political Economy(IPE) ን በቀላሉ define ማድረግ አልተቻለም። ሁሉንም መህራንን የሚያስማማ አንድ ወጥ የሆነ definition(ትርጉም) አልተገኘለትም። ነገር ግን የተሻለ የሚባለውን definition እንመልከት።

☞ □ እስኪ ከሰሙ እንነሳ

International + Political + Economy.

□ International ማለት ድንበር ተሻጋሪ ፣ አለም አቀፋዊ ማለት ነው።

□ Political ማለት ያው እንደምታውቁት ነው ፤ መንግስታት ና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ህዝቦች ያላቸው አስተዳደራዊ ፖሊሲዎች ና ውሳኔዎች ማለት ነው።

□ Economy ማለት ደግሞ የንግድ ልውውጦች ፣ የቢዝነስስ ተቋማት ፣ ኢንቨስትመንት ፣ ዕድገት ድህነት ወዘተን ያጠቃልላል።

□ ስለዚህ IPE ማለት በአለም አቀፍ ደረጃ መንግስታት ና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ህዝቦች በኢኮኖሚው ዘርፍ የሚያደርጉት ግንኙነት ፣ ውሳኔ ፣ እንቅስቃሴ የሚያጠና ሳይንስ ነው። □

□ IPE is the study of the relationships between governments, businesses and social forces.

□ the field thus consists of two central dimensions namely: the political and economic dimension.

□ ታዲያ IPE ሁለት መሰረታዊ ዘርፎችን ይይዛል።

□ የ ፖለቲካው ዘርፍ(Political Dimension).

□ የ ኢኮኖሚው ዘርፍ(Economics Dimension).

□ political dimension : accounts for the use of power by a variety of actors, including individuals, domestic groups, states, IOs, NGOs, and TNCs.

□ እንደ IPE ጥናት መሰረት የፖለቲካው ዘርፍ ዋና ተዋናዮች(actors) የሚባሉት ግለሰቦች ፣ ሀገር በቀል ቡድኖች(ተቋማት) ፣ ሀገራት(states) ፣ አለም አቀፍ ድርጅቶች(IOs) ፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች(NGOs) እና ድንበር ተሻሪ ድርጅቶች(TNCs/MNCs) ናቸው። ስለዚህ እነዚህ አካላት ኢኮኖሚን በተመለከቱ ጉዳዮች በአለም አቀፍ ደረጃ በፖለቲካው ዘርፍ ንቁ ተሳትፎ የሚያደርጉ ዋና ተዋናዮች ናቸው። ተሳትፏቸውም□

❖ All these actors make decisions about the distribution of tangible things such as money and products or intangible things such as security and innovation.

☞ □ መጀመሪያ ሁለት ነገሮችን እንረዳ ፣ Tangible things ና intangible things። Tangible Things ማለት የሚጨበጡ የሚዳሰሱ የሚታዩ ነገሮች ማለት ነው ፤ ለምሳሌ ገንዘብ ና ምርቶች ፣ 100 ብር ይዳሰሳል ይታያል ይጨበጣል አ። ደብተር ልብስ ሽጉጥ ወዘተ ምርቶች ናቸው አ ፣ ይታያሉ ይዳሰሳሉ ይጨበጣሉ። ስለዚህ ገንዘብ ና ምርቶች Tangible Things ናቸው። Intangible Things ማለት ደግሞ የማይዳሰስ የማይጨበጥ የማይታይ ማለት ነው ፤ ለምሳሌ ደህንነት(security) ና የፈጠራ ሀሳብ አይዳሰሱም አይጨበጡም።

□ ስለዚህ አንድ IPE ጥናት መሰረት ፤ የ ፖለቲካው ዘርፍ ተዋናዮች ዋና ስራቸው ከላይ የዘርዘርናቸውን የሚዳሰሱ ና የማይዳሰሱ ነገሮችን ስርጭት ና ክፍፍል ላይ ውሳኔ መወሰን ነው። ስለዚህ እነዚህ ነገሮች ላይ ውሳኔ መወሰን ፖለቲካዊ ስራ ነው። ለምሳሌ የመኪና ምርት ከቻይና ሱዳን ብታስገባ ፤ በዚህ ዙሪያ ውሳኔውን የሚወስኑት የሁለቱ ሀገራት መንግስታት ናቸው። ሌላ ምሳሌ IMF ለ ኢትዮጵያ ብድር ቢያድር ፤ በዚህ ዙሪያ ውሳኔ የሚወስኑት IMF ና የኢትዮጵያ መንግስት ነው። IMF አለም አቀፍ ተቋም(IOs) ነው።

አሁን ደግሞ የ ኢኮኖሚውን ዘርፍ(Economic Dimensions) እንመልከት።

□ The economic dimension:

deals with how scarce resources are distributed among individuals, groups, and nation-states.

□ እንደ IPE ጥናት መሰረት ፤ የ ኢኮኖሚው ዘርፍ ፤ ውስን የሆኑ ሀብቶች(እንደልብ በብዛት የሚይገኙ ሀብቶች) ን በግለሰቦች፣ በቡድኖች እና በ ሀገራት መካከል እንዴት መከፋፈል መዳረስ እንዳለባቸው ይመለከታል ይወስናል።

☞ □ ስለ IPE ይህን ካየን ፤ አሁን ደግሞ ስለ IPE ሳይንሳዊ ምልክታ ና ትንተና የሰጡትን ንድፈ-ሀሳቦች(Theories) እንመልከት። ስለ IPE ሀሳብ የሰጡት ሶስት Theory ዎች ሲሆኑ እነዚህ Theory ዎች አለምአቀፋዊ ፖለቲካዊ የ ኢኮኖሚን ገፅታውን ና ተግባሩን ያስሰዋል።

□ There are three major theoretical (often ideological) perspectives regarding the nature and functioning of the International Political economy:

A. liberalism

B. Marxism and

C. nationalism(mercantilism).

□ እነዚህ ሶስቱ ስለ አለም አቀፉ ፖለቲካዊ ኢኮኖሚያዊ(IPE) ግንኙነት ምንነት ና ተግባር ሀሳብ ና ምልክታ የሰጡ ናቸው። ሶስቱንም እያንዳንዱን እንመልከት።

□ Nationalism (Mercantilism)

□ is a theoretical and ideological perspective which defends a strong and pervasive role of the state in the economy – both in domestic and international trade, investment and finance.

□ Nationalism(Mercantilism) በተለይም ከ 16ኛው - 18ኛው ክፍለ ዘመን በ አውሮፓ ሀገሮች በስፋት ይተገበር የነበረ ርዕዮት አለም ነው። ከ 16ኛው -18ኛው ክፍለ ዘመን ማለት ደግሞ አውሮፓውያኖች ሌሎች ሀገራትን በቅኝ ግዛት የያዙት ጊዜ ነበር። ስለዚህ Mercantilism ከ colonialism ጋር ግንኙነት ነበረው ማለት ነው። አሁን በዋናነት መረዳት ያለብን ነገር የ Mercantilism ዋና አስተሳሰብ ና እምነት ምንድን ነው የሚለውን ማወቅ ነው። ይኸው □

□ Mercantilism በኢኮኖሚው ውስጥ የመንግስት(state) ን ጠንካራ እና ሰፊ ሚና የሚደግፍ የንድፈ ሀሳባዊ እና ርዕዮተ ዓለም እይታ ነው። ማለትም በአገር ውስጥ እና በዓለም አቀፍ ንግድ ፣ በኢንቨስትመንት እና በፋይናንስ በአጠቃላይ ኢኮኖሚው መመራት ያለበት መዘወር ያለበት በመንግስት(state) ነው ብሎ Mercantilism ያምናል። □ በቃ ዋና ሀሳቡ ፣ ኢኮኖሚ መመራት ያለበት በመንግስት ቁጥጥር ስር ነው ብሎ ያምናል። ስለዚህ የ Mercantilism ምን ርዕዮት የሚያራምዱ ሀገራት ፣ የ Mercantilism ሀሳብን ተግባራዊ ያደርጋሉ ማለት ነው።

#Global

□ In arena of international trade, for instance, mercantilism emphasizes the importance of balance-of-payment surpluses in trade with other countries and to this end it often promotes an extreme policy of autarky to promote national economic self-sufficiency.

☞ □ Autarky ማለት ራስን መቻል ፣ ጥገኛ አለመሆን ማለት ነው። self-sufficiency ወይም independence ማለት ነው። Mercantilism ፅንፍ የሆነ ያፈነገጠ የ Autarky ፖሊሲን ይከተላል። ተመልከቱ□

□ ሜርካንቲሊዝም በአለም አቀፍ ንግድ መስክ ፣ ሀገራት ከሌሎች ሀገራት ጋር ባላቸው የንግድ ልውውጥ የክፍያ ትርፍ አስፈላጊነትን ያሳያል እና ለዚህም በ አገራዊ ኢኮኖሚ ራስን መቻልን ለማበረታታት ብዙ ጊዜ ጽንፈኛ የ autarky ፖሊሲ ይከተላል። ምን ማለት ነው□□ተመልከቱ□

□ የ Mercantilism ዋና አስተሳሰብ ምን መሰላችሁ ፤ አንዲት ሀገር ከሌላ ውጭ ሀገር ጥቂት ምርቶችን በማስገባት የምታስገባቸውም ምርቶች ላይ ቀረጥ በመጣል ፤ በአንፃሩ ወደ ሌሎች ሀገራት ምርቶቿን በብዙ ትርፍ(payment surplus) በመሸጥ በኢኮኖሚ ራስን መቻል ነው። ሜርካንቲሊዝም ንፅፍ የረገጠ ራስን የመቻል(Extreme autarky policy) ፖሊሲ ይከተላል ለምን ተባለብዎታል።

□ ሀገሪቱ ከ ሌሎች ሀገራት የምታስመጣቸው ምርቶች አናሳ ናቸው ይህም ሌሎች ሀገራት እንዳይጠቀሙ ያደርጋል በዛ ላይ ከፍተኛ የሆነ ቀረጥ ትጥላለች ፤ በዛ ላይ ሀገሪቱ ወደ ሌሎች ሀገራት የምትሸጣቸው ምርቶች በብዙ ክፍያ ነው። □ በተለይ በ colonialism ጊዜ በጉልበት እያስገደዱ ነው የሚሸጡት ፤ □ በወርቅ ነበር የሚለውጧቸው። ስለዚህ ሜርካንቲሊዝም ሌሎች ሀገራት እንዳያድጉ ሌሎችን በመጨቆን ራስን በኢኮኖሚ በማበልፀግ ራስን የመቻል ፖሊሲ ስለሚከተል ፤ Mercantilism ፅንፈኛ ራስን የመቻል ፖሊሲ(Extreme policy of autarky) ን ያራምዳል ይባላል።

□ የ መጀመሪያው የጥንቱ የ Mercantilism አስተሳሰብ Classical Mercantilism ወይም Mercantilism ይባላል በተለይም በ Colonialism ጊዜ ያለውን አስተሳሰቡን ያንፀባርቃል ፤ የተሻሻለው ለውጥ የተደረገበት የአሁኑ የ 21ኛው ክፍለ ዘመን የ Mercantilism አስተሳሰብ ደግሞ Neo-Mercantilism ይባላል ፤ በ 21ኛው ክፍለ ዘመን ደግሞ ኢንዱስትሪያዊ የተስፋፋበት ዘመን ነው። Neo-Mercantilism ይህን ሀሳብ ያንፀባርቃል።

□ As it developed in the 21st century, mercantilism (or neo-mercantilism) defended even a much more sophisticated and interventionist role of the state in the economy—for example, the role of identifying and developing strategic and targeted industries (i.e. industries considered vital to long-term economic growth) through a variety of means, including tax policy, subsidization, banking regulation, labor control, and interest-rate management.

□ Neo-mercantilism ልክ እንደ Classical Mercantilism ፤ መንግስት(state) በኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ጣልቃ በመግባት ኢኮኖሚውን መምራት መቆጣጠር አለበት ብሎ ያምናል። ለምሳሌ ፤ ኢንዱስትሪያዊ የረዥም ጊዜ የኢኮኖሚ ዕድገትን ለማምጣት አስፈላጊነታቸውን በማሰብ ፤ የተለያዩ መንገዶችን በመጠቀም ማለትም የግብር ፖሊሲ በማውጣት ፥ ለኢንዱስትሪው ዘርፍ ድጋግ በማድረግ ፥ ባንኮች ለኢንዱስትሪው ድጋፍ ብድር እንዲሰጡ በማድረግ ፥ የ ተቀጣሪ ሰራተኞችን ቁጥጥር በማድረግ ፥ የ ወለድ ተመንን በማስተዳደር ፤ ስትራቴጂካዊ እና የታለሙ ኢንዱስትሪያዊ የመለየት እና የማሳደግ ሚና የመንግስት(state) ነው ብሎ ያምናል። □ ስለዚህ የኢንዱስትሪውን ዘርፍ መንግስት መምራት አለበት ነው ዋና ሀሳቡ።

□ According to mercantilists, states should also play a disciplinary role in the economy to ensure adequate levels of competition.(እንደ መርካንቲሊስቶች ገለጻ፣ በቂ የውድድር ደረጃን ለማረጋገጥ ሀገራት በኢኮኖሚው ውስጥ የዳኝነት ሚና መጫወት አለባቸው።)

□ The proof of the relevance of mercantilist thought in the contemporary international political economy is found in the recent experience of the Japanese, South Korean, Taiwanese and Chinese national political economies whose states fulfilled the above stated roles almost perfectly.

□ However Instead of the term mercantilism, these states the East Asian economies (especially Japan, South Korea, and Taiwan) used the term "developmental state approach" (a less politically laden term) to describe the nature of their national political economy system.

☞ □ በአለም አቀፍ ፖለቲካዊ ኢኮኖሚ(IPE) ስርአት ውስጥ ፤ የ Mercantilism አስተሳሰብን በትክክል የሚተገብሩ ሀገራት በአሁኑ ጊዜ ጃፓን ፣ ታይዋን ፣ ኮሪያ ና ቻይና ናቸው። ስለዚህ የነዚህ ሀገራት መንግስታት ኢኮኖሚውን በበላይነት ይመሩታል ማለት ነው።

□ ነገር ግን እነዚህ ሀገራት በተለይም ጃፓን ፣ ደብቡ ኮሪያ ፣ ታይዋን የሀገራቸውን የፖለቲካ ኢኮኖሚ ስርአትን ለመግለፅ "Developmental State Approach" ን የሚለውን ቃል ይጠቀማሉ ከ Mercantilism ይልቅ። ስለ developmental state በቀጣይ እንመለከታለን።

ስለ Mercantilism ይህን ካየን ይበቃል። ስለ Liberalism ና Marxism ወደ ቡሏላ እንቀጥላለን።

#Global

□ Liberalism/Idealism

□ እሺ አሁን ደግሞ ስለ Liberalism እንመልከት ፤ ቻፕተር 1 ላይ ስለ Liberalism ርዕዮት ምንነት ተምረናል፤ አሁን ደግሞ Liberalism በ ኢኮኖሚው ዘርፍ ያለው አመለካከት ምንድን ነው የሚለውን እንማር

□ Liberalism is a mainstream perspective in International political economy and it defends the idea of free market system (i.e free trade/trade liberalization and free financial and Foreign Direct Investment (FDI) flows).

□ ከ ሶስቱ የ IPE Theory ዎች መካከል Liberalism ፤ ዋና ምሰሶ(mainstream) ቲዎሪ በመባል ይጠራል። ሊበራሊዝም ስለ አለምአቀፉ ኢኮኖሚ ምን አለባቸው።

□ ሊበራሊዝም የነፃ ገበያ ኢኮኖሚ ስርዓትን ይደግፋል ፤ ማለትም ነፃ ንግድ ፤ ነፃ የፋይናንስ እና የውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንት (FDI) ፍላጎትን ይደግፋል።

☞ □ በደንብ ያዟት ይቺን ፤ ሊበራሊዝም "Free Market Economic system" ን ይደግፋል።

□ Free Market Economic System ወይም ነፃ የገበያ ስርዓት ማለት ደግሞ ያለ መንግስት ጣልቃ ገብነት ገበያው የሚመራው የሚወሰነው በሻጭና በገዢ ስምምነት ነው ፤ ማለትም የሸቀጦችና የምርቶች ዋጋ ተመን የሚወሰነው በሻጭና በገዢ ስምምነት ነው ፤ መንግስት ጣልቃ መግባት አይችልም ማለትም መንግስት የዕቃዎችን ዋጋ ተመን ማውጣት አይችልም። ሁሉ ነገር የሚወሰነው የሚመራው በሻጭና በገዢ ግለሰቦች መካከል ነው።

□ ሊበራሊዝም ፤ ሀገራት ነፃ የገበያ ኢኮኖሚ ስርዓትን እንዲያራምዱ በእጅጉ ያበረታታል ፤ ይህ ማለት ደግሞ ነፃ ንግድ ፤ ነፃ ፋይናንስና የውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንት ፍላጎትን ይደግፋል። ምን ማለት ነው ነፃ ንግድ፣ ነፃ ፋይናንስ፣ የውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንት።

□ ነፃ ንግድ :- ማለት ከ Tariff, Quota ና ሌሎች ገደቦች ነፃ የሆነ ንግድ ማለት ነው። ማለትም አንድ ሀገር ከሌላ ሀገር ምርቶችን ስታስገባ ፤ □ ያለ ቀረጥ ማስገባት ነፃ ንግድ ይባላል። □ አስባችሁታል ከውጭ የምናስገባቸው ምርቶች ያለ ቀረጥ ቢሆኑ ፤ ኑሮ እንደዚህ ባላጠዘን ነበር። ሊበራሊዝም ነፃ የንግድ ስርዓትን(free trade) ያበረታታል።

□ ነፃ ፋይናንስ(free-finance) :- በሌላ ስሙ interest free ወይም 0% finance deal ይባላል። ነፃ ፋይናንስ ማለት ከ ወለድ ነፃ የሆነ ብድር ማለት ነው። ለምሳሌ ኢትዮጵያ ከ አሜሪካ ብድር ብትበደር ፤ ከወለነፃ የሆነ የሆነ ብድር ማግኘት አለባት በ ሊበራሊዝም አስተሳሰብ። ሊበራሊዝም ነፃ የፋይናንስ ስርዓትን ያበረታታል።

□ የ ውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንት(FDI) :- ማለት ደግሞ የውጭ ባለሀብቶችና ኢንቨስተሮች ወደ ሀገር ውስጥ እንዲገቡ በማድረግ የተለያዩ ድርጅቶችን እንዲከፍቱ ዕድሉን ማመቻቸት ማለት ነው። ለምሳሌ ግብር መቀነስ ወይም ግብር አለማስከፈል(tax holiday ይባላል) ፤ መሬትና ሌሎች ሀብቶችን ማከራየት(Lease ይባላል) ፤ ትርፋቸውን

ወደ ሀገራቸው እንዲልኩ መፍቀድ(Remittance ይባላል) ወዘተ። □ለምሳሌ ኢትዮጵያ በ FDI ትታወቃለች ፤ የአበባ ምርት ና ሌሎች ፋብሪካዎች በውጭ ሀገር ኢንቨስተሮች የተቋቋሙ ናቸው።

□so, Free Economy System የምንለው ነፃ የሆነ የገበያ ስርአት ነው ማለትም ምርቶች ፣ ሸቀጦች ና ሌሎች አገልግሎቶች ከአንዱ ሀገር ወደ ሌላው ሀገር ያለምንም መሰናከል ያለምንም የሚያግድ ነገር ያለምንም እንቅፋት ፤ በነፃነት መዘዋወር ማለት ነው። ቀረጥ ፣ ወለድ ፣ ኮታ የመሳሰሉት ፡- ምርቶች ከሀገር ሀገር በነፃነት እንዳይዘዋወሩ የሚያግዱ እንቅፋቶች ናቸው። ስለዚህ እነዚህን እንቅፋቶች ማስወገድ የሊበራሊዝም ዋና መርህ ና የአስተሳሰብ መሰረት ነው□

□ Accordingly, removing impediments(barriers) to the free flow of goods and services among countries is the foundational value and principle of liberalism.

□ በአገሮች መካከል የ ሸቀጦች እና አገልግሎቶችን በነፃ ዝውውር ላይ እንቅፋቶችን(barriers) ማስወገድ የሊበራሊዝም መሰረታዊ እሴት እና መርህ ነው።

□ ሊበራሊስቶች ነፃ የገበያ ኢኮኖሚ ስርአት(free market system) ን ያቀነቅናሉ ፤ ጥቅሙ ምንድን ነው ተብለው ሲጠየቁ ፤ መልሳቸው□

□ The consensus among advocates of free trade is that it reduces prices, raises the standard of living for more people, makes a wider variety of products available, and contributes to improvements in the quality of goods and services.

□ እንደ ሊበራሊዝም አመለካከት ፤ ነፃ የገበያ ኢኮኖሚ ስርአት ጥቅሙ የሸቀጦች(ምርቶች) ዋጋን ይቀንሳል፤ የብዙ ሰዎችን የኑሮ ደረጃ ከፍ ያደርጋል ምክንያቱም ኑሮ ስለማይወድድ የሸቀጦች ዋጋ ስለሚቀንስ ፤ የተለያዩ ምርቶች እንዲቀርቡ እና ለሸቀጦች እና አገልግሎቶች ጥራት መሻሻል አስተዋጽኦ ያደርጋል። □♂ እውነታቸውን ነው ቀረጥ ኮታ ከሌለ ከላይ የተጠቀሱት ነገሮች ይኖራሉ።

□ በሌላ አነጋገር ፤ እንደ ሊበራል ፖለቲካዊ ኢኮኖሚስቶች አመለካከት ሀገራት ከሌሎች ሀገራት ጋ ባላቸው ግንኙነት እንዲሁም በሀገራቸው ውስጥም ነፃ የኢኮኖሚ ስርአትን በማራመድ ፤ ማለትም የሸቀጦችና አገልግሎቶችን በነፃነት እንዳይዘዋወሩ እንቅፋቶችን በማስወገድ፤ አገሮች የተወሰኑ ሸቀጦችን በማምረት ረገድ ልዩ ሙያ እንዲኖራቸው ያደርጋል(□የሆኑ ምርቶች ላይ specialize ያደርጋሉ ነው ሀሳቡ ለምሳሌ SAMSUNG የ ጃፓን ምርት ነው □specialize አድርገውበታል) ፤ በዚህም የተነሳ እንደ መሬት፣ ጉልበት(የሰው ሀይል)፣ ካፒታል(የገንዘብ መጠን) እና የስራ ፈጠራ ችሎታ ን የመሳሰሉትን ሀብቶች በአግባቡ በመጠቀም ለአለም ማህበረሰብ ትልቅ አስተዋፅኦ

ያደርጋሉ። በግብፅ፣ኢትዮጵያ እና የገበያ ኢኮኖሚ ስርዓት ሀገራት Best(የተሻሉ) የሚባሉ ነገሮችን(ምርቶችን) እንዲያደርጉ ይረዳቸዋል ያላቸውን ሀብታም በአግባቡ እንዲጠቀሙ ያደርጋቸዋል። ይኸው□

□ In other words, liberal political economists believe that by removing barriers to the free movement of goods and services among countries, as well as within them, countries would be encouraged to specialize in producing certain goods, thereby contributing to the optimum utilization of resources such as land, labor, capital, and entrepreneurial ability worldwide.

□ If countries focused on what they do best and freely trade their goods with each other,all of them would benefit. The concept that captures this idea is also known as comparative advantage.

#Global

□ እንደ ሊበራሊዝም አመለካከት ፤ ሀገራት የተሻለ(best) ነገር መስራት ላይ ቢያተኩሩ እና እቃዎቻቸውን በነፃነት እርስ በእርስ ቢገበያዩ ሁሉም ተጠቃሚ ይሆናሉ። ይህ ጥቅም ደግሞ Comparative advantage(አንፃራዊ ጥቅም) ተብሎ ይጠራል።

☞ □ ስለዚህ እንደ ሊበራሊስቶች አመለካከት ፤ ሀገራት Free market economic system ከተገበሩ ፤ ሁሉም ተጠቃሚ ይሆናሉ። አንዱ ተጠቃሚ አንዱ ተገጂ አይሆንም። ይህ የሁሉም መጠቀም ደግሞ Comparative advantage theory ይባላል። ስለዚህ comparative Advantage በ free market system የሚገኝ ነው ማለት ነው።

☞ □ ነገር ግን እውነታውን አምኖ መቀበል ግድ ነው□ I love Realists። እውነታው ምንድን ነው□አንዱ ከአንዱ በኢኮኖሚ የበላይ ለመሆን ፉክክር አለ። በተለይ የአሁኑ ዘመን የኢኮኖሚ ትስስር(Economy globalization) ብልጠት የተሞላበት ፣ ትርፋማ ለመሆን ልቅ ለመገኘት ፉክክር ያለበት ነው። አንዱ ተጠቃሚ አንዱ ተገጂ የሚሆንበት ስርዓት ነው።□

□ However, the theory of comparative advantage has been undermined by the current wave of economic globalization. The growth of transnational or multinational corporations(MNCs) complicates global trading. The production of goods and services is strongly influenced by costs, arbitrary specialization, and government and corporate policies.

□ ይሁን እንጂ Comparative Advantage አሁን ባለው የኢኮኖሚ ግሎባላይዜሽን ማዕበል ተበላሽቷል ተፅዕኖ ውስጥ ገብቷል። የ Transnational Corporations(TNCs) ወይም Multinational Corporations(MNCs) ድርድሶች ማደግ ፤ አለማቀፋዊ ንግድን አወሳሰበታል። የሸቀጦች እና አገልግሎቶች ምርት በ ዋጋ ፤ በ ዘፈቀደ ስፔሻላይዜሽን ፤በ መንግስት እና በድርጅት ፖሊሲዎች ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ይደረግበታል። ስለዚህ የምርቶች ና ሸቀጦች ዋጋ በነዚህ አካላት ጣልቃ ስለሚገባበት ነፃ አይሆንም። እነዚህ አካላት ጣልቃ የሚገቡት በኢኮኖሚው የበላይ የበለጠ አትራፊ ተጠቃሚ ለመሆን ነው። ስለዚህ ፋክክር ውድድር አለ። ስለዚህ አንዱ ሀገር ይጠቀማል ሌላው አይጠቀመም። ይህ ደግሞ Competitive Advantage(የውድድር ጥቅም) ይባላል።

□ TNCs የሚባሉት የትኞቹ ድርጅቶች ናቸው□በ ኢኮኖሚው ላይ ያላቸው ተፅዕኖ በተለይ በደህ ሀገራት ላይ ያላቸው ተፅዕኖ ምንድን ነው□የቤት ስራ ሰጥቻችኋለሁ□□

□ These developments thus mark a shift from the conventional theory of comparative advantage to what is known as competitive advantage.

ስለዚህ ከላይ በተጠቀሱት ምክንያቶች የኢኮኖሚ ስርአቱ ከ Comparative advantage ወደ competitive advantage ተሸጋግሯል።

□ Marxism

□ ስለ Mercantilism ና Liberalism ተማርን። አሁን ደግሞ ስለ Marxism እንማራለን። አለም አቀፍ ግንኙነትን በተመለከተ ስለ Marxism ቻፕተር 1 በሰፊው ተምረናል ስለዚህ እዚጋ በትንሹ እንማረዋለን። አሁን Marxism ስለ ኢኮኖሚው ያለው ምልክት ምንድን ነው የሚለውን እንማር። □ ያው የታወቀ ነው ማርክሲዝም የ ካፒታሊዝም ጠላት ነው ፤ ቻፕተር 1 ላይ ተምረንዋል ከዚህ መድገም አይጠበቅብንም። ማርክሲዝም ነጭ ነጭን እንቅጭ እንቅጭን እውነታውን ስለሚናገር በብዙ የአውሮፓ ሀገራት ና በ አሜሪካ የሚጠላ ቲዎር ነው ምክንያቱም ስራቸውን ተንኮላቸውን ስለሚነቅፍ። ለማንኛውም እንማረው።

□ Marxism advocates Global and national income inequality, for example, remains extreme: the richest 20 percent of the world's population controlled 83 percent of the world's income, while the poorest 20 percent controlled just 1.0 percent.

□ በ ሀብታም ሀገሮች ና በድህ ሀገራት መካከል ያለው የሀብት አለመመጣጠን ፤ የገቢ አለመመጣጠን እንዲሁም ሀብታም ሀገሮች በብድር ና በዕርዳታ መልክ የድህ ሀገራትን የተፈጥሮ ና የሰው ሀብት መበዝበዛቸው Marxism ምን በእጅጉ ያሳስበዋል። □□□ ሀብታም ሀገራት ድህ ሀገራትን መጠቀሚያ መሳሪያ ማድረጋቸው ተገቢ አይደለም ኢ-ፍትህዊ ስርአት ነው በማለት ሀብታም ሀገራትን በአደባባይ የሚቃወም ና የሚዘልፍ □ደፋር ቲዎር ነው። □እዋዋን ማርክሲዝም ማንንም አይሰማም።

□ እንደ ማርክሲዝም ቀኖና መሰረት ፤ በሀብታም ና በድህ ሀገራት መካከል ያለው የገቢ መጠን ልዩነት በጣም የሰፋ ፅንፍ የረገጠ ነው። ከአለም ገቢ ውስጥ 83% ቱ የሀብታም ሀገራት የገቢ መጠን ነው ፤ 1% ቱ የድህ ሀገራት የገቢ መጠን ነው። □ተመልከቱ ልዩነቱን። ይህንን □ኢ-ፍትህዊ የሀብት ክፍፍል ነው ማርክስ የሚቃወመው። ማርክስ ቀጠለ□

□ Exploitation of labor shows no sign of lessening; the problem of child labor and even child slave labor has become endemic and so on and so forth.

□ የጉልበት ብዝበዛ የመቀነስ ምልክት አይታይም; የሕፃናት ጉልበት ብዝበዛና የሕፃናት ባርነት ጉልበት ሳይቀር እየተስፋፋ መጥቷል ወዘተ.

□ የዚህ ሁሉ ችግር ምንጩ አንድ ና አንድ ነው አለ ማርክስ ፤ እርሱም ለትርፍ ብቻ የተቋቋመው የ ካፒታሊዝም ስርአት ነው።□

□Marxists then tell us that all of these crises are cut from the same cloth. In particular, they all reflect the inherent instability and volatility of a global capitalist system that has become increasingly reliant on financial speculation for profit making.

☞ □ የ ማርክሲዝምን ስርአት የሚቀበሉት ሀገራት Communism ን የሚራምዱ ሀገራት ናቸው ፤ ለምሳሌ እነ ሶቪየት ህብረት(የአሁኗ ሩሲያ) ፣ ቻይና ፣ ኩባ ፣ ሰሜን ኮሪያ ወዘተ ጥቂት ሀገራት ናቸው። ስለ Communism/socialism ስርአት civics ላይ ስለተማርነው ከዛ ማንበብ ትችላላችሁ። ታዲያ በቀዝቃዛው ጦርነት ሶቪየት ህብረት ተሸነፈች ተበታተነች ወደቀች። ታዲያ የ ሶቪየት ህብረትን መውደቅ ተከትሎ ፤ የ ማርክሲዝም ስርአትን አብሮ ሞቷል የሚል አስተሳሰብ አለ። ይኸው□

□ Following the collapse of the Soviet Union in the 1990's and the apparent embrace of the free market economy by a significant number of developing countries, there was a widely held belief that such phenomenon marks a clear failure and hence death of Marxism.

#Global

□ ነገር ግን ከላይ የዘረዘርናቸው ችግሮች ማለትም በሀብታም ና በድህ ሀገራት መካከል ያለው ኢ-ፍትህዊ የሀብት ክፍፍል ና ያልተመጣጠነ የገቢ መጠን(□ 83% ና 1%) እንዲሁም የጉልበት ብዝበዛ ና ባርነት አሁንም ያለ የቀጠለ ነው። ስለዚህ እነዚህን ችግሮች የሚቃወመው ማርክሲዝም ስለሆነ ፤ እነዚህ ችግሮች እስካሉ ድረስ ማርክሲዝም አለ። ስለዚህ ማርክሲዝም ሞቷል የሚለው ሀሳብ የተጋነነ ነው። □የጠላት ወሬ ነው።

□ እንግዲህ ሶስቱን የ IPE ቲዎሪዎች ማለትም ስለ Mercantilism, Liberalism ና Marxism አየን።

□ Mercantilism የመጀመሪያው የጥንቱ ዕድሜ ጠገቡ ቲዎሪ ነው። በ ኢኮኖሚው ውስጥ የመንግስታን ጣልቃ ገብነት ይደግፋል። የዚህ ቲዎሪ መስራች/አባት ደግሞ Friedrich List ይባላል።

□ Liberalism በሌላ ስሙ Classical economics በመባል ይጠራል። በኢኮኖሚው ውስጥ የመንግስትን ጣልቃገብነት አይደግፍም ፤ ከጣልቃ ገብነት ነፃ የሆነ የገበያ ኢኮኖሚ ስርአትን ይደግፋል። የዚህ ቲዎሪ መስራች ደግሞ Adam Smith ይባላል።

□ Marxism ኢ-ፍትህዊ የሀብት ክፍፍልን ና የገቢ አለመመጣጠንን የሚቃወም ሲሆን በ Karl Marx የተመሰረተ ነው።

□ ከሶስቱ ቲዎሪዎች መካከል ፤ Mercantilism ና Marxism የ classical economics(liberalism) ን የሚቃወሙ ናቸው። እንዴት□መልሱት።

□ Since the mid-1980s, the relevance of the three perspectives has changed dramatically.

□ ከ 1980 ዎቹ አጋማሽ ጀምሮ ፤ የሶስቱ ቲዎሪዎች ተቀባይነት በሚገርም ሁኔታ ተለዋውጧል።

□ With the end of communism, the relevance of Marxism greatly declined, and liberalism has experienced a relatively considerable growth in influence. Around the world, more and more countries are accepting liberal principles as they open their economies to imports and foreign investment, scale down the role of the state in the economy, and shift to export-led growth strategies.

□ የ Communism ስርአት መውደቅ ፤ የ ማርክሲዝም ተቀባይነት እንዲወቅ ሁኗል ፤ በአንፃሩ ሊበራሊዝም በብዙ ሀገሮች ተቀባይነት አግኝቷል ምክንያቱም ሀገራት ምርቶችን ወደ ሀገራቸው ማስገባት መጀመራቸው ፤ የውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንትን መተግበራቸው እንዲሁም በኢኮኖሚው የመንግሥት ጣልቃ ገብነትን መቀነሳቸው ና ምርቶችን ወደ ውጭ ሀገር የመላክ መርህ መከተላቸው ሊበራሊዝም ተቀባይነት እንዲኖረው አድርጓል።

□ Marxism has been discredited but as an ideological critique of capitalism it survives and will continue to survive as long as those flaws of the capitalist system remain-e.g. the widening of gap between rich and poor.

□ ማርክሲዝም ተቀባይነት አጥቷል። ነገር ግን የ ካፒታሊዝም ስርአት ተቃዋሚ እስከሆነ ድረስ ና የካፒታሊዝም ስርአት ስህተቶች እስካሉ ድረስ ማለትም በድሀ ና በሀብታም ሀገራት መካከል ያለው የገቢ ልዩነት እስካለ ድረስ ማርክሲዝም አለ አልሞተም።

□ እንግዲህ ሶስቱን የ IPE ቲዎሪዎች ተማርን።

□ In addition to the above mentioned foundational theories of International Political economy, the following three contemporary theories of International political economy are also worth considering.

☞ □ ከላይ ካየናቸው ከሶስቱ መሰረታዊ የ IPE ቲዎሪዎች በተጨማሪ በአሁኑ ሰአት ሌሎች ሶስት ተጨማሪ የ IPE ቲዎሪዎች አሉ። እነርሱም□

□ Hegemonic Stability Theory(HST).

□ Structuralism.

□ Developmental State Approach.

ሶስቱንም በቀጣይ እናያለን።

□ #Global Trends.

□ Chapter Three - International Political Economy(IPE).

□ በባለፈው ትምህርታችን ሶስቱን የ IPE ቲዎሪዎች ተምረናል ፤ ማለትም Mercantilism, Liberalism ና Marxism።

□ ከ ሶስቱ የ IPE ቲዎሪዎች በተጨማሪ በአሁኑ ዘመን(contemporary) የ IPE ቲዎሪ በመሆን ብቅ ያሉ ሶስት ቲዎሪዎች አሉ። እነርሱም□

1) Hegemonic Stability Theory(HST)

2) Structuralism.

3) Developmental State Approach.

ሶስቱንም እንማር።

□1) Hegemonic Stability Theory(HST).

□ የዚህን ቲዎሪ ሀሳብ ከሰሙ መረዳት ይቻላል ፤ እንዴት□ተመልከቱ□

□ Hegemonic ማለት ልዕል ሀያል ፤ የሁሉ የበላይ ፤ የሁሉ ገዢ ማለት ነው። □ካስታወሳችሁ ስለ unipolar , bipolar ና multipolar system ስንማር ስለ Hegemony ነው የተማርነው። ስለዚህ Hegemonic ማለት ሁሉንም የሚገዛ የሚቆጣጠር ማለት ነው።

□ Stability ማለት ደግሞ የተረጋጋ ማለት ነው።

፻ □ ስለዚህ Hegemonic Stability Theory የሚለው ፤ የ አለም አቀፉ ገበያ የተረጋጋ እንዲሆን ማለትም አለም አቀፉ የኢኮኖሚ መዋዠቅ እንዳይፈጠር ፤ የአለም ኢኮኖሚ በ አንድ ልዕላ ሀያል(Hegemonic) ሀገር/ድርጅት መመራት መዘወር አለበት ይላል።

□ Hegemonic Stability Theory(HST) is a hybrid theory containing elements of mercantilism, liberalism, and even Marxism.

□Hegemonic Stability Theory(HST) has closest association, however, is with mercantilism.(ያዟት)

□ Hegemonic Stability Theory(HST) ከ ሶስቱ ዋና የ IPE ቲዎሪዎች ማለትም ከ Mercantilism, Liberalism ና Marxism የተዳቀለ ፤ የተመሰረተ ቲዎሪ ነው። ስለዚህ ከ Mercantilism ሀሳብ ወስዷል ፤ ከ Liberalism ሀሳብ ወስዷል እንዲሁም ከ Marxism ሀሳብ ወስዷል። ስለዚህ ከሶስቱም የተዋሀደ የተዳቀለ ቲዎሪ ነው። ፻ □ በዋናነት ግን Hegemonic Stability Theory(HST) ከ Mercantilism ጋ በጣም የተቀራረበ ሀሳብን ያንፀባርቃል ፤ ጥብቅ ቁርኝትም አለው።

□ ለመሆኑ Hegemonic Stability Theory ምንድን ነው የሚለው□

□ The basic argument of HST is simple: the root cause of the economic troubles that bedeviled Europe and much of the world in the Great Depression of the 1920s and 1930s was the absence of a benevolent hegemon — that is, a dominant state willing and able to take responsibility (in the sense of acting as an international lender of last resort as well as a consumer of last resort)for the smooth operation of the international (economic) system as a whole.

□ Great Depression - ታላቁ የኢኮኖሚ ድቀት።

□ መጀመሪያ Great Depression የሚለውን እንረዳ። Great Depression በጥቅምት 1929 ዓ.ም ላይ የተፈጠረ ክስተት ነበር። ለ 10 ዓመታት ማለትም እስከ 1939ዓ.ም ድረስ የቆየ ሚሊዮኖችን ለድህነት የዳረገ አደባባይ ያስወጣ ፋክር የኢኮኖሚ መቅሰፍት ነበር። Great Depression ማለት በአለማችን በተለይም ደግሞ በኢንዱስትሪ ሀገራት ላይ የተከሰተ ትልቅ የኢኮኖሚ ድቀት ና ውድመት ነው።

□ ለ Great Depression መፈጠር እንደ ምክንያት የሚቀርቡት ነገሮች ፤ የ ምርት ገበያ መቀዛቀዝ ፥ በ ቀረጥ ምክንያት የአለም ንግድ መቀዛቀዝ ፥ የመንግስታት ፖሊሲ ፥ የባንኮች መክሰር ፥ የገንዘብ አቅርቦት ማነስ እንደ ምክንያት ይጠቀሳሉ።

□ ታዲያ Hegemonic Stability Theory(HST) በዋናነት ስለዚህ Great Depression ያነሳል። □ HST በ Great Depression(በ ታላቁ የኢኮኖሚ ድቀት) ጉዳይ ምን አለብዎታል።

□ የHST መሰረታዊ ሀሳብ ፦ እ.ኤ.አ. በ1920ዎቹ እና 1930ዎቹ አውሮፓን እና አብዛኛው የአለምን ክፍል ለከፋ የኢኮኖሚ ችግር የዳረገው ታላቁ የኢኮኖሚ ድቀት(Great Depression) መንስኤው ፈቃደኛ ሁኖ ሀላፊነት ወስዶ የአለምን ኢኮኖሚ የሚቆጣር ዕውነተኛ ና ልባዊ ልዕለ ሀያል ወይም የበላይ አካል/ሀገር (Benevolent Hegmon) አለመኖሩ ነው።

□ ስለዚህ የ HST ዋና ሀሳብ ፤ ሀላፊነት ወስዶ የአለምን ኢኮኖሚ የሚቆጣጠር ፈቃደኛ ፥ ዕውነተኛ ፥ ልባዊ ፥ አቅም ያለው ልዕለ ሀያል ወይም የበላይ አካል/ሀገር (Benevolent hegmon) አለመኖሩ ፤ ታላቁ የኢኮኖሚ ድቀት(Great Depression) እንዲፈጠር ሁኗል።

□ Benevolent Hegmon ማለት ሀላፊነት ወስዶ የአለምን ኢኮኖሚ የሚቆጣጠር ፈቃደኛ ፥ ዕውነተኛ ፥ ልባዊ ፥ አቅም ያለው ልዕለ ሀያል ወይም የበላይ አካል/ሀገር ማለት ነው።

□ ይህ ማለት ደግሞ አቅም ያለው የበላይ የሆነ ሀገር(dominant state/hegemonic) በፍቃደኝነት እንደ ዓለም አቀፍ አበዳሪ እና እንደ ተጠቃሚም በመሆን በአጠቃላይ ለዓለም አቀፉ ኢኮኖሚያዊ ስርዓት የተመቻቸ(ከክፉ ፉክክር የፀዳ) አሠራር እንዲኖር ኃላፊነት መወሰድ መቻል ነው። ነገር ግን እንደ HST አመለካከት በወቅቱ ይህንን ሀላፊነት የወሰደ የለም ፤ ሀገራት እርስ በርሳቸው በኢኮኖሚው ከመፍካከር በዘለለ ሀገራቱን ሊያስማማ የሚችል ፈቃደኛ ና ልባዊ ሀያል ሀገር ባለመኖሩ Great Depression እንዲፈጠር ሁኗል። በወቅቱ ይህ የኢኮኖሚ ድቀት ሲያጋጥም ፤ አቅም ያለው ሀገር(hegemonic state) ልባዊ ሁኖ ሀላፊነት ወስዶ እንደ መጨረሻ አማራጭ ሁኖ ለተጎዱ ሀገራት ብድር ቢያበድር ይህ ድቀት አይፈጠርም ነበር።(acting as an international lender of last resort).

□ ለምሳሌ በክላሳችሁ Representative(Rep) ይመረጣል አይደል። ሪፑ መሪ ነው ተቆጣጣሪ ነው። ዋና ስራውም ትምህርቱ በአግባቡ እንዲሳለጥ በተማሪዎች ና በመመህራኖች መካከል ድልድይ ሁኖ ያገለግላል። የአለም አቀፉ ኢኮኖሚም ልክ እንደ ሪፑ አይነት አንድ ዕውነተኛ ልባዊ መሪ አለመኖሩ ነው ለ Great Depression መንስኤው እንደ HST አመለካከት። በወቅቱ Great Britain ከሌሎች ሀገራት የተሻለ አቅም ያላት ሀገር(hegemonic state) ነበረች። ነገር ግን አለም አቀፉን ስርአት መቆጣጠር አልቻለችም ነበር። ከዚህ በመቀጠል ሀያል ሁኔታ ብቅ ያለቿው USA ም ብትሆን አለምአቀፉን ስርአት እንዴት መምራት እንዳለባት ገና አላወቅበችም ነበር።

#Global

□ During its explanatory power to the Great Depression, HST has thus influenced the establishment

of the Bretton Woods institutions (IMF and WB)- both being the products of American power and influence. On this point, it is specifically worth noting that Great Britain was given an important role to play but British interests and desires were clearly secondary. U.S. dominance was manifested, in particular, by the adoption of the U.S. blueprint for the IMF.

□ ታላቁ የኢኮኖሚ ድቀት ለመፈጠሩ መንስኤው አለም አቀፉን የኢኮኖሚ ስርአት የሚመራ የበላይ አካል/ተቋም/ሀገር አለመኖሩ ነው ብሏል HST። ይህንን የተገነዘቡ አካላት ፤ ብሬተን ውድስ በመባል የሚጠሩትን IMF ና WB የተባሉ አለም አቀፍ የኢኮኖሚ ተቋማትን መሰረቱ። ስለዚህ ለ IMF ና WB ተቋማት መመስረት ፤ HST ትልቅ አስተዋፅኦ ወይም ተፅዕኖ አድርጓል።

□ በርግጥ ሁለቱም ተቋማት ማለትም IMF ና WB የአሜሪካ ሃይል እና ተፅእኖ ውጤቶች ናቸው ፤ ማለትም እነዚህ ተቋማት በዋናነት የሚንቀሳቀሱት በአሜሪካ ፈላጭ ቆራጭነት ነው ማለትም የአሜሪካን ጥቅም ና ፍላጎት ባስቀደመ መልኩ ነው የሚንቀሳቀሱት። በርግጥ በእነዚህ ተቋማት ላይ ታላቋ ብሪታንያ ትልቅ ሚና ተሰጥቷል ነገር ግን የብሪታንያ ፍላጎቶች እና ጥቅሞች በግልጽ ሁለተኛ ደረጃ እንደነበሩ ልብ ሊባል የሚገባው ጉዳይ ነው። በእነዚህ ድርጅቶች ላይ የ USA የበላይነት የተገለጠው በተለይ ፤ USA የ IMF ንድፍ በመንደፍ ና በማፅደቅ ነው። □ ስለዚህ የድርጅቱ አሰራር የተነደፈው በ አሜሪካ ከሆነ ፤ የአሜሪካን ፍላጎት ና ጥቅም ማስቀደሙ ግልፅ ነው።

□ IMF - International Monetary Fund ማለት ሲሆን አለም አቀፍ አበዳሪ የገንዘብ ተቋም ነው። በሰሜኑ ኢትዮጵያ በተካሄደው የርስ በርስ ጦርነት ምክንያት ይህ ድርጅት ለኢትዮጵያ ሲሰጥ የነበረውን ገንዘብ መስጠት አቁሟል። □ለምን ይመስላችኋል□□ ለአንዲት ሀገር በተለይ እንደኛ ያሉ ድህ ሀገራት አሜሪካ መንጋጋ ውስጥ መግባት ና ስጋ አንበሳ መንጋጋ ውስጥ መግባት ነው። □እምሽክ ያደርጉሀል። □ የ ብልፅግና መንግስት የዲፕሎማሲ ችግር ነው።

□ WB - World Bank ማለት ሲሆን የአለም ባንክ ነው። ወደፊት ስለነዚህ በስፋት እንማራቸዋለን።

□ ስለ HST ይህን ካየን በቂ ነው ፤ አሁን ደግሞ ስለ Structuralism እንማር።

□ 2) Structuralism

□ Structuralism : is a variant of the Marxist perspective and starts analysis from a practical diagnosis of the specific structural problems of the international liberal capitalist economic system whose main feature is centre-periphery (dependency) relationship between the Global North and the Global South which permanently resulted in an unequal (trade and investment) exchange.

Structuralism ሌላኛው የ Marxism theory ነው ፤ ተመሳሳይ ናቸው በፅንሰ ሀሳብ ደረጃ መሰረታዊ ልዩነት የላቸውም። □ አልሸሹም ዘወር አሉ ነው ነገሩ።

□ Structuralism የአለም አቀፉን የ ካፒታሊዝም ኢኮኖሚ መዋቅራዊ ችግር ላይ ተግባራዊ ምርመራ(practical diagnosis) ምርመራ ከማድረግ ይጀምራል። እንደ Structuralism ምርመራ መሰረት የ Capitalism ችግር□

□ Capitalism ስርአት በ ሀብታም ና በድህ ሀገራት መካከል የጥገኝነት(መሀል - ዳር) ግንኙነት የፈጠረ ስርአት ነው።

□ ሀብታም ሀገራት Global North ተብለው ይጠራሉ።

□ ድህ ሀገራት ደግሞ Global South ተብለው ይጠራሉ።

□ መሀል-ዳር(center-periphery) ማለት ደግሞ አንዱ በይ አንዱ ተመልካች ማለት ነው።

□ እንደ Structralism እሳቤ ፤ የ ካፒታሊዝም ስርአት አንዳንዱን ሀገር ሀብታም(በይ) ፤ ሌላውን ሀገር ደግሞ ድህ(ተመልካች) በማድረግ ፤ ድህ ሀገራት በሀብታም ሀገራት ጥገኛ እንዲሆኑ በማድረግ በሀብታም ና ድህ ሀገራት መካከል የጥገኝነት ግንኙነት እንዲፈጠር ያደረገ ስርአት ነው።

□ ይህ የጥገኝነት ግንኙነት ደግሞ በሀብታም ና በድህ ሀገራት መካከል ኢ-ፍትህዊ ና እኩል ያልሆነ የንግድ ና የኢንቨስትመንት ልውውጥ እንዲኖር አድርጓል።

□ እኩል ያልሆነ የንግድ ልውውጥ ማለት ፥ ድህ ሀገራት በብዙ ቀረጥ ፣ ኮታ ና ታሪፍ ምርቶችን ከ ሀብታም ሀገራት ያስገባሉ በአንፃሩ ደግሞ ድህ ሀገራት ወደ ሀብታም ሀገራት የሚልኳቸው ምርቶች በጣም ትንሽ ነው □ ዶላር ኮ የሚወደድብን በዚህ ምክንያት ነው። አንዲት ሀብታም ሀገር ወደ አንዲት ድህ ሀገር 100 ምርቶቿን ብትልክ ፤ በአንፃሩ ግን ያቺ ድህ ሁለት/ሶስት ምርቷን ወደዛች ሀብታም ሀገር ትልካለች(ያልተመጣጠነ/እኩል ያልሆነ የንግድ ልውውጥ ማለት ይህ ነው)። ይህ እንዲሆን ደግሞ ያደረገው የ ካፒታሊዝም ስርአት ነው።

□ ያልተመጣጠነ የ ኢንቨስትመንት ልውውጥ ማለት ደግሞ ሀብታም ሀገራት ድህ ሀገራት ላይ ብዙ ኢንቨስት ያደርጋሉ □ ብር ስላላቸው። የድህ ሀገራትን የተፈጥሮ ሀብት ተጠቅመው ድህ ሀገራት ላይ ፋብሪካ ገንብተው ድርጅት አቋቁመው የሚያተርፉትን ምርት ወደ ሀገራቸው ይልካሉ□። በአንፃሩ ግን ድህ ሀገራት ፤ ሀብታም ሀገራት ላይ ኢንቨስት ማድረግ አይችሉም ቢያደርጉም ኢምንት ነው(እኩል ያልሆነ የኢንቨስትመንት ልውውጥ ማለት ይህ ነው)። ይህ እንዲሆን ያደረገው የ ካፒታሊዝም ስርአት ነው። ☹ □ እኔ አይደለሁም ያልኩት Structuremalism ነው ያለው ፤ በርግጥ እውነት ነው። ስለዚህ ድህ ሀገራት በሀብታም ሀገራት ጥገኛ ሆኑ ማለት ነው።

☹ □ አንድ ምሳሌ ልስጣችሁ ፤ አንድ የተቸገረ ብር የሌለው ሰው ልጆቹን ማብላት ያልቻለ ሰው ፤ ያለውን ሀብት(ስልክም ልብስም ወርቅም ይሁን ወዘተ) በትንሽ ብር ሽጦም ቢሆን ለጊዜው ችግሩ እንዲቀረፍለት ያደርጋል። የተቸገረውን ሰው በ ድህ ሀገራት እንወክለው። ከተቸገረው ሰው ስልክ ፥ ልብስ ፥ ወርቅ በትንሽ ብር የገዛው ደግሞ በ ሀብታም ሀገራት እንወክለው።

□ አያችሁ አ ሀብታም ሀገራት የተቸገሩ ድህ ሀገራትን ብር ና ዕርዳታ እየሰጡ የድህ ሀገራትን ዕንቁ ተፈጥሯዊ ሀብት ና የሰው ሀብት ይመዘብራሉ ፤ ስለዚህ እኩል ልውውጥ የለም።□ ቻይና ቀላል መዘበረችን እንደ።

□ ተመልከቱማ ፈጣሪ ያሳያችሁ ፤ □ ሀብታም ሀገራት ኮ በኛ ድህ ሀገራት ላይ ዕቃቃ ነው የሚጫወቱብን። እንዴት በሉኝ□□ኅሽ ይኸውላችሁ□

□ ሀብታም ሀገራት ለ ድህ ሀገራት ረብጣ ቢሊዮን ዶላር ብድር ያበድራሉ ፤ ረብጣ ቢሊዮን ዶላር ይሰጣሉ።

#Global

□ ከዛ እኛ ደግሞ ባበደሩን ዶላር ፤ የነሱን ዕቃ ገዝተን ወደ ሀገር ውስጥ እናስገባለን። □ ♂አያችሁ አ እነሱ ዶላር ያበድሩናል ፤ ባበደሩን ዶላር የነሱን ዕቃ እንገዛለን። የምንጠቀማቸው አብዛሀኞቹ ዕቃዎች ከምትፅፉበት ስኪብሩቶ እስከ የምትውጡት ፓራስታሞል በዶላር ከውጭ የተገዛ ነው።

□ ስለዚህ ድሀ ሀገራት በ ሀብታም ሀገራት ጥገኛ እንዲሆኑ የሚያደርጋቸው ስርአት የካፒታሊዝም ስርአት ነው ብሎ Structuralism ይቃወማል። ስለ Capitalism ቻፕተር 1 ላይ ስለተማርን ከዚህ መድገም አይጠበቅብንም።

□ The perspective is also known as the "Prebisch-Singer thesis" (named after its Latin American proponents Presbish and Singer) and it advocates for a new pattern of development based on industrialization via import substitution based on protectionist policies.

□ During the 1950s, this Latin American model spread to other countries in Asia and Africa and then the domestic promotion of manufacturing over agricultural and other types of primary production became a central objective in many development plans.

□ Structuralism በሌላ ስሙ "Prebisch-Singer thesis" በመባል ይጠራል። Prebisch ና Singer ከተባሉ ሁለቱ የላቲን አሜሪካ የ Structuralism አቀንቃኞች ስም የተወሰደ ነው።

□ Prebisch ና Singer የተባሉ ሁለቱ ላቲን አሜሪካውያን ወይም Prebisch-Singer thesis(structuralism) ፤ ድሀ ሀገራት ከ ሀብታም ሀገራት ምርቶችን import በማድረግ ጥገኛ እንዳይሆኑ ፤ ድሀ ሀገራት ከውጭ ሀገር የሚያስገቧቸውን ምርቶች(imported) ፥ ራሳቸው ድሀ ሀገራት የራሳቸውን ኢንዱስትሪ አቋቁመው እነዛን ምርቶች የማምረት አዲስ ኢንዱስትሪ መር ፖሊሲን አስተዋውቋል። ይህ ከውጭ በሚገቡ ዕቃዎች ምትክ ፤ ራሳቸው ድሀ ሀገራት በኢንዱስትሪ መር ዕቃዎችን የማምረት ፖሊሲ Protectionist Policy ይባላል። □መከላከል(protect) ማድረግ ነው ማለትም import የሚሆኑ ዕቃዎችን እንዳይገቡ መከላከል ነው። እንዴት? import የሚያደርጉ ሀገራት ምርቶችን ራሳቸው በማምረት። ይህ ፖሊሲ በመጀመሪያ በላቲን አሜሪካ ሀገሮች ላይ ተግባራዊ ሆነ።

□ በ 1950 ዎቹ ይህ የላቲን አሜሪካ ፖሊሲ(ሞዴል) ወደ ሌሎች የ ኢስያ ና አፍሪካ ሀገራት ተዛመተ ተስፋፋ ተግባራዊ ሆነ። በዚህም ረገድ ፤ ድሀ ሀገራት ግብርና ና ሌሎች የመጀመሪያ ደረጃ ምርትን በመጠቀም በራሳቸው ማምረት(Domestic production) በብዙ የልማት ዕቅዶች ውስጥ ዋና ግብ ሆነ።

□ በአጭሩ Structuralism የሚለው ፤ የካፒታሊዝም ስርአት ድሀ ሀገራት ና ሀብታም እንዲፈጠሩ አድርጓል ፤ በዚህም ድሀ ሀገራት በሀብታም ጥገኛ እንዲሆኑ አድርጓል ፤ በሀብታም ና ድሀ ሀገራት መካከል እኩል ያልሆነ የንግድ ና የኢንቨስትመንት ልውውጥ አለ።

□ ስለዚህ ድሀ ሀገራት ከዚህ ጥገኝነት ለመላቀቅ ፤ ከሀብታም ሀገራት የሚያስገቧቸውን ምርቶች በራሳቸው ማምረት አለባቸው የሚል ፖሊሲ structuralism አወጣ። ይህ ፖሊሲ Protectionalist policy ይባላል።

□ ስለ Structuralism ይህን ካየን በቂ ነው ፤ አሁን ደግሞ ስለ Developmental State Approach እንማር።

□ 3) Developmental State Approach.

□ Realizing the failure of neo-liberal development paradigm (in the 1980's) in solving economic problems in developing countries, various writers suggested the developmental state development paradigm as an alternative development paradigm.

ስለ Neo-liberal የ ኢኮኖሚ ስርአት እዚጋ ማስተማር አይጠበቅብኝም። ለዕውቀት ከፈላጋችሁት አንብቡት ፤ ☺
□ Neo-liberal የሚለው የኢኮኖሚ ስርአቱ ነፃ መሆን አለበት ፤ በኢኮኖሚው ውስጥ መንግስት ጣልቃ መግባት የለበትም። ይህ የ Neo-liberal እሳቤ ምንም እንኳን በማደግ ላይ ያሉ ሀገራት ላይ ቢተገብርም ፤ በማደግ ላይ ያሉ ሀገራት(Developing countries)ን የኢኮኖሚ ችግር መቅረፍ አልቻለም ማለትም ማደግ አልቻሉም።□

□ የ Neo-liberal የኢኮኖሚ ስርአት በማደግ ላይ ያሉ አገሮችን ኢኮኖሚያዊ ችግሮች መፍታት አለመቻሉን የተገነዘቡት የተለያዩ ጸሃፊዎች Developmental State Approach ን እንደ አማራጭ የዕድገት የልማት ፥ የዕድገት ዘዴ አቅርበዋል። Developmental State Approach ምን ማለት ነው□

□ The concept of the developmental state is a variant of mercantilism and it advocates for the robust role of the state in the process of structural transformation.

□ Developmental State Approach ከ Mercantilism ጋ በጣም ተቀራራቢ ሀሳብ ያንፀባርቃል። እንደውም Developmental State Approach ሌላኛው የ Mercantilism theory ነው ይባላል። □ስለ Mercantilism ባለፈው ተምረናል። አሁን ደግሞ Developmental State Approach ምን እንደሚል እንማር። ከ Mercantilism ጋርም እንዴት እንደሚቀራረቡ በዛውም ማነፃፀር ትችላላችሁ።

□The term developmental state thus refers to a state that intervenes and guides the direction and pace of economic development.

□ Developmental State Approach የሚለው ፤ መንግስት በሀገሪቱ ኢኮኖሚ ውስጥ ጣልቃ መግባት አለበት እንዲሁም የኢኮኖሚ ዕድገቱን አቅጣጫ መምራት አለበት። በአጭሩ Developmental State Approach የሚለው በአንዲት ሀገር ኢኮኖሚ ውስጥ መንግስት ጣልቃ መግባት ና ኢኮኖሚውን መምራት አለበት። ይህንን የሚከተሉ ሀገራት ደግሞ Developmental state ይባላሉ። በተለይ እነ ጃፓን በዚህ ይታወቃሉ።

#Global

□ Developmental State Approach ን የሚከተሉ ሀገሮች Developmental State ይባላሉ። ታዲያ የነዚህ ሀገራት ማለትም Developmental State መገለጫቸው/ባህሪያቸው ምንድን ነው□ይኸው□

Some of the core features of developmental state include;

1) □ Strong interventionism: Intervention here does not imply heavy use of public ownership enterprise or resources but state's willingness and ability to use a set of instruments such as tax credits, subsidies, import controls, export promotion, and targeted and direct financial and credit policies instruments that belong to the realm of industrial, trade, and financial policy.

□ 1ኛ) Developmental state ን የሚከተሉ ሀገራት ፤ መንግስት በኢኮኖሚው ውስጥ ጠንካራ ጣልባብነት(Strong interventionism) አለው። ምን ማለት ነው□እንደ Developmental State Approach ገለፃ መሰረት መንግስት በኢኮኖሚው ውስጥ ጠንካራ ጣልቃ ገብነት አለው ሲል ፤ Public ownership enterprise ወይም የህዝብ ንብረት የሆነ ተቋማት ላይ ለምሳሌ አየር መንገድ ፤ መብራት ሀይል ፤ በህብረተሰቡ የተቋቋመ ድርጅት/ፋብሪካ ወዘተን ይቆጣጠር አለአግባብ ይጠቀም ይገልገል ማለት አይደለም። ነገር ግን□

□ ግብርን በተመለከተ ፥ ድጋግዎች(subsidies) ን በተመለከተ ፥ ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ ምርቶች ላይ ቁጥጥር በማድረግ ፥ ወደ ውጭ ሀገር የሚላኩ ምርቶችን ከማስተዋወቅ አንፃር ፥ መንግስት በነዚህ ጉዳዮች ጣልቃ ይገባል ፤ እንዲሁም በ ኢንዱስትሪው ፤ በንግድ ና በፋይናንስ ዘርፍ የታለመለት(targeted) ፥ ቀጥተኛ የፋይናንስ ና የብድር ፖሊሲዎችን ያወጣል ያስፈፅማል ፤ ይህ ነው Strong interventionalism የሚባለው።

2)□ Existence of bureaucratic apparatus to efficiently and effectively implement the planned process of development.

□ መቼም አንዲት ሀገር የዕድገት ዕቅድ ማውጣቷ የማይቀር ነው። ታዲያ Developmental State ቶች ፤ የታቀደውን የእድገት ሂደት በብቃት እና በውጤታማነት ለመተግበር የቢሮክራሲያዊ መሳሪያዎች(Bureaucratic apparatus) አሏቸው።

☞ □ Bureaucratic apparatus ማለት የልማት ዕቅዱን የመምራት ና የመቆጣጠር ስርአት(system) ማለት ነው።

3)□ Existence of active participation and response of the private sector to state intervention.

□ Private Sector ማለት በግል ባለሀብቶች የሚንቀሳቀሱ ትላልቅ ድርጅቶች ማለት ነው። □ ሳፋሪኮም አንዱ ምሳሌ ነው። □ ቴሌን ያክል ትልቅ ተቋም ለግል ባለሀብት መሸጥ ግን ጥሩ ነው።

□ ታዲያ Developmental approach የሚከተሉ ሀገራት ፤ በግል ባለሀብቶች የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶች(private sector) ላይ መንግስት ቁጥጥር በማድረግ ንቁ ተሳትፎ አለው።

4)□ Regime legitimacy built on development results that ensured the benefits of development are equitably shared and consequently the population is actively engaged in the process of formulating and executing common national project of development....etc.

□ በ ኢኮኖሚያው ዕድገት ላይ የመንግስትን ጣልቃ ገብነት የሚቀበሉ ሀገራት(Developmental States) ፤ ሁሉም ዜጎች በዕድገቱ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ያደርጋል በዚህም ምክንያት ዜጎች ትላልቅ ሀገራዊ የልማት ፕሮጀክቶች ን

በመወጠን ና በማስፈጸም ንቁ ተሳትፎ ያደርጋሉ። □ ተጠቃሚ ከሆኑ የባይተዋርነት ስሜት አይሰማቸውም። ስለዚህ ንቁ ተሳትፎ ያደርጋሉ።

☞ □ ስለ HST, Structuralism ና Developmental State ይህን ካየን በቂ ነው።

□ HST Theory ና Mercantilism የሚያመሳስላቸው ምንድን ነው□

□ Developmental State Approach ና Mercantilism የሚያመሳስላቸው ምንድን ነው□

□ በኢኮኖሚው ውስጥ የመንግስትን ጣልቃ ገብነት ስለሚደግፉ ነው።

□ Structuralism ለምን የ Liberal Capitalism ጠላት ሆኖ ብቅ አለ□

□ #Global Trends.

□ Chapter Four.

□ Globalization and regionalism.

□ ሰላም ፤ Final ብዙ ግቢዎች ልትጀምሩ በመሆኑ በቻልነው መጠን በፍጥነት ኮርሶችን ለመጨርስ እንሞክራለን ። ዛሬ Global Trend Unit 4 እንጀምራለን። ቻፕተር 3 ን እስከ ተወሰነ ፓርት ተምረናል ፤ ቻፕተር 3 አብዛህኛው ግቢ አሳይመንት ስለሆነ የሚሰጠው እንዲሁም ወሬ ስለሆነ ቲቶርያል ለመስራት አይመችም። ስለዚህ ቻፕተር 4 ፋይናል ስለምትፈተኑት እሱን እንማራለን።

□ መቼም Globalization ምንድነው የሚለውን ታውቃላችሁ ? ግን አይገርምም ...ያለ Globalization የፈላስፋው አሾ አለምን የፈተኑ ጥያቄዎቹ ዝም ብለው እሱ አዕምሮ ውስጥ ብቻ የሚቀሩ ነበር የሚሆኑት ? Andrew Tate ኮ እንዴት እንደሚያስብ አናቅም ነበርጃንሆይ ኮ ምኑም እኛን በማይመስለው ሰውዬ ሌንን እና ማርክስ ሀሳብ ከዙፋን አይወርዱም □ ...አስባቹሃታል ግን ዶላንድ ትራንፕ ስለደበራቸው ብቻ9 አመት የሰራነውን ግድብ በሚሳኤል (እንዴ ቀልድ □).....ግብረሰዶማዊያን (እናታቸውን እና)..በ20 አመት ብቻ አለምን

አያጥለቀልቋትም ነበር ፤ □ አሁን የምታነበበትም Smartphone የGlobalization ውጤት ነው ። ብታምኑም ባታምኑም አለማቀፋዊነት (Globalization) ሌላ ታሪክ ውስጥ ገብቷል...እረ ወላ ሰምጧል □!

□ የአለም Political ,Social ,Economical ጉዳዮችን በቅርብ 20 አመታት እንደ Globalization እና Regionalism ያመሰ ፥ ተፅዕኖ የፈጠረ ነገር የለም ። እኛም በዚህ Unit ስለ ሁለቱ ትልልቅ የአለም ሁነቶች በጥልቀት እናያለን ...ማለትም አንዳቸው ከአንዳቸው ያላቸው ትስስር አልፎም የአለም ነገ እጣፋንታ.....Globalization ጠቃሚ ነው ?ባህላችንን እምነታችንን እየነጠቀን አይደለም ወይ ? እንዴት አድርገን በጥሩ እንጠቀመውየተለያዩ ሀገራት የRegionalism አስተላለፍ እንዴት ነው □ የሚሉትን ከብዙ Scholars ዕይታ ጋር እናየዋለን ! □□.....ነቃ በሉ ፤ □

□ 4.1. Defining Globalization :

□ What is Globalization Mean ? ቆይ ይሄ Globalization (አለማቀፋዊነት) ምን ማለት ነው □ እንዴት ይተረጎማል ?

□ Globalization can be defined as a multidimensional (መልክ ብዙ ሂደት) process , Which Affect Our each and Every single Action)...ሞጅላቹሁ ላይ ጥሩ የGlobalzition ትርጓሜ ተቀምጧል!!

□ Globalization Can Defined by 4 Main characters : (አለማቀፋዊነት 4 ትላልቅ መገለጫዎች አሉት.....አንድ በአንድ እንመልከት...ተከተሉኝ!!)

□ 1.Globalization stretching of social and political activities across state (political) frontiers(ድንበር) so that events, decisions, and activities in one part of the world come to have significance for individuals and communities in other parts of the world.

□ የሰዎችም ሆነ የመንግስታት ውሳኔ ያለው ተፅዕኖን ተለጥጦ ድንበር አልባ አድርጎታል...ሁለት ሰማቸውን የማላቃቸው ሀገራት ጦርነት ላይ ብቻ ስለሆነ ...እኔ ጋ ኑሮ 7% ውድነት ያሳያልየትግራይ ጦርነት በመነሳቱ ምክንያት እኔ ደሃው ከምሽቱ 1 ሰዓት በኋላ አትንቀሳቀስ እባላለሁ ፥ ሱቄን እዘጋለሁ ! ...ስለዚህም እንደድሮ (20 አመት በፊት)አሜሪካ የምትወስነው ጉዳይ ለአሜሪካዋዊን ብቻ ሳይሆን አለምን የሚቀይር ነገር ይዞ ይመጣል.....በቅርቡ የእግርኳስ ክስተት የነበረው ፈርጡ ፔሌ በመሞቱ/በማረፉ ምክንያት ብቻ ሁሉም ሀገራት

በተጨማሪም ስም ኳስሜዳ እንዲሰይሙ ታዟል...አያቸው አይደል የሆነ ሀገራት ላይ የሚፈጠር ሁኔታ፣ ድርጊት እና ውሳኔ እኛንም ኑሮ የሚነካ ጉዳይ አድርጎታልየአለምን ሁኔታ እና ውሳኔዎች ለሆኑ የተወሰኑ ሰዎች እና ህዝቦች የተወሰኑ (የተደረጉ ብቻ) ከመሆን አልፎ ድንበር አልባ ሆነዋል.....ወይ ግሎባላይዜሽን።

□ 2.It Promote intensification or the growing magnitude of interconnectedness in almost every aspect of social existence from the economic to the ecological, the spread of HIV-AIDS, from the intensification of world trade to the spread of different weapons;

☞ □እርስበርስ ያለን ትስስር እጁን አድጓል ፥ ዘመናል ፥ አንዳንች ያለ አንዳችን መቀጥል እስካይቻልን ...ተቆላልፈናልኢትዮጵያ ከጅቡቲ ጋር ባትሰማማና ወደብ መጠቋም ብታቆም....የለበስከው የቻይና ጅንሰ ካንተ አይደርስም ። ምታጌጭበት Human hair ከህንድ የመምጣቱ ሚስጥር የጋራ ትስስራችን ነው ። በአለምአቀፋዊ እሳቤ መሰረት ..ከየትኛውም አለም ጥሩን መውሰድ እና ለአለም ጥረውን ማቅረብ ላንለያይ ተሳስረናል ...ለዛም ነው ቡና ለአለም እየሸጥን በቢሊዮን ዶላሮች ወደካዝና የምናስገባውCovid 19 እኮ ከቻይና ወደ አሜሪካ ለመግባት 3 ቀን ነው የፈጀበት(ድሮ ቢሆን ጀለስ በእግሩ ቢሆን ኖሮ 3 አመት ላይበቃው...ይችል ነበር ...□□).....በቃ ላንለያይ ተሳስረናል.....ቢዝነሳችን ፥ ትምህርታችን ፥ ፍላጎቶቻችን ተሳስሮ ተሰናስን...እርስበርስ ተቆላልፈን ነው ያለነው ወገን□።

□ 3. accelerating pace(ፍጥነት) of global interactions and process as the evolution of worldwide systems of transport and communication increases the rapidity of or velocity with which ideas, news, goods, information, capital and technology move around the world.

☞ □አለም አንድ መንደር ሆናለች ...ጠዋት...ሲቬልስ ማታ France ለሊት አረብ ኤምሬትስ.....መከሰት ዛሬ ብርቅ አይደለም(በአባቶቻችን ዘመን እኮ ይሄ ሁሉ ሀገር በዕድሜ ዘመን በሞላ ራሱ መሄድ ከባድ ነው...እንኳን በቀናት ውስጥ □□)

☞ □የ Transport and communication ዕድገቱ እጅግ በጣም መጥቋል....ሰው ዛሬ ቤቱ ብርኪናፋሶ ቁጭ ብሎ ...ኢትዮጵያውያን ያታግላል ፥ ያሳምፃል፥ ያፈሳፍላል ...ሰው Instagram ላይ ዕቃዎቹን አሳይቶ ከጅንካ እስከ አሜሪካ ይሸጣልወቶታድብቻ ዜናዎች ፥ መረጃዎች ፥ ገንዘቦች ከአለም አንድ ጫፍ ወደሌላ ጫፍ የሚዘዋወሩበት ፍጥነት ያስደንቃል ። ብሎም ሰዎች በአንዲት ትንሽ መንደር የሚኖሩ ያክል እርስበርስ የሚኖሩ ፥ ድንበር የማያግዳቸው ሆነዋል! አትገረምም □

#Global

□ 4.growing extensity, intensity, and velocity of global interaction is associated with a deepening enmeshment of the local and global insofar as the local events may come to have global consequences and global events may come to have serious local consequences creating a growing collective awareness of the world as shared social space, i.e. Globalism .

□ ሰዎች እርስበርስ ከመቀራረባችን...ተራርቀን አንድ ከመሆናችን የተነሳ ...አንዳችን ለአንዳችን መወገን መቆርቆር ጀምረናች...የቀበሌ ጉዳዮች ወደ ሀገር አልፎም አለማቀፋዊ ይዘት ይይዛሉ ...ደንበጫ ላይ የተፈጠረ የሁለት ግለሰቦች ፀብከሰዓት በኋላ መሃል ሽገር ላይ ሰልፍ ሲያወጣ ፤ ጎራ ይዞ ሲያጠዛጠዝ አይተናል.....የሜሲ እና ሮናልዶ ፎክክር ስንቶችን በቤተሰብ ደረጃ አፈናክቷል ፥ አጣልቷል □ በመሆኑም የኛ እንደ አለም እርስበእርስ መቀራረብ ...የቀበሌ(Local) ሁኔታችን አለማቀፋዊ (Global) ይዘት ያሰጣል በተቃራኒዋል Global ጉዳዮችም በቀበሌ መነቋቋሪያ ይሆናሉ ። ይሄም Globalism ወይም ራስን የአለም አንድ ዜጋ ማድረግ ፥ ምድርን ያለ ድንበር ያለ ጎራ እንደ ትንሽ መንደር መመልከት...ራስን እንደ አለማቀፋዊ ዜጋ መወከልን አምጥቷል ።

□ለፈተና የፏቸው ልትባሉ ስለምትችሉ...በድጋሜ ተመልከቱና ያዟቸው :

1. Stretching Decision , Event and Action influence To some Territory !
2. Promote People and state interconnection and interdependence ...!
- 3.Transport and communication are Which enhanced Globalization...!
- 4.Village become one small village which One event taken in some corner of Globe (Local Or Global) become International and National ...!

ሽምደድ አርጓት... ☺ □

□ ግን አስተውሉ ፤ Globalization ሀገራት የማያገኙት ፍፁም ገደብ አልባ አይደለም ዛሬም ድረስ ...የሰዎች ርቀት እና የሀገራት መልከዓ ምድር Globalization ላይ ተፅዕኖ አለው ። በእርግጥ ዛሬ አንድ የተፈፀመ ድርጊት የተፈፀመበት አይቀበርም አለም ሁሉ ያየዋል...አለማቀፋዊነት ያደረገው ነገር ነገሮችን ግዜ እና ቦታ የማይገድባቸው ድንበር ተሻጋሪ እንዲሆኑ ነው □ ።

□ Although geography and distance still matters it is nevertheless the case that globalization is synonymous with a process of time-space compression-literally meant that in the shrinking world events or actions no longer coincides with the place in which it takes place.

□ globalization embodies a process of deterritorialization, (ድንበር አልባነት) ...as social, political, and economic activities are increasingly stretched across the globe they become in a significant sense no longer organized solely according to territorial logic.

□ ለምሳሌ ጆርጅ ፍሎይድ ሚባለው ጥቁር አሜሪካዊ ቢፓሊስ እንደ እባብ ተቀጥቅጦ (ለካ ታፍኖ ነው □) ሲሞትአለም ሁሉ #Black_Lives_matter ሲል ተነቃንቋል ዛሬ አለም ለኢ ኢፍትሃዊነት በጋራ የሚታገሉ ህዝቦችን አፍርታለች።

አራዳ ከሆንክ ዛሬ የትም የአለም ክፍል ሄደህ ትሸቅላለህ Ride ጅቡቲ ገብቶ ...Beu deliveryታንዛኒያ ገንዘብ እየሰሩ ነው ...ከኢትዮጵያ የተነሱ ሀሳቦች እና ሰዎች ናቸው ። DSTV Ethiopian የኢትዮጵያ ድርጅት አይደለም...ግን ቢዝነስ በአማርኛ ፊልሞች ይሰራል...(እኛ ግን በሰለጠነ ዘመን የኛ ኬኛ እንባባላን...ቲሽ □)

□ But it doesn't mean territory and borders are now irrelevant but rather to acknowledge that under condition of globalization this relative significance, as constrains of social action and exercise of power, is declining.

□ ግን ማስተዋል ያለብን ነገር ዛሬም ከድሮ ባነሰ መልኩ ቢሆንም የሀገራት መኖር እና ድንበር ማበጀት....ተፅዕኖ አለው ጠቃሚሚ ነው□ ግን በዚ ከቀጠልን ሀገራት በሰዎች መሃካል ያለውን ግንኙነት መግታት ላይችሉ ነው ።

□ ግን የምር Globalization ይጠቅማል ? ደሃ ሀገራትን አይጎዳምቆይ Globalization ያመጣብን ጣጣ ምንድነው ?...አሁን Rophnana እና Beyonce እኩል ዕድል አላቸው ?...ውሸት ነው.....Western ባህል

እየጫነብን አይደል ዴ ?.-| ስለ Globalization ሰዎች የተለያዩ ነገር ነው የሚያስቡት የተለያዩ Scholars የተቃረነ ነገር ነው የሚያውሩት...እስቲ 3 የተለያዩ ግሩፖች ስለ Globalization የሚያስቡትን እንመልከት □ ግን እናንተ ምን ታስባላችሁ ?

There are three perspectives :-

- I. Hyper-globalists.
- II. Skeptics.
- III. Transformationalists.

Each perspective delivers a distinct response to the questions of :

- what is new about globalization ?
- What are its political consequences for sovereign statehood?

□ 3ቱንም እንማራቸው።

#Global

□ I. Hyper-globalists :

□ For the hyper-globalists, globalization today defines a new epoch in human history in which nation states become obsolete(ማብቃት) to regulate their economy and boundary.

□ ይሄኛው view Globalizationን ከፋኛ የሚወቅስና አለማችን አዲስ ወደሆነ ሀገራት በየከባቢያቸው ያሉትን የምጣኔ ሀብት እና ድንበር ቁጥጥር ማድረግ ያልቻሉበት ጊዜ ነው ይላል ።

□ This view of globalization privileges the economic over the political, the market over the state, and prefigures the decline of states. Advocates of this view argue that economic globalization is bringing about a de-nationalization/ de-territorialization of economies through the establishment of transitional networks of production, trade and finance.

□ እንደ Hyper Globalist Theory አስተሳሰብ መሰረት ከፓለቲካ ይልቅ አለም ላይ ተፅዕኖ እየፈጠረ ያለው ኢኮኖሚ ነው...ሰዎች እየተሳሰሩ ያሉት በገበያ እንጂ በሀገራት ገዢነት አይደለም እናም ሀገር የምንለው ፅንሰ ሀሳብ እየሞተ ነው ብሎ ይሟገታል ። ሰዎች በGood (ሸቀጥ), Capital and Ideas ንግድ ልውውጥ ምክንያት ድንበር አልባ እየሆኑ ነው ። de-nationalization የሆነ ድንበር ገበያ እና የገበያ ፍላጎት የሆነ ማህበረሰብ እየተፈጠረ ነው ብሎ ያምናል ! ሀገራት የንግድ /ሸቀጦች ልውውጥ ማዕከል ከመሆን ያለፈ የጋራ ግንኙነታቸውን በራሳቸው የሚወስኑበት ወቅት አብቅቷል.....! ሀገራት ድንበሮቻቸውን አልፈው ለሚደረጉ ልውውጦች ተቆጣጣሪ መሆን አልቻሉም ባይ ነው ።

□ Thus for the hyper globalists, the authority and legitimacy of states thereby is undermined as the national governments become increasingly unable to control the Tran boundary movements and flows of goods, services, ideas and different socio-economic activities inside their borders.

□ በተጨማሪም በHyper - Globalist ሀሳብ መሰረት አለም ላይ አሸናፊ እና ተሸናፊዎች ቡድን እና ጎራ ተፈጥሯል !... አሸናፊዎች(ቱጃሮች) ተሸናፊዎችን (መናጢዎችን) በእጅ አዙር እየገዙ ነው ...ኤሲያ እና አፍሪካ ሀገራት (south) እና ያደጉት ሀገራት እነ አሜሪካ መሃል (North) የሃይል ሚዛኑ እኩል አይደለም.....ያደጉት ሀገራት ደሃዎችን ይበልጥ እያቀነጨሩ ፥ እየበለፀጉ ሲሆን (ዘመናዊ ባርነት ተፈጥሯል ይላል)....Divisions of labour ተፈጥሯል ሰዎች ከደሃ ሀገራት ጉልበታቸውን ፥ እውቀታቸውን ፥ የተፈጥሮ ሀብታቸውን እጅጉን በትንሽ ክፍያ እየተቀሙ ነውይሄም ላደጉት ሀገራት ችግር ሆኗል !.....በነፃ ገበያ ፥ ያለ መንግስት ጣልቃ ና ድንበር ሳያገደው የተደረገው ትስስር መናጢዎችን (ደሃዎችን) ዋጋ እያስከፈለ ነው ☹ □ ይላል (...!)

□The competitive nature of the market would bring new economic class as winners and losers, hence this put a challenge for the state, especially welfare states, to helping those losers under the constraint of liberal market economy.

□ በጣም ደስ የሚለው ሀሳብ ደሞ አለም ወጥ /ያልተዘበራረቀ ባህል እየያዘች ነውሁሉም ሰው [ከሆኑ ሰዎች የተሰጠውን] ተመሳሳይ የኑሮ ዘዩ እየኖረ ነው...አለማቀፊዊነት ከሆነ ባህላችንን ሳንጥል ነው መተሳሰር ያለብን ሲል ይሞግታል !

□ Hyper-globalist further argue that globalization is imparting new liberal ideas and implant culture of modernization replacing the traditional culture having an impetus towards creating a new global order marked by uniform cultural values or way of life.

□ Hyper - Globalist ትንበያ መሰረተ ከአመታት በኋላ ጎጂም እና ዴንቨር አንድ ቋንቋ የሚያውሩ ሰዎች ፥ አንድ አስተሳሰብ ያላቸው ሰዎች....ኑሯቸው የተመሳሰለ ህዝቦች መሆናቸው አይቀርም ይላል ። ዛሬ ቴክሳስ እና አዲስ አበባ ቦሌ....የተሳሰሩትን እና ሚመሳሰሉትን ያክል ... ነገ አለም ሁሉ አንድ ይሆናሉ ይላል ። ይሄንንም ይቃወማል !

#Global

□ ግን እዚህ አስተውሉ □ በፈተና እንዳያሳስቷቸው ...□

□ Americanization ,Modernization And Globalization በጣም የተለያዩ ነገሮች ናቸው ።

□ Americanization (Westernization) : ማለት ሰዎች ላይ በግድም ይሁን በውድ አሜሪካዊ ዕሳቤ መጫን ነው !....በሙዚቃ በፊልሞችን በቴልቭዥን ሾዎቻቸውበልብሶቻችን አልፎም በሰጡን ዘመናዊ ኤሌክትሮኒክስ መገልጋታቸው...እነሱ ነገ እንዲሳካ የሚፈልጉትን ሲጭኑብን ነው ። የምዕራባዊያንን አነጋገር አለባበስ ወግ ባህል እምነት ስርዓት አልበኝነት ወደእኛ ሲጭኑ ማለት ነው ።

□ አንድ ሰው ሀገሩ ጊኒ ወይም ሲንጋፖር ተቀምጦ እምነት እና ማንነቱ ግን የምዕራባውያን ሲሆን ነው Westernized ሆነ ምንለው ፥ ዛሬ መሃል አዲስ አበባ ላይ አማርኛ ማውራት ከት/ት ቤት ያባርርራል ፤ ትውልዱ ከመላሸቁ የተነሳ ። ጢንዚዛ እና አህያ ምን እንደሆኑ በአማርኛ አያቅም □ ይሄ ሰዎችን በምዕራባዊውኑ ሀሳብ ማጥመቅ ነው ...Westernization ሚባለው ።

□ Modernization :(መዘመን) ይሄ ደግሞ አንድ ሰው ከኃላቀር አስተሳሰብ እና አድካሚ የአኗኗር ዘዬ ወደ ቀላል ምቹ ጤናማ ህይወት ሲያመራ ነው ።

□ ለምሳሌ ድሮ ሰዎች አንድን ሸቀጥ ለመሸጥ የግድ ሱቅ ሊኖራቸው ገድ ይላል ...ካልሆነም ከገዢ ጋር በአካል መገናኘት አለባቸው ዛሬ ዕድሜ ለሶሻል ሚዲያ የትም ሆነ የትኛው ሀገር ያለ ዕቃ በ አላይን ከፍለህ ቤትህ ድረስ ማስመጣት ትችላለህ □ መዘመን/መሰልጠን ይሄ ነው..!

□ ለምሳሌ በእሳት ምጣድ መጋገር እንዴት አድካሚ እንደነበር ሁላችንም እናውቃለን፤ ዘመናዊ የኤሌትሪክ ምጣድ ሲመጣ ደሞ በጣም ቀለለ ...ጨበሰሰች እዚህ እሳት በዛ የለ ቅብርጥሶ የለብዙ ነገሮች ቀለሉምነው እቴ እንጀራ መጋገሩ ያስቸግራል እና እንደ ፈረንጆች በርገር ብቻ ብንበላስ ብለን እንጀራን መተው ግን ባህልን እና ማንነትን መቀማት ነው።!

□ ዘመናዊነት ማለት የራስ የሆነ ነገርን ሳይጥሉ ማዘመን ነው...ዘንቢልን አቆንጅቶ መጠቀም እንጂ በፌስታል መተካት አይደለም ስልጣኔ አልያም ዘመናዊነት □ (አቤት ለሀገሬ ያለኝ ፍቅር ኮ □) ...ሰለጠንን ማለት አባቶቻችን ከበሬ እርሻ ወደ ዘመናዊ ቀላል መንገድ ማምጣት እንጂ ...አርሷደሩን ሁሉ ሞፈር አስጥሎ የባንክ ቤት ዘበኛ እና ሎተሪ አዟሪ ማድረግ አይደለም □

□ Globalization : (አለማቀፊዊነት) ደሞ አንድ የአለም ጫፍን ከሌላ ጫፍ ማስተሳሰር እና ማቆራኘት በግዜና በቦታ አለወሰን ነው ፤ Modernization የGlobalization አንዱ መገለጫ ነው ፤ Westernization ደሞ Globalization ያመጣብን ልጆቻችን የቀማ ጣጣ ነው !

□ ሶስቱን በደንብ ተረዱዎቻቸው ፤ ፈተና ላይ ሊያመጡት ይችላሉ።

□ ስናጠቃለው ፤ Hyper- Globalistዎች ሀገር የሚባለው ነገር ወደ መጥፋቱ ተቃርቧል ማለታቸውን እና ስለ Westernization እና Modernization አይተናል። አሁን ደግሞ ሁለተኛውን የ Globalization theory እንማር።

□ II. Skeptics

□ Skeptics የ Hyper - Globalistዎች ሀሳብ ተቃራኒ ሲሆን ፤ Globalization በሚወራለት ልክ ተፅዕኖ የሚያመጣ ነገር አይደለም ፤ ምንም አዲስ የተፈጠረ ነገር የለምስዎች/ሀገራት ድርም ተፈላልገው ይሻሻላሉ ፤ ይሸምታሉ ዛሬ ሰዎች እንደዛ ያደርጋሉ ! ሲጀምር ሀገር የሚባለው ነገር ቀርቷል የሚለው አይቀበለውም በእነሱ አስተሳሰብ የሀገር መንግስታት ካልፈለጉ መርፌ እንኳን በድንበራቸው አታልፍም ይላሉ !

□ The skeptics rejected the view of super- globalist as a myth, flawed and politically naïve since it fundamentally underestimate the enormous power of national governments to regulate international economic activities.

□ States are central actors and agents of globalization playing central role in shaping and regulating the economic activities including the Trans-boundary flows of ideas, goods and peoples.

□ Skeptics ሀሳብ አቀንቃኞች ሀገር የሚባለው ነገር ጠፍቷል የሚለውን ሀሳብ የመሃይማን ፓለቲካ ነው ፥ ተረት ተረት ነው ይላሉ ፥ እንደነሱ ሀሳብ ከሆነ አለም አንድ መንደር አልሆነችም ፥ እርስበርስ በሃያሉ አልተቆላለፍንም ፥ በቃ ሀገራት ከፈለጉ ይገበያያሉ ፥ ዛሬም State የአለም ስርዓትን መቆጣጠር ይችላሉ ፥ ገንዘብ ቁስ እና ሀሳብ ከአንድ የአለም ጥግ ወደሌላ መተላለፉም ቢኖርም እብዛም ተፅዕኖ የለውም ይላሉ !!

[Mechnaics ቲቸር ትዝ አለኝ .." ሳይንስ ከካዳ አያስተባብልም በፈጣጣው ነው " ብሎን ነበር □]

□ Also undermine the view that the world is interconnected and moving into a village where by there exists a free flow of goods and services, investment and circulation of money from one corner of the world in to another.

□ ለእነዚህ ፕሮፌሰሮች ፥ Globalization ማለት International ወይም Regionalization (በሆነ መልክዓ ምድር ጎራ መክፈል) ነው ። በእነሱ አስተሳሰብ አለም አይደለም እየተሳሰረ ያለው የሆነ የሆነ ጎራ ነው ። Eroupe UINON ሀገራት ተሰባስበው ይጠቃቀማሉArbian League ተፈቃቅደው ይጠቃቀማሉ ፥ የአፍሪካ ቀንዶች በቀይ ባህር ይተባበራሉ እንጂ ...አለም ሁሉ አልተሳሰረምከGlobal ትስስሩ ይልጥ ክልላዊው ይበልጣል ይላሉ ! [ቡርኪናፋሶ እና ኢትዮጵያ በምን ተሳሰሩ እስቲ ? ሲጀመር ይተዋወቃሉ □....አለም አልተሳሰረችም ተረት ነው ...ሚፈላለጉ ቡድኖች ተፈቃቅደው ነው የተቆላለፉት እንጂ አለም አንድ መንደር አልሆነችም ባይ ናቸው !]

For them, the so called globalization is not more than regionalization that It have seen more interconnectedness at regional level lesser than at the global level.

For that matter, Skeptics argues that there is no free flow of goods, resources, technology and finance at the global level; instead we have regional based globalization. In this regard, it has become evident that the Western region is more intergraded and globalized than the other part of the world such as Africa and Asia.

□ የምር እኩል ተሳስረን ከሆነ አፍሪካ ያለችበት ድህነት ካደጉት ሀገራት አንፃር ዜሮ ለምን ሆነ ? እውነቱ እናውራ ካልን Globalization ላላደጉት ሀገራት ያላቸውን የተፈጥሮ ሀብት መቀማያ እንጂ የሚጠቅማቸው ነገር አይደለም።

#Global

□ እስቲ የትኛው ቢዝነስ ነው ከአፍሪካ ተነስቶ አለምን የተቆጣጠረው ? ፕ.... ድንቄም አለማቀፋዊነት ! ...

□ በሀገራት መካከል የነበረውን ጎራ እና የተገዢነት መደብ ያስቀጥላል እንጂ አለምን ሁሉ እኩል አያራምድም ባይኖሩ።

□ Yet in terms of trade the developing countries are integrated to the western market whereby the developing countries supply their primary agricultural commodities to earn foreign currencies.

□ However such trade connection is not benefiting the developing nations. The Sceptics thus do not believe that globalization would help to narrow the economic and technological gap that is still prevailing between the Global North(developed Countries) and The Global South(Developing countries).

□ So, for the Skeptics, globalization brings nothing new, rather it is just the crystallization the already existing realities of the world which has been marked by the North-South gap reflected in terms of the deeply rooted patterns of in equality and hierarchy.

□ ብቻ Skepticism ተከታዮች Globalization እያላችሁ አትሰክሱን ፥ ከድሮ የተለየ የተፈጠረ አዲስ ነገር የለም ፥ የነበረውን ዘመናዊነት በRegionalizm ስም የሚተገበር የስልጣኔ ባርነት የሚያስቀጥል እንጂ አለምን ያስተሳሰር ሀገራትን እንደ አንድ መንደር ያጎራበተ ፥ ድንበርን ሀሳብ ብቻ አድርጎ ሰዎችን ሀገር እና ድንበር አልባ ያደረገ ሳይሆን ሀገራት የሚቆጣጠሩት በፍቃዳቸው ካሰዙሻቸው ጋር የሚተሳሰሩበት ዘመናዊ ቀኝ ግዛት ነው ባይ ነው።

□ III. Transformationalists

□ ይሄኛው Theory በፊት ካየናቸው ሁለት ለየት ያለና በተሻለ የአለምን ሁኔታ የተረዳ ነውሰዎች ሀገር እና ድንበር አልባ መሆናቸውን አይከድም ፥ ዛሬም መንግስት በሀገራት እና ሰዎች ትስስር ላይ ያለው ተፅዕኖም አይረሳምGlobalisation በሁለቱ መሃል ያለ መሆኑን ያምናል□።

□ Central to the transformationalist perspective is the conviction that globalization is a critical driving force behind the rapid social, political and economic changes which are reshaping societies and international politics.

□ በ Transformationalist ሀሳብ ነገሮች እንደበፊቱ አይደሉም ፤ ተለውጠዋል አዲስ Society እየነሳን ነው ። አዲስ መንግስታዊ ስርዓት እየተከሰተ ነው ። የአለም ትስስር በጣም ጧፏል ...ብሎ ያምናል !!

□ According to the proponents of this view ,the contemporary process of globalization are historically unprecedented such that governments and societies across the globe are having to adapt to a world in which there is no longer a clear distinction between the international and domestic affairs.

□ የዚህ ሀሳብ አቀንቃኞች ፥ መንግስት ዛሬም የማይገደብ ስልጣን ቢኖረውም አዲስ የመንግስት ስርዓት እያነፀን ነው ፤ ነገሮች እየተቀየሩ ነው ፥ የሀገራት ተግባር ከድሮ አንፃር ያነሰ እና የተገደበ ነው ፥ ሰዎች ለቁጥጥር እንዳይመች ሆነው እየተገናኙ ነው ብሎ ያምናል ።

□ globalization is reconstituting or reengineering the power, function and the authority of the state.

□ Even though the state has ultimate legal power to control events inside its boundary, it can't command sole control over trans-boundary issues, actors, resource movements.

□ ዛሬም መንግስታት የማይካድ ስልጣን እና አቅም ቢኖራቸውም [በሀገራቸው ድንበር ውስጥ የሚካሄዱ ነገሮችን ቢቆጣጠሩም] ግን ሙሉ ለሙሉ ስልጣን በእጃቸው ያለ እና በድንበሮቻቸው የሚገቁትን ነገሮች ሁሉ የሚቆጣጠሩ አይደሉም ፥ በድንበሮቻቸው የሚካሄዱ ነገሮችን እንኳን አንዳንዴ ሲያቅታቸው ይታያል ። የሰዎች ትስስር ገደብ አልባ ፥ ደንበር ተሻገሪ መሆኑን ያምናል ።

□ However : reject both the hyper globalist view of the end of the sovereign state as well as the Sceptics claim that nothing much has changed.

□ Instead they assert that a new sovereignty regime is displacing traditional conception of state power as an absolute, indivisible, territorially exclusive power.

□ እንደ Transformitonalist ሀሳብ እንደድሮ ሀገራት በውሳኔዎቻቸው ራስ ገዝ የሆኑ ሌሎች የማይጫኟቸው በድንበሮቻቸው የማይገረሰስ ስልጣን ያላቸው አይደለም ፥ ተቀይሯል ዛሬ ...የአሜሪካ ጉዳይ ነው ብለን የምንተወው ምንም ነገር የለም ☹ □ Global እና Local Issues /Affairs መስመር የለውም ...በዛ ልክ ተሳስረናል !

□ globalization does not Diminished the power of national government is necessarily diminished but on the contrary it is being redefined, reconstituted and restructured in response to the growing complexity of process of governance in a more interconnected world.

□ ይሄ ማለት ግን ሀገራት በድንበሮቻቸው ያላየውን ስልጣን አጥተው....ሳይሆን አዲስ የሆነ የመንግስት ቁጥጥር ጀምረናል ። ነፃ እና ገለልተኛ ያልሆነ የተወሳሰብ ህዝቦችን ትስስር የማይገታ ስልጣን አለን ባይ ነው ይሄኛው ጎራ።

ውዶቼ ጨረሰን □ እነዚህ ናቸው 3ቱ Theory Of globalization በመጨረሻም በድጋሚ አስታውሷቸው Final ላይ በፃፍ መልኩ ይመጣሉ ብዙ ጊዜ !

Hyper - Globalist - Concept OF state was declined.

Skepticism - Nothing much Changed Sofar.

Transformitonalist - State was not Declined but we are going To reconstructed new State authority and new society.

□ #Global Trends.

□ Chapter Four - Globalization and Regionalism.

□ Globalization & Its Impacts on Africa.

□ በባለፈው ትምህርታችን ስለ Globalization ምንነት ና ሶስቱን የ Globalization Theory ተምረናል። አሁን ደግሞ የ Globalization ተፅዕኖ በተለይም በአፍሪካ ፤ ኢትዮጵያ ና Globalization እንዲሁም የ Globalization ጥቅሙ ና ጉዳቱን እንማራለን።

□ የምር ግን ለአፍሪካ Globalization ገሎ-በላ ይዘሽን አልሆነባትም? ምን ጠቀማት ? ልጇቿን አልቀማትምባህል ወጓን አላጠለሽም ፤ ከድህነት እንዳትወጣ መታረጃዋ አልሆነም (እኔ እና ሞጅላችሁአምረናል ቢቃ)

□ globalization is the compression of space and time, so that people from distant areas are able and in fact obliged to interact with one another intensively and in a wide range of areas .

□ ዛሬ ከትናንት በተሻለ የአለም ህዝቦች ጎርብትናቸው ጨምሯል ፥ ዋነኛው Globalization የጠሰን ግዜ እና ስፍራ የማይገድበው ማድረግ ነው ፥ ለዛም ነው አለም አንድ ሀገር ሆነች ፥ ትንሽ መንደር ሆነች ሚባለው !

□ terms such as “One World” and “Villagization” are sometimes used as synonyms for globalization.

□ ዛሬ ግሎባይላዜሽን በተለያዩ ሀይሎች ሊቆም አይችልም ፥ ሰዎች ለአላቂው ተፈጥሮ ሀብት ሲሉ ለቴክኖሎጂ ለነዋይ ለፓለቲካ ሲሉ ተሳስረዋል ፥ አንተሳሰርም ብቻዬን እቆማለሁ ቢሉም አይችሉም ግዴታ ነው ።

□ globalization is driven by a variety of forces -> flow of financial resources, goods and services and, to a very limited extent, labor, technology, especially transport, communications and information technology, the spread of culture from one corner of the world to the other, and the global diffusion of religious ideas as well as ideologies.

□ ግን የተጎዳ አካል አለ ? Globalization ያቀነጨረው ? መጠቃሚያው ሳይሆን መታረጃው የሆነ ቢሊዮን ህዝብ አለ ?... አፍሪካና ሌሎች ያላደጉ ሀገራት ምን ተጠቀሙ ? ካገኙት ያጡት ይበልጣል ! እውነት ምን አመጣብን ለአፍሪካውያን ? Globalization □ ጠቀመን ወይስ አታለው ተጠቀሙብን ? □....እናየዋለን !

Current globalization is Americanization of the world.

□ The dominance of America (unilateralism) as a way of Control world As One Village.

□ ትክክለኛው Globalization ስም እየተካሄደ ያለው ነገር Americanization ነው ፥ የአለም ሀገራት ያልተሾመ ንጉስ ሆኖ ፈላጭ ቆራጭ ነች ፥ ለአሜሪካ Globalization አለምን መግዣ ዘመናዊ መሳሪያዋ ነው ።

□ The Americanization of the World is the result of the huge and unprecedented gap between the United States and its nearest rival in each and every sphere, military, economic, technological and cultural, which is in turn transformed into the unequaled American influence on international issues and decision-making and Sovereignty Of Peoples.

□ አሜሪካ ዛሬ ብሄራዊ ፍላጎቷን በማዕቀብ እና ቅጣት ከመረረም ወታደር በመላክ በወረራ ጭምር ከአለም አቀፍ ድርጅቶች ጋር በመተባበር ለሃያልነቷ ሀገራቱ ሲንበረከኩ አይተናልሊቢያ ያፈራረሰ ፥ የካሬንን ወደ ጦርነት የከተተ ፥ የፍልስጤማውያን ሰቆቃ መሰረቱ ...አሜሪካ ነች ☹ □ ።

ግን ሀገረ አሜሪካ ?

ምን ተገኝቶ ነው አለም ቁንጮ የሆነችው□

□ በወታደር ፥ በብሄራዊ ሀብት ፥ በተማረ ሀይል እና በቴክኖሎጂ ቀዳሚ እና ፈር ቀዳጅ ስለሆነች ነውየነገሰችው ..ይሄም ለአሜሪካ ከልክ ያለፈ ሰልጣን በሀገራት ሉዓላዊነት ጭምር እስከመቆመር አድርጓታል...በሀገራት የግል ጉዳይ ዘው ስትል አታፍርም ...አግባብ ያልሆነ የማይታይ ፥ የማይሻር ፓለቲካውን የሚያሾር ሰልጣን ተሰጥቷታል !

□ እሱ ብቻ ሳይሆን አለማቀፍ ድርጅቶችም የእሷ ፍላጎት ማስፈጸሚያዎች ናቸው ፥ የአለም ባንክ ፥ UN WTO የመሳሰሉ ድርጅቶች ለአለም የቆሙ ሳይሆን የአሜሪካ ስውር እጆች የሚዘይሯቸው ...አሻንጉሊት ድርጅቶች ናቸው !

□ including those within the purview of major international institutions such as the United Nations System, the Breton-Woods institutions The WorldTrade Organization.

□ Globalization has therefore : Transformed the international system from a multi-polar or bipolar system to an imperial system under American hegemony. Within this system, decisions and outcomes are largely the result of American unilateralism.

□ እናም አሁን የምንመራበት ስርዓት እና አለማቀፋዊነት ለምዕራብኣኑ ያደላ እና አፍሪካን ከመበዝበዝ ያለፈ የጎላ ጥቅም ያልሰጠ ስርዓት ነው ። አፍሪካ ማዕድን ወርቅን ከብቷን የተማረ ሀይሏን ርካሽ ጉልበቷን የቀማ ስርዓት ነው ፥ በምላሹም የሰጣት ነገር በጋጠመጥ ባህሎች ማጥለቅለቅ...፥ ልጇቿን በአካል እና መንፈስ መቀማት ...እርስበርስ ግጭት ፥ ርዛት እንጂ ሌላ ነገር አይደለም !

□ Americanization method (Washington Consensus,) whose main features are market forces and liberal democracy, without regard to the historical and cultural specificities of individual countries.

□ አሜሪካ ሀያልነቷን ለማስቀጠል የምትጠቀምበት ስልት እንደ (Washington consensus)! የገበያ ሀይሏን (Free) Market እና Liberal Democracy ናቸው !...በእነዚህ በመጠቀም ከንደቿን ትልልቅ ሀገሮችንም ጭምር ማዕቀብ በመጣል ፥ ህዝቦቿን በማገድ ፥ አለምአቀፍ ድርጅቶች ጋር በመተባበር ሀሳቧን ትጭናለች ።

□ In sum, globalization seems to be leading inexorably to the homogenization of the world, with the United States as the model and the standard by which all other countries are to be judged.

#Global

□ በአጠቃላይ አሜሪካ የሁሉም ነገር አበጋዝ ሆና የምትፈልገውን እያደረገች ፤ ልክም ይሁን አይሁን ባህል እና እምነቷን ቢቃረን ባይቃረን ሳትመለከት ...በነፃ ፍቃድ ሀሳብ ፥ በሰው ልጅ ነፃ መብት ሀሳብ ...ሀገሮችን ስታስገድድ

ታይቲል ...(የአለም ዋንጫ ግዜ ኳታር የደረሰባትን ትችት እና ዘለፋ አንረሳም !ግብረሰዶማዊ እንቅስቃሴ ባለመፍቀዷ ብቻ ...ይመቻት አልሰማቻቸውም□

□ In the case of Africa, its position in the international system has been considerably weakened by the fact that it has been losing the race for economic development in general, and human development in particular, to other regions.

□ African political and social instability and the rise of authoritarian regimes that have originated by content Poor performance ,characterized much of post colonial Africa further weakening the ability of African countries to deal effectively with globalization.

□ አፍሪካ የጠነከረ የኢኮኖሚ ባለመገንባቷ የተደራጀ መብቷን የሚጠይቅላት አካል ባለመኖሩ ፤ የበቁ ፥ የነቁ የተማሩ ግለሰቦች ስለሌሏት ከአለማቀፋዊነት የጥቅም ድርሻዋ እና ተደማጭነቷ ዜሮ ነው ። ማንም አፍሪካዊ ሀገር ልዑላዊ አይደለምዕድሜ አፍሪካን ለሚገዳደሯት ሀገራት (ቻይና ፥ ሩሲያ ፥ ሶሜን ኮሪያ እንጂ)አሜሪካ ከቁብም አትቆጥረንም !

□ Globalisation ለአፍሪካ የከበረ ሀብቷን ከመዝረፍ በቀር ፥ እርስበእርስ ከመጣላት ያለፈ የጠቀመን ነገር ብዙም የለም □ (ሞጅሉ ይላል)።

□ እዚጋ አንድ ፈተና ላይ የማትቀር ጥያቄ አለችለምን አፍሪካን እንደ ጠቃሚ የፓለቲካ አካል አያዩዋትም ? መቼ ነው የፓለቲካ ስትራቴጂክ ካንፕነቷ ያቆመው የምትል ጥያቄ አለች ?መልሱም □

□ The cold war has had significant consequences for Africa. During its height in the 1960's and 1970's, the cold war witnessed the emergence of authoritarian regimes in most African Countries in the form of one-party or military regimes. This was largely a result of the support of the two blocks to keep African countries in their respective camps.

□ ቀዝቃዛው ጦርነት - በአሜሪካ እና ሶቭየት ህብረት መሃል የነበረው ትንቅንቅ ማብቃት ለአፍሪካ ትልቅ መርዶ ነበር ይዞ የተከሰተው ፡ ይሄ ቀዝቃዛ ጦርነት ቀውጢ በነበረበት ግዜ በአፍሪካ በፓርቲ እና ወታደራዊ መንግስት የተደራጁ ህጋዊ መንግስታት እንዲነሱ አድርጎ ነበር ይሄም የሆነው ሁለቱ ተፋላሚዎች አፍሪካን ከእነሱ ጎራ እንድትሰለፍ

ስለሚረዱት ነበርነገር ግን ከሶቬት ህብረት መበታተን እና አሜሪካ ሀያልነቷን ካስጠበቀች ወዲህ አፍሪካ ስትራቴጂክ ቦታዋን አጣች ! ስታሳዝን ...!

□ With the end of the cold war, support has been withdrawn by the major powers for many African countries considered no longer of strategic importance. This has entailed an increase in the number of so called “failed states” in Africa during the last two decades.

□ ቀዝቃዛው ጦርነት (Cold war) እጅጉን ጎድተናል እንደ አህጉር የነበረንን ተደማጭነት ነው የቀማንን ...በዚህ ምክንያት ብዙ የአፍሪካ ሀገሮች Fail አደረጉ ፥ የተደራጀ መንግስት እና የታጠቀ ልዑላዊ ስርዓት መመስረት አልቻሉም ...!.....ስትራቴጂክ ጥቅም የነበረን ህዝቦች ስንበደል የሚጮህል አፍሪካዊ ብርቱ ድርጅት አጣን !

□ An over-all decline in the strategic importance of Africa. This has, in turn, substantially reduced Africa's international negotiating power and ability to maneuver in the international system .

□ Specific impacts of globalization on Africa can be identified. In the political sphere, the most important consequence is the erosion of sovereignty, especially on economic and financial matters, as a result of the imposition of models, strategies and policies of development on African countries by the International Monetary Fund, the World Bank and the World Trade Organization.

□ ዋነኛው Globalization ያመጣብን ጣጣ የአፍሪካ ሀገራት ሉዓላዊነታቸውን እንዲያጡ ውሳኔዎቻቸው በራሳየው ሳይሆን በጫና በተሐያይ አለምአቀፍ ሁኔታዎች ተገደው እንዲሆን አድርጓል ።.....በተጨማሪም ህዝቦች እርስበእርስ እንዲፋጁ እና እንዲጣሉ በሰዎች መሃል ልዩነት እና ክፍፍል እንዲኖር አድርጓል....የአፍሪካ መንግስታትም ይሄን የሚቃወም እና ሃይ የሚል የደረጃ ስርዓተ መዋቅር ባለመኖሩ.....የትርምስና እና የጎበዝ አለቆች መንደር አርጓታል !

□ Globalization has negative impacts ,One form of this is the reduction of the capacity of governments to determine and control events in their countries, and thus their accountability and responsiveness to their people, given the fact that the context, institutions and processes by which these decisions are taken are far from democratic.

ታዲያ ግለባላይዜሽንን ምን ጠቀመን?

□ On the other hand, globalization has promoted greater respect for human rights and contributed to the development of an African press. This has opened African countries to far greater scrutiny than in the past, making it somewhat more difficult for African governments to get away with blatant and excessive abuses of democratic governance and transparency.

#Global

□ Globalization ከሰጡን ጥቂት ነገሮች አንዱ የሰዎች የነፃነት መብት መታገልልና መቆምን ነው ይሄም አፍሪካ ሀገሮች መሪዎች የመናገር ነፃነት እንዳይገረሱ ፥ ጋዜጠኞችን እንዳያስሩ ፥ ተጠያቂ ሀላፊነት የሚሰማቸው እና ዲሞክራቲክ ለማድረግ ሞክሯልይሄ ለአፍሪካውያን ካደረጋቸው ሽጋ ነገሮች በዋናነት የሚነሳው ነው ፄ □

□ However, this positive development is negated by the fact that these principles of democratic governance and transparency tend to be applied selectively and subjectively.

□ ይሄም ቢሆን የተመረጠና የታቀደ ለሆነ ግሩፓች ብቻ የተሰጠ ነው እንጂ ለሙሉ አፍሪካ አልተሰጠም ...ለስትራቴጂክ ጥቅም ተብሎ የሆነ ግሩፕን የተሻለ መንግስት በአከባው ላይ ለማድረግ የሚደረግ ጥረት ነው ። ስለዚህ ለሰው ነፃነት እና ለመንግስት ግልፅነት እና ተጠያቂነት ቢታገልምም....እዚህ የሚሰራው አሻጥር ደሞ መልሶ ሀገራት እና ህዝቦችን ይጎዳል!

□ More important is the fact that globalization for the most part does not facilitate the establishment of the economic conditions necessary for genuine democracy and good governance to take solid roots and thrive.

□ One major positive impact of globalization on Africa is that it has made available information on how other countries are governed and the freedoms and rights their people enjoy.

□ ብቻ ለአፍሪካ ከሰጣት ጥቅም ይልቅ የወሰደባት ይበልጣል.....ሀገራት እንዴት እንደሚመሩ ሌሎች ሀገራት እንዴት ህዝቦቻቸውን እንደሚያስተዳድሩ ማወቅ ብንችልምበፈለግኘው መንገድ ህዝቦቻችን እና ሀብታችንን እንድንጠቀም አልፈቀዱልንም ፤ □ አስረውን ባሪያ ነው ያደረጉን

ፈተና ላይ በፃፍ መልክ ከተጠየቃችሁ /ዘርዘሮቻቸው ከተባላችሁአጠቃላይ አፍሪካ እነዚህን ነገሮች በGlobalization ተነጥቃለች

globalization have had a negative impact on the growth and consolidation of democratic governance in Africa.

1. globalization has often pressured African leaders to adopt policies and measures that are diametrically opposite to the feelings and sentiments of the vast majority of their people.

□ በግዴታ የአፍሪካ ሀገራት መሪዎች ከእምነታቸው ፥ ባህል ፥ ወጋቸው ከሀይማኖት ስርዓታቸው ያፈነገጠ ፓሊሲ እና system እንዲከተሉ ይገደዳሉከህዝቦቻቸው አስተሳሰብ የሚቃረኑ ነገሮችን በዕቅድ እና በእገዳ ፍርሃት...የሀገቻቸው አካል ያረጓቸዋል !

2. defining basic principles of democratic governance, such as good governance, transparency and accountability, in narrow terms, while leaving little or no room for adapting them to different societies and cultures, democracy takes on the image of something alien and imposed from the outside.

□ ለመንግስታዊ ስርዓቶች እንደ ዲሞክራሲ ያሉ ፅንሰሀሳቦች የራሳቸውን ትርጓሜ በመስጠት ከአፍሪካ እና ሌሎች አህጉራት የተጠነሱት ድንቅ መንግስታዊ መዋቅራዊ ፅንሰሀሳቦችን ምንም Tolerate ሳይሰጡ እነሱ ባሉት ብቻ.....ይፈርዳሉ ፥ ይቀጣሉ !! ገዳ ለምሳሌ ሙሉ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ሲሆን ምንም Recognition ሆነ ፥ ድጋፍ አልተሰጠውም ! ልክ እንደዚህ ፤ □

□ Globalization leads to the development of anti-developmentalism by declaring the state irrelevant or marginal to the developmental effort.

□ Globalization ዕድገትን ከማፋጠን ይልቅ ሀገራትን ነፃ ገበያ እንዲፈቅዱ ፥ የለማቅማማት እንዲታዘዙ ፥ በበጎአድራጎት እና እርዳታ ስም እንዲጠመዘዙ አድርጓል ።

□ Development strategies and policies that focus on stabilization and privatization, rather than growth, development and poverty eradication, are pushed by external donors, leading to greater poverty and inequality and undermining the ability of the people to participate effectively in the political and social processes in their countries.

□ Globalization ሰዎች ጤና ትምህርት እና የተሻለ ኑሮ እንዲያገኙ ከማድረግ ይልቅ የሌሎች ሀሳብ መስፈጸሚያ ለመሆን በቅቷል ከዛም አልፎ ...ቸእርዳታ እና በጎ አድራጎት ድርጅቶች ማድረግ ከሚገባቸው ነገር በላይ አልፈው ገብተው...ወሳኝ ጣጂ አብሳይ ሆነዋል....ህዝቦች ከመንግስት ይልቅ የእርዳታ ድርጅቶች ለፍላጎታቸው ደራሽ እንደሆኑ ማሰብ ጀምረዋል ...ይሄም በህዝብ እና ገዢ መንግስት መሃል ያለውን የትስስር ድልድይ ይንዳል ትንሽም ብትሆን መንግስት ያለውን ስልጣን ያሳጣዋል!!

□ African economies linked to the outside but with very little linkages among them, divisions within African countries are accentuated and the emergence of national consciousness and the sense of a common destiny is frustrated.

☞ □ አፍሪካዊያን ከአለም ሀገሮችጋር ያላቸው ትስስርን ያክል እርስበርስ የላቸውም ፥ ይሄም አፍሪካዊ ዕሳቤን እንዳይላበሱ አሁጉራዊ አንድነት እንዳይቀናጁ....እርስበእርስ ከመረዳዳት ይልቅ በሌሎች አይን የተሻለ ሆኖ ለመታየት እየተፎካከሩበውድድሩ ሌሎች Advantage እየወሰዱበት ነው !

□ African countries makes rapid and sustainable growth and development impossible, conflicts over the distribution of the limited gains realized from globalization become more acute and politicized. This further erodes the national ethos of solidarity and reciprocity that are essential to successful democracies.

#Global

☞ □ አፍሪካ ፈጣን ዕድገት ላይ ብትሆንም የምትሰጠው ከምታገኘው አንፃር በጣም ትንሽ በመሆኑ እሱንም ጥቂት እጆች ስለሚቀራመቱት እጅግ በጣም ችግር እና መጨካከን በአህጉሪቱ ተከስቷል....ሰው ሰውን ጠልፎ መበልፀግ

እየተመኘ ፥ አጎመኝ ነው ። ይሄም በሀገሩ ሰው ባለቤትነት እንዳይሰማው እና ባይተዋር....እንዲሆን ያደርገዋል....! ...ሀገሪቱ አንድነትንም ያሳጣል !!

□ Lastly, globalization, by insisting on African countries opening their economies to foreign goods and entrepreneurs, limits the ability of African governments to take proactive and conscious measures to facilitate the emergence of an indigenous entrepreneurial class.

☞ □ አለም ጥግ የሚገኙ ካንፓኒዎች በነፃ ገበያ ስም ወደ አህጉሩ እየገቡ! የሀገር ውስጥ ቢዝነሶችን ከቢዝነስ ጨዋታ ውጪ በማድረግ አፍሪካውያን በሀገራቸው ...መበልፀግ አልቻሉም ብቻ ሳይሆንስራ ፈጣሪዎች የአፍሪካን ኢኮኖሚክ ካፒታል ማሻገር አልቻሉም! ...ማንም ቻይና በ200 ምታቀርበውን ዕቃ የሀገሪቱ ልጅ ብሎ 500 አይገዛም !!

□ globalization has , As a result of the cultural domination from outside that goes with globalization, African countries are rapidly losing their cultural identity and therefore their ability to interact with other cultures on an equal and autonomous basis, borrowing from other cultures only those aspects that meet its requirements and needs.

□ Africa due to Globalization advanced technology and information, this has been at the expense of stultifying the indigenous development of technology and distorting patterns of production in Africa, notably by utilizing capital as against labor intensive methods of production, which in turn increases unemployment and poverty. Overall therefore, the negative consequences of globalization on Africa far out way their positive impact.

□ በአጠቃላይ አፍሪካ በዘመናዊነት እና Globalization ስም የተሻሉ ቴክኖሎጂዎችን መጠቀም ብትችልምከሰጠን ነገር ይልቅ ግን የነጠቀንን ይበልጣል...." ማሸኖችም ቢሆኑ ከሰው ንኪኪ ነፃ ስለሆኑ የተቀጣሪዎችነት ቁጥር በመቀነስ ስራአጦችን አብዝቶ ችግር ሆነባት እንጂ....ያን ያክል የጠቀማት ነገር አይደለም !!

ኢትዮጵያን ከGlobalization ተጠቅማ ይሆን□?

□ Ethiopia in a Globalized World.

□ Ethiopia is one of the countries marginally integrated to the capitalist system during the post-Cold War era. Despite the 17 years interruption during the Derg period, Ethiopia continued to be marginally integrated to the post-Cold War global capital.

□ ኢትዮጵያ በአለም ስርዓት ተገላ የኖረች እና ብዙም የውጪ ግንኙነቶችን የምታካሂድ ሀገር አልነበረችም ...በሯም ለውጪ ፓሊስ ክፍት አልነበረም ..ከቀዝቃዛው ጦርነት በፊት በኃላ ምንም የተለየ ያደረገችው እንቅስቃሴ ደርግን ጨምሮ አልነበረም !

□ The course Ethiopia took to federalize and democratize, for instance the FDRE constitution, bears the mark of globalization. The marginal integration, according to the late Prime Minister of FDRE Meles Zenawi, have saved the country from being adversely affected by the onslaught of global capital on the countries of the south; and the global financial crisis that plagued the western market and those countries whose markets are integrated to the Western market system.

□ ከኢህአዴግ ወደ ስልጣን መውጣት ጋር ተዳምሮ ሀገሪቷ ወደ ዲሞክራሲካዊ ስርዓት ግንባታ በመግባቷ ዕድገቷ ተፋጥሏል ...ከአለም ጋር ያላት ግንኙነትም ጨምሯል ...በዚያም የተሻሉ የዘመኑ ማሸኞች ፥ የተለያዩ ሀሳቦችን መለዋወጥ ከሌሎች ጋር ተችሏል !

□ በአንድ ወቅት የቀድሞ ጠቅላይ ሚኒስትር መለስ ዜናዋ - እንደተናገሩት ኢትዮጵያ ከአለም ስርዓት መገለጻል እጅጉን ጠቅሟታል ፥ ዛሬ ለምታሳየውም ፈጣን ዕድገትም መሰረት ነው ብለዋል...እንደሰሩት ሀሳብ ከሆነ በ2010 በፈረንጆች አለም በትልቅ የኢኮኖሚ ቀውስ ሲያናውጠው እኛ ጋ ኮሽ ያላለው ፥ ከውጪኛው አለም ያለን ትስስር ብዙም የተቆላለፈው እና ጥገኛ ያልሆነ በመሆኑ ነው ሲሉ ታይቷል ።!

□ Nevertheless, with meticulous planning and strategic thinking, Ethiopia achieved amazing economic transformation and gained a lot from the positive opportunities of globalization. It has also benefited from the technological and knowledge transfer, free movement of ideas, people and finance.

☞ □ ይሄ እንዳለ ሆኖ ኢትዮጵያ ከአለምአቀፋዊው ስርዓት ብዙ ተጠቅማለች ፣ሀሳብ ልውውጥ የቢዝነስ (ገንዘብ) ልውውጥ እና ባህል እና እውቀት ቴክኖሎጂ የመሳሰሉ ... ነገሮች ለማግኘት እና ለማዳበር ጠቅሟታል ።

የተጎዳችውስ □ ? ምን አጣች □ ?

□ globalization negative Impacts on Ethiopia. As Country ,opened to new religious and secular values that affected the religiosity and social solidarity of its people.

□ This isin turn reflected in the rise of religious radicalism of every sort and posture.Furthermore, the globalization dynamics contributed to the rise radical nationalism and ethnicity.

#Global

□ ኢትዮጵያ በታሪክ ተዘግቶ የቆየው ለአዲስ ባህል እና አስተሳሰብ ያላት አመለካከት ድንገት በመከፈቱ ህዝቦች ከእነሱ የተለየ የሆነው አስተሳሰብ ጥላቻ ማሳየት እና እንኳን መጤ ሀሳብ ቀርቶ የራሳቸውን የነበረ እንኳን እየተጠየፋ ወገንተኛ እና ለራሳቸው ብሄሮችኛ እየሆኑ መጥተዋል ይላል ፤ በዚያም ምክንያት የምናየው የእርስ በእርስ መገፋፋት ተነስቷል

ይሄ ብቻ ሳይሆን ...ሀገራዊ አንድነት አሳጥቶናል ! ተከፋፍለን መኖቃቆር ጀምረናል

□ ሌላው ህዝቦች መሰደድ እና የሸዎች ዝውውር ተበሬክቶል ሰው የተሻለ ወዳለው በአይሮፕላንም ፣ ቀኮየፈቻም ፣ በባህርም ፣ በእግርም እየተሰደደ ነው ፣ ባይ ነው □ በአጠቃላይ ከጠቀመን ነገር አንፃር የበደለንስ ብዙ ነው።

□ The prevalence of human trafficking and migration Also Part of It. To sum up, Ethiopia has benefited less from globalization than its negative influences.

□ Pros and Cons of Globalization.

□ Prons ማለት ጥቅም ማለት ነው ፤ Advantage ወይም Merit ማለት ነው።

□ Cons ማለት ደግሞ ጉዳት ማለት ፤ Disadvantage ወይም demerit ማለት ነው።

□ እሺ አጠቃላይ እንየው □ ከአፍሪካ እንውጣና እንደ አለም በ Globalization ምን ተደረገ ? ለአለም ያበረከተው አስተዋዕዶ ምንድን ነው? አለም ላይ ያመጣው ጣጣስ ምንድን ነው?.... ለአፍሪካ የደረሰች እጣ ነው ለሌላ አለምም የደረሰባቸው ወይስ ሌላ ?.....እንመልከተው !

ጥቅም □

□ Among the leading merits (ጥቅም) of globalization are the expansion of democratic culture, human right and the protection of historically minority and subaltern groups.

□ የአለም ህዝቦች ሰብአዊ መብቶች እንዲጠበቁ ሀገራት ህዝቦቻቸውን እንዳይጨቁኑ ፥ ትናንሽ ግሩፓች መብቶቻቸውን እንዲያስከብሩ ሆኗል ..ይህም አለማቀፍ ንቅናቄ ሆኗል ።

□ And Innovation in science, medicine, and technology and information communication has enabled the improvement of quality of life.

□ ሰዎች ከተለያዩ አለማት በተፈጠሮ ዘመናዊ ቴክኖሎጂ እና መገናኛ መሳሪያዎች ነገሮች አቅለዋል ፥ ኑሯቸዝ ረቋል ዘምኗል ። ሳይንስ ፥ ህክምና ፥ ትምህርት ተመንድጓል !

□ free movement of good, service, people, ideas, expertise, knowledge and technology across national borders strengthened international interdependence. This in turn contributed to the birth of a new sense of global society and the perspective of global citizenship.

□ ሰዎች ያለገደብ ከጫፍ እስከ ጫፍ በአካልም ያለ አካላዊ ግንኙነትም መተሳሰር ችለዋል ሀሳብ ከአለም ጥግ ወደ ጥግ በሰከንድ ይደርሳል ፥ ጠዋት አሜሪካ የተፈጠረ ነገር ከሰዓት ኢትዮጵያ መከራከራያ ፤ መነቋቋሪያ ይሆናል ! ይሄም ሰዎች ራሳቸውን እንደ አለም ዜጋ እንዲመለከቱ እና Universal citizenship እንዲቀበሉ እና እንዲያምኑ አስገድረዷል ...ነባሩ ሀገራት እና ዜጋ ድንበር ያግዳቸውል አስተሳሰብ ሽሯል ።

□ However, globalization is not also without its demerits. Some commentators say that there is no serious problem against globalization but against a certain type of globalization imposed by the global financial elite .

□ ጉዳትስ የለውም ? አንዳንዶች ስታካብዱ ነው እንጂ እስካሁን ያመጣብንን የጎላ ነገር የለምስላም ነው ጉዳቱ አይታየንም ቢሉም መረታዊ ጉዳቶች በተለይ ላላደጉ እና Non - Western ለሆኑ ሀገሮች ...አምጥቷል !

ጉዳቱ □

□ It is an aspect of Western imperialism of ideas and beliefs eroding and inroading the sovereignty of non-Western countries. For example, while wealth and power of the multinationals seems to have increased significantly, neither they nor national governments have so much control over macro-economic forces as they would like.

□ የመጀመርያው የWestern Capitalism ማስፈፀሚያ ሆኗል ሀገራት በገዛ ድንበራቸው ቁጥጥራቸውን አጥተዋል ...ያላደጉ መንግስታት ያልፈለጉትን ነገር ...እንዲያረጉ ተጭኖባቸዋል...እምነት ባህላቸው ተበርዟል ! የምዕራባውያን ሰውር እጆች የሚዘውሯቸው አለማቀፍ ድርጅቶች...ከመንግስታት እና ከአለም ሀያላን ሀገራት በላይ ስልጣን እየተቆናጠጡ ፈላጭ ቆራጭ እየሆኑ ነው !

□ Global capital and international financial institutions like WB and IMF made free inroads into countries of the south influencing the economic and political dynamics of negatively.

□ እነዚህ የበጎ አድራጎት እና አለማቀፍ ድርጅቶች ...ያላደጉ ሀገራትን በHuman Right ስም ...በ Minority ስም እያስገደዱ ህግ እያሻሩ እጅ እየጠመዘዙ ነው ...ግብረሰዶም ፥ Feminist የመሳሰሉ ነገሮች እየበዙ ነው ...ዕድሜ ለእነዚህ ሴጣናዊ አጀንዳ አራማጆች !

□ With technological advancement, climatic, environmental and technological risks have multiplied.

□ ቴክኖሎጂ ቢያድግም ፥ ኢንፎርሜሽን በቀላሉ ቢንለዋወጥም በዛው ልክ አደጋ ውስጥ ገብተናል...በቴክኖሎጂ መሳሪያዎቹ እየሰለሉን ነው ።የምንለዋወጣቸው መረጃዎችን እየተመዘበርን ነው ፥ በቴክኖሎጂ Hack እየተጀረግን ነው.....ሰዎች ቁጭ ብለው ካሉበት እየቶጣጠሩን...ወደሚፈልጉት እየመሩን ነው !

□ Besides, the globalization has made the globalization of risks, threats and vulnerabilities like global terrorism, religious fundamentalism, proliferation of Small Arms and Light Weapons (SALWs), arms and human trafficking.

☞ □ ዕድሜ ለGlobalization የጎበዝ አለቃዎች የሰፈር አበጋዞች ተፈጥረዋል....አንድ ሰው ቤቱ ቁጭ ብሎ የሽብር ድርጅትን ሊቀላቀል ይችላል ። ከፈለገ ሰው ማገት...ሽብር ፥ የፅዝ ዝውውር ፥ የሰው አካል እና የውድ ማዕድናት ህገወጥ ዝውውር ተበራክቷልኮንትሮባንድ አለምን የሚያቃውስ ችግር ሆኗል ።

#Global

□ Moreover, globalization has stimulated the emergence a simultaneous but opposite process of Glocalization, which involves a process of integration to the world and differentiation to the local. This process has contributed to the rise of radical nationalism and ethnicity, which set the context for the emergence of the era of identity and identity conflicts.

□ ወሳኙ ደሞ ሰዎች መርጠው ከፈለጉት ጋ መጎራበት ጀምረዋልአጠገባቸው ያለውን ትተው ...አለማቀፍ የሆነ ስርዓት ጋ መተሳሰር ጀምረዋልኢትዮጵያ በርካታ ስምምነት ምታደርገው ከአፍሪካ ሀገሮች ጋ ሳይሆን ከአለም ሀያላን ጋር ነው....ይሄም እርስበእረስ ጥላቻንብሄርተኝነትን ያስፋፋል አልፎም መጠላለፍን ራሳን ከአህጉር ማግለል ያመጣል.....ዛሬ የምናቸውም ሆነ ያለፉት ጦርነቶች ያሳዩን ነገር ሰዎች ከራቁን ጋር ተቀራረብን በጎረቤቶቻችን ጋ ግን እንደተራራቅን ነው....ይሄም ለችግሮቻችን የመንስኤ አካል ሆኗል !

□ In general, without denying the opportunities of globalization, countries of the global south have faced multidimensional economic, political, socio-cultural, security and military challenges induced by globalization.

□ በአጠቃላይ Globalization ያመጣብን ነገር ፥ የነጠቀን ነገር ቢኖርም በዛው ልክ አዘምኖናል...እኔ እና እናንተን አገናኝቷል...ሰዎች ተራርቀው አንድ ቤት ያሉ ያክል እንዲሰማቸው ሆነዋል...በዛም ልክ ያላደጉ ሀገራት እነ South (Asia,Africa) እንዲበዘበዙ ምክንያት ሆኗል.....ሀገራት የድንበር ቁጥጥራቸው...አጥተዋል.....!

ለዛሬ ይብቃን ...ስለ Globalization የተሻለ መረዳት እንዳገኛችሁ ተስፋ አደርጋለሁ ሞጅላችሁን ብታነቡት ደሞ...የበለጠ ይቀላቹሃል...መልካም ቀን !

☞ □ በቀጣይ Regionalism እንማራለን።

□ #Global Trends.

□ Chapter Four - Globalization and Regionalism.

Defining Regionalism and Regional Integration :

□ ክልላዊ ግንኙነት/ብድንተኝነት ምን ማለት ነው ?

□ ስንጀምር እንደተነጋገርነው...የዚህ Unit ዋነኛ ትኩረት Globalization And regionalism ነው ፥ እናም ከዚህ ቀደም ስለ Globalization አንስተናል ፥ አሁን ደሞ ወደ ሁለተኛው አጀንዳችንRegionalism ምን ማለት ነው ፥ የሚለውን እናያለን ። አብራችሁን ሁኑ ☹ □

□ ክልላዊ ብድንተኝነት ስንል ምን ማለታችን ነው ? ክልላዊ ግንኙነት ምን ማለት ? [ክልላዊ ስንል አሮሚያና ጉራጌ ክልል የሚመጣል ከሆነፀበል ሂድ ወዳጄ]

□ Region can be defined as a limited number of states linked together by a geographical relationship and by a degree of mutual interdependence (Nye, 1968).

□ ክልላዊነት ማለት ሁለት እና ከዛ በላይ የሆኑ ራሳቸውን የቻሉ ሉዓላዊ ሀገራት ባላቸው መልካክ ምድራዊ አቀማመጥ ሲቧደኑ እና እርስ በእርስ ሲጠቃቀሙ ፥ ሲቆላለፉ ነው ።ለምሳሌ አውሮፓ ህብረት ወይ አረብ ሊግ የተለያዩ ሀገሮች ተፈቃቅደው እርስበርስ የሚጠቃቀሙበት በጥቅም የሚተሳሰሩበት ክልላዊ ግንኙነት ነው ።....ገቢቶ □

□Regionalism consequently refers to intensifying political and/or economic processes of cooperation among states and other actors in particular geographic regions, which can be develop from below or Above.

□ Regionalism ማለት ሀገራት በፓለቲካ ፥ በኢኮኖሚ እና ማህበራዊ ጉዳይ ተፈቃቅደው ጎራ ሲፈጥሩና በሆነ ቦታ ፥ በተወሰነ ድንበር መልካም ምድር ወስደው የሚፈጥሩት የጋራ ህብረት ነው ። ለምሳሌ ፡ የአፍሪካ ቀንድ ሀገሮች ቢደራጁ የሚፈጥሩት የትስስር ውጤት እንደማለት ነው ፥ ይሄም ከታች ከህዝቡ ወደ መንግስት ወይም ከላይ ከመንግስት ፍላጎት ወጀ ህዝቡ የሚሰርፅ ነው !

※ □ Buzan የተባለ Scholar Region's በሁለት አይነት Categories ያከፍላል ፡

- 1. social
- 2. Poltical ብሎ !

□ In the societal context, unit means nation and region is the set of adjacent nations.

☞ □ social ማለት የሚጎራበቱ ጎረቤት ሀገሮች [የሚቀራረቡ] ሀገራት ስብስብ የሚፈጥሩት ትስስር ነው ይላል !

□ Meanwhile, in the political context, unit is identified with state and region means: a spatially coherent territory composed of two or more states.

☞ □ Political ሲሆን ደሞ በድንበር የሚገናኙ ሀገራት በተፈጥራዊ መልካም ምድራቸው አማካኝነት ግንኙነት ሲፈጥሩ እና ጎራ ሲከፍሉ ነው ።

Sub-region : means part of such a region, whether it involves more than one state (but fewer than all of the states in the region) or some transnational composition (some mix of states, parts of states, or both).

□ Sub regional : የሚባለው የሚጎራበቱ ሀገራትን ሙሉ ሳይሆን ከተሳሰሩት ሀገራት ውስጥ የተወሰነውን መጥቀስ ሲቻል እና ከፊሉ የRigon አካል ሲሆን ነው ።

□ Micro-region : refers to the sub unit level within the boundaries of a state. (Buzan et a 1998:)

" ከግኑኝነቱ ውስጥ የሀገሪቷን ድንበር አካቶ የተወሰነ የRegion ቦታ ከያዘ Micro - Region ይባላል !

Remark :□

□ A spatial concept is the essence of regionalism. In this regard, the states that share geographical proximity and a degree of mutual interdependence will participate in their regional groupings .

(Karns and Mingst 2005).

□ ከዚህ የምንረዳው የRegionalism ዋነው መሰረት ቦታ መሆኑን ነው ፥ በዚህም ሀገራት ቅርርብ እና ጉርብትና ካላቸው ተፈጥሮአዊ በሆነ መንገድ የመጎራበት እና የጋራ ቡድን መሰራት የተለመደ ነው ። ወይም Region Integration ለመሰራት በቅድሚያ ሚታየው መገኛ ስፍራ ነው ።

□As a dynamic process, it can be best understood as a continuing process of forming regions as geopolitical units, as organized political cooperation within a particular group of states, and/or as regional communities such as pluralistic security communities (Whiting 1993). Similarly, the term regionalism refers to the proneness of the governments and peoples of two or more states to establish voluntary associations and to pool together resources (material and nonmaterial) in order to create common functional and institutional arrangements.

□ Regionalism ሁለት ህዝቦች ያላቸውን ቅርርብ ያሳያል ከዛም አልፎ Geopolitical ላይ ሀያል ለመሆን የሚፈጥሩትን ህብረት ያሳያል ፥ በዚህም ምክንያት ሀገራት እርስ በእርሳቸው የተፈጥሮ ሀብቶቻቸውን ኢኮኖሚያቸውን በፈቀዱት ስምምነት መሰረት ይለዋወጣሉ ፤ አልፎ ተርፎም የጋራ ወታደር ፥ የጋራ መጠሪያ ሊያደራጁ ይችላሉ !

□ Furthermore, regionalism can be best described as a process occurring in a given geographical region by which different types of actors (states, regional institutions, societal organizations and other non-state actors) come to share certain fundamental values and norms. These actors also participate in a growing network of economic, cultural, scientific, diplomatic, political, and military interactions

(Mace and Therien 1996).

□ ማስተዋል ያለብን ነገር የሚፈጠረው ጎራ እና ቡድን ውስጥ መንግስት ወይም ሀገራት ያልሆኑ ድርጅቶች : እንደ ሲቪክ ማህበራት ተረጓጎሙ ድርጅቶችም ሊካተቱ ይችላሉ ። እኒህም ተባብረው በጋራ የተሻለ ኑሮ እና ህይል ለመፍጠር ይሞክራሉ !

□ ሞጅላችሁ Regionalism በሁለት ክፍሎቻል :

□ 1. Old Regionalism :

□ 2. New Regionalism :

* □ ሁለቱም የተለያዩ ግዜ : ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ የተፈጠሩ ሲሆን ግን የሀገራት የሚባደኑበት አላማና ግባቸው ግን የተለያዩ ነበር...እንመልከተው !!

4.6. The Old Regionalism :

□ regionalism, post-World War II phenomenon. It emerged in Western Europe in the late-1940s, subsequently spreading to the developing world.

□ ብዙ የዘርፉ ምሁራን Regionalism ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ የመጣ ጉዳይ ነው ብለው ይሟገታል ። ከዛም ከ1940 በኋላ ወደ አለም እንደተሰራጨ ይተነብያሉ !

□ Old regionalism ስናጠና የEurope ሀገራት እና ያላደጉ ሀገራትን Regionalizim ለየብቻ መመልከት ይኖርብናል.....! ስለዚህ ፈተናም ላይ በደንብ ስለሚመጡ በፃፍ እና ምርጫ ጥያቄዎች ስትጠየቁ እንዳትስቱ እዚህ በደንብ አተኩሩ !

□ Regional Integration in Europe and Beyond :

□ Old regionalism has its roots in the devastating experience of inter-war nationalism and World War II. It is therefore closely linked to the discussion about 'regional integration' in Europe, in particular to the formation of the European Communities.

□ በአውሮፓ የተፈጠረው ቡድንተኝነት (Regionalism) ዋነኛው መሰረቱ በሁለተኛው የአለም ጦርነት ግዜ የተፈጠረውን ሁለት ብድን ለማደራጀትና ሌሎች ሀገራት እንዲደግፉ እና ከእነሱ ጎን ለማሰለፍ የሚጥር ነበር ።

□ Allies የሚባሉት ግሩፖች የተሻለ Eroupean Community በመፍጠር ሀያልነትን ለመውሰድ ያደረጉት ትግል ነበር ፤ Germany And France ጎራ ፈጥረው ይጣሉ ስለነበር የተፈጠረ ብሄራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ የተደረገ ክልላዊ ግንኙነት ነበረ !

□ In contrast to earlier discussions that centered on mercantilism and competing alliances, post-War scholars usually viewed the (Westphalian) nation-state as the problem rather than the solution, and the purpose of regional integration was to achieve and consolidate peace and stability.

□ ነገር ግን ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ Westphalian አስተሳሰብ አራማጆች ጎራ ሰርቶ መጠዛጠዙ ለማንም እንደማይበጅ ስለተረዱ ፊታቸውን አለማቀፊዊ ሰላም እና መረጋጋትን ወደ ማምጣት አዘሩ ፥ በዚህም ምክንያት አለማቀፍ የበጎ አድራጎት እና የሰላም ድርጅቶች ተፈጠሩ !

□ Regional Integration in Africa And Latin America :

□ There was also an old (or classical) debate in the developing world, especially in Latin America and Africa, but to some extent also in Asia and other developing regions.

□ Discussion about regionalism in the developing world was closely linked to colonialism/anti-colonialism and the quest to facilitate economic development in the newly independent nation-state.

□ ከአውሮፓ ቡድኖች ጎራ ማሰለፍ የዘለለ ህልም የነበረው ባላደጉት ሀገራት የነበረው የቡድንተኝነት ወይም ክልላዊ ግንኙነት ነበር ።

□ የአፍሪካ ሌሎች ያላደጉ ሀገራት ብድንተኛ ግንኙነት ዋነኛ ግብ አፍሪካን ከባርነት /Conolializim /ማላቀቅ እና ህዝቦቿን ነፃ ማውጣት ከዛ ወዲያም ኢኮኖሚያው ዕድገትን ማፋጠን ያለመ ነበር !

□ Regionalism in the developing world were heavily influenced by the structuralist tradition of economic development, pioneered by Gunnar Myrdal, Arthur Lewis, and Raúl Prebisch.

□ ያላደጉ ሀገራትን እንቅስቃሴ ይመሩ እና ወደ ኢኮኖሚያው ዕድገት እንጓዝ ሲለው ከነበሩ አራማጆች ቀዳሚዎቹ : Gunnar Myrdal, Arthur Lewis, and Raúl Prebisch ተጠቃሽ ነበሩ.....! [ትሸምደድ ፈተና ላይ ድንገት ከመጣች....!]

□ In sharp contrast to the European debate, which focused heavily on regional integration, the keywords here were development, state-promoted industrialization and nation-building, first and foremost through protectionism and import-substitution.

□ ከአውሮፓውያን የቡድንተኝነት እንቅስቃሴ አንፃር የአፍሪካና የሌሎች ያላደጉ ሀገሮች እጅግ የሚያስደንቅ ነበር፤ በተወራው ልክ ግን ማሳካት አልተቻለም እንጂ የነበረው ህልም :

□ ሀገራትንን ነፃ ማውጣት እና

የአፍሪካን ልዑላዊነት መጠበቅ ...!

□ ወደ Industrialized ሀገር መቀየር ..!

□ ዘመናዊነትን ማስፋፋት ..!

□ ብርቱ እና ጠንካራ ሀገራትን መመስረት ..!

□ አልፎም ከውጪ ምናስገባቸውን ዕቃዎች በሀገር በቀል መተካት ነበሩበት ። [ያዟት...! አባቶቻችን ግን የመጠቀ አዕምሮ ነበራቸው]

□ From this perspective, the rational of regional cooperation and integration among less developed countries was not to be found in functional cooperation or marginal economic change within the existing structure,

□ but rather, through the fostering of 'structural transformation' and the stimulation of productive capacities (industrialization) .

□ ነገር ግን የአፍሪካውያን ብድንተኝነት ከወሬ ያለፈ እና Materialized (ቁሳዊ) መሆን አልቻለም ፤ ይልቁን የብድንተኝነት ክፍፍልን አመጣ ብሎም ለአምራችነት እና Industrialization መንቃት መንስኤ ሆነ !

□ The dependent variable, as well as the underlying conditions for regionalism, was so different that it called for a different theory, according to which Europe and the developing world were not comparable cases (Axline 1994: 180).

□ ከላይ እንዳየነው በOld Regionalization መሰረት ከሆነው እንተደረዳነው የአፍሪካ እና ያላደጉት ሀገራት የቡዱን/ክልላዊ ግንኙነት ከአውሮፓ ጋር የነበረው ህልም አይመሳሰለም አይገናኝምም ፥ በመሆኑም ሁለቱን ለማነፃፀር ከባድና የማይቻልም ነው ።

□ However , old regionalism in Latin America made little economic impact and was never implemented on a larger scale. Regionalization in Latin America during 1960s and 1970s did not materialized because of conflict and military dictatorship.

□ ከሌሎች ያላደጉ ሀገራት ጥረቶች አንፃር ላቲን አሜሪካ ትንሽም ቢሆን ተሳክቶላታል ከወሬ የዘለለ ነገር ለመስራት ጥራላች ..!1960-70 ዓ.ም ላቲን አሜሪካ በግጭት እና አምባገነናዊ መንግስታት ባትገታ ኖሮ የበለጠ የተሳካ Regionl Integration ይኖራታል ።

□ This type of regionalism resulted in the creation of the Latin American Free Trade Association (LAFTA) in Montevideo in 1960. LAFTA was a comprehensive and continental project and included all countries on the South American continent plus Mexico.

□ በእነዚህ በድሮው Regionalism አስተሳሰብ ከተፈጠሩ ድርጅቶች መካከል በLatin አሜሪካ LAFTA ተጠቃሽ ነበር ፤ ህልሙ የአፍሪካ ችግሮች መፍታትና ዕድገት ሲሆን ሙሉ የደቡብ አሜሪካ ሀገራት ከሜክሲኮ ጋር ተዳምረው የፈጠሯት የትግል ድርጅት ነበረች !

□ The major ideological influence on regional cooperation and integration, however, is embodied in the founding principles of OAU and later AU.

such as, Lagos Plan of Action (1980) and the Abuja treaty (1991). The major purpose of regionalization was to resist colonial and post-colonial influence, protectionism and realizing import substitution.

□ በአፍሪካ ትልቅ የሆነ ተፅዕኖ የፈጠረውና የብዱንተኝነት / ክልላዊ ግንኙነት አስተሳሰብን አንድ ወደፊት ያራመደው እኛም በጃንሆይ አማካኝነት በጉልህ ከተሳተፍንበት ድርጅት አንዱ የአፍሪካ ሀብረት ነው ።

□ ይህ የጋራ ሀብረት እውን እንዲሆን ካደረጉ ሁኑቶች መሃል ፥ Lagos Plan Of Action (1980) እና Abujan Treaty (1991) ይጠቀሳሉ !

□ ዋነኛ የአፍሪካ ሀብረት መቋቋሚ ምክንያት አፍሪካን ነፃ ማውጣት ፤ ከወጣችም በኋላ ራሷን ልዓላዊት አህጉር በመሆን ተፅዕኖችን መቋቋም እንድትችል ፥ የተፈጥሮ ሀብቶች በመጠቀም ማምረት እንድትችልና የውጪ ሸቀጦች ማራገፊያ መሆናን ለመቃወም የተመሰረተ ነበር !

□ Among the various state led regional organizations in Africa were :

□ CFA (Community of French Africa),

□ (EAC) East African Community □ SACU (Southern African Community Union) ...And OTHERS :

□ SADCC : (The Southern Africa Development Coordination Conference, a predecessor of the SADC) : was established to against the influence of Apartheid and external dependency

(Söderbaum, 2015).

□ በአፍሪካ ከተፈጠሩት ድርጅቶች መሃል የዛሬው ትልቁ Africa Union (AU) የድሮ Organization African Union (OAU) ተጠቃሽ ነው ፡ CFA , EAC and SADCC የድሮው SADC : [ኢፓርታይድን ለመጣል የተደራጀ እና የውጪ ሀይሎችን ተፅዕኖ የሚታገል ነበር]

□...እነዚህ ተጠቃሾች የአፍሪካ ድርጅቶች ነበሩ ! [ከፈለጋችሁ ሙሉን ሞጁል አንበቡት ፡ ዋናዎቹ ግን ከላይ የተቀመጡት ናቸው !]

4.6 New Regionalism :

□The prospects of the fall of the Berlin Wall together with the 1985 White Paper on the internal market and the Single European Act resulted in a new dynamic process of European integration.

□ 1985 የበርሊኑ ግንብ መፈራረስ በኋላ በአውሮፓ የተፈጠረው የገበያ ድክመት ነጮች ምዕራብ-በያዊያን አዲስ የሆነ Regionalism እንዲፈጥሩ አስገድድዷል ፤ የነበራቸውንም አስተሳሰብ ቀይሯል ። ይሄ ወቅት ነው ታዲያ New Regionalism ተብሎ የሚጠራው !

□ This event was the start of what has often been referred to as ‘new regionalism’ on a global scale.

□ The new regionalism referred to new trends and developments, such as : [አዲሱ Regionalism ከOld በጣም ይለያያል ፥ ግቡና አላማውም የተለያየ ነው ።በአዲሱ ክልላዊ ግንኙነት ይሄ ይካተታል !]

□ increase in the number of regional trade agreements,

[የንግድ ስምምነቶች እጅጉን ጨምረዋል ፥ ሀገራት በየዘርፉ ስምምነት ፥ ብድር ፥ አጋርነት ፈጥረዋል]

□ An externally oriented and less protectionist type of regionalism ,

[ያላደጉ ሀገራትም ቢሆን ወደ ግብይትና ተግባራዊ ወደሆነ የሸቀጥ ልውውጥ ገብተዋል ፥ ነባሩ ነፃ መውጣት አፍሪካዊ ልዑላዊነት መጠበቅ የሚሉ ሀሳቦች ተረስተዋል.....በዕድገት እና ብልፅግና ተከተዋል]

□ An anti-hegemonic type of regionalism which emerged from within the regions themselves instead of being controlled by the superpowers,

[ሀገራት የሆነ የሚቆጣጠራቸው አካል ሳይኖር እንዳሻቸው ብቻ መቧደን እና ግንኙነት ማድረግ ጀምረዋል...የሆነ አካል በግልፅ ሀያልነቱ ተጠቅሞ ማስገደድ እና የአፍሪካ ሀገራት እንደ አሻንጉሊት መታዘዙ ተገቷል !!]

□ The rise of a more multi-dimensional and pluralistic type of regionalism, which was not primarily centered around trading schemes or security cooperation.

[እንደ ቀድሞ ግንኙነቶች የተወሰነ Concern ብቻ ያልሆነ በብዙ ፍላጎቶች ላይ የተንተራሰ ግንኙነት ተፈጥሯል.....በዝሃ ህይወት ጥበቃ....ባህል እና እምነት ጥበቃ ...ወታደራዊ ዕዝፈ ላይ ያተኮሩ አዳዲስ ግንኙነቶች አብብው ታይተዋል]

□ With a more varied institutional design, and the increasing importance of a range of business and civil society actors in regionalization.

□ Civil Organization [ተርዓዶ ተቋማት ያላቸው ተደራሽነት እና አገልግሎት በጣም ጨምሯል ፥ የተለያዩ ፎርም ይዘው ለአለም የተሻለ ነገ እየጣሩ ነው ።]

□ አዲሱ የቡድነኝነት አስተሳሰብ አለምን ወደ ማይታመን ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በፊት ያልታየ ፥ እጅጉን ልዩ ወደ ሆነ ክፍለ ዘመን ከስተት አሻግሯል !

□ new wave Of regionalism related to multitude inter-related structural changes Of the global system in the post-Cold War era, such as :

□End of bipolarity,

[ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ አሜሪካ ብቸኛ ሀያል ሀገር ሆነች...Bipolarity አበቃ]

□Intensification of globalization,

[አለምአቀፋዊነት በጣም ተመነደገ)

□Recurrent fears over the stability of the multilateral trading order,

[ኢኮኖሚያችን ከመተሳሰሩ የተነሳ አንዳች ነገር የሆነ ቦታ ከተፈጠረ ቀውሱ እኛ ጋር ይደርሳል የሚል ስጋት ተፈጥሯል]

□restructuring of the nation-state,

[ሀገረ መንግስት የሚባለው ሀሳብ በሚገርም ሁኔታ ተለውጧል]

□ and the critique of neoliberal economic development and political systems in developing as well as post-communist countries.

[የካፒታልዝም ብዝበዛዊ ስርዓት በመላው አለም ተቃውሟ እና ትችትን አስከትሏል...ኮሚኒስት በሆኑ እና ባላደጉ ሀገሮች ጭምር]

(Gamble/Payne 1996 : Hettne : 1999)

□ ሞጁላችሁ ላይ ከታች በፎቶ እንዳስቀመጥኩላችሁ ስለ Old and New regionalism እስካሁን ያወራነውን የሚያሳይ ፥ Summary በሰንጠረዥ መልክ ተቀምጧል ፥ ከሰንጠረዥ አንድ ሁለት ጥያቄ ለFinal ስለሚያወጡ ፥ እኔ በፎቶ ልኬላቸኝለሁ ፥ አጥኑት !....

□ አስተውሉ :ሰንጠረዥን ማየት አትርሱ !

□ ለዛሬ ይብቃን እና በቀጣይ ደሞ Theory Of regionalism እናያለን ፥ ደህና ዋሉ !

□ #Global Trends.

□ Chapter Four - Globalization and Regionalism.

□ 4.7 Major Theories of Regional Integrations.

□ ሰላም □ ችከላ እንዴት ይዞናል ? በርቱ ! ... በባለፈው ክፍላችን ስለ Regionalism ፅንሰ ሀሰብ እና ስለ ሁለቱ New and Old Regionalism አይነቶች ተመልከተን ነበር ። □ ዛሬ ደም ሰዎች ለምን ይቧደናሉ የሚለውን ከተለያዩ ዕይታዎች አንፃር Theory Of Regionalismን እናያለን !...አብራችሁኝ ሁኑ !

□ □ Functionalism :

□ Functionalist viewed regionalism as a functional response by states to the problems that derived from regional interdependence.

□ እንደ Functionalist ከሆነ ሀገሮች የሚሟሟት እና Regionalismን የሚፈጥሩት ባለባቸው ተፈጥራዊ ችግሮቻቸው ምክንያት መፍትሄ ለማግኘት እና እክናቸውን ለመፍታት ነው ።

□ Regionalism is the most effective means of solving common problem and has started from technical and non-controversial issues and has spilled over into the realm of high politics and redefinition of group identity around the regional unit. (Hurrell 1995).

□ Regionalism የችግሮች ሁሉ መፍቻ ቁልፍ የሆነ ፥ ከተራ እና አሻሚ ካልሆኑ አጀንዳዎች በመነሳት ወደ ሌሎች መስኮች ከፍተኛ የፖለቲካ ቡድንተኝነትና ሀገራትንም ነባር ማንነት እስከ ማሳጣት ደረጃ ድረስ የሚዛመት ሆን ተብሎ የተሰራ ትስስር ነው ።

□ The like-minded states would spread the web of international activities and agencies in which and through which the interests and life of all states would be gradually integrated from one activity to others. (Mitrany 1946)

□ ተመሳሳይ ህልም ያላቸው ሀገራት በሆነች አንዳች ጉዳይ ይተሳሰሩ እና ቀስበቀስ ወደ ሌሎች መሰረታዊ እና አይነቱ ግንኙነቶች ያመራሉ በዛም የተሳሰሩ አካላትን ሁሉ ወደ ሚጠቅም ትስስር ያድጋሉ !

□ Therefore, 'spillover' is the key explanation of _functionalist regionalism.

□ Spillover [መዛመት] የFunctionalist ቡድንተኝነት ፅንሰ ሀሳብ የሚገልፅ ቁልፉ ቃል ነው ። ምክንያቱም እንደነሱ ሀሳብ ከሆነ የጠነከረ Regionalism የሚፈጠረው ሀገራት በመሰረታዊ ጉዳይ እና የጋራ ችግር ላይ ከተሳሰሩ በኋላ ያቺ ትንሽ ግንኙነት በማደግ ወደ ሌሎች ዘርፎች በመዛመት ነው ።

□ Because ,Regional organization was then built up to cope with one common problem and spill over to other problems and areas of cooperation, which will deepen integration among member states.

※ □ ለምሳሌ ፡ ኢትዮጵያ እና ኤርትራ ከ20 አመታት ሽኩቻ እና ጦርነት በኋላ ህዝቡ ይገናኛ ሰላም ይፈጠር በምትል መሰረታዊ ሀሳብ ተስማምተው ሰላም ተፈጠረ ፤ በመቀጠል ይቺ ግንኙነት ምፅዋ ወደብን ኢትዮጵያ እንድትጠቀም እስከመፍቀድ ድረስ ኢኮኖሚካል ሆነ ማለት ነው ፥ ከዛም በጦርነት ወቅት [በትግራይ መንግስት እና ፌዴራል

መንግስት] ኤርትራ ጦሯን ልካ ኢትዮጵያ ስትረዳ ፥ ስትዋጋ ነበር ...ፓለቲካዊ ሆነ ማለት ነው ። እንደዚህ በተራ ነገር ተነስቶ የሚዛመት ነው ይላል ..Functionalism Theory □

□ According to fiurrell (1995), there were two sorts of spillover :

□ 1. Functional : [ጥቅማዊ]

□ 2. Political : [ፓለቲካዊ]

□functional spillover :

□ where by cooperation in one area would broaden and deepen further areas;

□ ጥቅማዊ የሆነው ትስስር የሆነ የጋራ ችግርን ለመፍታት በሚደረግ ጥረት ውስጥ የሀገራቱ ትስስር አድጎ ወደሌላ ዘርፎች ሲዛመት ነው ።

□ political spillover :

□ whereby the existence of supranational institutions would set in motion a self-reinforcing process of institution building.

□[ፓለቲካ ሲሆን ደሞ የሚፈጠረው ከሀገራት በላይ የሆነ አንድ የቡድኑ አካል ሲኖር እና ሁሉም በዛ አካል ሲጠመዘዝ እና ሲጫን የድርጅቱ/የአካሉ ሀሳብ ከአንተ ጥቅም ጋር ባይገናኝም ለሌሎች የቡድኑ አባላት ተብሎ ወደ አንተ ሲዛመት ነው]

□The end-result would be a shift in loyalties from nationalism towards regionalism, a new center whose institutions possesses or demands jurisdiction over the pre-existing national states.

(Ernst 1958; Hurrell 1995)

□ እንደ Hurrel ሀሳብ የፓለቲካዊ መዛመት መጨረሻው ለሀገራዊ ጥቅም ያለን ታማኒነት በመቀማት ለሀገር ሳይሆን ለቡድንህ ተገዢ ትሆን ዘንድ ትገደዳለህ ፥ የበላይ አካሉ /ድርጅት ወይ ሀገርም ከድንበራሯ አልፋ ሌሎችም ሀገራት ጋር ገዢ ፥ ፈላጭ ቆራጭ ፥ ህግ አውጪ ፥ ሻሚ ፥ አንሺ [Jurisdiction] እንድትሆን ትሻለች ።

□ Remark : አስተውሉ !

□ functionalist and neo-functionalist approaches presume that Economic cooperation across national borders spillover and leads to formation of supranational institutions That to the diminishing role of the nation-state .

(Palmujoki 2001)

□ በFunctionalist እና Neo - Functionalist አስተሳሰብ ሀገራት በቀላሉ የሚያደርጉት በቡድን የተደራጀ እንደ ኢኮኖሚያው ያለ ግንኙን ቀስበቀስ ተዛምቶ በማደግ ወደ ሆነ የጋራ ድርጅት ምስረታ ይለወጣል ፤ ይሄ ድርጅትም በአንፃሩ የሀገራትን ሉዓላዊነት የሚገዳደር ፈላጭ ቆራጭ ሆኖ ሀገራትን ለቡድን ጥቅም ተገዢ ያደርጋል ።

□ Overwhelming number of international governmental organizations (IGOs) could be classified as functional. That is, they have specific mandates, link to economic issues, and limited memberships, often related to geographic region. So , functionalism is applicable at both regional and global levels.

Karns and Mingst (2005)

#Civics

□ Karns እና Mingst እንደሚሉት ከሆነ Functionalism ከልላዊ ብቻ አይደለም አለምአቀፋዊ ነው : ለምሳሌ የአለም ትልልቅ ድርጅቶች እና NGOዎች ብንወስድ የተመጠነ ቁጥር ያለው ተሳታፊ ሀገሮች አሏቸው ፤ የተሳሰሩበት ኢኮኖሚው ጥቅም አለ ከዛም አልፎ በመልካምድር አቀማመጥ የተሳሰሩ ናቸው ። ስለዚህም Functional ናቸው ብለው ይሞግታሉ !

□ Thomas Gorge , states that functionalism is a global approach rather than a regional approach and neo-functionalism is derived from the functionalist doctrine and was applied in a regional context with some modifications.

□ እንደ Tomhas George ሀሰብ ከሆነ Functionalism አለማቀፋዊ የሆነ ሀሳብ ነው ፤ Neo - Functionalist ግን ይሄን ሀሳብ የብድኖች እና ክልላዊ ለማረጋገጥ ትንሽ ማሻሻያ በማድረግ በFunctionalism ዶክትሪን ላይ በመመስረት የፈጠሩት ነው አዲሱ ሀሳብ ነው ።

□ In this regard, the process and dynamics of cooperation under neo-functionalist approaches will work automatically to cope with the facing issues. As a result, political decisions are needed at any key point and these may or may not be taken.

(Karns and Mingst 2005)

□ በዚህም መሰረት በአዲሱ Functionalism ዕሳቤ ወይም

[Neo- Functionalism] መሰረት ሀገራት የሚወዳጁት በቸገራቸው Issue ላይ ብቻ ነው ። ስለሆነም በእያንዳንዱ ነጥብ ላይ ተነጋግረው ይወስናሉ ፤ ከተቀበሉት ይተገብራሉ ካልተቀበሉት ይቀራል ...!

□ Therefore, functional spillover has to be in tandem with political spillover in order to reinforce each other.

□ ይሄ ማለት ሀገራት እርስበእርስ አንዳቸው በሌላቸው ተፅህኖ ለማሳደር እና ለማስገደድ ግንኙነታቸው ከFunctional ትስስር ወደ Political ማደግ አለበት ።

◆□ Neo-Functionalism :

□ Neo-functionalist emerged in the 1960s based on the key works of Ernst Haas and Leon Lindberg. [ይሄ አዲሱ Functionalism በ1960 በHaas እና Lindberg የተመሰረተ ነው]

□ Neo-functionalist included clear departures from transactionalism, federalism and functionalism, which made it clearly a distinct and independent theoretical entity.

□ እንደ Neo - functionalism ሀሳብ የሀገራት ትስስር ከTransactionalism ወደ Federalism ከዛም ወደ Political Functionalism ያድጋል ባይ ናቸው ።

□ ግን ምን ማለት ነው ? :

□ Transactionalism : የኢኮኖሚ ስምምነት ነው ሀገራት ሸቀጦች እና ገንዘቦች ግልጋሎቶችና ሌሎች ጉዳዮች ከአንደኛው አካል/ሀገር ወደ ሌላ አካል/ሀገራት እንዲገቡ የሚደረግ የቢዝነስ ስምምነት ነው ።

□ Federalism : የመንግስት/የሀገር ስርዓት መዋቅር ሲሆን ስልጣን አንድ አካል ጋ ብቻ ሳይጠራቀም ፤ ሁሉም በድንበሩ አስተዳዳሪ ሆኖ የሚመራበት ስርዓት ነው ።

□ Political Functionalism : ቅድም ያየነው ሲሆን ሀገራት/አካላት ተቧድነው ለጋራ ችግር መፍትሄ ፍለጋ የሆነ አካል [institutions] ይፈጥሩ እና ይሄ አካል ገዢ ፣ ሻሚ ሻሪ ሆኖ ሀገራት ከብሄራዊ ጥቅም ይልቅ ብድናዊ ጥቅም እንዲያስቀድሙ የሚጠመዘዝ ሀይል ይሆናል ።

□ ስለዚህ በNeo - Functionalist ሀሳብ መሰረት ከሆነ የሀገራት Regionalism ትስስር በድንበር በኩል በሚደረግ ከኢኮኖሚክ ሽያጭ ልውውጥ በመነሳት ወደ Federalism ማለትም ሁለቱም እኩል ስልጣን ያላቸው ፈቅደው የተሳሰሩ ሀገራት ህብረት ግንኙነታቸውን ያድጋሉ ።

□ በራሳቸው ድንበር ራሳቸው ባለሙበት ይሆናሉ ፣ በጋራ ጉዳይ ለጋራ ተማክረው ውሳኔ ያሳልፋሉ ፤ ትስስራቸው ሲጠነከር ደም ወደ Political Functionalism ያድጋሉ ፣ ማለትም አንድ የጋራ ወካይ Institutions በማቋቋም ከዛ አካል የሚመጣን ዕሳብ እና ውሳኔ የሚያስፈፅሙ [ከብሄራዊ ጥቅም ባይጣጣም እንኳን] ለብድናዊ ጥቅም ተገዢ አካል ይሆናሉ ።

□ 'Political integration is the process whereby political actors in several distinct national settings are persuaded to shift their loyalties, expectations and political activities towards a new centre, whose institutions possess or demand jurisdiction over the pre-existing national states.

□ The end result of the process of political integration is a new political community, superimposed over the pre-existing ones.

'(Haas 1968, 16)

□ እሺ ታዲያ ሀገራት ለመባደን ምን ያሻቸዋል ?

□ According to Lindenberg, the following preconditions for the success of an integration process.

[-| በLindenberg ሀሳብ መሰረት 4ቱ መሰረታዊ የትስስር መስፈርቶች-|]

□1) . Central institutions and central policies should be established and developed, because only they can assure that someone represents and promotes the 'regional view' as well as solves disputes between member states;

□ የጋራ Institutions ግድ መቋቋም እና መዋቀር ይኖርበታል ይሄም አካል ሀገራት ቡድናዊ ጥቅምን እንዲያስቀድሙ ለመቆጣጠር እና የጋራ ችግሮች እና ጠቦች ለመፍታት ውሳኔ ሰጪ ሆኖ ያገለግላል ።

□ 2).Their tasks and capacity to implement those tasks should go well beyond the mandate of normal international institutions :

□ ይሄ አካል ቡድናዊ ግንኙነት ከተሰባሰቡት ተሳታፊ(mandate) ሀገራት የተሻለ ጉልበትና ሁሉንም የግንኙነቱ አካል የመጠምዘዝ አቅም ያለው የተወሰኑ ውሳኔዎች ለማስፈጸም የማይቸግረው ሊሆን ግድ ይላል ።

□3).Their tasks should be inherently expansive and in all aspect .

#Global

□ የሀገራት ግንኙን በተፈጥሮ ተስፋፊ እና ተዛማጅ ነው ስለሆነም ሁሉን ዘርፎች ያቀፈ ግንኙነት ሊኖራቸው ግድ ነው ።

□4). There should be some link between the interests of member states and the process of integration.

□ የተሰባሰቡት ሀገራት የሆነ የሚያስተሳስራቸው ጥቅም እና የተሳሰሩበት ወይም የተባደኑበት መንገድም የጋራ መፍትሄ ሊያመጣ በሚችል መልኩ ሊሆን ይገባዋል ።

□ ማነው ያለው ? □ (Lindberg 1963,)

□ In Functionalism ,important concept is spill over, originally coined by Haas, refereeing to the process of integration from the political sphere into other aspects of life.

□ በFunctionalism ሀሳብ ወሳኝ ቁልፍ መዛመት [spill over] ነው ፤ በHaas የተጀመረቸው ይቺ አገላለፅ ግንኙነቶች በተራ ጉዳዮች ተጀምረው ወደ ሀያሌ ፓለቲካዊ እና ማህበራዊ ትስስሮች እንዲያድጉ ጠቃሚ ነች።

□ Lindberg considers integration as “inherently expansive task” that has to begin from the political sphere.

□ እንደ Lindberg ሀሳብ ከሆነ ቀድሞኑ ግንኙነት የሚስፋፋ እና ሚያድግ ተፈጥሮ ያለው ነው ፤ መነሻው የፓለቲካ ጉዳይ ነው ባይ ነው ።

□ አጠቃላይ Functionalism ስናጠቃልለው ግንኙነቶች spill over ያደርጋሉ ፤ ከመሰረታዊ ጉዳዮች ተነስተው ይዛመታሉ ባይ ነው ። አካላት የሚተሳሰሩትም የጋራ ችግሮቻቸው በመፍታት የጋራ ጥቅም ስለሚያገኙ ነው ይለናል ።

□ እስቲ የተቀሩትን ሁለት የRegionalism Theoryዎች እንመልከት።

◆□Inter-govemenmetalism :

□Inter-govemenmetalism

or liberal intergovernmentalism is a theory and approach that focus on the state for integration to succeed.

□ Inter - Govemenmetalsim ደሞ ዋናው ሀሳቡ ለአለምአቀፊዊ ግንኙነቶች መሳካት ሀገራት(state) ሚናቸው የጎላ ነው ባይ ነው ።

□ Considers the state mainly as an actor in the international system and the integration process to be a process in that system.

□በአለምአቀፍ ስርዓት የተሳካ ግንኙነት እንዲፈጠር ሀገራት ሚናቸው ወሳኝ ነው ፥ የማይተካም ነው ይላል ። [ይሄ ሰውዬ Globalization የሚባል ነገር ሰምቶ አያቅም ዴ □]

□ According to Moravcsik integration can be considered as part of the rational choice of state actors and Have 3 Stages : [ሀገራት ግንኙነታቸው የምርጫና የፍላጎት ውጤት ነው ፥ 3 ደረጃዎችም አሉት ይያል...የዚህ ሀሳብ አራማጅ ሞራቪሲክ : እነርሱም]

i. national preference formation :

[የሀገሪቷን የግንኙነት ፍላጎት መምረጥ]

ii. interstate bargaining :

[ሀገራት ድንበር አቋርጠው መስማማት]

iii. institutional choice :

[ሀገራት የሚገናኙት ድርጅት መምረጥ]

□The degree of integration depends on the interests of influential domestic constituents exercising pressure over their governments.

□ የሀገራት ግንኙነት እና ትስስር እንደ ህዝቦቹ ፍላጎት ይወሰናል በመሆኑም እነዚህ ሀገራዊ አካላት በግንኙነቱ ላይ ትልቅ ተፅዕኖ ያሳድራሉ ባይ ነው ።

□ Moravcsik (1993) explains that “the foreign policy goals of national governments vary in response to shifting pressure from domestic social groups, whose preferences are aggregated through political institutions”.

□ ሞራቪሲክ እንደተናገረው ሀገራት የውጪ ጉዳይ ፓሊሲያቸው ላይ የሚያደርጉት ለውጥ እና ለጥያቄዎች የሚሰጡት ምላሽ እንደ ጠያቂው አካል ይለያያል። ፥ የተለያዩ ማህበራዊ ቡድን ለሚጠይቀው ጥያቄ ተመሳሳይ መልስ መንግስት አይሰጥም ።

□ For example , national governments may pursue international agendas in the fields of trade and agriculture to satisfy domestic producer groups , But not Student ask Something.

□ ለምሳሌ ፡ መንግስት የሆነ ተፅዕኖ ፈጣሪ አምራቾች ለጠየቁት የውጪ ጉዳይ ፓሊሲ የሚሰጠው ግብረመልስ ፍጥነት እና ተማሪዎች ለሆነ ጉዳይ ለጠየቁት ጥያቄ የሚሰጠው መልስ እኩል አይደለም ፡ ምክንያቱ የተለያዩ ማህበራዊ ክፍሎች ስለሆኑ !

□ Nevertheless, he argues that national preference formation regarding cooperation in the field of foreign and defence policy is subject to geopolitical interests, revolving around a state’s ideological commitment.

□ ይሄ ሰውዬ ከዛም አልፎ ፥ ሀገራት ከሀገራት ጋር ያላት ግንኙነት እና የግንኙነቱ ፍላጎት ከወቅት ወቅት የሚቀያየር ነው ፤ በሀገሪቷ ጂኦፖለቲካል አስተሳሰብ የሚወሰን ነው ባይ ነው ።

□ The problem with this approach is that international relations have not given much weight to the domestic level or the society in the state's foreign policy decisions.

□ የዚህ Theory ትልቁ ስህተት እና ችግር ምንድነው ፡ ፓሊሲ ቀረፃና ውሳኔ ላይ ለDomestic ሀገራዊ ማህበረሰብ እና ክፍል የሰጠውን እና አለ ብሎ የሚያምነው ተፅዕኖ ያክል ለአለም ስረዓት እና System አለመስጠቱ ፣ የአለምአቀፍጨተፅህኖን Ignore ማድረጉ ነው ።

◆□ Supra-nationalism ፡

This Was Type European integration, The thought has been derived From Neo-functionalism.

□ ይሄ የአውሮፓን case ለማስረዳት የቀረበ እንጂ በራሱ Theory አይደለም ፡ እንዴት Neo - Functionalism በመጠቀም Eroupean Uinon ተፈጠረ የሚለውን ያስረዳል ።

□ ከላይ በስነ-ስርዓት እንዳየነው ካስታከላችሁ ፡

□The roots of Neo-functionality lie most visibly in the words of Haas ,Spill over ፡

□One incentive is, for example, that the optimization of common benefits of integration in the original sector requires integration in other sectors (Lindberg, 1963).

#Global

□ For European integration, who has developed three mechanisms through which he thought European integration progresses:

□ የሀገራት Regionalism ትስስር በድንበር በኩል በሚደረግ ከኢኮኖሚክ ሽያጭ ልውውጥ በመነሳት ወደ Federalism ማለትም ሁለቱም እኩል ስልጣን ያላቸው ፈቅደው የተሳሰሩ ሀገራት ህብረት ግንኙነታቸውን ያድጋሉ ።

□ first, positive spillover effects; second, a transfer of allegiances from the national to the supranational political arena; and third, a 'technocratic automaticity,' referring to an increasingly autonomous role of supranational institutions in promoting further integration.

□ በራሳቸው ድንበር ራሳቸው ባለመብት ይሆናሉ ፥ በጋራ ጉዳይ ለጋራ ተማክረው ውሳኔ ያሳልፋሉ ፤ ትስስራቸው ሲጠነከር ደሞ ወደ Political Functionalism ያድጋሉ ፥ ማለትም አንድ የጋራ ወካይ Institutions በማቋቋም ከዛ አካል የሚመጣን ዕሳብ እና ውሳኔ የሚያስፈፅሙ [ከብሄራዊ ጥቅም ባይጣጣም እንኳን] ለብድናዊ ጥቅም ተገዢ አካል ይሆናሉ ።

□ In the European case, the European Commission, established to coordinate and implement integration strategies, has an intrinsic interest to expand its competencies.

□ Then, once supranational institutions are created, international interdependence grows, and interest groups or political party leaders can shift their loyalties away from national institutions by choosing to pursue their interests through newly established international institutions.

□ ስለዚህ አንዴ የጋራ ጥቅም አስከባሪ ድርጅት ከተቋቋመ በኋላ ሀገራት ከብሄራዊ ጥቅማቸው ይልቅ ለብድናዊ ጥቅማቸው አንዳንዴ ራሳቸውንም እየጎዱ ይታገላሉ ፥ ይሄንንም በEuropean Union ማየት ይቻላል ይለናል ።

□ 3ቱ Theory of regionalism ይሄን ይመስላል ፤ ለዛሬ ይብቃንመልካም ቀን !

□ Selected Cases of Regional Integration :

□ አለም ላይ ጠንከር ያሉ 3 የቡድንተኝነት ጎራዎች እስቲ እንመልከት : አፍሪካ ህብረትም አለበት አብራችሁን ሁኑ ...!

□ Even If, Regional integration across the world followed divergent trajectories. Yet, it was mainly influenced by the development in Europe and regional integration is still, Eurocentric.

□ አለም መልክ ብዙ ቡድናዊ ግንኙነት እያደረገች ቢሆንም ዛሬም ድረስ በEuropean የሚሾፍሩት እና ለእነሱ የሚያዳላ አለማዊ ስርዓት እንዲሁም ግንኙነት ነው ያለው ።

- i. The European Union,
- ii. Association of South East Asian States (ASEAN)
- ii. And African Union.

□European Union :

□ EU began as European Economic Community underwent changes and transformation creating common market, currency, institutional and policy harmonization that at last became the European Union as one consolidated regional organization.

* □ የአውሮፓ ህብረት የተፈጠረው ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በኋላ አውሮፓዊያን አስተሳሰባቸውን በመቀየራቸው እና አዲስ የገበያ አቅጣጫ እና እርስበርስ ለመተሳር የሚያመች ፓሊሲ በመከተሏ አውሮፓ ሀገራት መጠቃቀም እና መረዳዳት ጀመሩ.....ቆይቶም የአውሮፓ ህብረት ተወለደ !

□African Union :

□AU evolved from the Organization of African Unity, which expired after realizing the objective of ensuring the decolonization of all African countries.

* □ AU የተፈጠረው AUO የሚባል ሙሉ የአፍሪካ ሀገራት እና መሬትን ከቀኝ ገዢዎች ማውጣት ያለመው ድርጅት ህልሙን አሳክቶ ሲያበቃ ...በአዲስ ህልም የተዋቀረ ድርጅት ነው ።

□ The AU imitating EU was established to realize the unification of African markets towards eventual political unification.

※ □ AU ሲቋቋም ዋነኛ ህልሙ ነፃ እና የተሳሰረች አፍሪካን በቅንጅት መፍጠር እና ለአፍሪካውያን ድምፅ በመሆን ፓለቲካዊ ሀይሏን ማስጠበቅ ነበር ።

□ Since its establishment in 2002, the AU have achieved a lot in terms of opening African Free trade Areas, the issuance of visas on arrival and the strengthening of regional organizations like SADC, ECOWAS, COMESA and the EAC.

※ □ አፍሪካ ህብረት ከምስረታው 2002 ጀምሮ በርካታ ነገሮች ማሳካት ችሏል አንደኛ ነፃ እና የተጣመረች የምትገበያይ አፍሪካን ፈጥሯል ፥ ሺዛ ጉዳዮች በብዙ ተሻሽሏል ፤ ነባር ክልላዊ ድርጅቶችን አጠናክሯል ።

□ASEAN :

□ The ASEAN was founded in 1967 and established a preference area in 1977, and the Asian Free Trade Area in 1992.

※ □ ASEAN 1967 የተቋቋመ ፥ ሲሆን ከሁለተኛው የአለም ጦርነት በመጀመርያዎቹ 20 አመታት ኤሽያ በነፃ መውጣት ፥ ባርነት መግታት ሀሳቦች ተጠምዳ ነበር በመሆኑ በህብረት መቆም አልቻሉም ነበር ።

□ In the first two decades after the Second World War (1945-1965) the region was shaped by nationalism, decolonization, great power intervention and failed attempts at regional cooperation.

□ This resulted in the attainment of independence of states in the region namely Vietnam in 1945, Indonesia in 1949, the Philippines in 1946, Myanmar in 1948, Cambodia and Laos in 1953, Malaysia in 1957, Singapore in 1963, and Brunei in 1984 respectively. [ይሄም የተለያዩ ሀገራት በተለያዩ ጊዜ ነፃነታቸውን እንዲቀዳጁ አድርጓል ...ሀገራቱ ከነ ዓ.ም ከላይ ተቀምጧል]

#Global

□ The main motive was not economic goal rather than political and security motives for regional solidarity. The economic achievements in the region was not induced by the integration.

※ □ በግዜው ኤችዮ በኢኮኖሚ ይልቅ የምታተኩረው በህብረት እና አንድነት ነፃነት መቀናጀት ላይ ስለነበረ ኢኮኖሚዊ የደከመ ነበርበጋራ ለኢኮኖሚክ ዕድገት አልተሰባሰቡም ።

□ Though. After the economic crisis of 1997, the region has advanced its economic goals and created APFTA in the region.

※ □ አህጉረ ኤዣያ አሁን ላይ በፍጥነት እያደገች የመጣች ሲሆን ከ1997 የኢኮኖሚ ቀውስ ወዲህ በጋራ መስራት እና መተባበር ጀምራለች ። የዚህም ማሳያ APFTA ነው ።

□ #Global Trends.

□ Chapter Four - Globalization and Regionalism.

□ Relations between Regionalization & Globalization :

□ እሺ ታዲያ ሁለቱ ያላቸው ትስስር ጠቃሚ ነው ወይስ ጎጂ ? ወይስ ምንም አይገኛቸውም □

□ There are three possible options regarding the mutual relations between regionalization and globalization in the economic dimension:

□ የሁለቱን ግንኙነት የሚያስረዱ ልሂቃን 3 አይነት ሀሳቦችን ያነሳሉ ፤ ስለ ግንኙነታቸው በኢኮኖሚው ዘርፍ ያላቸው ትንበያ 3 ነው ፡

- i. Convergent trends :
- ii. Divergent trends);
- iii. Overlapping trends ;

□ Convergence :

[Regionalization as a Component of Globalization]

□ Regionalism is emerging today as a potent force in the processes of globalization. If globalization is regarded as the compression of the temporal and spatial aspects of social relations, then regionalism may be understood as but one component, or 'chapter' of globalization .

(Mittelman 1996a, 189).

□ Divergent የሚባለው ጎራ Regionalism የአለማቀፋዊነት መግለጫ ነው አንዱ ገፁ ነው ፤ Globalization ከምናሳይባቸው መልካች አንዱ ቡድንተኝነት ነው ብሎ ይሞግታል ፥ ሰዎች ጊዜ እና ቦታ ሳይገድባቸው ህብረት ሰርተው እስከ ተቧደኑ እና እስከተጠቃሙ ምን የGlobalization ሰንኮፍ አይሆንም ባይ ናቸው ።

□ According to this view, by helping national economies to become more competitive in the world market, regional integration will lead to multilateral cooperation on a global scale, Thus, the process of regional integration can be interpreted as part of the international (or global) economic order a result and a component of globalization.

□ ሀገራት ተፈቃቅደው ተቧደነው አንድ ላይ ተወዳዳሪ ኢኮኖሚ እስከፈጠሩ እና ክልላቸውንም /ቡድናቸውን እስካጠነኩ ድረስ Regionalism እንደ በረከት ነው መቆጠር ያለበት ባይ ናቸው ። Regionalism አለም ምን ያክል እርስበእርስ እንደተቆላለፈች ማሳያ ነው እንጂ መጥፎ ተፅህኖ አይደለም ይላሉ ።

□ Globalization can be expressed through regionalization.

□ Divergence :

[Regionalization as a Challenge or Response to Globalization]

□ Unlike the first trend, This was reaction and challenge to the amorphous, undemocratic, and inexorable economic rules of globalization.

□ ይሄ ደግሞ ከቅድመ- በተለየ አለም ዛሬ ለደረሰችበት ኢ - ፍትሃዊ እና ሚዛናዊ ያልሆነ ኢኮኖሚያው ስርዓት ተጠያቂ Regionalism ነው ባይ ነው ።

□ The first place, by creating trade blocs and integration frameworks , regionalism opposes the neoliberal ‘harmony of interest’ view of the world economy in favor of national (and regional) loyalties and frameworks.

□ የመጀመርያው ሁለት እና ሶስት የኢኮኖሚ ሀያላን ጎራዎችን በመፍጠር ፍትሃዊ ያልሆነ እና ህግ የሌለው የኢኮኖሚ ስርዓት ፥ አንዳንዶች የሚበለፀጉበት ሌሎች የሚደሃዩበት System በመፍጠር የተረጋጋ የነበረውን የአለም ትስስር ወደ አለቃ ና አሽከር ሀገራት በመቀየር አውኮታል ሲል ይሞግታል ።

□ Conversely, the drive toward the formation of regions might be also motivated by the denial of a single universal culture (and ideology) and the promotion of alternative or pluralistic forms of social and political organizations other than the nation-states at the regional level.

□ ከዛም አልፏ ዛሬ ላይ ሀገራት የሚቧደኑት የሆነ አስተሳሰብ እና አመለካከትን በመቃወም በመሆኑ የአለምን ብዙሃነት እና ጉራማይሌ መልክ ያጠፋል ፥ አንድ አስተሳሰብ ብቻ እንዲዛመት ያስገድዳልይሄም አለምአቀፋዊነት ሳይሆን የሆነ ክልል/ቡድን አስተሳሰብን ለአለም ይጭናል ...ስለሆነም Regionalism አለማቀፊዊነትን የጎዳ እና ያቀጨጨ ጉዳይ ነው ብሎ ያስባል ።

□ Overlap :

[Regionalization and Globalization as Parallel Processes]

□ When we refer to the world economy, it encompasses the trends of both regionalization[—i.e., the division of the international economy] and globalization
(see Wyatt-Walter 1995).

□ ስለ አለም ኢኮኖሚ ባወራን ቁጥር ሁለቱን ነገሮች ልንገጥጥል አንችልም : ሁሌም ሀያላኑ ሀገራት , ደሃዎቹ ሀገራት , እያደጉ ያሉ ሀገራት እያልን ...ስለምንጠራ መላየት አንችልም ፤ አለም Regionalism የሚፈጥረው በዚህ ጎራ ተመስርቶ ነው ስለሆነው ...ነጥጥሎ መመልከት አይቻልም ።

□ Conversely, in the international (global) security arena, it is more difficult to assess the (co)existence of security communities and security complexes without an overall dimension of global security, which is less evident.

□ Thus, rather than reacting to each other, a third possibility is that regionalization and globalization might act as parallel or overlapping processes in the two issue-areas of economics and security.

□ ስለዚህ ሁለቱን አለምአቀፍ እውነታዎች የለብቻ ከመግለፅ አንዱ የአንዱ ጠንቅ ከማለት አንደኛው ሌላኛውን [ሁለቱም እርስበርስ] የሚተሳሰሩ የሚጓዳዱም የሚጠቃቀሙም አንደኛው አንደኛውን Affect የሚያደርግ የአለም ሁነት ብለን ብንወስዳቸው ጥሩ ነው ይለናል ...Overlap □

#Global

□ Regionalization, Globalization and the State :

□ እሺ አሁን ደሞ አለማቀፋዊነት ከቡድንኝነት እና ሀገረ መንግስት ጋር ያለውን ግንኙነት እንመለከታለን ...! የመጨረሻ የቻጥተሩ ክፍል ነው አብራችሁኝ ሁኑ !

□ Nation-States and Nationalism as Rival Processes of Globalization :

□ ይሄ የግንኙነት አይነት ሀገራት ጎራ ፈጥረው በተባደኑ ና ሌሎች ሀገሮችን ባገለሉ ቁጥር Nationalism የGlobalization ተፃራሪ ሆኖ አለማቀፋዊ ግንኙነትን ይገታል ባይ ነው ።

□ Processes of disintegration, fragmentation, autarky, and localization diverge from the overall trend of globalization.

□ For instance, the blossoming of statehood may be a response to the homogenizing forces of globalization.

(Holsti 1996a, 22)

□ ሀገራት ተባድነው በተከፋፈሉና በተራራቁ ቁጥር አለማቀፋዊነት ይገታል ሀገራትም እንቢኝ ማለት እና ለብሄራዊ ጥቅማቸው ቅድሚያ መስጠት ይጀምራሉ ።

□ The persistence or resurgence of nationalism can be regarded as a response to the alienating forces of the global market, by relocating or bolstering legitimacy and loyalties at the national or even sub-national levels.

□ ሀገራት እንቢኝ ብለው ለሀገራዊ ጥቅም ቅድሜ መስጠት ከጀመሩ ደሞ ዋነኛው የቡድንተኝነት ሀሳብ መሰረት ለቡድን ጥቅም ምንም ካንተ ብሄራዊ ጥቅም ጋ በጋጭ እንኳን ቅድሚያ መስጠት የሚለው መርህ ይጣሳል ፤ በዚህም ሀገራት ግለኛ እና ያልተሳሰሩ ወደመሆን ያመራሉ ።

□ This is directly contradiction to the transnational or supranational logic of economic globalization.

□ Globalization as a Force of Nationalism and the Formation of New States :

□ ይሄኛው ግንኙነት ደግሞ □ ዋነኛ ሀሳብ Globalization በጠነከረ ቁጥር Nationalism ይፈጠራል አዲስ የሆነ የተበደኑ ሀገራት መንግስት ምስረታን ያውጃል ይላል ።

□ Through a process of technological dissemination, globalization might actually promote nationalism and the formation of new states.

□ Hence, globalization and nationalism might converge, through a new (global) revolution of 'rising expectations,' which encourages states to cope with and to manage the forces of globalization.

□ ሀገራት Globalization ባሰፋፋ ቁጥር Nationalism ይጨምራል ምክንያቱም ውሳኔ እና ድርጊታቸው ለአለም ተጋላጭ ስለሚሆን ከአለም ተስማማሚ እና የሚያኗኗር በህዝባቸውም የማያስተቻቸው ብሄራዊ ጥቅም ያስጠበቀ ውሳኔ ወሳኝ ይሆናሉ ።

□ Here lies an interesting paradox:[እዚጋ አሪፍ ከላሽ የሚያረግ ጉዳይ አለ !]

□ Although forces of globalization seem to undermine state sovereignty, technological changes might also improve the material conditions for the enhancement or resurgence of nationalistic trends. Thus, globalization creates new strategies and roles for the nation-state.

(Drezner 1998, 210 and 218)

□ Globalization ሀገራትን ድንበር የማያግዳቸው ያለቅጥ የተሳሰሩ የመንግስታትንም ሉዓላዊነት የሚገዳደር ሆኖ ቢቸግርም , በዛው ልክ የሀገራት ህዝቦች እንዲተሳሰሩ እንዲያብሩ መንገድ ጠርጓል ፤ ዜጎች በተገኙበት እና በኖሩበት ቦታ ሁሉ ሀገር ወደድ እና ብሄራዊ ጥቅማቸውን አስጠባቂ ሆነዋል ይለናል ።

□ Nation-States as Rival Forces of Regionalization :

□ ይሄ ደግሞ የሚለን Nation - State [ብሄረሰባዊ መንግስት] ለቡድንተኝነት ፀር ነው ፤ ቡድኖች በአንድ Supernational ሀይል የሚመሩ እና የሚተዳደሩ መሆናቸውን እንዲገቱ እና ለብሄራዊ ጥቅማቸው እንዲውተረተሩ ያደርጋል ባይ ነው ።

□ Nation-states might oppose forces of regionalization that attempt to transcend the power (and authority) of the state in a supranational direction by setting limits and constraints to the development of a regional identity and supranational institutions.

□ ስለሆነም ሀገራት አለማቀፋዊ መቧደናቸውን ይቀንሳሉ የተወሰነ ቦታ ላይ ሆነው ከሚፈልጉት ጋር ብቻ በተወሰነ አባል ፥ ብዙም ሉአላዊነታቸውን ሳይጋፉ መተሳሰርን ይመርጣሉ ባይ ነው ።

□ Thus, states will regard regional and sub-regional integration frameworks through the prism of international organizations with a limited mandate in terms of intervention, domestic jurisdiction, and the exercise of sovereignty.

□ Regionalism as a Force of

Nationalism and the Nation-States :

□ ይሄ ግንኙነት ደግሞ ቡድንተኝነትን ከድሮ Regionlism ሀሳብ ማለትም የሀይል አስተላለፍ እና ብሄራዊ ጥቅምን አስጠባቂነት ጋር በማቆራኘት ፤ ቡድንተኝነት ብሄራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ የሚደረግ ነው ይለናል ።

□ In this sense, the logic of the 'new regionalism' is not very different from that of the 'old' security alliances. Due to nationalistic tendencies of the member-states that see frameworks of regional integration as a means to pool and increase their national power resources.

□ እንደዚህ ግንኙነት አስተሳሰብ ከሆነ የድሮውም ሆነ የአሁን ቡድንተኝነት ራስን ከደህንነት ስጋት እና ኢኮኖሚ ጥገኝነት ማላቀቅና ሀያሏን ጎራ ፈጥሮ ብሄራዊ ጥቅምን ማስጠበቅ ነው ።

#Global

□ In both cases, the goal is to guarantee the bloc (region) members greater security in their international relations in a context of increasing vulnerability of either the world economy or global security.

(Axline 1996, 199)

□ Coexistence between Regionalism, Nationalism and Globalization :

□ ይሄኛው ደሞ ቅድም እንዳየነው ምንም ጎጂ ነው በረከት ነውም አይልም ፥ ሁለቱም በፊናቸው የሚካሄዱ ነገሮች ናቸው ይለናል ።

□ ስለዚህም አለም በአንድ መልኩ ተቧድና ተሰነጣጥቃ ተከፋፍላ በሌላ መልኩ በሚያስደንቅ ሁኔታ በአለምማቀፋዊነት ተሳስራ እና ተቆላልፋ ትቀጥላለች ፤ አያሳስብም ባይ ነው ።

□ In this case we have neither convergence nor divergence but rather coexistence—the three processes are taking place simultaneously. Thus, there might be parallel processes of globalization and continuing trends of fragmentation and disintegration.

□ Historically, political fragmentation, often manifested by the quest for national self-determination and the creation of new states, has been a trend with as much significance as the (parallel) forces of economic globalization.

(Holsti 1996a, 21–22)

□ በታሪክም ቢታይ ህዝቦች ራሳችንን በራሳችንን እንስተዳድር ዘንድ ተጨቆንን ጅኒጃንካ እያሉ ሲሰነጣጠቁ ፥ ሲፈረከኩ የኖሩ ናቸው ። Fragmentation ዛሬ ኢኮኖሚ ጠቃሚ የሆነውን ያክል ጠቃሚ ነበረ ይለናል ።

□ In this perspective the effects of globalization upon regionalization and especially on the nation-state are rather indeterminate: “the structural logic of globalization and the recent history of the global economy can be read as providing rationales for ‘high stateness’ as well as ‘low stateness’” (Evans 1997, 64).

□ ስለዚህ ይሄኛ ግንኙነት ደም Globalization በRegionalism ላይ ያለው ተፅዕኖ ይሄ ነው ተብሎ የሚነገር አይደለም አንደኛው አንደኛውን የሚጎዳ /የሚጠቅም ሳይሆን ሁለቱም በራሳቸው ሙድ የሚጓዙ ናቸው ! ነገር ግን የሀገራትን ክፍፍል ሀያላን እና ጥቃቅን ብሎ ከፍሎ አቧድኗል ብሎ ያምናል ።

□ Nation-States as Mediators between Regionalism and Globalization :

States are active players in the world arena, and their policies are probably the single most important determinant of the scope and direction of both regionalization and globalization (see Holm and Sorensen 1995, 7).

The stronger the states, the more capable they are in coping with the intricacies of the economic, political, social, technological, and cultural dimensions of globalization. Conversely, the weaker they are, the more ‘penetrated’ or exposed to the vulnerabilities of the world economy and the temptations of a shallow world culture and ideology

(see Evans 1997, 69–70).

□ Nation -States Opposing Globalization through Regionalism

Nationalism and globalization are linked dialectically. Globalization does not imply necessarily the erosion of the nation-state’s authority but rather a needed change in state strategies and redirection of state energies.

Conversely, state strategies and state actions can determine the future directions of globalization.

One possible option open for states to cope with globalization is by enhancing processes of regionalization, such as the creation of free trade areas that recreate a double (and contradictory) logic of economic relations: liberal at the intraregional level but protectionist/mercantilist toward other rival regions or 'blocs.'

□ #Global Trends

□ Chapter Five - Major Contemporary Global Issues.

□ ሰላም እንደምን ከረማችሁ Global Trend ማለቁ ነው □ ? ልንለያይ ነው ። ዛሬ Global Trend ኮርስ የመጨረሻ Unit እናያለን.....በጣም ቀላልና □እመቀ የሆነች ምዕራፍ ነች ..! በሉ ዳይ ወደ ችከላ !

□ ይሄ ምዕራፍ ከአለም መጤ ለውጥ ጋር ተያይዞ የግዜው(contemporary) የአለም Concerns (ጉዳዮችን) እናያለን ፡ አለም አሁን ላይ ምን እያሳሰባት ነው □የሚለውን ከ4 አሁናዊ የአለም ጭንቀቶች ጋር እናያለን !

□ This [The Last chapter] ,examines the major contemporary global issues that are concerning humanity at large in the 21st century.

□ In particular, the chapter discusses four themes. These are:

- i) global security issues,
- ii) global environmental issues,
- iii) global socio-economic issues
- iv) global cultural issues.

□ ታውቃላችሁ መቼም አሁን አለም ሌላ ታሪክ ውስጥ ገብታለች □ ወደ ያልነበረ አይነት አዲስ የአለም ትስስር ተፈጥሯል ...

□ Dynamics International Relations to Global relations and issues And more than ever before revolutions in technology, transportation, and communication and way of thinking that characterize interdependence and globalization are exerting pressures on nation-states that strengthen them in some ways but weaken them in others.

□ የአለም ሀገራት ከባድ ውጥረት ውስጥ ናቸው እንዴት □ አትሉኝም ዛሬ ላይ International Relations የሚባል ነገር ጠፍቷል : Relations ,Globalized ሆኗል ። አለም በቃ በማይተመን የቴክኖሎጂ ፤ ኢንፎርሜሽን ፤ ትስስር ፤ ትራንስፓርት ነውጥ ላይ ነች ።

□ ነውጡም የቀደመቸዋን አለም በመለወጥ አዲስ አለም እየፈጠረ ፥ አዲስ አስተሳሰብ ሀገራት Interdependent (ተነራራሽ) አንዳቸው ያላንደቸው እስኪከብዳቸው እንዲተሳሰሩ ተፅዕኖ አሳድሮዎል ፥ በአንድ ጎን በጣም ጠቅሟቸዋል በሌላ መልኩ ደግሞ [በተለይ ደሃ ሀገራትን] እጅጉን ጎድቷቸዋል ፤ ብቻ አዲስ ያልነበረ ህዝብ አስተሳሰብ እና አለም እየፈጠርን ነው !

:□ ምን አዲስ ነገር ተፈጠረ ?

□ States that played leading roles in international affairs are now dealing with their declining power as global power is more diffused with the rise of China, Brazil, India, and other emerging market countries.

□ ቀድሞ የአለም ቁንጮ የነበሩ [አጅሬት አሜሪካን ጨምሮ] አሁን የብቻ ሃያልነታቸው እያበቃ ነው ። አልፎም ደግሞ ቻይና ህንድ ናሲያ ብራዚልን የመሳሰሉ የአለም ሀገራት ወደፊት እየመጡ የአለም አቀፍ ስልጣኑን እየተቆደሱ በመሆኑአለም ትንቅንቋ ጠፏል !

□ Global communications, including social media, are posing significant challenges to states.

□ አለምን ያስተሳሰሩት ማህበራዊ ሚዲያዎች : ለሀገረ መንግስታት ችግር ሆነው ተከስተዋል አልፎም ከባድ የኢንቨርሜሽን መለዋወጫ ሆኖል : የሆነ ሁኔታ የተከሰተበት ቦታ ብቻ ሳይሆን አለም የሚያየው ግልፅ የአደባባይ ጉድ ሆኗል !

□ Facebook and Telegram also becoming instrumental in spreading popular revolts across the globe (e.g. as in the case of Tunisia, Egypt, Libya, and Syria, and throughout the Middle East and North Africa).

□ ቴሌግራም እና ፈስቡክ ጠመንጃ ታንክ ዲሽቃ የያዘ ሰው የማይሰራውን የሚሰሩ መታገያ መሳሪያ አብዮት ማቀጣጠይ ሆነዋል! ስለዚህ ዛሬ ላይ አለምን የሚገዳት በርክቷል !.

□ አለም የሚያስጨንቃትን 4ቱ ጉዳዮች አብረን እናያለን !

#Global

5.1. Survey of Major Contemporary Global Issues :

□ በኃላ ላይ የምናያቸው 4 ጉዳዮች እንዴት የአለም Concern ሆነው ተመረጡ □እንዴትስ ነው አንድን ጉዳይ የአለም ሀገራት ሁሉ ችግር ነው የምንለው ? መስፈርታችን ምንድነው □....ተከተሉኝ !

□ For selecting one issue as global issue , thier is Criteria , obvious starting point is to look critically at the idea that the world today is distinctively different from, say, the world of the 1970s or 1980s – because of the end of the Cold War.

□ አንድን ጉዳይ አለማቀፋዊ ነው ለማለት የሆነ መስፈርት ያስፈልጋል ፤ የዕለት ጉርስ በልቶ ማደር የሁሉም ሀገራት ጥያቄ አይደለም አለማቀፋዊ ሊሆን አይችልም ፤ ስለአለማቀፋዊ ጉዳዮች ስናወራ መገንዘብ ያለብን የአለምን ለውጥ ነው !

□ አለምን በደርግ ዘመን በ1970-80 እንደነበረችው አይደለችም በጣም ተቀይሯል [ሌሊ ታሪክ ውስጥ ነን] የዚህ ሁሉ መነሻ ደም የቀዝቃዛው ጦርነት ማብቃት ነው ::

□ This new period is still referred to as the post-Cold War period. The distinctiveness of the post-Cold War period rests upon the predominance of new issues.

□ አለም ቀዝቃዛው ጦርነት በነበረበት ወቅት በነበረ ጉዳይ መወጠሯል አቁማለች ፤ ብዙ ነገሮች ብዙ ጉዳዮች ተከስተዋል እናም በዚ ዘመን አለም ከአዳዲስ ችግሮች ጋር እየተጋለች ነው ።

□ Not only have the operating structures changed– with world politics no longer defined essentially by an ideological–military struggle between two dominant centers of power controlled, respectively, by two ‘Superpowers’, the United States and the Soviet Union – but also, it is argued, the agenda of world politics has been transformed.

□ ከቀዝቃዛው ጦርነት ማብቃት ወዲህ ሰዎች የተሳሰሩበት እና የሚያስቡበት መንገድ ተቀይሯል አልፎም የፓለቲካ ይዘት እና ጨዋታው ሌላ ደረጃ ደርሷል ፤ ቀዝቃዛው ጦርነት ማብቃት ሁለት ሀያላን ሀገራት ሶቪት ህብረት እና አሜሪካ ተፈላፍሰደው አሜሪካ የነገሰችበት ብቻ አይደለም ፤ አልፎ የተከሰቱ ብዙ ጉዳዮች አሉ ። ዛሬ አለም ሚያስጨንቃት ከትናንቱ በእጅጉ የተለየ ነው ።

□ No longer is world politics dominated by issues arising from East–West relations – the threat of nuclear war, the ideological struggle between liberal democracy and Marxism– Leninism, crisis diplomacy, and so on.

□ ዛሬ ላይ አለም የማርኪስስት ነው የሌኒን ሀሳብ ትክክል የሚል ጉዳይ አያስጨንቃትም ፤ ዛሬ አሜሪካ እና Western በፈለገው መነዳት ፥ ከዛ በመጡ ሀሳቦች መመራት አልፎበታልአለም ሌላ ታሪክ ውስጥ ነች !

□ The international community is now preoccupied with other issues such as the search for a ‘New World Order’, the impact of terrorism, the disparities in wealth between developed and developing countries, environmental issues and so on.

□ ዛሬ ላይ አለምን የሚያስጨንቃት ጉዳይ የአካባቢ ብክነት ፤ Globalization በዚ ገሎበላይዜሽን የሚከሰተው ብዝበዛ ፤ ቡድንተኝነት ፤ የዜጎች የነፃነት ጥያቄ ፤ የአለም አለቅጥ መተሳሰር እና መቆላለፍ ፥ ሽብርተኝነት ነው !
[ከድሮው አንፃር በቃ ሌላ ታሪክ ውስጥ ነን]

□ ቆይ ዛሬ ላይ አንድ ጉዳይ አለማቀፋዊ የሚያደርገው ምንድነው ? Criteriaው ምንድነው ? What makes an issue a global issue ?

□ መስፈርቱን ለማወቅና ይሄን ጥያቄ ለመመለስ ከታች የተቀመጡትን 4 ጥያቄዎች መመለስ ያስፈልጋል !

□ The answer to this question is found in addressing the following four interlinked questions. :These are:

□1. what is the extent or scope of an issue? Does it affect large parts of the global arena or it is confined and contained to a narrow scope?

□ ጉዳዩ ማዕቀፉ የት ድረስ ነው ? ማንን ያካትታል ? የተገደበ ነው ወይስ ድንበር ተሻገሪ ? የተወሰነ ሰዎች ነው ወይስ የሁሉም የአለም ግለሰብ ያካትታል ? የሚለውን መመለስ ያስፈልጋል !

□ 2. what is the urgency or intensity of the issue? i.e, different levels, will a result give it different degrees of priority, attention and resources,

□ ምን ያክል አስቸኳይ እና አሳሳቢ ጉዳይ ነው ? ፈጣን , ቀዳሚ እና ጥሞና እንዲሰጠው የግድ አሳሳቢ እና አስቸኳይ ሊሆን ይገባዋል !

□ iii) what is the salience or visibility of a given issue? This question relates to the roles of the media or other actors who confer urgency or intensity,

□ ጉዳዩስ ምን ያክል ሰዎች የሚረዱት እና የሚያዩት የሚገነዘቡት ነው ? ገና የሚዲያ Awareness (ሽፋን) የሚፈልግ ነው ወይስ ሰዎች በቅጡ የተረዱት !

□ 4.) What is the centrality or location of an issue? This is The issue of geography , the closer the issue is to important actors the greater the attention and significance it will acquire.

□ ይሄ ነገር የሚገኝበት ቦታስ የት ነው ? ለአለማቀፍ ድርጅቶች እና ሚዲያዎች የቀረበ እና የሚታይ ነው ወይስ የበደኖ ጢሻ ውስጥ ?

□ እነዚህን ወሳኝ ጥያቄዎች በመመለስ አንድ ጉዳይ አለምአቀፋዊ ነው ወይስ አይደለም የሚለውን መመለስ እንችላለን ፤ በቀጣይ 4 አለማቀፍ ጉዳዮች እና ችግሮችን እናያለን !

5.1.1. Global Security Issues :

□ አለምን በዚ ወቅት እየስጨነቃት ያለና አለምአቀፋዊ ጉዳዮች መሃል የደህንነት ስጋት አንዱ ነው ! ሰዎች እና ሀገራት ድንገት ባርቆም ይሁን ታሰቦ በተተኮሰ ሚሳኤል ፍግም እንዳይሉ ይሰጋሉ አልፎም በአከባቢያቸው ደህንነት እና ሰላም ይገዳቸዋል : አንድ ፀገረ ልውጥ ቢደፋኝ ሲሉ ይጠይቃሉ !

□ በዚ ወቅት ደሞ ለደህንነት ስጋ ከሆኑ ጉዳዮች መሃል የሚጠቀሱት የሽብርተኝነት ድርጊት እና የኑክላር ቦንብ ክምችት ተጠቃሾቹ ናቸው ።

#Global

□ In the security arena, there are two main issues and challenges facing the emerging new world order.

□ These are: terrorism and nuclear proliferation.

□ Terrorism [ሽብርተኝነት]

□ 'some one's terrorist is another's freedom fighter' is often presented as a justification for the general acceptance of war as a legitimate instrument of even governments.

□ አለም የተለያዩ አመለካከት ያላቸው ሰዎች ቤት ነች ፤ አንተ አሸባሪ ያልከው ለሌላው ነፃ አውጪ ነው። ስለዚህ የሆነ አካልን[በተለይ ህዝባዊ ድጋፍ ያለውን] ሽብርተኛ ብሎ መፈረጅ በጣም ይከብዳል።

□ Terrorism : is defined as the use of violence in the form of hostage taking, bombing, hijacking and other indiscriminate attacks on civilian targets.

□ ሽብርተኝነት: ማለት የአመፃ መንገድ እና ድርጊቶችን [መግደል ፤ ማገት ፤ ማፈንዳት ፤] የመሳሰሉትን በንፁሃን ዜጎች ላይ መፈፀም ነው ።

□ The world is thus today experiencing four different types of terrorist organizations namely: [አለማችን ላይ 4 ሽብርተኝነት አይነቶች አሉ]

□ left wing terrorists [ግራ ክንፍ]

□ right wing terrorists [ቀኝ ክንፍ]

□ ethno-nationalists/separatist terrorists [ብሄርተኛ]

□ religious terrorists. [ህይማኖተኛ ሽብርተኛ]

□ Global communication and transport physical technologies helped the terrorists develop capacity to conduct attacks across the globe. However, terrorists have not yet acquired and used radiological, biological or chemical weapons so far.

□ ሽብርተኞችን የአለማችን እጅግ Globlized መሆን አልፎም መተሳሰር እንዲደራጁ እና እንዲጠናከሩ አግዞቸዋል ነገርግን እስካሁን መጥፎ እና ዘግናኝ የሚባሉ የBiological ወይም Chemical ጦር መሳሪያዎችን ለአመፀኞቻቸው ሲጠቀሙ አይታይም ።

□ Experts believe that the reason for this is probably that the terrorists understand such weapons would lead to the likelihood that a state or the international community would focus its efforts on hunting them down, and eradicate them.

□ ልሂቃን እንደሚሉት ከሆነ ሽብርተኞች እነዚህንን መሳሪያዎች የሚጠቀሙ ከሆነ እና እጅግ የከፋ ጉዳት የሚያደርሱ ከሆነ አለም ወደነሱ ማነጣጠር እና ከምድረገፅ ሊያጠፋቸው እንደሚችል ስለሚያውቁ ነው ያልተጠቀሙት እንጂ Resources (ግብዓት) ሳይኖራቸው ቀርቶ አይደለም ።

□ Factors Conducive to Terrorism:[የሽብርተኝነት ምክንያቶች]

□ Terrorism might have many causes the followings are among the most widely perceived ones:

□ Socio-economic cause :

□ Poverty in the sense of economic and political isolation, [ድህነት እና በኢኮኖሚያው ወይም ፓለቲካዊ መገለል]

□ Feelings of hopelessness, [ተስፋያጣ ትውልድ እና ዜጋ መፈጠር]

□ Violations of human rights,
[የሰብአዊ መብቶች ጥሰት መበራከት]

□ The lack of democracy provides
[የዲሞክራሲ እና ዲሞክራሲያዊ መንግስት ዕጦት | ከኢኮኖሚው ዘርፍ ይጠቀሳሉ !]

□ Political cause :

☐ legitimate grievances [ህጋዊ ህግ አልበኝነት እና ክፉነት ሲሰፋፋ]

☐ Failure of state governments [የሀገሪቷ መፍረስ/መዳከም]

☐ Unwilling adequately address Citizens problems [መሰረታዊ የጥያቄዎችን መልስ አለመግኘት]

☐ Lack of democracy & Justice :

[የፍትህ እና ዲሞክራሲ መጓደል]

☐ Psychological cause:

☐ humiliation & Mental health :

[የጤና እክል እና ተግዳሮቶች]

☐ Lack Of Educated Person

[የተማረ ሰው ማጣት]

☐ እነዚህ የሽብርተኛ ዜጋ እና ቡድኖች መፈጠሪያ ምክንያት እና እርሾ ናቸው።

☐ Types of Terrorism :

☐ የሽብርተኝነት አይነቶችን እንመልከት !

☐ Although the types of terrorism tend to overlap, the following five are the most commonly observed types of terrorism. [5ቱ የሽብርተኝነት አይነቶች ☐]

□ Domestic terrorism: occurs within the borders of a particular country and is associated with extremist groups.

□ በፅንፈኛ ሀይሎች በተወሰነ ድንበር እና ሀገር የሚንቀሳቀሱ የሽፍታ ሀይሎች ስብስብ ነው ።

□ Nationalist terrorism: is closely associated with struggles for political autonomy and independence.

□ ይሄ ለነፃነት እና ለስልጣን ትግል የሚደረግ የታጋይ አሸባሪዎች የቡድኖች ስብስብ ነው ።

□ Religious terrorism: grows out of extreme fundamentalist religious groups that believe that God is on their side and that their violence is divinely inspired and approved.

□ ይህ በአክራሪ የሀይማኖት ቡድኖች የሚፈጠር የሽብርተኞች ቡድን ሲሆን ድርጊታቸው በጣም የተጠላ እና የክፉ ቢሆንም ሀይማኖት የሚያደርጉትን እንደሚደግፍ እና የተቀደሰ እንደሆነ ያስባሉ ።

□ State terrorism: is a cold, calculated, efficient, and extremely destructive form of terrorism, partly because of the overwhelming power at the disposal of governments.

□ የተጠና የተሰላ እና ለየት ያለ የሽብርተኝነት አይነት መንግስት የሚያደራጀው የሚያስታጥቀው ለሆነ አላማ የተፈጠረ ሽብርተኝነት ነው ።

□ Global terrorism: is partly an outgrowth of the forces of globalization, which enable the different kinds of terrorism to spread worldwide.

□ ይሄኛውም ሽብርተኝነት ደሞ አለማቀፋዊ ይዘት ያለው ዕድሜ ለGlobalization ብሎ ፤ በአለም ትስስር ምክንያት የሚሰራ ሸፍጥ ነው ።

#Global

□ Nuclear Weapons and Their Proliferations :

□ የኒውክሊር ጦር መሳሪያ መዛመት ሁለተኛው አለም የሚያሰጋ የደህንነት ስጋት ያንዣበበት ቀጠና ነው ።

□ ወገን ሁሉም እኮ ባለ ሚሳኤል ሆኗል □ እንዴት አያሳስበን ..አንደው ቢቀር ቢቀር ሳልወልድ ፤ ሞሮኮን ሳልጎበኝ ..ኪም ጃንጉን [ሰሜን አበላሽህ ብሎ ደሞ በሚሳኤል ደጋ ጢሽ ..Hoo] ..ባይደን ፑቲን ተረጋጉ ...እንኑርበት !

□ Fear of nuclear war dominated security planning during the cold war, and enhanced security was sought through arms control agreement between the two super powers.

□ የዛሬን አያድርገው እና ያኔ በደጉ ዘመን ሶቬት ህብረት እና አሜሪካ ሀያላን ሀገር በነበሩ ሰዓት በኑውክሌር ጦር መሳሪያ ላይ ትልቅ ዕቀባ እና ዘመቻ ይደረግ ነበር ። ነገር ግን ከቀዝቃዛው ጦርነት በኋላ አለም ለኑውክሊር ጦር እንቅስቃሴ ጆሮ ዳባ ልበሽ አለች ።

□ The end of the cold war has led to a decrease in concern about the dangers of nuclear war between the super powers. This is paradoxical because the majority of nuclear weapons that were perceived to cause the problem still exist.

□ አለም በሚገባው ልክ ለኒውክሌር ጦር ቦታ ባትሰጥም ዛሬ ለሚፈጠሩ ብዙ ችግሮቻችን ግን እንደ መነሻ እና ጥንስስ የሚወሰደው የሀገራት የኒውክሌር ጦር ክምችት ነው ።

□ Because of the benign relationship between the US and Russia there is less inclination to invest in destroying their nuclear arsenals.

□ በሩሲያ እና አሜሪካ መካከል የኒውክሌር የጦር መሳሪያን ለከፋ ጉዳት እና ወታደራዊ እንቅስቃሴ ያለመጠቀም መብትን በመፈረሙ ብቻ የአለም ሰላም የሚረጋገጥ ይመስል ነበር ።

□ The new "arms control" treaty is seen by US policy makers as having largely solved the problem. This means that those interested in arms control and disarmament are having a hard time convincing governments and publics that the existing nuclear arsenals are an issue that need to be tackled.

□ ብዙ ተንታኞች የኑኑክሊር ጦር መሳሪያ ክምችትን ለሰላም ብቻ መጠቀም በሚለው ሀሳብ የምንገታው አይደለም ፤ ክልከላ ማድረግ ይገባናል ቢሉም የአለም ህዝብ ማሳመን ቀላል አልነበረም ።

□ But, the incentives for states to acquire nuclear weapons would appear to have increased in the post-cold war period.

□ በሚገርም ሁኔታ አለም የኑኑክሊርን ጉዳይ ችላ ብትለውም ከዝቃዛው ጦርነት በኋላ እንዲታሰበው ሀገራት ጦርነት ጥለው ወደ ሰላም የሚመጡ ሳይሆን የጦር መሳሪያ ማከማቸት እና የኑኑክሊር ጦር መሳሪያ መያዝም በርካታ ጥቅሞች እን ሀያል ሀገር መታየትን ጭምር አመጣ !

□ Four comments are relevant here [ለዚህም ምክንያት የሚባሉት ፋቱ ሀሳቦች]

□ First!

□ The fact that nuclear weapons states have substantially maintained their nuclear arsenals shows that they consider that nuclear weapons play some positive role in providing security.

□ የኑኑክሊር ጦር መሳሪያ ክምችት የነበራቸው ሀገራት እያደገ ክምችታቸውን እየጨመሩ መጡ ይሄም ኑኑክሊር መሳሪያ በጦርነት አልያም ደህንነትን በማስጠበቅ ረገድ የጎላ አስተዋፅዖ እንዳለው እንዲታሰብ አደረገ ።

□ Moreover, the continued reliance on nuclear deterrence and the rhetoric of deterrence sends a signal to the rest of the international community that nuclear weapons are still useful.

□ This contradicts the explicit message that these same states are pushing, that horizontal proliferation should be prevented.

□ ይሄም ሀገራት ወደ ፎክክር እንዲገቡ እና የጦር መሳሪያ እንዲያጋብሱ ምክንያት ሆነ በዚያም አንዳንድ ሀገሮች ኑክሌር አልባ ሌሎች ደሞ የኑክሌር መደብ እንዲሆኑ በር ከፈተ ።

□ Second

□ There are now greater incentives to acquire nuclear weapons for those non-nuclear states who have lost the guarantee of extended deterrence previously provided by super powers.

□ ሀገራት ላይ ተጥሎ የነበረውና የኒውክሌር የጦር መሳሪያ ላይ ማከማቸት የማይፈቀድው ነገር አሁን እየላላ እና እንደውም ሀገራት በጦረስ መሳሪያ ራሳቸውን አንዲችሉ ማበረታታ መጀመሩ ።

□ በተማመሪያም የኑክሌር ባለጌቶች ለኒውክሌር አልባ ሀገራት የሚያሳዩት ፊት ድሮ አቅም እያላቸው ማከማቸት ያልቻሉ ሀገራትን ወደ ፎክክሩ አስገብቷል ።

□ Extended deterrence, or the " nuclear umbrella", exists when a nuclear weapon state promises to come to the aid of a non-nuclear state should it be attacked. With the retreat from extended deterrence these states feel vulnerable.

□ For example, even Japan has suggested that should the United States withdraw its nuclear umbrella, she would feel obliged to become a nuclear weapon state. [ለምሳሌ ጃፓን አሜሪካ ከኒውክሌር ጦር መሳሪያ የፀዳች እንድትሆን ብትወተውትም ነገር ግን መጨረሻ ራሱ የኒውክሌር ጥር መሳሪያ ተጠቃሚ ሆናለች ።]

□ Third :

□ The combination of the loss of extended deterrence with regional dynamics appears to have increased the incentives to proliferate.

□ በግልፅ የኑኒውክሊር ጦረስ መሳሪያ ጥቅም መታየት መጀመሩ ሀገራትን ወደ ክምችቱ ጠራቸው ።

□ For example, Pakistan now perceives itself to be vulnerable to attacks from India because the United States has scaled back its support for. India, which has lost the backing of the Soviet Union, in turn feels vulnerable to both Pakistan and China.

#Global

□ በህንድ እና Pakistan ጦርነት ፓኪስታኖች እንደ ተጋላጭ ራሳቸውን ማየት ጀምረዋል ምክንያቱም ህንድ ከአሜሪካ ድጋፍ እያረገች ስለሆነ እና በፈተጋት ሰዓት የወታደራዊ ጦር ርክክብ ፈፅማ በኑኒውክሊር አንደምታጠቃት ማሰብ ጀምራለች ።

□ In such situations the instability caused by the breakdown of cold war alliances can be

seen as an incentive to states to acquire a nuclear deterrent. In 1998 both India and Pakistan tested nuclear devices and joined the " nuclear group'.

□ ይሄ ሁኔታ ሀገራት ኑኒውክሊር የጦር መሳሪያን መያዝ እንደ ጥሩ እኒ ጠቃሚ ነገር እንዲያየት አስገደድዷል ፤ ከዛ በኋላ ፓኪስታን እና ህንድ የኒውክሊር ሀገሮች ጎራ ተቀላቅለዋል ።

□ Fourth :

□ The contrasting experiences of Iraq and North Korea suggest strong incentives to proliferate fast and establish deterrence.

□ በኢራቅ እና ሰሜን ኮሪያ መካከል የነበረው በኒውክሊር ጦር ክምችት ምክንያት የተፈጠረው ልዩነት ለአለም ሀገራት አንድ እውነት ሹክ አላቸው ።

□ The 2003 US-led invasion of Iraq was explicitly justified in terms of Iraqi nuclear, chemical and biological weapons capabilities. By contrast, in the case of North Korea, the state is judged to have made too much progress in creating nuclear weapons for an attack to be feasible.

□ በ2003 ኢራቅ በአሜሪካ ስትወረር የምር የነበራት የወታደር እና የኬሚካል አቅሚ [ኑክሌር አለመታጠቁ] እና እንደ ሀገር መፈራረሷ እንዲሁም የሰሜን ኮርያ የረቀቀ እና የመጠቀ የኑክሌር ጦር ክምችቷ ብሎም እንደ ሀያል ሀገር ተፅኖ መብዛቱ ፤ የኑክሌርን መሳሪያን ጥቅም ለአለም ማሳየት ችሎ ነበር]

□ In 2005 North Korea announced that it has nuclear weapons, ending years of speculation. It is also thought that Iran has not been slow to learn from these contrasting experiences. [በ2005 ሰሜን ኮርያ ለአም ሀገራት ጥሪ አቀረበች ብሎም ከኢራቅ ኢራን ትምርት እንድትወስድ አስጠነቀቀች]

□ Thus, in summary, not only have these incentives to proliferate increased, but speed and stealth have become more important to success, creating further problems for the international community.

□ በአጠቃላይ አሁን ላይ አለም ላይ ያለው የጦር መሳሪያ ክምችት ፍጥነት እና ብዛት የሚያስጋ እና የሚያስተዛዝብ ነው !